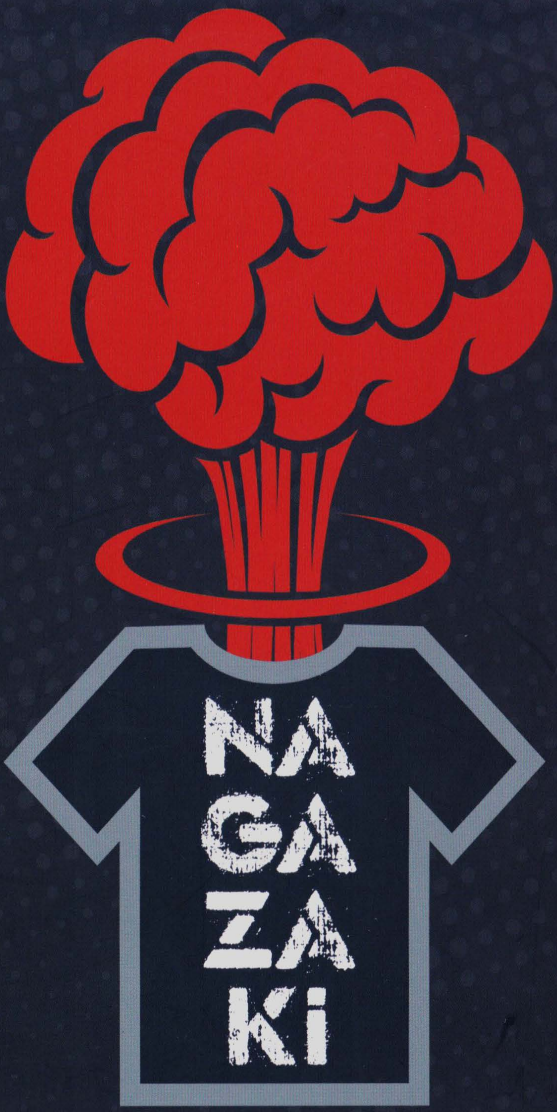

YŪICHI SEIRAI

Japonca Aslından Çeviren:
Devrim Çetin Güven

dedalus

© Dedalus Kitap - 2016

Yazar: Yüichi Seirai
Kitabın Adı: Nagazaki' (Bakushin, 『爆心』)

Original title: Bakushin
Copyright © Yuichi Seirai 2006
Originally published in Japan by Bungeishunju Ltd., Tokyo.
Turkish translation Copyright © Devrim Çetin Güven, 2015
All rights reserved.

T.C. Kültür Bakanlığı
Sertifika No: 34356
Isbn: 978-605-9203-33-3

Dedalus Kitap: yüz on dört
Öykü: kırk iki

Basım Tarihi: kasım iki bin on altı

Genel Koordinatör: Fethi Karabali
Yayın Danışmanı: Selahattin Özpalabıyıklar
Yayın Yönetmeni: Sedat Demir
Yayına Hazırlayan: Emre Yaman
Japonca Aslından Çeviren: Devrim Çetin Güven
Sayfa Düzeni: Adem Şenel
Kapak Tasarım: Faruk Baydar

Baskı-Cilt: Şenyıldız Yay. Matbaacılık Ltd. Şti.
Topkapı /İstanbul (Sertifika No: 11964)

JLPP
Bu kitabın çevirisi, JLPP'nin katkılarıyla hazırlanmıştır.

dedalus

Çatalçeşme Sok. Meriçli Apt. No. 44/101
Fatih / İstanbul
www.dedaluskitap.com
Tel: +90 212 513 03 43 • Faks: +90 212 513 03 44

YŪICHI SEIRAI

Japonca Aslından Çeviren:
Devrim Çetin Güven

dedalus

Yūichi Seirai

Gerçek adı **Akitoshi Nakamura** olan **Yūichi Seirai** (青来有 ·) 1958 yılında Nagazaki'de doğdu. Nagazaki Eğitim Üniversitesi'nden mezun olduktan sonra, Nagazaki Belediyesi'nde memur olarak iş hayatına başladı. 2005 yılında Nagazaki Belediyesi Dünya Barışı Faaliyetleri Dairesi müdürlüğü görevine getirildi. Seirai işinden arta kalan zamanlarında, özellikle de geceleri, kendisini yazmaya verdi. Bu çalışmalarının ilk ürünü "Geronimo'nun Haçı" ("Jeronimo no Jūjika", 「ジェロニモの十字架」, 1995) adlı öyküsü oldu ve bu eseriyle "Bungakukai Dergisi Yeni Yazarlar Ödülü"nü aldı. Nagazaki'deki gizli Hıristiyanları, yani kakure Kirişitanları konu alan öykü kitabı *Kutsal Su (Seisui, 『聖水』, 2004)* ile Japonya'nın itibarlı ödüllerinden olan ve yine yeni yazarlara verilen "Akutagawa Ödülü"ne layık görüldü.

Nagazaki kentinin tarihsel belleğiyle bir hesaplaşma olarak tanımlayabileceğimiz *Nagazaki (Bakushin, 『爆心』, 2006)* ile 2007 yılında "Itō Sei Edebiyat" ve "Tanizaki Jun'ichirō" ödüllerinin her ikisini de kazanarak önemli bir başarıya imza atmıştır. İngilizce ve Almanca'ya çevrilen bu eser 2013'te yönetmen Hyūgaji Tarō tarafından sinemaya uyarlandı. 2010'dan itibaren Nagazaki Atom Bombası Müzesi müdürlüğünü sürdürmekte olan yazarın başlıca eserleri arasında "ölüm" konusunu ele aldığı metafizik duyarlılıktaki *Ay Tanrısı Adası (Tsukuyomi no Shima, 『月夜見の島』*, 2002) ve bilim-ahlak ilişkisini sorguladığı *Gözbebeği Kılları (Gankyū no Ke, 『眼球の毛』*, 2003) vardır.

Devrim Çetin Güven

Lisans eğitimini Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Doğu Dilleri ve Edebiyatları Bölümü'nde tamamladı. 2001'de Japonya Eğitim, Bilim ve Kültür Bakanlığı'nın (Monbusho) Araştırma Bursu'yla Japonya'ya giderek Tokyo Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Japon Edebiyatı Bölümü'nde araştırmalarda bulundu. Aynı üniversitenin Sanatlar ve Bilimler Enstitüsü Dil ve Bilişim Bilimleri Bölümü'nde 2004'te yüksek lisansını, 2013'te ise doktorasını tamamladı. Ünlü eleştirmen ve edebiyat araştırmacısı Prof. Dr. Yōichi Komori'nin danışmanlığında gerçekleştirdiği yüksek lisans ve doktora çalışmalarında modern ve çağdaş Japon edebiyatını Batı ve "Üçüncü Dünya" edebiyatlarıyla karşılaştırmalı olarak inceledi. Keio Üniversitesi (Tokyo) Edebiyat Fakültesi'nde Türkçe, Japonya Dışişleri Bakanlığı Araştırma Enstitüsü'nde diplomatlara ve büyükelçilere yönelik Türk Dili ve çeviri, İzmir Ekonomi Üniversitesi'nde ise Japonca dersleri verdi. Kojin Karatani'nin *Derinliğin Keşfi—Modern Japon Edebiyatının Kökenleri* (Metis) adlı edebiyat kuramı çalışmasını İnan Öner ile birlikte Türkçe'ye kazandırdı. Güven, halen, Dokuz Eylül Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Karşılaştırmalı Edebiyat Bölümü'nde öğretim üyesidir.

Önsöz

Pasifik Okyanusu'nda vuku bulduğu için "Pasifik Savaşı"[1] olarak adlandırılan II. Dünya Savaşı'nın Uzakdoğu ve Amerika'daki muharebelerinin son aşamasında, insanlık tarihinin o zamana kadarki en korkunç silahı olan atom bombası üç gün arayla, 6 Ağustos ve 9 Ağustos 1945 tarihlerinde Hiroşimalı ve Nagazakili sivillere karşı kullanıldı. Bu büyük şiddetin dehşet verici boyutları ancak 1950'lerin ilk yarısında anlaşılabildi.

Diğer yandan, tüm dünyayı sarsan bu olay, yani atom bombası saldırısı daha ziyade Hiroşima ile özdeşleştirilmiş, Nagazaki Hiroşima'nın gölgesinde kalmıştır. Nitekim, John Hersey'nin çok satan *Hiroşima* (1946) romanı, Nazım Hikmet'in "Kız Çocuğu" (1956) şiiri, Marguerite Duras'nın senaryosunu yazıp Alain Resnais'nin sinemaya uyarladığı *Hiroşima Sevgilim* (1959) filmi, Kenzaburō Ōe'nin ünlü romanı *Kişisel Bir Sorun* (1964) ve deneme kitabı *Hiroşima Notları* (1965), Masuji İbuse'nin *Kara Yağmur* (1965) adlı eseri vs. gibi bu

1 "Pasifik" kelimesi "barış" anlamına gelen Latince *pax* kökenli *pacificius* kelimesinden türemiştir ve "düşmanları uzlaştırıp barışı sağlayan" demektir. Dolayısıyla, "Pasifik Savaşı" ifadesinin son derece ironik çağrışımları var.

fenomene dair sanatsal ve düşünsel eserlere baktığımızda hep "Hiroşima" imgesinin ön planda olduğunu görürüz.

Bunun nedeni, Hiroşima'nın, sadece atom bombasının kullanıldığı ilk kent olması değil, 1950'lerin ortalarından itibaren nükleer silahlanma karşıtı protestoların uluslararası merkezine dönüşmüş olmasıdır. Bu niteliklerinden ötürü "Öfke Kenti" adı verilen Hiroşima'nın aksine, ilk Japon Hristiyanlarının kenti Nagazaki "Dualar Kenti" diye adlandırılmış ve çok daha yumuşak, mutedil imgelerle betimlenmiştir. Dolayısıyla, savaş sonrası söylem Nagazaki'yi, kendisine yaşatılan büyük ızdırabı Hiroşima gibi siyasi bir öfkeyle dışa vuran değil, sabır, metanet ve tevekkül gibi manevi niteliklerini seferber ederek karşılaması gereken kutsal bir kent olarak kurmuştur.

Kitaptaki altı öykü de, 71 yıl önce atom bombasının patladığı nokta/bombanın *hipomerkez*i (Japonca *bakushin-chi* 「爆心地」) olan Nagazaki'nin Urakami semtinde, günümüzde yaşayan insanları, bu nükleer şiddetin onların kolektif belleklerinde yarattığı travmalar ekseninde işliyor. Öykülerin referans aldığı bir başka tarihsel travma ise, 16. ve 17. yüzyılda Hristiyanlığı kabul eden Nagazakililere karşı kendi devletleri tarafından uygulanan sistematik şiddet ve zulümdür. Yazar, ilk bakışta bu iki tarihsel belleğe yabancılaşmış gibi görünen karakterlerin aslında nasıl da bunların derin etkisi altında olduklarını ustalıkla betimliyor. Üstelik, o zamana kadarki saf, masum, günahsız Nagazaki imgesini de tersine çevirerek yapıyor bunu. Yani, günümüzde yaşayan Nagazakililerin deliliklerini, şiddet eğilimlerini ve özellikle cinsellikle bağlantılı günahlarını,

ulusal ve uluslararası siyaset düzeyindeki delilik, şiddet ve günahlarla karşı karşıya getiriyor. [2]

Kitabın ilk öyküsü "Çiviler" inançlı bir babanın, affedilmesi güç bir günah işlemiş ruh hastası oğlunun karanlık dünyasını keşfedişini ve karısıyla birlikte yeni bir başlangıç arayışına girişmelerini konu alıyor. "Taşlar"da karıştığı bir skandal nedeniyle istifanın eşiğine gelmiş Nagazakili bir senatörle, cinsel dürtülerini dizginleyemeyen, zihinsel engelli çocukluk arkadaşı Shū'nun buruk karşılaşmalarına tanık oluyoruz. "Böcekler" adlı bir diğer öyküde ise küçük bir bebekken atom bombasına maruz kaldığından vücudunda *keloid* denen yanık izleri bulunan Michiyo adlı kadının güzel, sağlıklı ve iyi huylu arkadaşı Reiko'ya yönelik dinmek bilmeyen kıskançlık, kin ve öfkesini konu alıyor. "Nektarlar"da hem atom bombasının hem de Hristiyan mazlumların anısına yabancılaşmış, zengin, uçarı ve "varolmanın dayanılmaz hafifliği"ni yaşayan bir ev kadını olan Mihoko'nun lise çağındaki bir tamirci çırağıyla kocasını aldatmasına kadar olan süreç anlatılıyor. "İstiridyeler" küçük kızının hastalanıp ölmesinden aşırı derecede etkilenerek ruhsal dengesini yitiren anlatıcının, bir çöpçüyle tanışması vesilesiyle kendi bireysel ızdıraplarının, Nagazaki'nin iki tarihsel travmasıyla yakından ilişkisini kavrama serüvenini işliyor. Son öykü "Kuşlar"da ise, henüz yeni doğmuş bir bebekken atom bombası tarafından kimliği çalınmış yetim bir adamın gerçek kimliğini hiç ummadığı bir şekilde yeniden buluşunu okuyoruz.

---

2 Bu önsözü hazırlarken, kısmen, "*Nagasaki*'den *Fukuşima*'ya Bellek, Unutuş, Delilik: Seyray Yüiçi'nin Öykü Kitabı *Bakuşin* Üzerine" (*Türkiye'de Japonya Çalışmaları II*, Boğaziçi Üniversitesi Yayınevi, 2014, s. 169-186) başlıklı denememden yararlandım.

Nükleer silahlanma karşıtı, çevreci ve barışçı duyarlılığıyla dünyanın içinde bulunduğu krizlere edebiyat düzleminden yanıtlar veren bu öngörü dolu eser, dünyanın tüm milletlerinden okurlarını insan ruhunun karanlık yanlarını sorgulamaya itiyor.

Devrim Çetin Güven,
23 Eylül 2016, İzmir, Buca

İçindekiler

Çiviler / 11
Taşlar / 39
Böcekler / 87
Nektarlar / 131
İstiridyeler / 189
Kuşlar / 261

Çiviler

Öğleden sonra başlayıp sürekli yağan kar nihayet dinmişti; fakat bir kireçtaşı mağarasındaki yumrular misali, siyah ve kül grisi renginde benek benek bulutlarla kaplı gökyüzüne bakınca, karın her an yeniden atıştırmaya başlayacağı izlenimine kapılırdınız. Karım ellerini göğsünün hizasında kavuşturmuş, başını önüne eğmişti. Karanlıkta belli belirsiz görebildiğim karaltısına akşamüstünün koyu karanlık kasveti çökmüştü.

Evimizin karşısındaki dağın pürüzsüz sırtında, en tepede bulunan katedralin yuvarlak çanını hayal meyal görebiliyorum. Dini bütün bir insan olan karım, sabahın ilk ışıklarının kiliseden yansımasıyla altın rengine bürünen bu yörenin kutsanmış bir yer olduğunu söyler ve onu buraya gelin getirdiğim yıllardan bu yana sabah akşam demeden dua etmeyi aksatmazdı; karımın, oğlumuzun neden olduğu olaydan sonra kiliseye gitmeyi bırakmak zorunda kalması epey ızdırap verici bir şey.

Derhâl tek elimde demir çubuk ve çekiç olduğu hâlde evimizden ayrı bir bina olan ambara yöneldim. Yağmurdan dolayı çamurlaşmış toprak donmuş, spor ayakkabılarımın altında çatırdıyordu.

Kavuşturduğu ellerini sonunda çözerek:

"Bulabildin mi?" diye sordu karım.

"Evet, sundurmanın altındaydı."

Demir çubuğun kızıl pası, bir balığın pulları gibiydi. Elime aldığımda dehşetle ürperdim. Birazdan, oğlumun gizlediği şeyin açığa çıkacağını düşününce yüreğim daralıyor. Oğlum, Kiyomi Hanım'ı incitmek gibi bir niyetinin olmadığını, sadece onun gizlediği şeyleri ortaya çıkarmak istediği için öyle bir harekette bulunduğunu söylemişti, ancak birinin gizlerini ortaya çıkarmak o kişiyi incitmek değil midir doğal olarak? Atalarımız gizledikleri dinleri ortaya çıkarılınca, inançları uğruna canlarını feda etmek zorunda kalmışlardı. Bunu düşündüğümde, insanların gizlerini ortaya çıkarmanın ne kadar büyük bir günah olduğunu daha da iyi anlıyorum. Kimin sırrı olursa olsun, hatta gizlenen kötücül bir şey bile olsa, o sırrı açığa çıkarmanın, insanın insana yapmaması gereken kötü bir şey olduğunu düşünmemek elimde değil!

Evimiz, taş çitlerle çevrelenmiş dokuz yüz doksan metrekarelik bir düzlük üzerine inşa edilmiştir. Akrabalarımızın dediği gibi, altmışını geçmiş bir karı kocanın bir başlarına oturması için fazla geniş bir arsa olduğu şüphe götürmez. Her hâlükârda buraları terk etmemiz şart olmuştu, fakat üç yüz yıldan bu yana, atalarımızın gizlice ama inatla inançlarını koruduğu bu kutsanmış topraklardan sürülmenin ne kadar azap verici bir duygu olduğunu anlatamam size...

Evimizin etrafındaki yamaçlarda Batı usulü evler inşa edildi, istinat duvarları ve alt kısımları oyularak yapılmış araba garajları bulunan bu evlerle kaplı yamacın tamamı bir kale gibi görünmeye başladı. Eskiden taş çitlerle birleştirilmiş, taraçalandırılmış tarlalar, eteklerinden üst kısımlarına kadar kat kat,

ekili patates ve turpların yeşil yapraklarıyla pırıl pırıl parlıyor ve tepeye tırmanırken şöyle bir yukarı bakınca tüm tepe bir kilise gibi görünüyor; dini bütün atalarımız bu yamacın topraklarını işlerlerken farkında olmadan ona bu şekli vermiş olduklarını düşününce insanın yüreği sevinçle doluyor.

Fazla kımıldamadan durduğum için ürperme ayaklarımdan bütün vücuduma yayılıyor. Siyah deri eldivenlerimin içindeki ellerimle demir çubuğu tutarak, çubuğun nal şeklindeki ön kısmını kilidin sabitlenmiş olduğu metal plakaya doğrulttum ve çekiçle dövmeye başladım.

Komşumuz Sasaki Beyler'in çekiç seslerini duymasının pek de hoş olmayacağını düşündüm bir an, fakat muhtemelen uzun süre boş bıraktığımız eve henüz döndüğümüzü fark etmişlerdir. Buna karşın, sadece evlerinin içinden bakmakla yetiniyorlar sanırım. Zaten o olaydan sonra yöremizin insanları bizimle selamı sabahı kestiler. Oğlumuzun yaptıklarını düşününce bunu doğal karşılıyorum aslında; nitekim Sasaki Bey ve ailesiyle aynı kiliseye gitmemize karşın onların da selamı sabahı kesmesi gerçekten çok üzüyor bizi.

Demir çubuğun ucunu demir levhanın içine sokup, eğik çubuğu yukarı doğru kaldırınca çelik levha fazla bir çabaya gerek kalmadan yerinden oynadı ve levhaya çakılı dört çivi bir bitkinin kökü gibi görünür hâle geldi.

Silindir şeklindeki eski tip kasa kilitleriydi bunlar: iç içe geçmiş üç halkanın üzerine işlenmiş sayıları birbirine eşlemeniz gerekiyor açılması için. Üstelik bunlardan altı adet vardı kapının üstünde, toplam on sekiz halkanın numaralarını birbirine eşleyemezseniz kapıyı açmak mümkün değil. Öğleyin oğlumuzla görüşmeye hastaneye gittiğimizde ona şifreleri sordum, fakat "Bilmiyorum, unuttum..." diyerek beni

kaale almadı. İş başa düştü diyerek Kiyomi Hanım'ın doğum günü, evlilik yıldönümleri gibi tarihlerin rakamlarına ayarlayarak kilitleri açmayı denediysem de nafile, o altı kilidi bir türlü açamadım. Karım çilingir çağırmayı önerdiyse de, tam altı adet kilitle kapatılmış bir kapıyı bir yabancının görmesini istemediğim için buna yanaşmadım.

Tüm kilitleri parçaladım; heyecandan nefesim kesilecek gibi oluyor. Derin nefes almaya çalıştıkça soğuk havadan dolayı akciğerlerim acıyor, ne yaparsam yapayım dizlerimin bağı çözülüyor. Altmış yaşımı doldurup yıllardır emek verdiğim matbaa işini bıraktıktan bu yana, gitgide takatten düşmüştüm. Elbette oğlumuz öyle budalaca bir olaya neden olmasaydı, hâlen gücüm kuvvetim yerinde olurdu, ama şu son bir buçuk yılda tüm şevkimi yitirmiştim, emeklilikten sonra zaman geçirmek için Oita'daki ofiste yatılı olarak yapmakta olduğum gazete dağıtma işi bile bana ağır gelmeye başlamıştı.

Farkında olmadan yere çömeliverdiğimde *nandina*nın[1] kızıl meyveleri yaprakların yeşil karanlığında pırıl pırıl parlıyordu. Sadece bir kez kardan tavşan yapıp gözlerine bu bitkinin meyvesini yerleştirdiğimizi hayal meyal anımsıyorum; Nagazaki sıcak bir iklime sahip olduğu için buralarda kar yağsa da nadiren birikir. *Nandina*, öteden beri buralarda kendiliğinden yetişir; baharda, yeşerme mevsiminde bahçemizin diğer bitkilerinin güzel manzarası içinde eriyip gittiği için varlığını tamamen unutur, fakat kış gelip de meyveleri olgunlaşınca, "Aa, bu burada mıydı?" diyerek anımsardık. Maddi manevi tüm pislikleri temizlediği, insanlara uzun ömür verdiği rivayet

1 Japonya'da yetişen kızıl meyveli, yaprak dökmeyen bir bodur ağaç türü. (Ç.N.)

olunan *nandina*nın kırmızı meyvesinden güç alarak demir çubuğa dayandım ve ancak böylelikle doğrultabildim kendimi.

Ek bina epey eski olduğu için iskeleti yamulmuş olsa gerek; o yüzden kapıyı ancak yarısına kadar açabildim. Oldukça karanlık ve içeriden keskin bir küf kokusu geliyor. Floresan lambasının düğmesini sağ taraftaki duvarda el yordamıyla bulup açtım.

Döşek özenle üçe katlanmış, pencerenin altında bir vantilatör var, masanın bir köşesine, kapağında *ebine* orkidesinin[2] resmi bulunan bir bahçe düzenleme dergisi yerleştirilmiş. Odanın derli toplu oluşu, son derece tertipli olan oğlumuza özgü, ama çok az eşya bulunmasından olsa gerek, odada kasvetli bir hava var; burayla kıyasladığımda şu anda oğlumuzun yatmakta olduğu ruh ve sinir hastalıkları hastanesinin çok daha insani bir sıcaklığa sahip bir yer olduğunu düşünmekten kendimi alamadım.

Oğlumuz hastane koğuşlarında kapalı olsa da, özgürce dışarı çıkamasa da, bu hastanede öyle sandığınız gibi demir parmaklık falan yok, görevlilerin şifre girerek açıp kapadıkları camdan otomatik kapılar var sadece, üstelik hastalar tesisin içinde özgürce dolaşabiliyorlar. Yerler oldukça temiz bir zemin döşemesiyle kaplı; sohbet odaları, içine gömüleceğiniz yumuşaklıkta koltukları ve televizyon var, gazete dergi gibi süreli yayınlar da tedarik ediliyor, soğutma ve ısıtma tesisatı gibi imkânlarıyla âdeta lüks otel kadar rahat bir mekân bu hastane. Üstelik limana bakan bir tepeye inşa edilmiş olan hastanenin yemekhanesinin güney cephesi tamamen camla

2 Dağlık bölgelerdeki ormanlarda görülen orkide ailesinden bir bitki. (Ç.N.)

kaplı olduğu için gece manzarasının insanı büyülediğinden bahsetmişti oğlumuz.

Hastalar için muhteşem bir ortam olduğu kuşku götürmez; ama Kiyomi Hanım'ın ailesinin ızdırabını düşününce, öğleyin görüş saatinde içimde biriken büyük öfkeyi dışa vurmaktan kendimi alamadım ve oğlumuzla münakaşa ettim. Dr. Katō da oğlumuz hasta olduğu için elinden gelen bir şey olmadığını ve bu meseleye değinmememiz gerektiğini defalarca söylemişti ama neylersiniz, en azından Kiyomi Hanım'ın ailesi ve ağabeyine birkaç özür sözü etse onların az da olsa teselli olabileceklerini düşünerek oğlumuzun üzerine gitmekten kendimi alamadım.

Oğlumuzun, Kiyomi Hanım'ın vefatına bile hâlâ inanmak istememesi ne kadar da esef verici!

"Onunla işbirliği yapıyorsunuz, ben biliyorum. Şu anda bile o Kiyomi kaltağının başka erkeklerle oynaştığını bilmediğimi mi sanıyorsunuz?" diyerek rahatlıkla bir ölünün anısını kirletmeye yeltenebiliyordu.

Genellikle sanrı görmemesine ve sesler duymamasına, üstelik mantığının yerinde görünmesine karşın, Kiyomi Hanım konusu açılınca oğlumuzun aklı başından gidiyor ve sınırsız bir kıskançlık hezeyanına kaptırıyor kendini.

Girişte ayakkabılarımı çıkarıp da eskimiş *tatamiye*[3] bastığımda, yanaklarıma ve burnuma bir şey yapıştı, fakat parmaklarımla kavramaya çalışsam da kavranması zor bir şeydi bu: Tozla birlikte örümcek ağları da etrafı kaplamış...

Bahçe düzenlemesiyle ilgili dergiyi karıştıran karım, derginin sayfalarının arasında bir fotoğraf buldu.

3 Sazların örülerek hasır haline getirilmesinden yapılan kalın halı. (Ç.N.)

Düğün pastasının kesilme resmiydi bu: oğlumun eli, kocaman bir kurdeleyle süslenmiş bıçağı tutan Kiyomi Hanım'ın elini kavramıştı, bıçağın ucunun tam pastanın beyaz kremine değdiği anı yansıtıyordu bu düğün fotoğrafı.

Fotoğrafçı yere diz çökmüş, çifti aşağıdan alarak çekmiş olsa gerek. Bıçağın ucuna baktıkları için hafif yere eğik tombul yüzleri, aşağıdan gelen flaşla aydınlanmış. Alkolden dolayı ikisinin de yanakları gül rengine bürünmüş hâlde; aynı noktaya kenetlenmiş gözlerinde, altı ay sonra başlarına gelecek facianın kasvetinden eser yok.

Beyaz smokini içinde oğlumun göğsünden aşağısı, Kiyomi Hanım'ın arkasında kaldığı için görünmüyor ama sol eli Kiyomi Hanım'ın belini sımsıkı kavramış durumda. Oğlumuzun Kiyomi Hanım'ı ne kadar çok sevdiğini bu fotoğrafa bakınca hissetmek mümkün.

Kiyomi Hanım'ın erkekleri kendisine doğru çeken mıknatısvari bir cazibesinin olduğunu hangi erkek olsa hissedebilir. İster gelinlik içinde olsun, ister pantolon üzerine tişört giymiş olsun, kumaşın sımsıkı kavradığı o etine dolgun beyaz teni her an dışarı taşacakmış gibiydi. Ağzının sol tarafındaki ben, hafif yukarı kalkık dudakları ve yere bakan gözleri, tüm bunlar erkekleri davet ediyormuş gibi görünürdü; şu anda bakmakta olduğum fotoğrafa da yansıyor onun bu cazibeli havası. Evlendikten sonra oğlumuzun kırk altı saat boyunca işyerinden defalarca Kiyomi Hanım'a telefon etmesini ve sabah, öğle, akşam, gece her saatte bu kadını arzulamasını bir erkek olarak anlamadığımı söylesem yalan olur.

"Şu bizim tipsiz oğlanın neresini beğendiniz, çok merak ettim doğrusu!" diye nikâhtan önce Kiyomi Hanım'a gizlice

sormuştum. Kiyomi Hanım da utanarak şöyle yanıtlamıştı sorumu:

"O, koluma konan uğur böceğini nazikçe avucunun içine alıp uçuruvermişti o gün. Hem de üşenmeden, seranın dışına kadar çıkarak yaptı bunu... böcek de olsa canına kıymamalı diyerek..." Oğlumun böyle şefkat dolu bir yönü, Kiyomi Hanım'ın da o şehvetli görünüşüne zıt, saf bir yönü vardı. O denli saf bir insan olan Kiyomi Hanım'ın bile, evlendikten henüz iki ay sonra beraber yaşadıkları apartman dairesini terk etmesinden, oğlumuzun değişiminin ne kadar şiddetli olduğu anlaşılıyor.

Bu ek binaya son gelişimden bu yana on yıldan fazla bir süre geçmiş olmalı en son yıllar önce etrafa çeki düzen vermek için girmiştim. O zaman çapa, kürek, harç ve yeraltı suyunu çekmek için kullandığımız pompa gibi aletleri çöpe attığımı hatırlıyorum; fakat gardırop ve giysi sandığı gibi antika değeri olan eşyaları saklamıştım.

Kiyomi Hanım'ın gidişiyle tamamen bitkin düşen oğlumuzu bin dereden su getirip sakinleştirerek götürdüğümüz ruh ve sinir hastalıkları hastanesinde ona paranoid şizofreni teşhisi konması, annesiyle benim hiç beklemediğimiz bir şeydi. Üç hafta bu hastanede kaldıktan sonra, biraz da kendi talebinin etkisiyle taburcu oldu, Kiyomi Hanım'ın kendisine geri döneceğine inanarak beraber oturdukları apartmana yerleşti; onu oradan çıkarmaya çalışmamış olsak da bizimle beraber kalmasını rica etmemiz üzerine, bizimle aynı çatı altında kalmak istemediğini, ancak ek binada kalmasına izin vermemiz durumunda yakınımızda olmaya razı olacağını söyleyerek yanıtladı bizi.

Taşınırken ek binaya kimsenin girmesini istemedi, hatta orada yığılı bulunan eşyaları binanın girişine kendisi yerleştirdi ve binayı yine kendi başına temizledi —o zaman ne ben girdim, ne de karım girdi ek binaya.

Binanın ağaçtan yapılmış tavanında kat kat, iç içe geçmiş halkalara baktım. Çocukluğumda sırtüstü yere uzanıp o halkaları seyrettiğimi anımsıyorum. Derin dağlar, metafizik bir havayı içlerinde barındıran koca ağaçlar, dalgalar... Yılan derisinin pulları gibi görünürdü o halkalar bana... Bundan elli yıl önce burada, bu binada halam Oryö Hanım otururdu. Aslında görenekler gereği elbette ona "hala" diye hitap etmem beklenirdi, ama çocukluğumda ben anamın onu, "Oryö Hanım!" diye çağırmasına özenmiş olmalıydım.

Atom bombasının atılması sonucu gelin gittiği ev yerle bir olduğu için baba evine, yani buraya geri dönmüş olan halam, burada nekahet dönemini geçirmekteydi ve keyfi yerinde olduğu zamanlar beni ve kız kardeşimi ek binaya davet ederdi. Dört evladını birden kaybetmiş olduğu için yeğenlerinde çocuklarının anısını yaşatıyordu belki de, kim bilir?

Yanaklarında mavi yün ipliğini andıran yara izleri vardı. Onu sık sık cennet hurması ağacının dibinde, dalgın bir hâlde, yıkılmış katedrali seyrederken gördüğümü anımsıyorum. Oryö Hanım, güz sonlarında bahçedeki ekşi cennet hurmalarının kabuklarını soyup, onları saçaklara asmak suretiyle kuruturdu; kız kardeşimle benim en büyük zevklerimizden biri cennet hurmalarının dallarında kuruyup, ten renginden git gide siyahımsı turuncu renge dönüşmesini seyretmekti. Soğuk ısırmasından dolayı kaşınan ellerimizi sobaya yaklaştırıp ısıtarak ve tam kıvamına gelmiş meyveyi dişleyerek, ne

zaman geçtiğini çocuk aklımızla tam bilmediğimiz eski zaman hikâyelerini zevkle dinlerdik.

İnançlarından dolayı yakılarak öldürülürken bile dua eden, çok eski yıllarda yaşamış atalarımızın hikâyelerini ve Hristiyanlığın yasaklandığı dönemin[4] sonlarına doğru Yamaguchi'ye göçen bir Hristiyan kolunun zindanlarda geçirdiği yılların hikâyelerini... İnsan etini yakan ateşin sıcaklığını da, parmaklıklarını kırağı çalan açık hava zindanlarında insanların maruz kaldığı soğuğu da, sanki bizzat yaşamış gibi çehresini kederlendirerek anlatırdı. Oryö Hanım, hikâyesinin ortasında maşayla yarı sönmüş korları karıştırırdı; ateşin canlanmasıyla korların etrafa kızıl ışık saçışını anımsıyorum. Hristiyanlığın yasaklandığı dönemde, Hristiyanların bu ek binada, kutsal ana ve oğul heykellerine yüzlerini dönerek dualar ettiklerini de Oryö Hanım öğretmişti bize. Bunun doğruluğunu teyit etmem zor ama dedemin Meiji Devri'nin sonlarında, ana binayı yıkıp yerine yeni bir bina inşa ettirmesine karşın, bu ek binaya dokunmamış olmasında, böylesi bir manevi geçmişten gelen dokunulmazlığın payının olduğu şüphe götürmez.

4 16. yüzyıl sonlarında Nagazaki'ye Portekizli tüccarlarla birlikte gelen misyonerlerin yaymaya başladığı Katolik Hristiyan inancı, Şogun Oda Nobunaga devrinde hoşgörüyle karşılanmıştı. Daha sonra bunlara İspanyol misyonerler de katıldı. Fakat misyonerlerin Japonya'daki toplumsal düzeni değiştirmek isteyen yabancı casuslar olduğu kuşkusuna kapılan sonraki Şogun Toyotomi Hideyoshi'nin yönetimi sırasında Hristiyanlara sistemli baskı uygulanmaya başladı, İberyalı misyonerlerin de içinde olduğu Hristiyanlar çarmıha gerilerek infaz edildi. İberya'yla olan ticari ilişkilerin olumlu seyrinin etkisindeki kısa bir hoşgörü döneminden sonra, 1612'de Hristiyanlık Yasağı Kanunu yürürlüğe girdi ve yeniden 1613, 1630 ve 1632'de sistemli baskılar ve infazlar yapıldı. Japonya'da Hristiyanlık inancının tam serbesti kazanması, ülkenin limanlarını Batılı ülkelere açtığı 19. yüzyılın ortalarında gerçekleşti. (Ç.N.)

Oğlumuz ek binaya taşınmıştı ama oraya hapsetmemişti kendini. Bir süre çalıştığı çiçek çiftliği dükkânına gitmeye devam etmiş, eskiden olduğu gibi kahvaltı ve akşam yemeklerini de bizimle ana binada yemeye devam etmişti. "İlaçlarını düzenli olarak içerse günlük yaşamını rahatlıkla sürdürebilir. Sanrı görmek ve sesler duymak gibi bozukluklar da olmadığı için endişe edilecek bir şey yok," demişti Dr. Kat . Bu da bana derin bir nefes aldırmıştı, bu hastalığın ne menem bir şey olduğunu pek de anlamamıştım, ama insan nasıl her zaman huzurlu olamaz da bazen can sıkıntısı yaşarsa, bu çocuğun hastalığının da böyle hafif bir şey olduğuna hükmetmiş ve kaygılanmayı bırakmıştım.

Ne var ki aile mahkemesinden boşanma davasıyla ilgili çağrı mektubu gelince, oğlumuzdaki dengesizlikler yeniden baş gösterdi.

"O kaltak başka heriflerle oynaşıyor, biliyorum!"

Oğlumuz sık sık böyle müstehcen cümleler sarf ederek kendi kendine söylenmeye başlamıştı. Bir süre sonra, "Onu suçüstü yakalayacağım, görecek o!" gibi sözler eder oldu... Bunların hezeyan olduğunu söylesem de, ondaki bu fikirleri çürütmeye çalışsam da, sakinleştirmeye çalışsam da oğlumuz lakırdılara körü körüne inanıyordu. Ağzının kenarlarında köpükler birikmiş, gözleri kan çanağına dönmüş bir hâlde, "Boşanmak onun gerçek arzusu değil. Kiyomi kollarımdayken, 'sen benim tek aşkımsın, senden başka kimsenin kıymeti yok' derdi bana," diye dudaklarını ısırarak homurdanıyordu.

Ek binanın kapısına altı tane kilit takması da o döneme rastlar; o sıralar, artık işe gitmeyi ve ilaçları kullanmayı bırakmıştı. Gündüz bir yerlerde dolaşıyor, geceleriyse kaldığı binadan "tak, tak, tak" çekiç sesleri geliyordu. Komşumuz

Sasaki Hanım'ın kocası, nazik bir tonla da olsa, geceleri neredeyse hiç uyuyamadıklarını söyleyerek bu durumdan yakınmıştı. Bir bıçak edindiğini bilmiyordum, ama yine de oğlumuzun bu hâlinden huzursuz oldum ve polise başvurdum; benim bu endişeli tutumum Kiyomi Hanım'ın ailesini de işkillendirmeye başlamıştı.

"Bu şahsın, karısını takip etmesi gibi bir durum var mı? Yok! Kimsenin herhangi bir fiziki saldırıya uğradığı yönünde raporla tasdik edilmiş resmi talep de yok! İlla ruhsal durumu bozuk diye adamı tutuklayamayız ki efendim! Böyle yaparsak bu insan hakları ihlali olur. Boşanma davasını onaylamıyorsa burada polisin yapabileceği bir şey yok. Bu mesele, polisiye tedbirin uygulanmasına zemin teşkil eden bir mahiyette değil, anlayacağınız."

Ne yapmamız gerektiğini bilmediğimiz için, başvurduğumuz emniyet müdürlüğündeki şişman müdür kafasını durmadan iki yana sallayarak, oğlumuzun Kiyomi Hanım'ı ne takip ne de tehdit ettiğini, bu nedenle yapacakları bir şey olmadığını söylüyordu.

Çelikten yapılmış küçük kitaplığında, bahçe düzenlemesiyle ilgili kitapların dışında birkaç cep kitabı, öğrencilik yıllarından kalma sözlük ve ders kitapları, kilisenin dağıttığı çocuklara yönelik ilahi kitapları ve İncil hikâyeleri var. Oğlumuz her zaman suskun bir çocuk olmuştu; kendi duygu ve düşüncelerini yeteri kadar ifade edemediği için notları da çok düşüktü. Bu ürkekliğinden ötürü hem ben hem de karım çok endişeleniyorduk, ama çiçek çiftliği dükkânında çalışmaya başladıktan, bitkileri yetiştirdiği bol zamanı edindikten sonra oğlumuzun kişiliği yerli yerine oturmuş gibiydi.

"Oh be, ne güzel! Orkideler insanlar gibi yerli yersiz gevezelik edip kafa ütülemiyor..." diye mırıldanan oğlumuzun bu sözleri bizi ne kadar da rahatlatmıştı. Her insanın kendini huzurlu hissedebileceği bir yer olduğunu, eğer o yeri bulabilirse sıkıntısız biçimde yaşayabileceğini düşünürdüm. Büyük adam olmasa da, çok para kazanamasa da doğru, dürüst bir hayat sürmesi yetmez miydi insana? Altmış yıllık hayat deneyimimden sonra, böyle doğru ve dürüst bir hayat sürmeyi dilemeye başladım ben.

Kitaplığın en alt rafında kalın zarflara yerleştirilmiş belgelerden oluşan üç kalın evrak dosyası vardı. Belgelerin kapağında ve zarfların üzerinde üç ayrı dedektiflik bürosunun adı yazılıydı. Ben ve karım bu manzarayı görünce neredeyse aynı anda derin bir iç çektik.

"Aman Tanrım, çocuk dedektif tutup Kiyomi Hanım'ı izlettirmiş!"

Oğlumuzun titizlikle bizden sakladığı şeyin de bu olduğunu anladım. Belki de onun paranoyak sanrılarını haklı çıkaracak bir kanıtı bu belgeler arasında bulabilirim. Zarflarda araştırma bedelini gösteren faturalar var ve bunların toplam miktarı iki milyon yüz bin küsur yendi... Oğlumuzun kredi kartı borçlarının meblağıyla örtüşüyordu bu rakamlar, kredi borçlarını biliyorduk; fakat o kadar parayı neye kullandığını anlayamamıştık. Bu belgelerde, Kiyomi Hanım'ın mayıstan eylüle kadar günlük hayatında ne yaptığı bir bir kaydedilmişti. Evlenir evlenmez bir dedektiflik bürosuna başvurması oldukça şaşırtıcıydı; kendisinin eve döndüğü gece geç saatlere kadar karısını dedektiflere izlettirmesiyse çok daha tuhaf. Demek ki oğlumuz evde Kiyomi Hanım'la birlikte olduğu saatlerde bile sürekli dedektiflerin bakışlarını üzerinde hissediyordu.

Masa lambasını yakıp bir süre soğuktan titrer bir hâlde raporları okumaya daldık. Taze gelin Kiyomi Hanım'ın hiçbir şüpheli hareketine rastlanmamış raporlara göre; hatta bu durum oğlumuzun Okinava'ya orkide almaya gittiği zaman için de geçerli. Kiyomi Hanım evden kaçtıktan sonra doğrudan baba evine dönmüş, bir süre sonra evlenmeden önce muhabirlik yaptığı televizyon istasyonunda yarı zamanlı olarak çalışmaya başlamıştı.

Dedektif raporlarının üçü de bir başka erkekle ilişkinin söz konusu olmadığını ortaya koyuyordu. Bunlar oğlumuzun sanrılarını haklı çıkaracak bir kanıtı içermek bir yana, Kiyomi Hanım'ın bakire bir kıza özgü saflığının ve masumiyetinin kanıtlarıydı âdeta. Bu denli ayrıntılı araştırma sonuçlarına karşın Kiyomi Hanım'dan şüphelenip kadıncağızı bıçakla tehdit edecek kadar ileri gitmesi, oğlumuzun bir anlamda bu hanımefendiden günah işlemesi beklentisi içinde olduğunu göstermiyor mu?

Oğlumuzu, buna inanmaktansa, böylesine derinden kuşkulanmaya meylettiren neydi? Şefkat ne zaman nefrete dönüşmüştü? Oğlumuz olacak bu adam bizim üç yüz yıldır süregelmiş sülalemizin sonunu muştuluyor işte.

Sülalemizin her bir kuşağının bireylerinin devraldıkları şüphe duymadan inanma erdemini altüst eden son adam olarak görmeliyiz belki de onu.

"Kötü yetiştirdik galiba bu çocuğu, belki de kabahat bizde..."

Kapattığı dosyanın üzerine elini koyan karım böyle dedi. "Bizim bir kabahatimiz falan yok! 'Dua et, dua et', diye nasihat ettik hep, bu mu kötü yetiştirmek? Hasta işte bu herif, yapacak bir şey yok! "

"Ama böyle bir hastalık, ne sizin ailede ne bizim ailede görülmüş işitilmiş bir şey değil ki!"

"Yahu, Dr. Kat bu hastalığın herkesin yakalanabileceği bir şey olduğunu söylemedi mi? Hastalık senin ailenden mi benim ailemden mi kaynaklanıyor, bunu bilemeyiz ki! Stres, başka bedensel hastalıklar ve daha bir sürü şey birleşince, bu illetin kimin başına peydahlanacağı belli olmaz..."

"Tamam, tüm bunları anlıyorum da, eğer bu hastalık herkesin başına gelebiliyorsa, neden başkasını değil de bizim oğlumuzu buldu? Beni bulsa ne olurdu? Bir türlü hazmedemiyorum bunu işte."

Karımın ne demek istediğini çok iyi anlıyorum. Bizler başımıza her bela gelişinde böyle sorular sormuşuzdur Tanrı'ya. Dinleri için canlarını feda etmiş atalarımızın da, ölmüş ana babamın da, halam Oryö Hanım'ın da, kısacası bu toprakların tüm insanlarının Tanrı'ya böyle sorular sorduğu hep olmuştur.

Belki de bizler Eyüp'ün[5] soyundan geldiğimiz ve Tanrı tarafından aşırı biçimde sevildiğimiz için türlü türlü ilahi sınavlardan geçiriliyoruzdur. Fakat ne ben, ne karım, ne de atalarımız Eyüp kadar kudretlidir. Üstelik oğlumuz gibi mahvolup giden insanlar da vardır.

"Bu çocuk Kiyomi Hanım'ı o denli sevmesine karşın nasıl böyle bir zalimlik yapabildi?"

Karım olaydan bu yana iç çekerek gün boyu böyle söylenip durmaya başlamıştı.

"Çocuk hasta işte, ne yaparsın!"

5 Tevrat'taki Eyüp kitabının başkişisi. (Ç.N.)

Onu bu şekilde yanıtlamaktan başka elimden gelen bir şey yoktu ne yazık ki. Oğlumuz bir yıl önce buradan ayrılmasından bu yana, duvarda asılı olan beyaz havlunun kumaşı incelmişti.

Sonunda doğruldum. Karım uzun süredir diz çökerek oturmaktan uyuşmuş ayaklarını çorabının üzerinden ovuşturarak, "Hiçbir şey yok bunlarda!" dedi. Kitapları ve rapor dosyalarını odanın köşesindeki mukavva kutuya yerleştirip kutunun ağzını bantla sıkıca kapattım. Aklım havluya takılmıştı, tam elimi uzatmıştım ki karım, "Eskimiş, çöpe atalım onu!" diyerek bana engel oldu. Soğuk sırtıma kadar işlemişti. Sıcak idrarın mesanemde bolca biriktiğini hissediyordum.

"Kapıya altı tane kilit! Neyi saklamaya çalışıyor bu çocuk?"

Başımı salladım ben de. Eğer o dedektiflik bürolarının raporlarında Kiyomi Hanım'ın herhangi bir hatasını temellendirebilecek bir şey olsaydı, oğlumuzdaki şefkatten nefrete doğru olan dönüşümü biraz olsun idrak etmeyi başarabilir, onu tamamen bağışlamam söz konusu olmasa da en azından ruhundaki derin nefreti anlamış olurdum.

Hâl böyleyken, daha ziyade Kiyomi Hanım'ın masumiyeti gitgide daha da kesinlik kazanıyor. Yani, eğer oğlumuz tüm bunların bilincinde olarak Kiyomi Hanım'ın ölümüne neden olduysa bu onun dengesini yitirmiş ruhunu daha da esrarlı ve ulaşılmaz kılıyor. Nasıl oluyor da şefkat nefrete dönüşebiliyor? Aptallık derecesinde düz düşünen bir topluluk olan bu toprakların inananları için bu anlaşılması zor bir şey. Yoldan geçenler tarafından durdurulup, tekmelenip, yumruklanırken oğlumuz neler düşünmüştü acaba?

"Bu belgelere bakılırsa Kiyomi Hanım'ı öldürmesini temellendirecek hiçbir şey yok yahu!"

Böyle söylenince karım kaşlarını kaldırıp bana sertçe baktı ve:

"Çocuk öldürmemiş ki onu! Sadece tehdit edip gerçekleri öğrenmek istemiş; öldürmekmiş, saçmalık! Kiyomi Hanım'ı o kadar seven bir insan, hiç yapar mı öyle bir şey!"

Karımın söylediklerinin de yanlış olduğunu sanmayın. Yolda Kiyomi Hanım'ı bir köşeye sıkıştırıp bıçakla tehdit ettiği doğrudur, evet; fakat yoldan geçenler onu zapt edip kolunu bükmüş, derhâl orada yere yatırarak etkisiz hâle getirmişler. Kiyomi Hanım da oradan kaçmaya çalışırken ayakkabısının topuğu kırılmış, dengesini kaybedip, yoldan geçenlerin kafasını tuttukları oğlumuzdan tarafa düşmüş, o sırada oğlumuzun elinde tuttuğu bıçak şah damarına isabet etmiş, hastaneye götürüldükten kısa bir süre sonra vefat etmiş. Ölüm nedeni aşırı kan kaybına bağlı ani ölüm olarak belirtilmişti.

"Bir gün, 'Anneciğim, benim Kiyomi'yle evlenmem mucize gibi bir şey!' demişti çocuk bana."

"Mucize mi?"

Otuzunu geçmiş, yazın ortasında bile sauna gibi aşırı sıcak çiçek çiftliğindeki muşambadan evde, orkide başta olmak üzere begonvil, *Barbados'un onuru*[6] ve diğer güney bölgelerinin çiçek ve ağaçlarını yetiştirmekten başka bir şey yapmayan içine kapalı bu çocuğu, bir televizyon istasyonunun röportajı için tesadüf eseri ziyaret eden Kiyomi Hanım'ın sevmiş olması, ebeveyn olarak bizler için bile inanılması güç bir şeydi.

"Nikâhtan bir gün önce... O çocuk günahsız bir çehreyle böyle söylemişti bana... Kiyomi Hanım'la evlenmenin Dream Jumbo piyangosunun çıkmasından daha da fevkalade bir talih, mucize gibi bir şey olduğunu söylerken buna epey

6 Batı Hint Adaları'nda yetiştirilen fasulye ailesinden bir çiçek türü. (Ç.N.)

şaşırmış gibi bir hâli vardı. O kadar sevinmişti yani. Ben de bunun ne mucize ne de talih olduğunu, Tanrı'nın ihsan eylediği bir mutluluk olduğunu söyledim. Ne kadar büyük cefalara, ızdıraplara karşı sebat etmiş atalarımızın, tüm bunlara rağmen inançlarından vazgeçmemelerinin sefasını Tanrı sana ihsan etmiş olsa gerek demiştim. O da gülerek, hâl böyleyse artık kiliseye gitmesinin elzem olduğunu söylemişti bana..."

Kiyomi Hanım'ın ölüm haberine en çok şaşıran belki de oğlumuz olmuştur. Zira hâlâ bu habere inanmamakta direniyor bu çocuk.

"Kiyomi Hanım öldü... Bu çocuk böyle aptallık etmeseydi ne güzel günler geçirecektik. Merhumenin ailesi ve akrabaları kahırlarından, ağabeyi öfkesinden kıvranmak, bizler de atalarımızdan şerefle devraldığımız topraklarımızı bırakıp yabancı diyarlara göçmek zorunda kalmayacaktık."

Karım sessizce ağlamaya başladı. Ana yüreği bambaşka bir şey. Ne kadar budala da olsa oğlunu kollamazlık edemiyor. Defalarca ağlamasına karşın, çocuğu için döktüğü gözyaşları kurumuyor bir türlü.

Çocuğun bu ölüme sebebiyette kastı var mıydı, yoksa sadece tehdit amaçlı bir şey miydi; olay anında şuurunun yerinde olmadığı yönünde mahkeme kararı çıktıktan sonra artık, yasal olarak bu ikisi arasında pek bir fark kalmadı.

"Bu tür suçlarda herkes kurbandır. Oğlunuz da hem hastalığa hem de bu kazaya maruz kalmış birisi olarak bir kurbandır. Elbette onun yakınları olan sizler de, toplumdan göreceğiniz katı baskı düşünüldüğünde, kurban konumundasınız."

Avukat beyin tesellisine müteşekkirim, ama eğer bu çocuk bir kurbansa bu korkunç olaya kim neden olmuştu. Hem de Kiyomi Hanım'ın ölmesine, Kiyomi Hanım'ın ailesinin keder

ve öfkeden muzdarip olmasına ve bizim bu topraklardan göçmek zorunda kalmamıza rağmen, öyle mi?

Suçlu kimse yok, sorumluluk kimsede değil, her şey hastalık yüzünden olmuştur diye meseleyi kapatınca, Kiyomi Hanım'ı da, yakınlarını da eski hâllerine döndüremezsiniz ki! "Üstüne titreyerek yetiştirdiğiniz kızınızı kaybetttiniz, ama bu sadece bir kazaydı, bunu artık unutun!" demenin yeterince ikna edici olmayacağını, aynı şekilde bir kız yetiştirmiş bir baba olan bendeniz çok iyi anlıyordum.

Kiyomi Hanım'ın cenazesine gittik, ama cenaze törenini uzaktan izlemekle yetindik. O sıralar moralim fevkalade bozuktu; cenaze töreninin göründüğü ırmağın kenarındaki söğüt ağacının dibinde, yağan yağmurdan ıslanarak karım ve ben durmadan dua etmiştik. Acaba neden böylesine kasvetli bir yaşlılık dönemini karşılamak zorunda kaldığım üzerine düşünmüştüm ben. Hâlen bir kâbusun ortasında olduğumu hissediyordum; kendi kendime uzak hayaletimsi bir varlıktım sanki. Mahalleden tanıdıklarım bizi görüp, cenazede bulunmamızın iyi olmayacağını tavsiye etmiş de olsa, günahlarımızı telafi edecek başka bir yol yordam bulamadığımız için orada öylece dua etmiştik.

Kiyomi Hanım'ın yakınlarının maruz kaldığı durumu elimizden geldiğince telafi etmek istiyorduk.

Evi ve toprağı satmamızda elbette ki bir telafi parası temin etme niyetimiz vardı; fakat atalarımızın kuşaklar boyunca inançlarını muhafaza ettikleri bu yöreden hiçbir iz bırakmadan göçmeye karar vermemizde, Kiyomi Hanım'ın yakınlarının çektiği ızdırabı daha iyi hissetmek istememizin payı büyüktü. Hatta karımla birlikte canımıza kıyma seçeneğini de defalarca değerlendirmiştik, fakat bunun ilahi sınavdan

kaçmaktan başka bir şey olmayacağına, üstelik Hristiyanlar için bağışlanamayacak bir günah olacağına hükmettiğimiz için caymıştık bu fikirden.

"*Anne,* lütfen ağlama artık!"

Dişlerimi sıkarak derin bir kederle gözyaşı dökmekte olan karımın sırtını sıvazladım.

" '*Anne*' diye hitap etme bana lütfen. Ben senin annen falan değilim."

"Sen derken kimi kastediyorsun?"

"Seni *babacığım*!"

Karım böyle diyerek gözyaşlarıyla ıslanmış yüzünü ağlayış gülümsemesiyle yumuşatıverdi. Oğlumuzun böyle bir olaya neden olmasından sonra, sık sık karımla böyle tuhaf bir iletişim içine girmiştik. Birbirimizin anası babası olmuş, bu arada zaman da geçip gitmişti.

"*Baba,* gel bak!"

Açık pencereden bakan karım, eliyle işaret ederek beni çağırıyordu. "Bir daha baba desene bana n'olur..." deyip gülerek pencereye yaklaştım ve birden susuverdim. Bu topraklarda pek görülmeyen bir yoğunlukta kar yağıyor. Noel çoktan geçmişti ama yukarıdaki evlerde, son zamanlarda rağbet gören ışıklandırmalar hâlen duruyor; o mavi, al ve sarı renkli ışıkların yanıp söndüğünü görüyoruz, bunun dışında her yer karanlık ve kardan ibaret. Sadece bir yerlerden bir siren sesi geliyor.

"Çok kar yağacak ha!"

"Taşınma şirketinin kamyonu gelebilir mi ki?"

"Yokuş yol donarsa kamyon buraya kadar çıkamayabilir."

Otoyolun çoktandır ulaşıma kapandığını, elektrik kesintisinden ötürü trafik lambalarının da sönmüş olduğunu akşam

haberlerinde öğrenmiştik. Oita'da yatılı olarak yaptığım gazete dağıtım işinin ofisinden yarın için de izin almıştım, ama yıl sonunda işler yoğun olur, iznimi daha fazla uzatabileceğimi sanmıyorum.

Ek binanın içine akan soğuk havayı derin nefesle içime çekince mesanemin ne kadar şişmiş olduğunu hissediyorum. Işemek için ana binaya gitmeliyim, ama bir an önce burasını toparlama işlerini bitirmek niyetindeyim.

"Masayı ve vantilatörü belediyenin çöp servisine verelim. Çocuğun bir daha o hastaneden çıkacağını sanmam."

"Eskiciye satılacak bir şey yok herhâlde burada?" diye sordu karım.

"Buraya taşındığında tüm eski eşyaları atmış anlaşılan," diye yanıtladım.

Oryö Hanım'ın güzel ellerini üzerine tutup ısıttığı mavi renkli porselen sobanın akıbeti ne oldu kim bilir... On yıl kadar önce burayı toparlamaya geldiğimde, bir yerlerde gördüğümü anımsıyorum o sobayı.

Yüklük odasının tahtası kararmış, kapı tokmağı niyetine kullanılan kısım ellemekten kirlenmişti, hatta kirden parlıyordu bile diyebilirim. Kapıyı açmakta zorlandım; ittirince bir şeye takılmış olduğu için ancak yarısına kadar açıldı. Bunun üzerine, kapıya tüm vücudumla abanarak iki elimle ittirince tamamen açıldı.

İçeri sızan ışık, odanın tabanını aydınlatınca yerde bir çekiç gördüm, ayrıca sadece ince uzun bir seyyar merdiven de odanın bir köşesine bırakılmıştı; fakat burnuma ağır bir demir kokusu geliyor. Düğmeyi el yordamıyla bulup sonunda lambayı açtığımda hiç ummadığım dehşet verici bir manzarayla karşılaştım.

Duvarlar da âdeta kalın bir kıl örtüsüyle kaplanmıştı. İlkin kıl gibi göründüler gözüme, sonra bunun mantar ya da küf olabileceğini düşündüm. Yüklük odasının üç tarafındaki tahta duvarlar bir yara kabuğu misali ağırlaşmış, kabarmış. İçeri girince nedense tenimde bir kaşınma hissettim. Odanın üç tarafı tamamen çivilerle kaplanmış! Çivilerin arasında neredeyse boşluk bırakılmamış, fevkalade ince bir hesapla çiviler bir santimlik kısımları dışarıda kalacak şekilde çakılmıştı. On binlerce hatta yüz binlerce çivi kullanılmış, tavandaki ahşap levhaya kadar yüklük odasının üç duvarı tamamen bir çivi örtüsüyle kaplı.

Bir köşeye üç tane torba bırakılmış ve bunlardan birinin ağzı açık durumda, içleri beş santimetrelik çivilerle dolu. Bu, oğlumuzun geceleri yaptığı iş olmalıydı.

Arkama dönünce ampulün ışığının altında karımın karaltısını gördüm; hatları titriyordu.

"Bu da ne böyle!"

Ne yanıt vereceğimi bilemedim.

"Niçin böyle bir şey... niçin? "

Böyle dikilip etrafa bakınca sanki eziliyormuş gibi nefesiniz daralırdı.

Oğlumuz hastaneye yattığından beri tıraş makinesinin jiletine alerjisi olduğu için tıraş olmuyordu. İki ayda bir saç kesme gününde sakallarını da usturayla tıraş ediyorlar, ama hastanede sıradan, güvenli tıraş jiletlerinin bile bulundurulması yasak olduğu için bir dahaki saç kesimine kadar sakallar fevkalade uzuyor.

Öğle görüşünde oğlumuz odasındaki geniş koltuğa oturmuş, aheste aheste yanaklarından çenesine kadar uzanan sakallarını sağ eliyle sıvazlıyordu. Karım bir dahaki görüş günü

için gereksinim duyduğu şeyleri ve ne yemek istediğini sorduktan sonra ben, evin derlenip toparlanması için Oita'dan geldiğimi söyledim. Evi satacağımı daha önce de bildirmiştim ama alıcının belli olduğunu ilk defa aktarıyordum.

"Ev n'olacak?"

"Muhtemelen yıkıp yerine yeni bina inşa edip satarlar. Emlakçı, arsa geniş olduğu için buraya üç binanın sığacağını söylemişti."

Oğlumuz hiçbir şey söylemedi, ama alt dudağını ısırdı.

"Bir zamanlar senin oturduğun ek binayı da derleyip toparlamamız gerekiyor. O yüzden içeri gireceğiz ona göre. Değerli eşyan falan var mı içeride?"

Oğlumuz bir süre suskunluğunu koruduktan sonra, "Orada hiçbir şey yok," diye mırıldandı. Kiyomi Hanım'a saldırdığı esnada oğlumuzun sırt çantasında hesap cüzdanı, şahsi mührü[7], sağlık sigortası kimliği ve diğer kartları varmış. Muhtemelen bir yerlere kaçmayı planlıyordu.

"Hiçbir şey yoksa orada, içeri girmemizde de mahsur yok elbet!"

"Oraya girmek cesaret ister" dedi usulca.

"Bu da ne demek oluyor!" diye sorsam da dudaklarını ısırıyor, gözlerini boşlukta bir noktaya dikiyor, cevap vermiyordu.

"Kilitlerin şifrelerini söylesene!"

"Unuttum..."

" 'Unuttum' olur mu yahu, o zaman açamayız ki kapıyı. Bir yerlere not etmişsindir muhakkak. Not etmediysen bile, ne

---

Japon vatandaşları, genellikle imza yerine üzerinde adlarının yazılı olduğu bir mühür kullanırlar. (Ç.N.)

bileyim, ya doğum tarihindir ya bir telefon numarasıdır, bunun gibi şeylerle alakalı olmalı, yine de anımsayamıyor musun?"

Oğlumuz düşüncelere dalmış gibi yapıp sakalını sıvazlayarak, "Anlamsız bir şeydi o şifre..." demekten öteye gitmedi.

"Öyleyse kilidi kırıp gireceğiz, n'apalım!"

Oğlumuz, yüzü sapsarı olsa da bir şey demiyordu. Sonra ben karımın durdurmasına da aldırmadan, "Sen bir özür mektubu yazsana!" diyerek her zamanki gibi oğlumuzu ikna etmeye çalıştım. Tazminat parasını, hiç olmazsa bu olaya sebep olan kişinin birkaç özür sözünü ekleyerek vermek istiyordum. Paradansa, yüreğin derinliklerinden kopup gelen bir özür ve pişmanlık sözünün kurbanın yakınlarını biraz olsun teselli edeceğinden emindim.

"Kiyomi denen karı, bir yerlerde birilerinin koynuna giriyordur şimdi. Kaltak!"

Ölülerin anısının bu şekilde kirletilmesine müsaade edilemez. Birçok kişi, oğlumuz yüzünden incindi. Bu yaraları deşecek sözleri oğlumuz rahatlıkla sarf edebiliyor. Onun hasta olduğunu bilsem de öfkemi bastıramadım ve üslubumu sertleştirmekten de kendimi alamadım.

"Kiyomi Hanım'ın hiçbir suçu yok, anladın mı! Bunların hepsi senin sanrılarından ibaret!"

Oğlumuz, elini uzatarak karımın getirdiği içi kremayla dolu çöreği aldı ve sakalla kaplı ağzına götürüp keyifsiz bir şekilde yerken, eliyle kulağımı ona yaklaştırmamı işaret etti. Öfkeden kıpkırmızı olmuş şakağımı elden başka bir şey gelmeyeceği için oğlumuzun ağzına doğru yaklaştırdım. Kulağıma dudaklarını yaklaştırıp krema kokan nefesiyle şöyle fısıldadı:

"Baba, sence Tanrı diye bir şey var mı? O'nun varlığına inanıyor musun?"

Ben, "Bu ne cüret!" der gibi sırtımı doğrultup yüksek sesle şöyle dedim:

"Elbette ki var! Tüm sülalemiz buna inanageldi. Bu yüzden canlarını feda eden atalarımız bile oldu!"

Oğlumuz, ağzının kenarında kalmış sarı kremayı uzamış tırnaklarıyla alıp, sonra da tırnaklarındaki kremayı yalayarak:

"Asıl bu senin söylediklerin bir sanrı değil mi?"

Aniden ek binanın lambası yanıp söndü ve nihayet her taraf karanlığa büründü. Duvardaki düğmeyi açıp kapattım ama bir değişiklik olmadı, elektrik kesintisi olsa gerek. Her yer karanlığa bürününce, o sayısız çivinin aklımda kalan görüntüsünden ötürü duvarların üzerimdeki baskısı daha da dayanılmaz hâle geliyor, nefesim daha da daralıyor.

Karımın soğuk ellerine yapıştım, ürkek bir hâlde duvarlara sürtünerek girişe doğru yöneldim. Dışarı çıktığımızda kar, topuk hizasına kadar birikmişti. Elektrik kesintisi geniş bir alanı kapsıyor anlaşılan; yukarıdaki evin Noel ışıkları da, Sasakilerin evinin camları da kapkaranlık, ama tüm bunlara rağmen çivili kilerden kurtulduktan sonra karın belli belirsiz beyazlığı bile insana aydınlık gibi görünüyor. Ayakkabılarımın bağlarını bağlamak için çömeldiğimde, parmaklarımla bir salkım *nandina* meyvesine dokunup soğukluğunu hissettim.

"O çiviler de ne oluyor?" diye ağlamaklı bir soruyor karım. Ben artık oğlumuzun kalbinin derinliklerinde neler olduğunu göremiyorum. O kadar muntazam ve ölçülü bir şekilde, o kadar çok sayıda çiviyi tahta duvarlara çakmasında ne gibi bir anlam olabilir? Oğlumuz neyi gizliyor ve biz neyi açığa vuruyoruz?

Karım bahçenin ucunda haç çıkardı ve zayıf parmaklarını göğsünün önünde birbirine kavuşturdu.

Şu anda sadece dağın sırtı görünüyor; onun ötesindeki katedral de şehir merkezi de karanlığın içinde eriyip gitmiş, sadece kar yoğun bir şekilde yağmaya devam ediyor. Bundan yirmi yıl önce, Vatikan Katolik Kilisesi'nin Papası II. Jean Paul'ün bu toprakları ziyaret ettiği zamanı anımsadım. O zaman da kar yağmış, stadyumda kar altındaki Misa ayinine küçük kızımızla birlikte katılmıştık.

Kar alnıma çarpıyor, soğuk, bedenime işliyordu. O gün şunu fevkalade bir duygu yoğunluğu içinde idrak edip ürpermiştik: Bizler, inançlarını korumuş atalarımızın Tanrı tarafından sınanmalarını ve ızdıraplarını yüreklerinde hissederek, Tanrı tarafından kutsanan bir neslin insanlarıydık. Ne var ki atalarımızın çektikleri cefaların meyvesi olmayı hak etmiyorduk. Bu cefaların meyvesi de aslında atalarımızın ta kendileriydi. Onlar hep yanımızdaydı ve dualarımızı sunduğumuz zamanlarda görüntüleri hep yüreklerimize işliyordu. Dualarımızın kapsamı içinde inanan kişi, tek başınayken bile aslında tek başına değildi; bu yüzden inanan kişi, her türlü ilahi sınavlara dayanabilmeyi başarmıştı; buna hiç şüphe yoktu.

Oğlum, bana Tanrı'ya inanıp inanmadığımı sorduğunda, aslında benim yüreğim hoplamıştı. Her pazar kiliseye gidip atalarımızdan bize yadigâr kalan gelenekler doğrultusunda dua etmekten gurur duyuyordum. Ne var ki, örneğin ateşe atılıp yakılmakla tehdit edilsem inancımı koruyabileceğimi sanmıyordum: o kadar güçlü değildim. Sadece, aklım ermeye başladıktan bu yana, çok da bilincine varmadan ben de bir şeyler mırıldanmaya başlamıştım. Kendi kendime mırıldanmış da değildim. O'nun bana kulak verdiğini düşünmüştüm; o hâlde O'na inanıyordum... Oğlum nasıl Kiyomi Hanım'ın tenine yapıştıysa, ben de O'na bir böcek gibi yapışmıştım belki de...

Lütfen bana söyler misiniz? Kimin marifeti şu çiviler? Lütfen!

"*Baba*, her şey yolunda mı?"

Akciğerlerim âdeta iğne batırılıyormuş gibi acıdığı için topallamaya başlayınca, saçları kardan bembeyaz olmuş karım yanıma geldi ve elimi tuttu. Uzaklardan gelen siren sesini tekrar duymaya başlıyorum ve çişimin geldiğini aniden titreyerek hissediyorum. Karanlıkta büzüşmüş gibi görünen ana binaya doğru yürümeye başlıyoruz

Taşlar

Gözlerimi kapatsam da göz kapaklarımın arkasından avizenin ışığının parıltısını görebiliyorum; ne matrak yer bu otel lobisi!

"Birini mi bekliyorsunuz efendim?" diye sordu yanıma yaklaşan adam. Otelin hizmetlisi değil bir şey değil, ne diye bana öyle dik dik bakıyor bu adam?

"Senin otelin mi burası kardeşim!" diye adamı şöyle güzelce bir terslemek isterdim, ama gereksiz yere münakaşa çıkarmamın hakkımda pek de iyi olmayacağını düşünüp görmezden geldim adamı. Her zaman böyle olur. Böyle bir adam bir yerlerden çıkıp hiçbir yaramazlık yapmamış olmama rağmen bana dik dik bakar hep. Neden acaba? Bu da Tanrı'nın bizleri sınamasıysa, sabretmekten başka çare yok. Ama insan yine de üzülüyor...

"Sevgili Kyū'yu bekliyorum ben!"

"Sevgili Kyū mu?"

"Az evvel siyah renkli arabayla gelen adam. Anımsarsınız. Gazeteciler etrafını sardılar, ama o hiçbirini takmadan zemin kata indi hani!"

"Senatör Kyūtani Bey'i mi kastediyorsunuz?"

"Evet, onu kastediyorum."

Burası bir otel lobisi olduğuna göre burada birisini beklemek kadar doğal bir şey daha olamaz herhâlde. Ben de kravatımı takmışım üstelik. Anam, "Aman Tanrım, o ne öyle? Ne kadar zevksiz bir şey!" diye kızmış, hesap sormuştu, oysaki mağazadaki o kedi gözlü şirin kız, "Ayy ne kadar yakıştı!" demişti.

"Affedersiniz ama, senatör beyefendiyle randevunuz var mıydı acaba efendim?"

"Evet, var efendim."

"Tanıdığınız mı oluyor kendileri?"

"Çocukluk arkadaşımdır kendileri."

Sevgili Kyū doğru ve dürüst bir seçkindir; Kagoshima'daki Lasalle Fransız Lisesi'ni bitirdikten sonra Tokyo Üniversitesi'nden mezun olmuştur. Benim aksime çok zeki biridir; anam hep, Kyū'yu benim gibi bir budalayla toplayıp ikiye bölseler, ancak o zaman sıradan bir insanın zekâsına sahip olabileceğini söyler durur. Ceketimin iç cebinden cep telefonumu çıkarıp adama gösterdim.

"Hayrola, telefonunuza bir şey mi oldu?"

"GPS fonksiyonu vardır. Diyelim ki ben aylaklık ettim, hastanedeki anam hemencecik nerede olduğumu anlayıverir bu sayede."

Bu adam tam anlamıyla ahmağın teki olsa gerek, kafasını şaşkınlıkla yana eğerek suratını ekşitti. Ne kadar alık salık bir adam! İşte ben bu yüzden inançsızları da, Hristiyanlık'tan başka dinlere inananları da hiç mi hiç sevmem. Kilisede hep başka insanları hor görmemek gerektiğini söyler rahip, ama

bunun gibi adamların böyle edeple, terbiyeyle ilgili konular hakkında en ufak bir fikri bile yok işte!

"Bu telefonun senatörle ilgisi var mı efendim?"

"Sevgili Kyü'ya bu telefon numaramızı vereceğiz herhâlde efendim."

Adam, "Ne?" diyerek kafasını yana doğru eğdi. Aman Tanrım, bak gene sinirlenmeye başladım. Sinirlenince kanım hamur gibi yapış yapış olur ve bedenim gitgide taşa dönüşür. Artık canım hiç konuşmak istemez. Doğru dürüst nefes de almam. Zaten çarpıntı sorunu olan kalbim de atmak istemez artık. Yani ben böyle durumlarda taşa dönüşürüm. Her tarafım katılaşır, etraftaki herkes endişelenip bana seslenmeye başlar. Ama her şey benden uzaklaşır ve ben bir başıma sonsuz uzaya bırakılmış gibi yalnız hissederim kendimi.

"Bu beyefendi beni bekliyordu."

Simsiyah fotoğraf makinesini omuzundan asmış bir kadın böyle söyledi. Kimdir ki acaba bu kadın? Simasını tanımıyorum ama gözlükleri var, kafası çalışan bir kadına benziyor. Uzun saçları, biraz insanın içini gıdıklayan bir şekilde kıvır kıvır, gözleri parıldıyor.

"Peki, sen kimsin?"

"Bir saniye, bunu daha önce görmüşsündür herhâlde."

Kadın boynunda asılı olan kare şeklinde kartı adama gösterdi. Ben her zaman özel eğitim kimliğimle[8], otobüs kartım boynumda asılı olarak atölyeme giderim, ama bugün kravat taktığım için onları ceketimin iç cebine yerleştirmiştim.

"Gazetecisiniz öyle mi? Peki bu adamla ne işiniz var?"

---

8 Japonya'da zihinsel engellilere eğitim ve bakım gibi çeşitli yardımlardan yararlanabilmesi için devletin verdiği bir tür kimlik belgesi. (Ç.N.)

"Senatör Kyūtani'ye birkaç soru sormak için geldim ve kendisinin bir tanıdığı olan bu beyefendiden de bir demeç almak istediğim için..."

"Burada mı buluşacaktınız?"

"Evet."

"Hımın, öyle mi?"

Adam işkillenmiş gibi bize dik dik bakarak uzaklaştı. Rahatladım ve katılaşmış bedenim yumuşadı.

"Buraya oturmamda bir sakınca yok, değil mi?" diyerek yanıma oturunca beyaz paltosunun önü açılıverdi ve buradan etrafa güzel bir koku yayıldı. Benim kafam pek çalışmaz ama burnum bir tazınınki kadar iyi koku alır. Bir kadının kokusunu yüz metreden bile alırım ben.

Tüm bunlar bir yana, aman Tanrım, bu kadın ne de güzel kokuyor böyle! Olur ya, bu kadın bana evlenme teklif etse! Sonra, çırılçıplak soyunup duş alsa, sonra bir de üstüne benimle *seks* yapmak istese! Burası otel, gayet tabii beni odasına götürebilir, olur mu olur!

"Size n'oldu böyle birden, yüzünüz domates gibi kıpkırmızı oldu!"

"Hiiç..."

"E tabii, kızdınız değil mi o adama. Ne terbiyesiz adam değil mi? İnsana şüpheli muamelesi yapıyor. "

"Yok, ondan ziyade ben biraz saf bir insan olduğum için, sizin gibi hoş bir kadınla karşılaşınca pek utangaçlaşırım."

Kadın neşeli bir kahkaha attı. Bende bir tuhaflık olmalı gerçekten de... Anamın da dediği gibi yüzüm, gözlerim ya da tavırlarımda sıradan insanlara benzemeyen, doğal olmayan bir şeyler var.

"Kyūtani Bey'le çocukluk arkadaşısınız değil mi? Biraz önce konuşmanıza kulak misafiri oldum da... Kusuruma bakmayın..."

Kyū'nun bir hayranı olmalı bu kadın. Kyū eskiden beri kızların çekici bulduğu birisiydi. 14 Şubat 1973'teki Sevgililer Günü'nde tam yedi kız ona çikolata vermiş, ben de o çikolataları yemesine yardım etmiştim.

"Kyū bizim yan komşumuzdu, ilkokulu da, ortaokulu da birlikte okuduk. Ben Özel Güneş Sınıfı'ndaydım[9], Kyū'ysa okulun öğrenci temsilcisiydi."

"Bu arada benim adım Shirotani, sizin adınız ne, eğer sormamda bir sakınca yoksa?"

"Âdem. Kyū'nun adı da Thomas'tır."

"Ah, öyleyse Katolik olmalısınız, değil mi? Bu sizin vaftiz adınız mı? Asıl adınız nedir?"

"Âdem."

Bugün Âdem olmak istiyorum; biraz inadım tuttu işte. Bu inadı Âdem'in kendisi de pek anlamıyor ya, hadi neyse....

"Peki, anladım Âdem Bey. Senatör Kyū'yla randevunuz var mı, önceden haberleşmiş miydiniz kendisiyle?"

"Yok, randevu almadım. Şuradan geçerken gözlerimle işaret ediverdim."

"Gözlerinizle mi? Burada bekleyeceğinizi öyle mi?"

"Evet."

"O da anlamış mıdır bunu?"

---

9 Japonya'da ilk ve orta öğretim merkezlerinde zihinsel ve bedensel özürlüler, işitme engelliler için tahsis edilen özel sınıfların halk arasında kullanılan adlarından biri. Bu sınıfların resmi adı "özel destek sınıfları"dır. (Ç.N.)

"Sanırım. "

"Hımın, bilemiyorum. Kyūtani Bey, tanışma yemeğinden sonra mahalli destek komitesinin düzenlediği bir toplantıya katılacaktı. O kadar vakti var mıdır ki?"

"*İsa Efendimiz'in Müjdeleri*ni nasıl sabırla bekliyorsak bunu da öyle sabırla bekleyelim."

"Ne olur ne olmaz, ben yine de sekreterine ileteyim isterseniz. 'Âdem Bey burada sizi bekliyor' demem yeterli herhâlde, değil mi?"

"Telefon numaramı da iletiniz lütfen."

Kadın güzel parmaklarıyla kavradığı tükenmez kalemiyle cep telefonumu not defterine kaydetti.

"Oo, cep telefonunuz son model ha!"

"Üstelik GPS fonksiyonu var bunun. Kaybolursam eğer, anam nerede olduğumu hemen anlıyor. Yani öyle kolay kolay yaramazlık yapamam. Sizinki de GPS'li mi?"

"Benim telefonum mu?"

"Evet."

"Hayır, GPS'li değil."

"O hâlde kaybolsanız kimse yardımınıza koşamaz sizin!"

"Zaten uzun süredir kaybolmuş küçük bir çocuk gibiyim ve kimse de yardımıma gelmiyor."

Shirotani Hanım gözlüklerini çıkardı, gözleri dalgınlaşmış ve kederlenmişti. Böylesine kafası çalışan bir kadın bile katılaşıp uzayda tek başına salınan bir taşa dönüşebiliyor ve yalnızlaşabiliyor demek ki...

"Dua etmelisiniz. Dua etmek sizi kurtaracaktır. Bizim peder böyle söyler hep."

"Sağ olun."

Neden Shirotani Hanım'ın gözleri böyle doluyor acaba? Havva ağlarsa Âdem de kahrolur. GPS'li cep telefonu alacak parası olmadığı için mi ki acaba? Ama ben de anamdan beş yıldır istiyordum bu telefonu, ancak alabildi... Aslında anam yakında öleceği için Kyū'dan bana bakmasını rica etmek niyetindedir.

"Şu senatör Kyū nasıl bir insandı eskiden?"

"Kafası çok iyi çalışır ve dürüsttür. Onu benim gibi bir budalayla toplayıp ikiye bölseler ancak o zaman sıradan bir insanın zekâsına sahip olabilir. Tanrı'ya inancı derindir. Çelimsiz ve doğru bir insandır."

"Çelimsiz ve doğru mu?"

"Siyasete atıldığında Tanrı'nın ona yüklediği görevi yerine getireceğini söylemişti. Adı Thomas olduğuna göre görevi yerine getirebilecek mi acaba?"

"Tanrı'nın ona verdiği Thomas adına yaraşır bir şekilde çalışacaktır herhâlde."

"Ama Kyū'yu tutuklamayacaklar mı?"

"Aşk olsun, biliyorsunuz demek?"

"Metresini sekreteri yapmıştı değil mi? Gazete ve televizyonlarda sürekli böyle haberler çıkıyor. Haberlerde Kyū'nun kusurlu olduğu söylenmişti üstelik. Siyasetçilerin hepsi 'yozlaşıyormuş' dediklerine göre. Sevgili Kyū da mı yozlaştı ki? Nasıl oluyor bu, anlamıyorum ben..."

"O zamanlar bu tür şeyler kanıksanmıştı herhâlde; yani çalışmayan bir insanı sekreteri gibi göstermek ve o kişinin maaş almasını sağlamak. Bir de onu metresi yapmış, düşünebiliyor musunuz?"

"Peki, gerçekten metresi miymiş?"

"Öyleymiş."

"Metres, yani bir kocanın, karısının haricindeki bir başka kadını sevmesi mi demek oluyor?"

"Ne zalimlik değil mi? Bağışlanamaz bir şey bu..."

Shirotani Hanım bunları söyledikten sonra öfkeyle dudaklarını ısırdı; sanki Kyū'nun karısıymış gibi öfkeleniyor, üzülüyordu.

"Metres ha!"

"Şu erkekler ne zalim!"

"Metres! Ah, keşke benim de bir..."

Shirotani Hanım parmaklarıyla gözyaşlarını silerek güldü. Ben:

"Aralarında *bir şeyler* geçmiş olmalı, eminim bundan."

"*Bir şeyler* derken?"

"Onu tam bilemem, ama yetişkin insanların tecrübe ettiği türden bir şeyler işte, anlarsınız ya..."

Kumi isimli kızı öyle çok seviyordum ki... Şöyle söyleyeyim: Sevgili Kumi, yunus balığından bile daha şirindi ve hep bana selam verirdi. Bisikletinin pedallarını takır takır ses çıkartarak çevirdiğinde, eteğinin içinden *kinmokuse*ylerin[10] yaydığı rayihaya benzeyen güzel bir koku gelmişti burnuma, bu çok hoş bir koku olduğu için tüm gayretimle arkasından koşup Sh wa-machi Caddesi'ni katederken, "Kumiciğim, seni seviyorum, alacağım seni Kumiciğim!" diye bağırmıştım.

10 Bilimsel adı *osmanthus fragrans* olan, Kuzey Amerika, Kafkaslar ve Japonya'da görülen zeytingillerden güzel kokulu bir çiçekli bitki türü. (Ç.N.)

12 Temmuz 1978 gününün sabahıydı. Kumi paniğe kapılıp bir *kombiniye*[11] sığınmış ve ben de üçgen şapkalı market çalışanlarınca kıskavrak yakalanıp polise teslim edilmiştim. Anam çok ağlamış, "Yavrum sen artık bir yetişkinsin, öyle kafana estiğinde insanları kovalayıp rahatsız edemezsin ki!" diye gözyaşları içinde yakınmıştı. Yetişkinleri hiç anlamıyorum: âşık olduğun kadının peşinden koşunca sapık diye yakalanıyorsun polis tarafından!

"Kyūtani Bey'in kötü biri olmadığını mı düşünüyorsunuz?"

"11 Aralık 1972: Okulun serserileri olan Saeki ve Kanazawa Âdem'i hırpalıyordu. Kyū yardımına koştu ve fena biçimde dövüldü."

"Dövüldü mü, neden?"

"Hırpalanan birisine yardım ettiği için. Saeki ve Kanazawa aynen Bruce Lee gibi 'Açaa' diye çığırarak dövdüler Kyū'yu. Kyū çok iyi ve adil bir insandı ve öğrenci derneğinin de başkanıydı, fakat pek çelimsiz olduğu için dövüşemezdi. Annem, çelimsizlerin iyi dövüşenlerden, kuvvetli insanlardan daha güçlü olduğunu söyler hep. Her ne demekse, ben pek anlamam ne demek istediğini..."

Shirotani Hanım dikkat kesilmiş beni dinliyor. Hafif kahverengiye çalan saçlarının arasından kulağı görünüyor; o kulağı dişleyip sakız gibi çiğnemek arzusuna kapıldım bir an, ama kendimi tuttum.

"Kyū çok kötü dayak yiyordu ama aynen, 'Sağ yanağına vururlarsa sol yanağını döneceksin vurmaları için,' diyen rahibin vaazlarına riayet edermiş gibi kollarını iki yana açmış, sol

11 Yılın her günü yirmi dört saat kesintisiz hizmet veren ve Japonya'da çok yaygın olan küçük market. *Kombini* İngilizce *convenience store* ibaresinden kısaltılarak Japoncalaştırılmıştır. (Ç.N.)

yanağını uzatmıştı ve bütün suratı kan içinde kalmıştı. Kollarını çarmıha gerilmiş Hz. İsa gibi iki yana açmıştı... 'Kyū yeter artık!' diye ona sarılıp durdurmaya çalıştım, ama o vazgeçmedi. Aslında o serserilerin niyeti sadece beni biraz hırpalamaktı ve kısa bir süre sonra heveslerini alıp beni bırakacaklardı, eminim bundan. Fakat Kyū'nun inatlaşması onları daha da hırslandırdı, nihayet daha da öfkelenip onu iyice ıslattılar."

"Yaralanmış olmalı."

"Burnundan oluk gibi kan akmıştı. Benim elime de bulaşmıştı biraz. Katılaşıp taşa dönüşmüştüm, sıcak kan beni yumuşattı."

"Ne kadar iyi anımsıyorsunuz!"

"Gökyüzünde bir tane bile bulut yoktu, bir kış günüydü ve mavi gökyüzü memba suyu gibi güzel görünüyordu, güneşin ısıttığı topraktan güzel bir koku yükseliyordu. Olaydan sonra Kyū'yla birbirimize sarılıp hırsımızdan ağlamıştık."

Shirotani Hanım'ın omzuna astığı bir küçük çantası vardı. Çantanın üzerindeki metal kalp amblemi pek şirindi, fakat bu çanta bir kadının omuzuna asmasına çok da uygun olmayan kocaman bir çantaydı.

"Yani Kyūtani Bey aslında iyi bir insandı, öyle mi?"

"Kaç saattir bunu anlatmaya çalışıyorum, değil mi! Kyū'yu ateşe atsalar bile inancından vazgeçmez, eminim bundan. Çelimsiz olmasına rağmen güçlüydü yani o. Bunun ne demek olduğunu pek anlamıyorum ama öyle işte..."

Shirotani Hanım tükenmez kalemini yanağına dayamış, öylece suskun duruyordu, fakat sonra kalemi bir bando çubuğu gibi döndürmeye başladı.

"Bu hikâyeyi yazsam basılmaz bile gazetede. İlginç bir hikâye ama maalesef durum bu. 'Siyaset dünyasının genç prensi diye bildiğimiz adam aslında orta yaşlı mide bulandırıcı bir adammış,' şeklindeki hikâyeye herkes kendisini kaptırmış gidiyor. Medya dünyası bu hikâyeyle azmış durumda."

Shirotani Hanım, ince güzel parmaklarıyla saydam tükenmez kalemini ne de güzel döndürüyor. Kalem her döndürülüşünde pırıl pırıl parıldıyor, gözlerimi kamaştırıyor, aşkın büyüsüne kapılıyorum gitgide... Artık onunla evlenmemde de bir sakınca yok. Benimle *seks* yapsa ne de güzel olur hani! Ben de azmış durumdayım... Bu otelin lobisi de ne matrak bir yer yahu!

"N'oldu, sizi rahatsız edecek bir şey mi söyledim ki yüzünüz tamamen kızardı? Bir şeye mi kızdınız yoksa?"

Bana ne olduğunu kendim de biliyor muyum ki! Sana âşık olduğum için utanıyorum, üstelik şimdi senin üzerine atlasam, yetişkin olduğum için hemen tutuklarlar beni. İşte bu yüzden ne yapacağımı bilmediğim için bu otel lobisinde kocaman bir taşa dönüşüp, bu dünya bir atom bombasıyla yok edilene kadar bir daha hiç ağzımı açmasam...

Avize Noel ışıklandırması gibi pek hoş, otel lobisinin tavanı kiliseninkileri andırıyor, piyanonun üstündeki sunakta çarmıha gerilmiş Hz. İsa'nın beyaz tenini görüyorum. Burası artık benim aşk kilisemdir. Gelinli duvaklı Shirotani Hanım'la yan yana Hz. İsa'nın huzurunda sonsuza dek birbirimizi seveceğimize ant içiyoruz.

Shirotani Hanım'ın telefonu çaldı. Cep telefonunun gümüş rengi kapağını beyaz parmaklarıyla açtı ve saçlarını kulağının arkasına yerleştirerek telefonu kulağına yerleştirdi.

"Evet efendim... Evet... Hayır, henüz değil... Efendim? Yarın Tokyo'ya dönünce mi?"

Telefonla konuşurken defalarca saçını kulağının arkasına yerleştiriyor, başını sallıyor, sağ elindeki bir aşka davet çubuğu olan tükenmez kalemini döndürüyor, "hı hı" derken dışarı verdiği nefesten nane kokusunu alıyorum. Telefonda konuştuğu kişi de kimdir acaba? Sevgilisi mi? Yarın, Tokyo'ya dönünce *seks* yapmayı mı planlıyorlar, darılırım ama...

"Hayır, zannediyorum bu çok zor efendim," diye Shirotani Hanım reddetse de, herif ne kadar da ısrarcı! "Partiden sonra, muhtemelen mahalli destek komitesiyle görüşecektir."

Belki de Shirotani Hanım bu adamın metresidir, neden olmasın? Adamın bir karısı vardır, iki kadını birden idare ediyordur; işte buna kızarım ben... Eğer bu dünyada kadınlar ve erkeklerin nüfusu birbirine denk düşüyor ve de hep bu hesaba göre boşta kalan ben oluyorsam, bu ne kadar büyük saygısızlıktır, işte tam bu yüzden İncil'de zina yapılmaması gerektiği yazılı.

"Anladım, bir şeyler yapmaya çalışacağım, bu meseleyi hâlletmenin zor olduğundan eminim ama neyse."

Shirotani Hanım telefonunu kapattı.

"Kimdendi telefon?"

"Aa, sakinleşmişsiniz," diye kahkaha atan Shirotani Hanım gözleriyle alaya aldı beni.

"Öyle alaya alırsanız beni yine taş gibi katılaşırım, ona göre!"

Shirotani Hanım, beni muhatap almanızı istiyorum. Shirotani Hanım, sizin aşk acılarınızı dinlerim, tamam, biraz kafam çalışmıyor ama öyle dalga geçmeyiniz benimle...

"Ah, özür dilerim. Benim ağabeyim de... sizin gibi... Fakat onun durumu çok daha ağır, hemen hemen hiç konuşamıyor ve sürekli klinikte kalıyor. Zaman zaman eve geliyor, ama hoşuna gitmeyen bir şey olduğunda hiç kımıldamadan öylece kaskatı kesiliyor. Epey de ağırdır kendisi, doksan iki kilo kadar, o yüzden bir kez kaskatı kesildi mi, çok ağır bir taşı oynatamazsınız ya, aynen öyle oluyor."

Çok iyi anlıyorum kendisini... Taşların, susup her şeyi görmezden gelmekten başka kendilerini koruma çareleri yoktur.

"Az evvelki telefon ağabeyinizden miydi?"

Kimin aradığına takılmış ve bunu bir türlü kafamdan atamıyordum.

"Ağabeyim kendi başına telefon edemez, ayrıca hemen hemen hiç konuşmaz. "

"Öyleyse kimden?"

"Ofisten."

"Ofisten mi?"

"Evet, amirimden. Kendisi masa başında kılını kıpırdatmaz, fakat bizim gibi muhabirlere zor ve ağır işleri yükleyip durur. 'Ne olursa olsun röportaj yapacaksın,' diyor beyefendi!"

"Röportaj mı?"

"'Kyūtani'yle konuş, fikirlerini al,' diyor yani..."

"Ee, konuşun siz de..."

"Orası öyle de, kendisinden rica etsem de benimle görüşmeyi kabul etmiyor ki. Üstelik skandalla ilgili olarak ağzını bıçak açmıyor, sürekli 'Yorum yok,' deyip duruyor."

"Sevgili Kyū da taşa dönüşüyor yani!"

"Eh, öyle de diyebiliriz. Taşa dönüşmek isteyecek bir hâlde çünkü. Bu şekilde medya mensuplarınca kovalanmak hoş değildir herhâlde."

Urakami Nehri'nde bir büyük taş vardır. O sadece sıradan bir taş değildir. Her şeyden bunalan birisi öylece taşa dönüşmüş. Oralarda, atom bombası atıldığı zaman suya koşmuş insanlar, ya da ateşte yakılan ilk Hristiyanlar çok varmış oralarda; işte onlardan biridir muhakkak, taşa dönüşmüş ve on yıllarca, yüzyıllarca orada öylece büzüşmüş durmuş.

"Hem de hiç hoş değildir, değil mi Âdem Bey?"

Shirotani Hanım nemli gözlerle bakıyordu bana. Havva'dan Âdem'e kutsal bir aşka davet olsa gerek bu. Bendeniz Âdem'in, kaburga kemiğinin bir eşini yıllar süren arayışı, kırk beş yıl süren bekârlığı böylece bitiyor işte. Anam bunu duysaydı, burnuna hortumlar takılı olduğu hâlde hasta yatağından kalkıp bu anı görmeye gelirdi.

"Bu elinizdeki notu, Kyü Bey'in özel sekreterine verirseniz gerçekten görüşecek mi sizinle?"

"Tabii ki! Sevgili Kyü beni bulmaya bizzat gelecek. Hem biraz önce bakışlarımızla işaretleştik ya!"

Bu dünyada benim gibilerle bakışlarıyla anlaşabilen insanlar vardır. Özel Güneş Sınıfı'ndaki hocaların hepsi öyleydi mesela. Anam da öyledir, öteki veliler derneği üyeleri de hep öyledirler. Anam, Tanrının bizi bu dünyaya atarken yalnız kalmamızdan endişelenerek bize eşlik etmeleri için böyle insanları görevlendirdiğini söyler sık sık.

"Kyütani Bey'in suçu kesinleşmiş, yarın Tokyo'ya döndüğünde ifade vermeye gidecekmiş ve muhtemelen derhâl tutuklanır. Kendisiyle sadece bu akşam röportaj yapabilirim. Rica etsem beni Kyütani Bey'le tanıştırır mısınız acaba?"

Shirotani Hanım için her şeyi yaparım, bu yüzden "hay hay" diye havalı bir şekilde cevapladım onu. Sevgili Kyū her televizyona çıktığında, bizim atölyede kendisinin benim çocukluk arkadaşım olduğunu söylediğim için danışman öğretmen Hayashi uyarmıştı beni —yalan söylediğimi düşünmüştü anlayacağınız.

"O hâlde bu notu sekreterine vereceğim, olur mu? Sizinle beraber bekleyeceğim kendisini, müsaade ederseniz."

Shirotani Hanım kalktı ve benim telefon numaram ve adımın yazılı olduğu not kâğıdını alıp parti salonunun kapısında bekleyen adama yaklaştı. Notu verince adam şüpheci gözlerle benden yana baktı sertçe. Takım elbise giyip kravat takan adamlardan hazzetmem hiç. Atölyede herkes ya eşofman ya da mont türü şeyler giyer ve hepsi de domuzbalığı kadar nazik gözlere sahiptirler. Fakat Ooura Körfezi'ndeki domuzbalıklarının soyu yakında tükenecek.

"Notu ilettim," dedi Shirotani Hanım gülümseyerek yanıma dönerken. İşte tam da düşündüğüm gibi, eteğinin içinden gül kokusunu andıran hoş bir koku geliyor burnuma.

"Kyütani Bey'le ilgili başka bir anınız var mı unutamadığınız?"

"29 Aralık 1972'de, beraber *azuki* fasülyesi çorbası içmiştik. Mahallemizin dayanışma derneğinde pirinç keki yaptıktan sonra..."

"Günü gününe nasıl da anımsıyorsunuz! Üzerinden otuz yıl geçmiş olmasına karşın..."

"Günlük takvimin sayfalarını yırtmak benim görevimdi. Araba plakalarını da, diğer sayıları da hemen ezberlerim ben."

"Nasıl?"

"Nasıl ezberlediğimi ben de bilmem. Tanrı Baba, takvim ezberleme yeteneğini beynime yerleştirmiş der anam, ben pek anlamam bunu. Bir anıyı anımsadığımda, hemen o anının günü de geliverir aklıma... İşte kafamda böyle acayiplikler vardır..."

"Acayiplik falan değil ki bu! Müthiş bir yetenek bence. Geçmişin her bir gününü anımsamak ne güzel... Ben güzel anıları bile birer birer unuturken hem de..."

Shirotani Hanım yine dalgınlaştı ve uzaklara bakarak, "Tanrı'nın ihsan eylediği bir kudret bu," dedi ağlamaklı bir sesle.

"Böyle kudret falan istemem ben. Ben, Kyūtani'yle toplanıp ikiye bölününce onunla aynı zekâda olmak isterim."

"Aileniz kaç kişi?"

"Anam var bir, başka da kimsem yok."

"Kardeşiniz?"

"Yok."

"Peki ya babanız?"

"Babam hiç olmadı. Anam kutsal ruhun gelip onu bana gebe bıraktığını söyler."

"Harika bu! Gebelik kehaneti ha, Hz. İsa'nın yeniden doğuşu yani!"

"Tabii ki şaka söylüyor. *Seks* yapmadan çocuk olmaz ki bir kere... Birileriyle bir yerlerde yapmış işte o da..."

Gözleri dalgınlaşan Shirotani Hanım bir anda suskunlaştı. Bu çocuksu yanıyla aynı domuzbalığı gibi şirin görünüyor. Shirotani Hanım'la evlenip üç çocuk yapmak istiyorum. Eminim ki çocuklarımız pek zeki olacaklardır. Torunlarımız da olacak sonra ve hep beraber şükranlarımızı sunmak için

kiliseye gideceğiz; bu cennet yaşamın gerçekleşmesini o kadar isterdim ki...

"Kyūtani Bey'le son günlerde hiç görüştünüz mü?"

"23 Aralık 1995'te kilisemizde bir konuşma yaptı."

"Oo, epey zaman önce yani... Nelerden bahsetmişti konuşmasında?"

"Kafam pek basmaz öyle şeylere ama, nükleer silahsızlanma ve dünya barışı için çalışacağını vs. söylemişti. Üzerine bir takım elbise çekmiş, üstelik koyu kırmızı bir de fular takmıştı, aynen *Baba* filmindeki mafya babasına benziyordu; diyeceğim, pek fiyakalıydı..."

"Nagazakili Hristiyanlar hâlâ destekliyorlar mı onu? Örneğin ben mahalli destek komitesine bir röportaj talebinde bulundum, ama geri çevirdiler teklifimi!"

"Televizyon haberleriyle ilgili kimse bir şey söylemiyor. Anam, 'Öyle şey olmaz, benim sevgili Kyū'm iyi çocuktur yanılıyor bu insanlar,' diyor sık sık."

"Kyūtani Bey hiçbir demeç vermediği için böyle haberler çıkıyor. Örneğin bu seferki memleket ziyaretinde bir basın açıklaması yapacağını düşünmüştük, ama o kadar vakti yok sanki... Bu özel bir mesele de olsa kamusal konumu olan kişiler olarak senatörlerin açıklamada bulunma sorumluluklarının olduğunu düşünüyorum."

"Kyū neden döndü acaba Nagazaki'ye?"

"Çok önceden planlanmış olan bir konferans vardı, şehirdeki işadamları tarafından davet edilmiş. Tam da böyle kötü bir döneme denk gelince iptal edip etmeme yönünde de çok tartışmalar olmuş tabii. Bu skandalın etkisiyle valilik binasının konferans salonu tıklım tıklımdı. İşte medyada bir skandalla

gündeme gelince böyle oluyor. Geçen sefer Nagazaki'ye geldiğinde yüz yüze görüşebilmiş miydiniz?"

"Çıkışta, kilisenin önündeki yokuş yolda arabasına binmeden önce el sıkıştık. Uzun zamandır görüşemediğimizi, herhangi bir sorunum olursa kendisini aramakta çekinmemem gerektiğini söylemişti bana. İşte ben de şu son zamanlarda bir sorunum olduğu için kendisine danışmaya geldim."

"Tam on yıl önce söylemiş bunu size. O sözünü anımsar mı acaba?"

"Kyū iyi bir Hristiyandır ve asla yalan söylemez."

"Peki, sorununuz nedir? Kötü bir şey mi oldu son zamanlarda?"

"Anam yakında ölecek. Benim için çok endişelendiği için, eceli gelmiş de olsa bir türlü ölemediğini söylüyor. Benim klinikte kalmama da razı değil. Veliler derneğinin üyeleri grup evinde[12] kalırsam rahat edeceğimi söylüyorlar, ama anam 'Sevgili Kyū'ya danışayım bir,' deyip duruyordu, işte ben de bugün onun yerine Kyū'ya danışmaya geldim."

Anam yataktan kalkamıyor artık. Ona oksijen tüpleri bağladılar, "hıı hıı hıı" diye sesler çıkararak omuzlarını kaldıra indire yanımda zorlukla nefes alıp verir, nefesinin oldukça kötü kokusu gelir burnuma. Hep uyur, arada uyanıp da beni gördüğünde de etrafı kırışıklarla dolu, beyazı sararmış gözlerinden, gözyaşına karıştığında balı andıran altın rengi çapaklarını akıta akıta ağlar sevgili anam.

"Seni de yanımda götüreyim mi, beraber Tanrımızın yanına gidelim mi? " diye ağlar hep. Ben kâğıt mendille onun

12 İleri yaştaki Alzheimer hastalara yönelik hizmet veren bir tür bakımevi. (Ç.N.)

gözyaşlarını silince de, "Sen ne kadar da nazik bir çocuksun be yavrum!" diyerek yine ağlar.

Anamla beraber ölmemize Tanrımız izin vermediği için ben anamın bu önerisine razı olmadım. Ama anam yanımda olmayınca yapayalnız kalacağımı düşününce hüzün sarar her yanımı. Grup evinde tanımadığım insanlarla birlikte yaşamak da ürkütücü, hep anamla yaşadım ben, başka kimseyle yaşayamam ki...

Anam hep azarlar, arada da pataklardı beni, ama yapayalnız kalmak ne acı! Bakıcı parasını verince gelir. Ama gelin öyle değil ki! Koca apartman dairesinde dertleşecek kimse olmayacak, ben de öyle tek başıma oturup duracağım, biliyorum bunu. Anam yanımda olmayınca artık istediğim kadar bira içebileceğim, ama göbeğim açıkta yatıp uyuyup da sivrisinekler beni şişlediğinde kim uyandıracak beni?

"İyi güzel de, Kyūtani Bey yarın tutuklanınca size yardım edebilir mi ki? Kendisinin derdi başından aşkın olacaktır..."

Bu Shirotani Hanım ne kadar da fena bir insan, hep kötü şeyler söylüyor. Bak, yine katılaşacağım galiba... Umutsuzluğa kapılıp bir taşa dönüşeceğim ve yüzyıllarca, bin yıllarca ağzımı bıçak açmayacak.

"Affedersiniz, sizi üzmek gibi bir niyetim yoktu."

Asabım bozuldu işte. Neden anlamıyor ki bir türlü, neden böyle kalbimi kırıp duruyor? Başkaları önemli değil ama onun böylesine kırıcı şeyler söylemesini hiç arzu etmezdim doğrusu.

"Âdem Bey, siz ne iş yapıyorsunuz?"

"Turşucuda çalışmıştım bir ara, şimdi bizim kliniğin kendi atölyesinde *çanpon*[13] setlerinin kutularını katlama işiyle uğ-

13 *Çanpon, udon* adlı uzun ve kalın eriştelerle yapılan ve içine et ve sebze kızartması katılarak yenen Nagazaki'ye özgü bir erişte çorbası türü. Bu-

raşıyorum. Hem de artık alanımda uzman olduğum için takım lideriyim ben."

"Kutu katlama işi de nedir?"

"Kalıp kartonları birleştirip birbirine monte etme işi. Bu işte on beş yıllık tecrübem var benim, gözümü kapatsalar bile beş saniyede katlamayı becerebilirim. Kutu katlama işinin ustasıyım ben!"

Shirotani Hanım'ın beni üstadı olduğum işin başında görmesini isterdim. Benim el çabukluğumu, hünerimi görseydi bana yeniden âşık olacağına hiç şüphem yok. Sorumlu öğretmenimiz Hayashi bile benim bu ustalığımı görüp, bu işin tüm sorumluluğunu bana verdi; üstelik ücretimi de normal kutu katlama işinin altı katı olan altmış bin yene yükseltti ve yeni gelenlere bu işi öğretme görevini de bana verdi.

"Öyleyse siz bu alanda meşhursunuzdur."

Hem de nasıl! Gençlerin derin saygı ve güven duyduğu biriyim ben. Evet, artık yavaştan dünya evine girmem icap ediyor.

Shirotani Hanım'ın cep telefonu yine çaldı. Shirotani Hanım'ın bakışları keskinleşti ve sesi de öfkeli bir tona büründü ve tükenmez kalemini daha sık döndürmeye başladı. Böyle giderse iyiden iyiye aşkın büyüsüne kapılacağım ve Shirotani Hanım'ın peşine takılıp tutuklanacağım. Zindanda yapayalnız, kamışım elimde sabaha kadar ağlayacağım.

Birisini ne kadar derin bir tutkuyla seversek, buna denk bir ızdırap çekmemiz nedendir acaba? Zekâ yaşımın bir ortaokul öğrencisininkinin seviyesinde olduğunu söylemişti doktorum, ama gerçek yaşım kırk beş; anlayacağınız, kafasının tepesi kelleşmiş, burnunun içi kıllarla, hem de bembeyaz

---

radageçen *çanpon* seti ise aynı yemeğin karton kutularda ambalajlanarak satılan hazır yemek versiyonunu ifade eder. (Ç.N.)

kıllarla dolmuş bir amcayım. Anam sık sık küçükken pamuk helva gibi yumuşacık tenli, şirin bir çocuk olduğumu söyler ve nasıl böyle iğrenç bir "amca"ya dönüştüğümü anlayamadığından yakınır.

Artık gözlerimi Shirotani Hanım'ın parmaklarının ucunda döndürmekte olduğu tükenmez kalemden ayırdım. Ben öyle ihtiraslı yaşamaya uygun bir adam değilim; aşk bana göre değil işte! Avizenin ışıklarının oluşturduğu pırıltı kütlesi neden bu kadar güzel acaba? İkinci katın duvarına çarmıha gerilmiş beyaz tenli Hz. İsa'nın heykelini assalar burası bir kiliseye dönüşüverirdi. Tanrı'ya şükranlarımı sunsam ne güzel olurdu... Aslında karşıma güzel bir kadın çıkartsın, *seks* yapmamı sağlasın diye yakarmak isterdim, ama böyle günahkârca şeyler için dua edilmeyeceğini biliyorum.

8 Temmuz 1996 Pazar: Ayin sırasında böyle müstehcen dileklerimin gerçekleşmesi için dua edince yüzüm domates gibi kızarmıştı; durumu sezen anam, eve döndüğümüzde bana ne için dua ettiğimi itiraf ettirmişti. Tabii öfkeden küplere binerek beni kepçeyle iyice pataklamıştı.

Atalarımızın saf, tertemiz dualar ettikleri için yakıldıklarını, benim nasıl böyle edepsiz şeyler için dua edebildiğimi anlamadığını söyleyerek azarlamıştı beni. Sonra da bir hafta yemek vermedi bana. Üstelik kendisi de bir şey yemedi ve beraber sürekli özür dualarını edip her akşam, "Saygısızlığımızı bağışla!" diye dualarımızı sunduk Tanrı'ya.

"Her türlü ilahi sınava onurumuzla dayanacak gücü ver bize Tanrım! Âmin!"

Anamın dediğine göre doğru dürüst dua etmek buydu. "Şaibeli şeyler düşünüp duran beyin oyulup çıkartılmalı ve soğuk suyla güzelce yıkanmalı!" diye de azarlamıştı anam;

beynimi kafamdan nasıl çıkaracağımı sorunca da yine kepçeyle gözümün yaşına bakmadan pataklamıştı beni.

Lobide aynen Shirotani Hanım gibi telefonla konuşan birçok insan var. Büyük siyah kamera taşıyanlar, dizlerinin üzerine yerleştirdikleri bilgisayarlara bir şeyler yazanlar.

Dalmışım; ne kadar zaman geçtiğinin farkına varmadım. Kyū'nun bulunduğu salonun kapısı açıldı ve birden kapının etrafı kalabalıklaştı, insanlar orada kaynaşmaya başladı. Toplantı bitmiş olsa gerek. Shirotani Hanım da fotoğraf makinesini alıp, "Çantam size emanet..." deyip, üstelik yanıtımı da beklemeden çantasını koltuğa bıraktı ve zemin kattaki salona doğru koştu.

Büyük bir çıtçıtlı bayan cüzdanına benzeyen dibi yuvarlak çanta, yavaşça yana doğru yattı ve siyah renkli bu çantanın içinden dizüstü bilgisayarın gümüş renkli kapağının ucu dışarı sarktı; bir de yumuşacık, şeftali rengi bir bez parçası belirdi çantanın ağzında. O bezden tatlı ve ekşimsi bir kadın kokusu geldi burnuma ve bunun bir don olabileceğini düşündüm ve aniden şeytani düşünceler zihnimde kaynaşmaya başladı; o bezi alıp kaçsam mı acaba diye tereddüt ettim bir süre.

Shirotani Hanım benimle evlenmeyecekse onun kokusunu istiyorum en azından. O donu kafama geçirip kadın kokusunu koklayıp kederle ağlardım herhâlde. Anam, "Kötü yürekleri Tanrı hep görür," der. Ben de bir gün cezalandırılacağım muhtemelen.

Fotoğraf makinelerinin mavi beyaz karışımı ışıklar saçan flaşları patlıyor, Kyū'nun etrafını çit gibi saran bu güruh, Kyū'yla birlikte asansöre doğru ilerliyor. Shirotani Hanım yanıma döndü ve "Basına demeç verecekmiş, ikinci kattaki Elmas adlı toplantı salonunda," diyerek dışarı sarkmış olan dizüstü

bilgisayarını çantasının içine tıktı ve az önce gözüme çarpan bezi de paltosunun cebine koydu. Don değil, mendilmiş. Çantasını omuzuna asıp:

"Teşekkürler, artık sizinle birlikte beklememe gerek kalmadı. Yine fırsat olursa görüşelim," dedi ve paltosunun eteklerini havalandırarak yürüyen merdivenin basamaklarını koşarak tırmanırken güzel beyaz bacaklarını gördüm.

Bir anda asabım bozuldu ve Shirotani Hanım'ın peşinden yürüyen merdivene atladım. İkinci katta asansörden inince, karşımdaki salonun insanlarla dolup taştığını, flaşların patladığını gördüm; âdeta orada Hz. İsa varmış gibi etrafta ilahi haleler beliriyordu. Gözlerimi kısıp ellerimi ileri uzatarak ışıklara doğru ilerliyordum ki adamın biri, "Basın değilsiniz değil mi beyefendi," diyerek beni durdurdu ve içeri girmeme engel oldu.

"Burası Elmas toplantı salonu değil mi?" diye kamerasını bazuka gibi tutan bir genç basın mensubuna sordum. Genç sorumu, "Evet, öyle n'olmuş?" diye soğuk biçimde yanıtladıktan sonra, kameranın kablosunu tutan kot pantolonlu bir kadınla içeri girdi ve kapılar yüzüme kapandı.

Eğer burası parıl parıl parlayan Elmas toplantı salonuysa Shirotani Hanım mutlaka içerideydi. Beni içeri almadılar ama burada dikilip toplantı bitince çıkanları gözetlersem onunla bir daha görüşecektim. Salonun kapısının yanındaki telefon kulübesinde beklemeye karar verdim. Kaç saat sürerse sürsün beklerim diye düşünüyordum, ama on dakika kadar sonra kapı biraz aralandı. Birtakım adamlar her nedense, "*İstifra, istifra!*" diye bağırıyorlardı. Onların koşuşturma sesleri de geldi kulağıma. Sonra, kapının iki kanadı arkadan zorlanmaya dayanamayarak kırılırcasına açıldı. Ve bir insan sürüsü dışarı fışkırdı.

Ben tüm gücümle Shirotani Hanım'ı bulmaya çalıştım; fakat birçok insanla çarpıştığım için bunu beceremedim ve bir tilt bilyası gibi birisinden öbürüne, öbüründen başkasına savrula savrula tam ortaya gelmiş buldum kendimi ve bir de karşımda kimi göreyim: Sevgili Kyū; orada dikilmiş şaşkın gözlerle bana bakıyordu.

Kyū tam bana bir şey söyleyecekti ki bir kameraman onu itti ve gözden kayboldu.

"*İstifra, istifra*" nidaları niçin böyle diyorlardı, bir türlü kafam basmıyordu ama– her yanda yankılanıyordu, "Şu meseleyi adamakıllı açıklayın lütfen!" gibi şeyler söyleyerek ona eziyet ediyorlardı.

Sevgili Kyū, yine aynı yöntemle, sağ yanağına vurulunca sol yanağını dönüyordu. Kyū böyledir işte: dövseler de sessizce kabullenir bunu. Böyle bir eziyete rağmen sonuna dek sabreder ve hiç ağlamaz o. İnsanların dünyası çok zalimdir. Aslında şu dünyada herkes taşa dönüşse ne kadar mutlu olurdu insanlar!

Bir süre sonra koridorda da, Elmas toplantı salonunda da kimse kalmamıştı. Artık Shirotani Hanım'ı bulma şansım çok azalmıştı. Yine yürüyen merdivene binip yeraltı katının lobisine indim. Orada beklersem Shirotani Hanım'la tekrar görüşebileceğime inanıyordum. "Tanrım lütfen beni onunla görüştür," diye pırıl pırıl parıldayan avizeye bakarak dua ettim.

Yanıma her gelen kişiyi sertçe süzüyordum sanırım. Resepsiyoncu gelip benimle konuşmaya çalıştı, fakat ben katılaşmıştım. İşte şimdi tamamen taşa dönüşmüştüm. Shirotani Hanım'la tekrar görüşünceye kadar kılımı kıpırdatmamaya kararlıydım ama heyhat, taşa dönüşmüş olmama rağmen açlıktan karnım gurul gurul gurulduyordu.

Bunun üzerinden ne kadar zaman geçti, kestiremiyorum. Ben yüzyıllardır taş olarak kalmıştım orada. Elleri halatlarla birbirine bağlanmış bir hâlde götürülen yöremizin Hristiyanlarını ve atom bombasının etkisiyle ağlaya ağlaya taşa dönüşmüş çocukları gözlerimin ucuyla görebiliyordum.

Kol saatim 09.21'i gösteriyor. Elektronik saatim saniye şaşmaz ve güneş enerjili bataryası sayesinde sonsuza kadar durmaz. Anam, bana bu saati hediye ettiğinden bu yana rahat rahat yaşamımı sürdürür hâle gelmiştim. Zira önceki saatimin saniyeleri hep şaşardı ve normal zamandan bir saniye bile şaşsa, ben farklı bir zaman ekseninde yaşamaya başlamaktan ve gitgide incelerek yok olmaktan endişelenirdim hep.

Esneyip de gözlerimin ucu yaşardığı zaman cep telefonum çaldı. Bir an anamın endişelenip aradığını düşündüysem de, telefonumun ekranında beliren numara ne anamın ne de hastanenin numarasıydı. Arayanın Shirotani Hanım olabileceği aklıma gelince yüreğim sevinçten güp güp atmaya başladı ve ben yüksek sesle, "Yaşasın!" diye bağırdığımdan galiba, resepsiyondaki adamlar bana iyiden iyiye kuşkuyla bakmaya başladılar.

"Âdem Bey'le mi görüşüyorum efendim?" diye soran ses maalesef bir erkek sesiydi.

"Sevgili Kyū?"

"Ah Sevgili Şu, sensin ha!"

Arayanın Shirotani Hanım olmaması kötüydü, ama ben buraya Kyū'yla görüşmek için gelmiştim, üstelik Kyū'nun Shirotani Hanım'ı tanıyor olma olasılığı da vardı. Bu fikir aklıma gelince birden keyfim yerine geldi.

"Sevgili Sh , neredesin şimdi sen?"

"Oteldeyim."

"Lobide misin hâlâ?"

"Hı hı."

"Bunca zaman beni bekledin ha!"

"Hı hı."

"Sekreterimi gönderiyorum oraya seni alması için, onunla benim odama gel, e mi? Birinci katın lobisindesin, tamam, gönderiyorum çocuğu şimdi."

Kısa bir süre sonra asansörün kapıları açıldı ve takım elbiseli genç bir erkek bana doğru yaklaştı.

"Yamamori Bey?"

"Benim adım Âdem."

"Sayın senatör sizi bekliyorlar efendim. Buyurun size yolu göstereyim."

Asansörde adam bir keşiş gibi son derece saygılı biçimde durdu ve ağzını bıçak açmadı, üstelik asansörden indikten sonra beni Kyū'nun odasına götürürken de hiçbir şey söylemedi. Kapıyı çalınca, kravatını çıkarmış keyifsiz bir çehreyle Kyū açtı kapıyı ve beni içeri buyur etti.

Ön cephesinde ve yan tarafında kocaman pencereleri olan geniş ve güzel bir odaydı bu. 7 Mart 2001 akşamı, Oita'daki gençlik kollarının ulusal toplantısı vesilesiyle çok lüks bir otelde kalmıştım fakat bu oda ondan çok daha geniş ve temizdi. Ama tek başına yatmak için fazla geniş, fazlaca da sessiz olduğu için insanların Tanrı'dan af dilediği günah çıkartma odalarına benziyordu burası.

"Sayın Yamamuro birçok kez aradı ve kendisini aramanızı rica etti...."

Sekreter genç böyle söyledi Kyū'ya kapıda.

"Bugün, artık bu arkadaş dışında kimseyle görüşmek istemiyorum. Zahmet olacak sana ama her türlü görüşme talebini geri çevir."

"Sizinle ilgili haber televizyonda yayınlanmış, ortalık kaynıyor efendim."

"Parti genel sekreterini ben biraz önce aradım ve doğrudan görüşebildim. Destek kurulu başkanına da bir not ilettim. Aslında herkes içinden bir 'oh' çekmiştir böylece!"

"Sizinle görüşmek isteyen birçok kişi var, ama nasıl yapalım efendim?"

"Yarın Tokyo'ya döndüğümde kendileriyle görüşeceğimi söyle. Aslında, muhtemelen görüşecek zaman olmayacak..."

"Efendim, acaba bu şekilde yapmasa mıydınız diye düşünüyorum..."

"Bundan başka yapacak bir şey yoktu... Sizleri de zor durumda bırakmış oldum, kusura bakmayın... Her hâlükârda, bu gece artık medyadan arayan olursa yorum yok dersin. Sen de git, dinlen artık."

"Dinlenebileceğimi hiç sanmıyorum."

Sekreter delikanlı, her nedense ağlamaklı bir sesle, "Müsaadenizle efendim," dedi ve, saygıyla eğilerek selam verdi ve odadan ayrıldı. Kyū birden neşeli bir yüz ifadesine büründü ve gömleğinin kollarını sıvayarak elini bana doğru uzattı.

"Uzun zamandır görüşemedik yahu... Biraz önce lobide görünce seni hemen tanıdım Sh "cuğum."

"Ben de beni görünce hemen tanıdığınızı düşünmüştüm."

"Kravatın pek şatafatlı olduğu için... Kırmızı ve geniş... *Maskeli Motosikletçi*'nin[14] fularına benziyor. Aynen üstü açık arabayla geziye çıkarken takılan eşarpları andırıyor, çok şık yani!"

"Anam, zevksiz olduğumu söyleyip azarlamıştı beni bunun için."

"Hımm, öyle mi? Ha, sahi annen nasıl, iyi mi?"

Ben birden ağlamaklı oldum ve kısık sesle, "Yakında ölecek..." diye yanıtladım sorusunu.

"Rahatsız mı ki?"

"Hastaneye yatırdılar. Akciğerleri kötü, oksijen cihazı bağladılar, hırıltılı hırıltılı nefes alıyor. Gözleri hep çapaklarla kaplanıyor, artık ihtiyarladı, takatten düştü, yüzü aynı bir tavuğunkine benziyor."

"Hımın, öyle mi, anladım, maalesef ziyarete gidecek zamanım da yok, selam söyle görünce."

"Anam 'Kyū'yla görüşebilirsen çok şükranlarımızı sun kendisine,' demişti. Teşekkür ederim."

"Şükran mı? Ne şükranı?"

"Eskiden bize çok yardımın dokundu."

"Ohoo, 30 yıl oldu yahu..."

Odanın her tarafı pırıl pırıl parıldıyordu, kendimi bir camekânın içinde gibi hissettim. Ben misafir koltuğunun yanındaki pencereye yaklaştım. Dantel süslemeli perdeyi sıyırınca liman tarafında, kapkaranlık denizin öte tarafında cılız bir lambanın ışığında tersane hayal meyal görünüyordu.

14 "Maskeli Motosikletçi" (*Kamen Rider*) 1970'lerde Japonya'da büyük ilgi gören, aynı adlı çizgi romanın kahramanıdır. (Ç.N.)

"Bu tarafta çok daha fazla neon ışığı var ve çok daha güzel, gel bak!"

Kyū beni çağırınca, diğer pencereye yaklaşıp oradan baktım, ön tarafta ulusal karayolu neon ışıklarıyla aydınlanmıştı.

"Bak işte, orada Nakamachi Kilisesi'nin kulesi görünüyor. Gördün mü?"

Dikkatlice bakınca karanlığın içinden kilisenin beyaz haçı hayal meyal görünüyordu. Nakamachi Kilisesi kremayla kaplanmış gibi bembeyaz ve güzeldir.

"Öğleden sonra bu odaya döndüğümde, bir süre kendimle baş başa kalabildim. Arka planda masmavi gökyüzü, bembeyaz kilisenin kulesindeki haça bakarak değerlendirdim bu zamanı. Tokyo'da kiliseye hiç gidemez oldum yoğunluktan dolayı."

"Ben de anam hastaneye yattıktan beridir ayinlere pek gitmiyorum."

"İnsanın Tanrı'yla konuşacak zamanının olmaması çok kötüdür."

"Kyū'cuğum, siz de Tanrı'yla konuşur musunuz zaman zaman, ben hep konuşmaya çalışıyorum ama bana hiç yanıt vermiyor."

"Genelde öyledir. Tanrı yanıt vermez. Bu toprakların Hristiyanları da korka korka yüreklerinin derinliklerinden sorular sormuşlardır Tanrı'ya. Ama daha sonra kendi kendilerine o sorunun yanıtını bulmuşlardır; yüzyıllar boyunca bu şekilde, kilise tarafından unutulsalar da, gizli gizli. Benim için de durum aynı ama bir kez bir mucize oldu sanki. "

"Sahiden mi?"

"Ortaokuldayken iki serseri çocuk beni dövmüşlerdi, anımsıyorsundur?"

"Saeki ve Kanazawa değil mi? 11 Aralık 1972'de."

"Evet, burnumdan oluk oluk kan akmış, şuurumu yitirmiş, yine de onlar tarafından dövüleceğimi bile bile defalarca üstlerine gitmiştim, işte o zaman."

"Kyū, o zamanlar benim kurtarıcım olmuştunuz."

"Aslında ilk darbeden sonra başım dönmüş, korkmuştum ve kaçmak istemiştim fakat kendimden emin bir biçimde üstlerine yürümüştüm. 'Hadi vurun bana, içiniz rahat edinceye kadar vurun, sizi gidi zavallılar...' diye yüreğimin derinliklerinden fısıldamıştım ama bir an bunun benim fısıldamalarımken, diğer yandan başka bir yerden duyduğum bir ses olabileceği hissine kapılmıştım. Arada olur böyle şeyler bana... O sesin, belki de Tanrı'nın sesi olduğunu düşünürüm hâlâ."

Kyū usulca gözlerini yumdu; o anı anımsamış gibiydi. Sevgili Kyū gerçekten de derin bir inanca sahip bir insan olmalı.

"Mahşer gününde Tanrı'nın sesini yüreğimizde duymayacak mıyız, aynen bu şekilde. Bunları düşünüp, Nakamachi Kilisesi'nin haçını seyrederken birdenbire, 'Artık tamam!' diye bir ses duydum. Elbette ki bunu ben içimden söylemiştim ama, yine o zamankinin aynıydı, ve o an kararımı verdim...."

Kyū'nun söylediklerinden tek kelime anlamadığım için hiçbir şey söylemedim, ama benim yerime karnım guruldayarak yanıtladı onun sözlerini.

"Yemek yedin mi sen?"

"Yemedim."

"Yemek bile yemeden bekledin beni ha?"

"Evet."

"Ah, öyle mi? Kusura bakma kardeşim," diyerek, sırtımı sıvazladı. Diğer çocuklar beni hırpalayıp ben de taşa

dönüştüğümde hep böyle teselli ederdi beni. Kyū'nun eli aynen eskiden olduğu gibi sıcacıktı. Bu eller bir taşı bile yumuşatır. Televizyonlarda, gazetelerin söyledikleri hep yalan dolan, Kyū hâlen eskisi gibi adil bir seçkin işte.

"Sandviç var. Partide sadece *soba*[15] yemiştim, midem kazındı, oda servisine sandviç ısmarladım. Kahve de var."

Yatağın yanındaki başucu sehpasında büyük ve yarım yumurta kabuğuna benzeyen gümüş renkli bir kapakla üstü örtülmüş bir tepsi duruyordu. Kyū beni bir sandalyeye oturttu ve gümüş renkli kapağı açtı. Külbastılı, yumurtalı ve sebzeli sandviçler vardı.

"Midem kazınıyor, yiyebilir miyim acaba?"

"Tabii, buyur, hepsini yiyebilirsin. Ben sonra yine oda servisinden bir şeyler söylerim."

"Öyleyse hepsini yiyorum müsaadenizle. Âmin."

Alelacele kısa bir dua edip, külbastılı sandviçlere elimi uzattım, Kyū da güldü ve bardağıma kahve doldurdu. Külbastılı sandviçi dişlediğimde etin yağıyla ekmeğin yumuşamasını hissettim; boğazına düşkün bir insan olduğum için keyfime diyecek yoktu...

"'Önceki seçimlerde, marketten yirmi adet külbastılı sandviç alıp atölyedeki tüm elemanlara dağıtmıştım. Seçimleri kazanmamız için uğur getirsin diye...[16] '"

"Sandviç mi dağıttın?"

"'Kyū'ya oy verin diye,' dolanıp durmuştuk. 'Kuru kuruya oy istemek biraz ayıp olmuyor mu? ' demişlerdi, ben de öyle yaptım. Sayemde herkes size oy verdi."

---

15 Japon usulü erişte çorbası. (Ç.N.)

16 Japoncadaki külbastı anlamına gelen *katsu* kelimesiyle, kazanmak anlamına gelen *katsu* sesteştir. (Ç.N.)

"Ah, öyle mi, hay Allah..." diyerek başını ellerinin arasına alıp gülümsedi.

"Tüm bunlara rağmen şimdi istifa ediyoruz işte..."

"Sizi tutuklayacaklar mı?"

"Yarın Tokyo'ya döndüğümde bölge savcısına ifade vermeye gideceğim. Bugün buraya gelirken, uçağa binmeden önce aradılar. İfadeden sonra hemen tutuklayacaklarmış."

"İçeri atacaklar yani, öyle mi?"

"Sanırım öyle..."

"Ne yaptınız ki?"

Kyū eğilip ayak bileğini kaşıdı. Çoraplarını çıkarmıştı, bu hâliyle ayakları yoksul insanlarınkine ne kadar da benziyordu. Çorapları yatağın üzerine atılmıştı. Benim burnum tazı gibi iyi koku aldığı için ekşi ayak kokusu da geliyordu burnuma.

"Ben bir suç işlediğim için bunun sorumluluğunu da almalıyım."

"Metresinize iş verdiğiniz söylentisi doğru mu?"

Kyū bir anda canı sıkılmış gibi bir çehreye büründü, fakat "Sana yalan söyleyemem..." diyerek ağlamaklı bir sesle mırıldanarak, "Her şeyi itiraf edeceğim sana, lütfedip de dinler misin beni?" diyordu, ben iki külbastılı sandviçi çoktan mideye indirmiştim, şimdi de yumurtalı olanı çiğniyor, bir yandan da "hı hı" diye başımı sallıyordum.

"Epey zaman oluyor... İlk kez, senatör seçildikten hemen sonraydı, birisinin bana bir şey danışmak istediğini söylediler ve bir kadın geldi benimle görüşmeye."

"Demek insanlar, başları sıkıştığında böyle size geliyorlar?"

"O sıralar otuzlu yaşlarında olan genç bir kadındı gelen. İleri derecede engelli bir çocuk doğurduğunu, kocasının

ailesinin bunun üzerine kendisine fevkalade soğuk davranmaya başladığını ve akabinde de boşandığını söylemişti kadın. Çok fena bir intikam değil mi bu? Geçimini sağlamakta zorlanacak olmasına rağmen, üstelik çocuk da olunca, çalışması zor olmasına rağmen ne olursa olsun bu çocuğu büyütme kararını almış. Güçlü bir iradeye sahip bir kadındı bu ve kendisine bir iş bulmak konusunda yardımcı olup olamayacağımı danışmıştı bana."

Kyū, adil bir seçkin olduğu için, zor durumda olan insanları görünce yüreğindeki derin şefkat duygusu depreşir ve bu tür insanlar duyarsız kalamaz tabii...

"Alımlı bir kadın mıydı?"

"Hı hı, güzel bir kadındı."

"Öyleyse, tabii bir şeyler yapmak lazım, değil mi?"

Kyū gülerek, güzel de olsa, çirkin de olsa siyasetçi dediğin kişinin başı sıkışan kişilere yardım etmesi gerektiğini söyledi ve şöyle sürdürdü sözlerini:

"Ne var ki öyle aniden iş bulmak da kolay bir şey değil tabii ki, herhangi somut bir talebi de yok, birçok farklı engel de var... Devletten geçim desteği parası almayı da reddetmiş zaten... Senin anlayacağın, öyle son derece gururlu ve ele güne karşı başını dik tutan bir kadındı. Fakat geçim için gerekli birikimi de yoktu bu kadıncağızın. Ben de ne yapacağımı şaşırmıştım ki bu sırada bir senatör ağabeyimiz, bir süreliğine özel sekreterim adı altında ona istihdam sağlamamı önerdi. Böyle üç ay maaş bağlanmış oldu kadına; senin anlayacağın kadını çalışıyormuş gibi gösterdik. Tabii ki iş bulana kadar. O zamanlarda bu çok normaldi ve başka senatörler arasında da bu yöntemi izleyenler vardı, o yüzden ben de çok enine boyuna düşünmeden bu öneriyi uyguladım. Fakat

bu tür uygulamalardan dolayı tutuklananlar oldu birkaç yıl önce, bu da beni oldukça sıkıntıya sokmuştu gizliden gizliye. Birçok defa, bunu kamuya duyurmaya karar verdiysem de meslektaşlarım durdurdu beni. "

"Metresiniz de aynı kadındı, değil mi?"

"Metres diyemeyiz pek, ama işte anlarsın ya, o türden bir ilişkimiz oldu. Süre olarak söylersem iki ay falan sürdü bu ilişki."

"*Seks* yaptınız mı ki?"

Kyū, peygamberdevesi gibi başını eğerek, "Senin bu dobralığına hayranım be kardeşim!" diyerek güldü.

"Şipsevdisindir sen, hâlden anlarsın... Bir anda insan gönlünü kaptırıyor işte. Gönlünü kaptırmaktan ziyade, kadınla erkek birbirlerini birbirlerinin içine alıveriyorlar."

"Ben anlamam böyle şeylerden. Ben sizin gibi yakışıklı değilim."

Bir anda Kyū'dan nefret etmeye başladım. Aniden bu herifin metresinin Shirotani Hanım olabileceğini düşündüm ve tepem attı; kendimi tutamayıp kafama bir şaplak attım.

"Sekreter olarak çalışıyormuş gibi gösterdikten sonra, bir gün bir toplantıdan sonra, otel lobisinde durumunu sordum ona. Kendi kendine yemek bile yiyemeyen bir çocuğunun olmasının zorluğundan yakındı bana. Tazminat da, nafaka da almadan tek taraflı olarak boşanmaya zorlanmış olmak, ne kadar fena düşünsene! 'Özürlü çocuk doğurarak günah mı işledim ben?' Onun bu sözleri bende derin bir merhamet hissi uyandırdı; bilakis, Tanrımızın katında onun bu vefakârlığının çok makbul ve sevap olduğunu söyleyerek sırtını sıvazlayıverdim, gayri ihtiyari."

"Siz duygulanınca, insanların sırtını sıvazlamadan duramazsınız, bilirim ben."

"Evet, evet, işte doğal bir şekilde dokunuverdim kadına. Sırtında sanki kanatları varmış gibi, sutyenin altından sanki sıcak bir şeyler taştı dışarıya, işte o sırada birbirimize karşı bir şeyler hissetmiş olmalıyız. Ruhların karşılıklı olarak birbirlerine akması dedikleri şey böylesi bir şeydir herhâlde. Ondan sonra bir oda kiraladım, fazla zaman da yoktu ama büyülenmiş gibi ihtirasla birlikte olduk. Âdeta kanatları kırılıp yeryüzüne düşmüş bir meleği kıskıvrak yakalamış gibi hissettim kendimi. Anlıyorsun değil mi? Birlikte olmanın ne anlama geldiğini biliyorsun herhâlde değil mi?

"*Seks* yapmışsınız işte..."

Kyū iyiden iyiye canı sıkılmış gibi içini çekti. Yanaklarının etrafı kızardı, utanmış olsa gerek.

"O iki ay sadece o kadınla görüşmek istiyordum, bu bir gerçek. Kadını bir türlü aklımdan söküp atamıyordum işte... Belki de âşık olmuştum ben..."

"Siz evli değil miydiniz Kyū?"

Kyū bu sözlerime daha da içerledi ve kafasını önüne eğdi. Bu günah işlemiş bir insanın duruşuydu, birazdan onu çarmıha gerip yakacaklar.

"Karıma da, çocuklarıma da çok ayıp ettim. Biri lisede, diğeri ortaokulda iki kızım var, ama şu iki aydır konuşmuyorlar benimle. Evde bile beni gördüklerinde yüzlerini öte yana çeviriyorlar. Öylesine kederli ki çehreleri... O kızlar benden de fazla incinmişlerdir. Medya da o kadar zalim ki kardeşim, hiçbir hoşgörü duyguları yok... Yani beni kınamakta haklı olsalar da..."

"O iki ay boyunca hiçbir şey düşünememiştim," diye acılı bir hâlde itirafta bulundu.

"O dönem, savaş çıksa, atom bombası atsalar da umurumda değildi, tek düşündüğüm o kadınla birlikte olmaktı. Siyaseti de, dini de, Tanrı'yı da unutuvermiştim. Kafamdaki, yegâne şey, güneş gibi parlayan o kadındı. Gözlerim kamaştığı için hiçbir şeyi göremiyordum. Sen de bir aralar bir kıza âşık olup da yerinde duramamıştın, yanılıyor muyum?"

20 Aralık 1989: Mahalleli bir ağabeyimiz, beni Nakasu'daki bir *seks* dükkânına götürdü ve ben bir kızın orasını elledim. Dükkânın içi, buzlarla kaplı ayları andıran küre şeklindeki fırdöndülerle parıl parıl parıldıyordu; fakat bir gölün dibi gibi de karanlıktı etraf, hiçbir şeyi adamakıllı göremedim, ama yarım saatine on bin yen vermiştim ve kadın tenis oyuncusu kıyafetiyle gelen genç kız, kucağıma oturuverdiğinde donu yoktu ve poposu çok güzeldi.

Sanki apış arasında kıllı bir *denizhıyarı* vardı. Nasıl bir şeydi, fevkalade karanlık olduğu için pek anlamadım ama tüylü ve ıslak bir şeydi. Kızın tırnaklarına sürülü olan oje vanilyalı dondurma gibi kokuyordu.

Yüzünü tam göremedim ama adının Miyo olduğunu söyleyen bu küçük hanım, benimle diğer insanlar gibi hiç alay etmedi ve benim formumun yerinde olduğunu, kamışımın büyük olduğunu söyleyerek fermuarımı açıp beni okşadı, ben işte bunun *seks* olduğunu düşünerek şükran duydum, ama okşamaktan ileri gitmeme kız izin vermedi ve bunun yasak olduğunu söyledi.

Buna rağmen tavandaki fırdöndülere bakarak bu şekilde oynaşmak yine de hoştu. Fakat sonra otuz dakikalık sürem

doldu ve Miyo da başka müşterilere giderek beni orada öylece bıraktı.

Muşamba şemsiyemi açıp Miyo'nun çıkmasını dükkânın önünde beklemeye karar verdim. Beni oraya getiren mahalleli ağabey, havanın soğuk olduğunu ve eve dönmemizin iyi olacağını söylediğinde ben oralı olmayınca, o da beni orada öylece bıraktı ve gitti.

76701 ve 8231 plaka numaralı araçların arkadaki sokağa park etmiş olduğunu, bir restoranın camında "1970" rakamının yazılı olduğunu anımsıyorum.

Gece yarısı yağmur, sulu sepkene dönüştü, sulu sepkenin kaç adet düştüğünü merak edip şemsiyeye çarpan sulu sepken tanelerini saymıştım ama sayılar o kadar büyüdü ki kafamdan taşmaya başladılar.

O sıralar benim saatim bozuktu ve geri kalıyordu, o yüzden Miyo'nun bulunduğu zaman diliminden farklı bir zaman diliminden atıldığım ve onunla bir daha asla görüşemeyeceğim hissine kapıldım. Şafak söktüğünde Miyo, ürkütücü ve yakaları kalkık beyaz bir takım elbise giymiş bir adamla birlikte dışarı çıktığında, ben yine de cesaretimi toplayıp seslendim ona: "Şey, diyordum ki, deminki şeye devam etmemiz mümkün müdür acaba?" diye rica edince, "Ah canım, bekledin beni demek, bu karda kışta beni bekledin ha!" diye sıcak biçimde yanıtladı beni. "Ama parasız olmaz ki güzelim, ben senin gibi saf delikanlıları çok severim, ama bu iş de benim işim biliyor musun, parasız olmaz anlıyorsun değil mi?" dedi ve beyaz takım elbiseli adam onu kolundan çekerek arabaya götürdü; giderken birkaç defa dönüp bana bakmıştı.

Altı ay hep o kızı düşündüm ve onu yeniden görmek için para biriktirdim, tam elli bin yen biriktirmişim. Kendimi tutup

pachinko[17] dükkânına bile gitmeyip hem de... Tüm bu çabalarıma rağmen, yazın Hakata'ya gittiğimde dükkândakiler, bana Miyo'nun işi bıraktığını ve şehirden ayrıldığını söylediler. Sonra da benden şüphelenmeye başladılar, bana sadece telefon numarasını ve adresini vermemekle kalmayıp beni yaka paça dışarı attılar. Âşık olduğum 729. kız olan Miyo nereye kaybolmuştu? Ben bu olaydan sonra da altı ay boyunca Miyo'cuğumu aradım. Ona olan aşkım, diğer yetişkinlerin yaşadığı ölene kadar unutamayacağım türdendi.

"Shirotani Hanım 927. aşkımdır."

"Shirotani Hanım da kim?"

"Shirotani Hanım işte, tanıyorsunuzdur. Gazetecidir kendisi... Saçları uzundur ve çıtçıtlı bayan cüzdanına benzeyen büyük bir çantası vardır ve tükenmez kalemini bando çubuğu gibi döndürür ve..."

"Çıkaramadım..."

"Tanımıyor musunuz? Biraz önce lobide sizi beklerken tanıştım ve âşık oldum kendisine."

"Öyle mi? Anlıyorum, şıpsevdisindir sen öteden beri. Sana bir kız selam verse hemen abayı yakıverirdin, anımsıyorum..."

Benim aşklarımın hiçbiri gerçekleşmedi. 926 kadına olan sevdam karşılıksız kaldı, Shirotani Hanım 927.si olacak.

"Hangi gazeteden biliyor musunuz?"

"Ee, yeni gazeteci olmuş olsa gerek. İlk defa duyuyorum bu adı."

"Kyü'cuğum sizinle çocukluk arkadaşıyız; o yüzden senden saklayamam bunu... Ben Shirotani Hanım'la *seks* yapmak istiyorum. Ne yaparsam yapayım bundan başka bir şey

17 Bir tür popüler *casino*. Japonya'da çok yaygındır. (Ç.N.)

düşünemiyorum. Ben bu dünyaya bir evlat bırakmak istiyorum. Çok önceleri muzır şeyler için dua etmiştim Tanrı'ya ve anam beni iyice bir haşlamıştı. Ama en azından bir defa olsun *seks* yapmak istiyorum. Sizce ben sapık mıyım? Tanrı beni cezalandırır mı bundan dolayı?"

Kyū gülümsedi ve kafasını salladı.

"Bu günah değil. Fena bir şey de değil. Eğer bu fena bir şey olsaydı, ben çok günahkâr bir adamım demek olurdu. Bununla da kalmaz, tüm erkekler ve olasılıkla tüm kadınlar da günahkârdır demek olurdu bu. Hatta erkeklerle kadınlar arasında yaşanan tüm aşk ilişkileri de günahkârca olurdu. Daha en başında, erkeğin kaburga kemiğinden kadını yaratan Tanrı hata yapmış olurdu öyle olsaydı, ama aslında..."

"Ne?"

"Öteki tarafın durumunu da düşünmek lazım."

"Onu biliyorum. Sonra sapık diye yakalıyorlar adamı. O zaman önce arkadaş olsak mesela, nasıl olur?"

"Nasıl olur diye soruyorsun da, ben nereden bileyim?"

"Araştıramaz mısınız?"

"Neyi araştıramaz mıyım?"

"Siz senatörsünüz ya... İsterseniz sekreteriniz de yapabilir bunu."

Kyū derin bir iç çekti, koltuğunun arkasına yaslandı, bıkkın görünüyordu. Pantolunun paçasından çıplak ayakları ve kılları görünüyordu.

"İstifa ettim ben... Az önce basın toplantısında duyurdum bunu. Artık senatör falan değilim."

Yorgunluktan mıdır nedir, sevgili Kyū'nun yüzü ağlamaklıydı. Hâl böyle de olsa, benim mutlaka ricada bulunmam gerekiyordu, başka çare yoktu.

"Anam çok yakında sizlere ömür olacak. 'Kyū'ya git danış,' dedi bana. 'Kyū iyi çocuktur, seni yalnız komaz, yardımcı olur sana mutlaka,' dedi. Shirotani Hanım'ı gelin almama yardımcı olursanız ve ben onu anama göstersem içi rahat göçer öbür dünyaya."

"Ah Sh 'cuğum hiç laftan anlamıyorsun. Artık benim elimden hiçbir şey gelmez. Muhtemelen yarın gece tutuklayacaklar beni, özgürlüğüm de elimden alınmış olacak. Yani annene biraz ayıp olacak ama durum bu maalesef."

Kyū'nun yüzü kurşun rengiydi ve gözlerinin etrafı Moai heykelleri gibi içine göçüktü. Muhtemelen katılaşmış olmalıydı. Fakat ben Shirotani Hanım'la görüşmekten başka bir şey düşünemiyordum ve Kyū'nun bu yorgunluğunu biraz da görmezden geldim galiba.

"Ben sizin, aynen, anamın dediği gibi 'toplanıp ikiye bölünme partnerin' değil miyim? O yüzden siz bana bakmakla yükümlü değil misiniz? Tanrımız, bana vermesi gereken iyi yanların hepsini size vermiş; siz bunların hepsini tekelinize almışsınız, işte ben o yüzden böyle budalanın teki olmadım mı? Tüm bunlardan dolayı sizin bana bakma sorumluluğunuz yok mu?"

"Sh , hadi artık canımı sıkma daha fazla!"

İşte yüzünü iki eliyle kapadı ve beni muhatap almıyor. Ben ayağa kalkıp, ellerini yüzüne dayamış olan Kyū'nun kolunu çekiştirdim.

"Beni böyle görmezden gelemezsiniz, konuşun benimle. Yoksa Shirotani Hanım sizin metresiniz de ondan vicdan azabına kapılıyorsunuz, değil mi, biliyorum ben!"

"Değil mi, söylesenize Kyū, söyleyin hadi!" diyerek gömleğinin kollarını çekiştirerek ona yalvarmaya başladım.

"Sh , bırak kolumu!"

Ben onun koluna asılarak inatlaşmak niyetindeydim.

"Bıraksana ulan!"

"Benden kaçacaksınız değil mi?"

Ben böyle onun canını sıkacak şeyler söyleyince, Kyū birden kolunu hızla çekerek benden kurtuldu ve sandviç tabağını kapıp histeri geçiren bir maymun gibi masaya çarptı. Tabağın içinde iki adet sebzeli sandviç kalmıştı, bunlar parçalanıp etrafa yayıldı, yanağıma gelip yapışan ve ilk anda su damlası olduğunu sandığım soğuk şey de domates çekirdeğiymiş.

Kyū'nun gözü dönmüş sanki ve o gözlerle bana baktı. O anda her şeyi anladım. Kyū artık ne bir seçkin, ne adil bir insandı, ne de güçsüz olduğu hâlde güçlü olan bir insan. Kyū da aynı onu bir zamanlar döven serseri Saeki ve Kanazawa gibi kötü insanlara özgü gözlerle bakıyordu bana.

"Hadi çık git artık! Sh , yalnız kalmak istiyorum bu gece. Hadi artık git. Böyle sıkıştırılmaktan bıktım artık yahu! Ne diye şu insanlar, kendi sorunlarını kendileri çözmez ki! Siyasetçi ananız mı sizin kardeşim!"

Benim asabım bozuldu ve ses etmeden ayağa kalktım. Kyū'yla artık çocukluktan bu yana arkadaş falan değiliz. Büyüyünce artık "çocukluk arkadaşlığı" falan da kalmıyor zaten, değil mi?

"Hadi, çık git artık! Sen bile gelip beni böyle sıkıştırıyorsun, ayıp be!"

Kyū homurdanıyordu; ben tam kapının tokmağını tutmuştum ki, "Dur!" diye bağırdı, korkudan titremeye başladım ben.

Kyū, pantolonunun paçasının altından görünen zayıf topuklarını sürüyerek yanıma yaklaştı ve gömleğinin cebinden bir kâğıt parçası çıkararak benim ceketimin ön cebine sokuşturdu.

"Kusura bakma, bugün bekletttim seni. Al bak, bu taksi kuponu. Saat de geç oldu, bunu kullanarak git evine, e mi?"

Ben suskun bir biçimde kapıyı açtım.

"İyi geceler," diye bir ses duydum, sonra da kapı arkamdan "güm" diye kapandı.

Ben artık taşa dönüşmüş olduğum için arkama dönüp bakamadım bile. Asansöre bindiğimde iyice ağırlaşmıştım ve bir suyun dibine doğru batıyormuş gibi hissettim kendimi. Bu durumda Shirotani Hanım'dan başka kimseye güvenemem ben. Eğer Nakasu'daki masaj salonundaki güzel Miyo gibi Shirotani Hanım da ortadan kaybolursa, hakikaten ne yaparım ben? Anam da ölür de beni bir başıma bu dünyada bırakırsa, n'eylerim ben?

Katedralinki gibi yüksek tavanlı lobide Shirotani Hanım'ı bekledim. Nerede kaldığını bile bilmiyordum, ama burada beklersem onu görebileceğim hissine kapılmıştım. Yüksek tavanlı lobinin duvarında, Urakami Kilisesi'nin sunağındaki çarmıha gerilmiş beyaz tenli Hz. İsa heykelciğinin asılı olduğunu hayal ettim. Kilisenin beyaz tenli Hz. İsa heykelciğine yüzümü dönüp dua etmeyeli uzun zaman oluyor.

Esneyerek saate baktım, saat 10.46'yı gösteriyordu. Shirotani Hanım görünürlerde yok. Resepsiyondaki adam da dik

dik bana baktığı için, beklemekten cayıp otelden çıktım. Tam o sırada, istasyonun giriş kısmının önündeki meydana çıkan merdivenleri tırmanan Shirotani Hanım'ın karaltısı uzakta hayal meyal gözüme göründü. Omuzuna astığı büyük bir çıtçıtlı bayan cüzdanına benzeyen çantası ve beyaz paltosuyla merdivenleri ikişer ikişer çıkan bu kadının Shirotani Hanım olduğu şüphe götürmezdi.

Tüm gücümle arkasından koştum. Şişman olduğum için kış olmasına karşın sicim sicim terliyordum, üstelik nefes nefese kalmıştım, ama tüm bunlara aldırmayıp koşmaya devam ettim. Shirotani Hanım istasyon girişinin önündeki meydanı geçip içeri girdi ve peronlara giden merdivenleri iniyor. Büyük bir gümbürtüyle tren perona girdi; trenin estirdiği rüzgâr omuzlarıma çarptı. Otomatik kapılar açıldı ve tam o kadın trene girecekken bileğinden yakaladım ve "Shirotani Hanım!" diye seslendim. Bana doğru dönen kişi, Shirotani Hanım'ınkiyle hiç ilgisi olmayan, sarkık dudakları ve pörtlemiş gözleriyle salatalık suratlı bir kadındı. Şaşırarak elini saldığımda, kadın bana fenalık dolu bakışlarını yöneltti ve bindiği tren hareket edince dik bakışlarını bana bıraktı ve gitti.

Bu son trendi. Bezgin hâlde peronun merdivenlerini çıktım ve mecburen bir taksiye bindim. Taksiciye, "Üniversitenin arka kapısına çeker misin kardeş," dedikten sonra, çok yorgun olduğum için sırtımı arkama yaslayıp ayaklarımı uzattım. Hamaguchi semtinin neon ışıklarının akışı o kadar güzeldi ki, bu güzelliğe dayanamayarak pabuçlarımı çıkardım ve ayaklarımı altıma alıp arka pencereye doğru oturdum ve böylece şehri seyretmeye başladım. Shirotani Hanım kentin bir yerlerinde yitip gitmişti, üstelik yarın uçağına binip Tokyo'ya dönecek. Tokyo denen kentin tamamı avizelerle aydınlatılmış,

pırıl pırıl parıldar; kentin ışıkları gözlerimi kamaştıracağı için onu nerede arayacağımı bile bilemiyorum.

"Sayın müşteri, paran var değil mi?"

Şoför, dikiz aynasından kendisine sırtını dönüp oturmuş ve arka camdan bakmakta olan bana dik dik bakıp duruyormuş anlaşılan. Anamdan hep, "Oğlum, kazık kadar adamsın, böyle çocuk gibi hareketler yapma yahu!" diye kaç kez azar işitmiş olmama karşın, bir an boşta bulunmuştum işte.

"Paran var mı paran? Onu soruyorum!"

N'eylersin işte, Kyü'nun verdiği taksi kuponlarını çıkarıp şoförün yan tarafında bulunan para tabağına "şak" diye koydum. "Peki peki anladık..." dedi şoför ama ben ona herhangi bir karşılık vermedim.

Bundan sonra da şoförün, işkillendiğinden olsa gerek, beni dikiz aynasından takip etmeye devam ettiğini sezinliyordum. İnsanların bakışları diken gibi batar ve canımı yakar, anlıyorsunuz beni değil mi? Şu dünya zaman zaman bir bakış cehennemine döner ve anamla ben bu cehennemin azabıyla kıvranıp durmuşuzdur bugüne kadar. 12 Haziran 1968'de anam, bizden yana bakıp kıkırdayan liseli gençlerle kavga etti. Anam, onlara, yaptıklarının yanlış olduğunu anlamamakta direten o liselilere, öfkeden ağlayarak şemsiyesiyle saldırmış, onlar da anamı fazla ileriye gitmeden itip kakmışlar, bir de bunun üstüne, "Angutun anası da angut olur, değil mi lan!" deyip arsızca gülmüşlerdi.

Trenden indiğimizde, ben artık diğer çocuklardan farklı olduğumu anlamıştım ve biraz da liselilere kızmış olan anamdan korktuğum için onu yumuşatmak maksadıyla, "Ana, ana, ben zekâ özürlü bir angut olduğum için özür dilerim!" deyince, anam yolun ortasında birden bana sarılmış ve belimi

kırarcasına beni bağrına basarak, "Sh sen hiç angut falan değilsin. Tanrı'nın ihsan eylediği nazik Âdem hiç angut olur mu!" deyip hüngür hüngür ağlamıştı.

Sanki anamla pankreas güreşi yapıyorduk, anam bir pankreasçı misali belime sarılıp sıkmaktaydı, benim belden yukarım arkaya doğru sarkmıştı ve nefes almakta zorlanıyordum, ama anamın Meryem Ana olduğunu biliyordum, Azize Meryem Ana gibi benimle alay edilmesine müsaade etmeyeceğini ve her zaman beni kötülüklerden koruyacağını düşününce mutlu olmuştum. Gerçekten de anam on yıllarca beni koruyagelmişti. Anam beni sık sık azarlamış, hatta arada patakladığı da olmuştu, ama Meryem Ana'yla birlikte olmak bana hep huzur vermişti.

Fakat bir zamanlar beni koruyup kollayan anam şimdi kuru bir dal gibi zayıfladı, burnuna hortumlar takılı oksijen cihazına bağlı olarak nefes alıp veriyor ve yumulmuş gözlerinde altın sarısı çapaklar birikmiş bir hâlde bir hastane odasında yatıyor. Anamın yaşamının alevi çoktan sönmüş durumda. Ben de bir zamanlar pamuk helva gibi beyaz ve yumuşacık tenli şirin bir bebekken, kafasının tepesi kelleşmiş, sünger gibi bira çekmekten suratı kıpkırmızılaşmış ve tombullaşmış bir orta yaşlı adama dönüştüm. Anam ölürse bu çirkin orta yaşlı adama kim bakacak? Tanrım, bir gelin istiyorum. O gelin bana çocuklar versin. Bir aile istiyorum. Nereye gitmiş ola ki bu Shirotani Hanım?

"Evet, üniversitenin arka kapısına geldik."

Şoför benden bir an önce kurtulmak istiyor olmalı, otomatik kapıyı hemen açtı ve yine dikiz aynasından bana dik dik bakmayı sürdürüyor. Aslında yolun karşı tarafındaki ara sokağa götürmesini söylemeyi düşünüyordum, ama artık bir

şey söylemedim ve orada indim. Dışarısı buz gibi soğuktu ve palto giymediğim için soğuk içime işliyordu.

Asabi bir vaziyette kafamı yumruklayarak Urakami Irmağı'nın kıyısı boyunca yürüyorum şimdi. Elim de, kafam da canları yandığı için ağlamaya başladılar işte! Fakat elimin denetimini elden kaçırdım, elime, "Vurma ulan!" diye bağırsam da elim kafamı yumruklamaya devam ediyor.

Geceler neden böylesine karanlık olur ki? Irmağın kıyısı boyunca uzanan karanlık yola sadece etraftaki apartman dairelerinden biraz ışık sızıyor, o kadar; rüzgâr efil efil esiyor, hiçbir ses duyamıyorum, hiçbir şey göremiyorum, etrafta da kimsecikler yok...

Evin de çok soğuk ve karanlık olduğu aklıma düşünce bedenim ağırlaşmaya başladı. Irmağın kıvrımlar çizmeye başladığı yere vardığımda, bir yerlerden hafif bir ses geldi, elim nihayet kafamı yumruklamayı bıraktı. Cırcır böceğinin sesi gibi ince, çın çın, diye ne kadar da hoş bir ses bu! Bu kış gününde cırcır böceği falan olamayacağını düşünerek etrafa bakındım. Bir de ne göreyim, ırmak sahilinde koca taşlar yuvarlanıp duruyorlar!

"Su verin, yalvarırım... Ahh, tüm bedenim kavruluyor be! Su verin yalvarırım! Biri su versin bana!"

"Çok sıcak! Dayanamıyorum artık... Öldürün ulan beni! Tanrı'nın huzuruna gitmek istiyorum bir an evvel. Mızrağı çalın bağrıma, kıyın canıma, yok mu kimse yahu!"

Birçok kadın ve erkeğin birbirine karışmış seslerini işitiyordum, şüphe yoktu buna.

Her zaman kendi kendime mırıldanır dururum ben... Ama şu anki, benim kendi mırıldanmalarım falan değil. Ben

feryat figan ağlamıyorum ki! Bu taşların sesi. Ağlayan da o koca taşlar işte.

Birden dehşete kapıldım ve nefesimi tutup oradan kaçtım.

Aydınlık caddeye çıktım, haç tepesine doğru yürümeye başladım, fakat bir tane bile araba yok. Hiçbir yerde yoldan geçen insan falan göremiyorum. Birdenbire koşmaya başladığımdan mıdır nedir, kalbim hızla çarptı ve her adım atışımda sırtımın ağırlaşmaya başladığını hissediyorum. *Gri patlamış mısır ağaçlarının*[18] sokak lambalarıyla birlikte sıralandığı yaya yolunun yokuşunu tırmandım, zar zor Motohara Kavşağı'ndaki parka kadar gelmeyi başardım ve parka girip oradaki bir banka oturdum. Kaba etlerim donuyordu, fakat bedenim çok ağırlaştığı için kendimi doğrultamıyordum. Parkın bir köşesindeki tümsekte, tırnaklı kepçesi olan bir buldozer bırakılmıştı.

Ben de böylece bir taşa dönüşeceğim belki de. Taşa dönüşüp bir ırmak sahilinde büzüşmüş insanlar gibi, onlarca, yüzlerce, binlerce yıl hüngür hüngür ağlamayı sürdüreceğim belki. Tanrı neden bu taşları öylece bırakmış ki, neden onların derdine deva bulmaz ki acaba? Belki de artık Tanrı hiçbir yerde değildir, kim bilir? Kimse fark etmeden göklerdeki Tanrı yerini terk edip gitmiştir belki de.

Anam, kilisemizin başrahibi, Roma'daki Papa ve herkes bunu biliyor mudur ki? Yeryüzündeki tüm inananlar göklerin boş olduğunu biliyorlar da yine de dua etmeyi sürdürüyorlar mı acaba? Ben ahmak olduğum için anlamam bunları...

Tanrımız mutlaka bir yerlerde olmalısın, biliyorum. Beni bir başıma koyma şu dünyada! Bir taşa dönüşsem de bir ailem

18 Bilimsel adı *Triadica sebifera,* anavatanıysa Çin, Tayvan ve Japonya olan ve bu bölgelerde mum, sabun ve bitkisel ilaç üretiminde kullanılan bir bitki türü. (Ç.N.)

olsun istiyorum. Çocuklarım olsun istiyorum. Kendi başıma yatağa girince ayaklarım çok üşüyor. Geceleri şu ırmak sahilindeki taş bile olsa, biri teniyle ısıtsın istiyorum bedenimi.

Tanrım, yalvarıyorum sana... *Seks* yapmamı mümkün kıl!

Böcekler

Yemyeşil *umaoi böceği*,[19] kan revan içindeki baldırımın üzerinde usulca geziniyor. Bir yaprak gibi sarkmış olan bacağımın derisini, kare şeklindeki ağzıyla kemirmeye başlıyor ve uzun ince yüzünü bana yönelterek, "Hâlâ yaşıyor musun sen?" diye soruyor ifadesiz suratı ve petek gözleriyle beni süzerek. "Ahh!" diye bağırarak açabildim sonunda gözlerimi...

Etrafın sessizliğinden gece yarısı olduğunu anlayınca derhâl birilerine sokulmak arzusuna kapıldım ve sıkı sıkı yumdum gözlerimi, ama biliyorum ki artık bana uyku yok. Gözlerime bir türlü uyku girmez ve o günler, bitmek tükenmek bilmeden gelip durur aklıma hep.

Bu kadar yılı devirdikten sonra varıp varacağım nokta buydu ha! Nasıl bir yazgıdır bu, ne sefillik...

"Hâlâ yaşıyor musun sen?"

Bu soruyu ilk duyduğumdan bu yana altmış yıl geçti; sesin kime ait olduğunu anlamamıştım. Erkek sesi mi, kadın

19 Böcekbilimdeki adı *Hexacentrus japonicus* olup görünüm bakımından çekirgeye benzeyen ve Uzakdoğu'da görülen bir böcek türü. Japonca'daki *uma* (at) ile *oi* (arkasından koşma, takip etme) sözcüklerinin bileşiminden oluşan bu ad, çıkardığı ses, anasının arkasından koşan bir tayın kişnemesini andırdığı için verilmiştir. (Ç.N.)

sesi mi, o da belli değildi. Bugün bile, "Yaşıyor musun sen?" diyen ses, bir *umaoi böceğ*inin, bir sineğin ya da yerlerde sürünen bir böceğin sesi olur, gelir çınlar kulaklarımda... "İyi misin sen?" ya da "Dayan, bırakma kendini!" gibi umarsızlık havası yoktu bu sözlerde, daha ziyade, "Uyandın mı?" ayarında mizahi ve alıkça bir soruş tarzıydı bu.

Yıkıntıların altından usulca sürüne sürünce yüzeye çıkmayı başarmış, tam soluklanıyordum ki, herhâlde bombanın rüzgârıyla buralara kadar sürüklenmiş, ancak en ufak bir yara bile almamış bir *umaoi böceğ*inin, yıkıntılar arasında dolaştığını görünce, "Ha işte, bu böcek seslenmiştir bana..." diye normal koşullar altında aklımın köşesinden bile geçirmeyeceğim bir şey düşünmüştüm. Üstelik bu kadarla da kalmayıp, "Evet efendim, sağım ben," diye cevap bile vermiştim.

Ondan sonra yine bilincimi yitirmişim, üzerinden ne kadar zaman geçti bilinmez, ama biri viraneye dönmüş binaların yıkıntılarının gölgesinde akarcasına taşımıştı beni.

O günle ilgili belleğim son derece bulanık, ama yıkıntılarla cam parçalarına sıçramış kan birikintilerinin arasında birçok karıncanın koşuştuğunu anımsıyorum. Beni taşıyanların da bu büyük karınca sürüsü olabileceği gibi tuhaf düşüncelere de kapılmıştım.

Karnı paramparça olmuş bir ceset gördüm.

Korkudan yüzüne bakıp kim olduğunu teyit edemedim. Makarna gibi dışarı taşmış beyaz bağırsak çatlaklarında dolaşan yaratıklar da bağırsak kurtları olmalıydı.

On beş yaşında bir hemşire stajyeriydim ve ağaçlarda, evlerin saçak altlarında, toprak altında ve hatta insanların bedenlerinin içinde bile böceklerin yuvalandığını ürpererek fark etmiştim.

Yıkıntıların altında ezilmiş olduğunu tahmin ettiğim bir cesedin yüzünü de görmüştüm ve artık insanoğlunun soyunun tükeneceğini ve dünyanın böceklere kalacağını düşünerek o kadar da içerlememiştim bu manzaraya.

Rüyamda *umaoi böceğ*ini görmemde, Reiko Hanım'dan aldığım kartpostalın etkisi olabilir.

Elimi başımın hizasına uzatarak başucumdaki lambanın düğmesini aradım. Pijamamın kolları omuzuma kadar sıyrılınca hafif bir koltuk altı kokusu geldi burnuma, bu da bana ninemin küfü andıran kokusunu anımsattı.

Sağ elimin arkasına sol elimi sürdüğümde, ince ve kupkuru kemikleri hissediyorum. Gitgide tenimin altından iskeletim görünmeye başlıyor, buruşukluklar cildimin her yanına yayılıyor, artık bir ihtiyarım ben ve ölümüme de pek uzun zaman kalmadığını biliyorum, ama sanki daha uzun seneler yaşayacakmışım gibi geliyor bana. Adetlerim biteli epey oluyor, ama bu kocamış bedenimde, utanılası arzulara sahip bir kadın yuvalanmakta ve sürüne sürüne yüzeye çıkmaya çalışmakta.

Yüzükoyun bir hâlde uzanarak lambayı yaktım ve yerde duran Reiko Hanım'ın kartpostalını yeniden okudum.

[Girizgâhı geçiyorum][20]

Geçen ay, yine Kanawa Kaplıcaları'nda bir hafta kaldım. Hamamda on yıldır tanıdığım arkadaşlarımla

20 Japonlar mektup, kartpostal ve son zamanlardaki elektronik iletişimlerinde doğrudan konuyla ilgisi olmayan ve saygı ve hürmetlerin sunulduğu ifadeleri içeren ve dilimize ön kısaltma (*zenryaku*) olarak çevirebileceğimiz bir girizgâhla başlarlar. Mektubu yazan kişinin bu girizgâh kısmını atlamayı ve doğrudan konuya girmeyi tercih ettiği anlamını veren bir ifadedir. (Ç.N.)

karşılaşmak ve onlarla sıcak suyun içinde uzun uzadıya sohbetlere dalmak pek güzeldi.

Zaten, sıcak yaz günlerinde kaplıca havuzunda ter atmak fevkalade bir şeydir, bilirsiniz. Kaplıcadan çıktıktan sonra yudumlanan bir bardak biranın keyfine de doyum olmaz. Batan güneşin aksiyle altın rengine bürünen suyun içinde, kendisini cennetteymiş gibi hissediyor insan. Düşündüm de, neden beraber gitmiyoruz ki Kanawa Kaplıcaları'na? Ne dersiniz? Hem beraber hamama girip, eski günleri yâd ederiz, değil mi? Kocam öleli on beş yıl oldu, artık onu tanıyan, onun anısını yâd edebileceğim dostlar da azalıyor. Onun, bilmediğim yönlerine dair anılarınızı benimle paylaşmanızı öylesine isterim ki. Dört gözle bekliyorum gelmenizi.

Hürmetler ederim.

Yaşlılıklarını ne kadar da sükûnet içinde yaşıyor insanlar! Nasıl böyle huzurlu olabiliyor bu kadın?

İyiden iyiye canım sıkıldı, öfkeden ne yapacağımı bilemedim ve yüzükoyun bir halde sürahiye uzanıp fincanıma su doldurdum, bir dikişte içtim. Zamanını ayarlamış olduğum klima durunca, bunaltıcı nemli sıcak kapladı odayı, kan beynime sıçradı, pikeyi tekmeleyerek döşeğe oturdum ve "Rahat bırak beni artık ya!" diye bağırarak terden yanaklarıma yapışan gümüş rengi saçlarımı kulaklarımın arkasına yerleştirdim.

Benim onunla aşkım bitmedi işte! Bitmeyen aşklar da vardır. Onun ölümünden bu yana on beş yıl geçmiş de olsa, hâlen ona olan aşkımın alevi bedenimin içinde yanmakta. Savaşta yanıp yıkılmış harabelerde tüten ateşler gibi cılız bir

alev, ama bu alevin hayal edemeyeceğiniz kadar harladığı geceler yaşarım.

Meryem Ana, söyle bana, neden o gün yıkıntıların altında kalmama rağmen ölmedim ben? Hastanenin aynı biriminde birlikte çalışan beş hemşire çırağından sadece benim hayatta kalmış olmam nedendir acaba? Anam, babam ve dört kardeşim neden öldü? Onlara kimse, "Hâlâ yaşıyor musun sen?" diye sormamış mıdır ki? Bir *umaoi böceği*, bir karınca, hatta bir barsak kurdu ya da başka bir yaratık onlara seslenseydi, onlar da yıkıntıların arasından bir sürüngen böcek gibi sürüne sürüne dışarı çıkarlardı belki de...

Kulağımın dibinde bir sivrisineğin vızıldamasını duydum. Bedenim terden sırılsıklam, ter kokusu bu sivrisineğe davetiye çıkarmış olmalı. Sinek yanağımın dibinde vızıldasa da onu kovmakla yetiniyor, yakalayıp ezmeye ya da sinek yakalama tütsüsüyle öldürmeye kıyamıyorum.

Ne tür bir yaratık olursa olsun, zorlu bir mücadele sonucu hayatta kalmayı başarır. Meryem Ana, bu zorlukları düşününce gönlüm merhametle doluyor ve ben bir sinek için bile dua etmekten kendimi alamıyorum. Fakat Meryem Ana, ne siz, ne de Hz. İsa, bir sineğe karşı bu kadar merhamet göstermezsiniz değil mi?

Böyle düşüncelere dalınca başım çatlayacak gibi ağrımaya başladı ve gözlerim iyiden iyiye açılıyor. Klimayı çalıştırıp, yüzümü klimadan gelen serin rüzgâra doğrultarak sırtımı bir kedi gibi kamburlaştırdım, ellerimi dizimin üstüne koydum ve gözlerimi yumdum, ama uyuyamayacağımı anlayınca gidip Meryem Ana sunağının önüne diz çöktüm.

Perdenin arasından dışarısının karanlık olduğunu görüyorum: sabaha daha epey zaman olsa gerek. Sunaktaki iki büyük mumu kibritle yaktım.

Mumun sakin ve huzur veren ışığını severim ben. Mum ışığı ne floresan ışığı gibi soğuktur, ne de güneş ışığı gibi göz kamaştırıcıdır. Ne kadar huzur verici bir ışık bu! Bu dünya ile ahiret arasında yanan bir meşale sanki. Bu ışıkla bütün köşeler yuvarlaklaşır, nazikleşir. Meryem Ana'nın tombul yanakları da, saçlarını kaplayan mavi örtünün kıvrımları da bu gizemli ışıkla aydınlanmakta. Göklerdeki Tanrı Babamız, yalvarırım sana, şu yüreğimdeki öfkeyi dindir! Reiko Hanım'a duyduğum nefreti yüreğimden söküp at lütfen!

Bundan kuşaklar önce ellerini kavuşturup dua eden atalarımızın yaşadıkları karanlık beni de ziyaret edince, yüreğim biraz olsun yumuşadı. Sevgili Meryem Ana, atalarımız da böyle gizlice dua ederek yüreklerindeki nefret, öfke ve ahlaksızca düşüncelerle mücadele etmişlerdi değil mi?

Bir tek dua beni bir tespihin boncukları gibi o insanlara bağlıyor; kendimi bu tespihteki son boncukmuşum gibi hissediyorum.

Meryem Ana'ya yakından baktığımda gözlerinin altındaki gözyaşı torbalarında iplik parçasını andıran bir nesne görür gibi oldum. Katarakt ameliyatı geçirdikten sonra görme yetim oldukça zayıfladı. Gözlüklerimi takmayınca suyun içinde gibi her şey bulanık ve puslu görünür oldu gözüme. Ondan sonra da etrafıma bakma arzumu tamamen yitirdim, ne televizyon seyrediyorum ne de gazete okuyorum artık, evde hemen hemen hiç gözlük de takmam, ama böyle bir durumda gözlüğümü takmam kaçınılmazdı.

Sunak olarak kullandığım eskimiş masanın çekmecesinden çıkardığım gözlüğümü takıp yeniden Meryem Ana'ya yakından baktığımda Meryem Ana heykelciğinin gözünün altındaki şeyin bir sivrisinek olduğunu anladım. Kaygan porselenin yüzeyinde kaymadan öylece duruyordu. Az önce karanlıkta vızıldayan da bu sinek olmalı. Sanki uyuşmuş gibi arka bacaklarını uzatmıştı, karnının kızıl ve şişkin olduğunu görebiliyorum.

Haddinden fazla kan emdiği için kendi bedeninin ağırlığından mı, yoksa mumların alevinin dumanından mı islendi nedir, sinek Meryem Ana'nın gözünün altından sunağın beyaz örtüsünün üzerine düştü. Hemen sonra, sırtüstü bir vaziyette bacaklarını şiddetle salladı ve uçmaya başlayıp karanlığın içinde yitip gitti.

Meryem Ana'ya şükran duası edip göğsüm hizasında haç çıkardığımda, sağ kolumda bir kaşıntı hissettim, baktığımda kolumdaki şişkin kızarıklığı fark ettim: tırnağımla haç izi bıraktım şişkinliğin üzerinde.

*

O gün, Noge Hanım ve Kino Hanım gibi bir daha sağ çıkmamak üzere yıkıntıların altına gömülseydim, altmış yaşını geçmiş bir kadın olarak şimdi böyle sivrisinekle oyunlar oynayarak uykusuz geceler geçirmeyecektim. Onunla hiç tanışamadan, kadınlığımın parıltısını hissettiğim o günah dolu anları yaşayamamış olacağımı düşününce, hayatta kalmam mı iyi oldu, yoksa o gün ölseydim daha mı iyi olurdu, bir hükme varmakta zorlanıyorum.

O gün yıkıntıların altından sürüne sürünce yüzeye çıktıktan sonra yine bilincimi yitirmişim, tekrar gözlerimi açtığımda bir bambu ormanının ortasındaki geniş alanı andıran

bir yerdeydim. Toprak yüzeyinin yapısı sayesinde atom bombasının sıcak ışınlarının ve infilak basıncının yıkıcı etkisine maruz kalmamış bir yerdi burası ve yemyeşil bambu yaprakları rüzgârda hışır hışır hışırdayarak sallanıyor, güzel bir *jorōgumo*[21] hiçbir çatlağı olmayan ağının üzerinde, sarı ve siyah çizgili bedeniyle öylece duruyordu. Şimdi düşündüğümde orada iki gün iki gece geçirmiş olduğumu anlıyorum.

O bambu ormanında birçok yaralı yatıyordu, çoğu ilk gece son nefeslerini verdiler. Her tarafa ölü kokusu yayılırken, kuru bambu yapraklarının içine gömülmüş bir hâlde beyaz ay ışığını seyrederek geçirmiştim bèn geceyi.

Hüzünlü değildim, sadece bedenim bitkinlikten ağırlaşmıştı; bu yaz gecesi ay ışığının altında her şey hızla göçüp gitmekteydi. Sağ olmakla ölmek arasındaki çizgi kaybolmuştu, bitkinliğim dışında hiçbir şey hissetmiyordum.

Bambu ormanındaki ikinci günün sabahı, yanımda uzanmış memur kıyafeti içindeki orta yaşlı kadının yanağında yürümekte olan bir sineği görmüştüm. Sinek elmacık kemiğinin çıkıntısının olduğu kısımda, şakaklarının üzerinde yürüyor ve arada durup ritüel bir biçimde ön ayaklarını birbirlerine sürtüyordu.

Kadının dikey biçimde yırtılmış olan lacivert pantolonunun yarığından görünen beyaz baldırlarında hiçbir yara berenin olmayışı tuhaf gelmişti bana. Hiç hareket etmediği için öldüğünü düşünmüştüm. Nihayet sinek, kadının kapalı göz kapaklarında yürümeye başlayınca kadın birden eliyle sineği kovdu, gözlerini açtı; gözlerinde hâlâ nemli mahmurluğun izleri vardı.

21 Bilimsel adı *nephila clavata* olan bir örümcek türü. (Ç.N.)

Eskiden balıkçı dükkânlarında sinek yakalama kâğıtlarının asılı olduğunu yaşlılarımız anımsayacaklardır. Bu kâğıtlara kara bir değneği andıracak şekilde yüzlerce sineğin yapışmış olduğunu görmüşümdür. Elimde olmadan, soylarının devam etmesinde böylesine önemli bir paya sahip olan böceklere karşı, bu minnacık yaratıklara karşı en ufak merhamet göstermeyen insanların günahkâr varlıklar olduğunu düşünüyorum.

Bir gün, katedraldeki beyaz Hz. İsa heykelinin zayıf göğsünde gezinen bir sineği gördüğümü anımsıyorum. Golgotha Tepesi'nde çarmıha gerilmiş Hz. İsa'ya, bir sinek, "Hâlâ yaşıyor musun sen?" diye sormuştur belki de kim bilir? Ve bunun üzerine bitkin bir hâlde başı önüne düşmüş olan Hz. İsa da kirlenmiş gözkapaklarını açıp, bir anlığına ayağının dibinde toplanmış insanlara bakmıştır belki de...

Ben Nuh'un gemisi üzerine de gençliğimden bu yana düşünegelmişimdir. O gemiye sadece büyükbaş hayvanlar, kediler ve köpekler binmemişti; Tanrı'dan gizlice birçok yaratık o gemiye sığınarak yaşamlarını kurtarmışlardı bence. Büyükbaş hayvanların kıllarının arasına saklanmış bitler, pireler, otların içinde gizlenen fevkalade yeşil renkli bedenleriyle *umaoi böcekleri* binmiş olamazlar mıydı?

Büyükbaş hayvanların dışkılarına sinekler yumurtalarını bırakmış, onların toynakları arasına çayırlardaki otların ve çiçeklerin tohumları yapışmış olmalıydı; anlayacağınız, bu küçük yaratıklar, pis ve kötü kokulu fakat neşeli bir yolculuk yapmış olmalıydılar. Bu küçük yaratıklar tufandan sonra, suların çekilip dünyanın yeniden canlandığı sürece büyük katkıda bulunmuş olmalıydılar. İnsanın yaşamını devam

ettirebilmesi için yüz milyonlarca küçük yaratığa gereksinim duyduğunu duymuştum.

Benim bu küçük yaratıkları da kapsayan inancımdan sadece ona bahsetmiştim. Evet, ona... Sasaki Bey'in ataları, Hristiyanlık Yasağı'nın uygulanmaya başladığı yıllarda dış denizlerden Beş Adalar'a[22] kaçmış gizli Hristiyanlardı ve kendisi de çok inançlıydı.

"Hirose Hanım, sen ne kadar da nazik bir kızsın! Fakat bu söylediklerin artık inancımızla ne kadar örtüşüyor, emin değilim."

Sasaki Bey, benim fikirlerimi dinledikten sonra, bunları ne onaylar ne de tamamen reddederdi. Savaştan sonra, Beş Adalar'dan Nagazaki'ye gelmişti ve bir matbaada çalışarak öğretmen olmak için öğretmenlik enstitüsünde okuyordu. Ben o sıralar yirmili yaşlarımın başındaydım, o ise benden bir yaş büyüktü.

"Acaba bu adam Japon değil de Avrupalı mı, soyu Avrupalı misyonerlerden mi geliyor?" diye insanı kuşkuya düşürecek denli eli yüzü düzgündü, hatta o kadar düzgündü ki yıllar sonra ne kadar uğraşsam da bu yüzü bir türlü anımsayamamış, yakışıklı fakat bir özelliği olmayan bir ideal erkek yüzünü canlandırmıştım kafamda o diye.

Savaşta bir kamikaze pilotu olduğunu ve Chiran'da[23] tam saldırı uçuşuna geçecekken uçağın motoru bozulduğundan bir sonraki uçuşu beklerken savaşın bittiğini duymuştum çevreden.

22 Nagazaki vilayeti sınırları dâhilindeki Fukue, Hisaka ve Naru gibi adalardan oluşan beş ada. Dış ülkelerle ticarette önemli bir geçiş noktası oldular ve bu sayede ekonomik olarak geliştiler. (Ç.N.)

23 Japonya'nın güneyindeki Kyūshū Adası'nda bulunan Kagoshima ilinde bir ilçe. (Ç.N.)

Bir gün, "Yasukuni Tapınağı'na[24] gitmek niyetinde miydiniz?" diye ona sorduğumda, sorumu yanıtsız bıraktı ve aramızda geçen bu konuşmadan sonra da bir daha savaştan hiç söz etmedi.

Bu deneyim, muhtemelen onun inancındaki fazlalıkları atmasına ve Tanrı hakkında daha yoğun düşünmeye başlamasına vesile olmuştu. Bu konularda hiçbir şey bilmeyen bir genç kız olan ben, ona saygı bile duymuştum. Yüreğimde aşk filizlenmeye başlamıştı. Elbette o matbaada onunla tanıştığım sıralarda henüz Reiko Hanım orada değildi.

Kitap ve dergileri Sasaki Bey, depodan arabaya taşıyor ve ben aksayarak, küçücük kalmış bir kurşun kalemle makbuz defteri elimde, ilahi kitaplarını ve İncilleri sayıp teyit etmekten ibaret olan işlerimi sürdürüyordum. Saman kâğıdı denen kötü kalitedeki kâğıtların iyileştirildiği bir dönemdi, böylece binlerce broşür basıyorduk; hem kâğıtlar fazla, hem de yaptığımız iş çok ağırdı. Yazın sıcak günlerinde o günün işi tamamlandığında, Sasaki Bey ağzını musluğa dayar, kana kana su içerdi.

Sevgili Meryem Ana, şimdi samimi bir itirafta bulunacağım, lütfen bana kızmayın:

O sıralar, üstesinden gelemediğim şehvet sancıları çekiyordum. Bir erkeğin bir kadını günaha çağıran güzelliğini hiç o anki kadar hissetmemiştim. Dışarıdan bakıldığında, damaklarına suyun doluşu, âdemelması ve sivri çenesinden damlayan su damlalarındaki ışıltıyı hâlâ çok iyi anımsıyorum. Havluyla silmekte olduğu terden sırılsıklam olmuş boynuna sarılma arzusunu duyuyordum sürekli olarak. Atom

24 Japon imparatoru için canını feda ederek tanrıya dönüştüklerine inanılan askerlerin ruhlarının kutsandığı Şinto dinine mensup tapınak. (Ç.N.)

bombasının etkisiyle fiziksel görünüşüm deforme olduğu ve ilk gençliğimin neredeyse tamamını eve kapalı bir hâlde geçirdiğim için, elime erkek eli değmemişti; bu yüzden şehvet sancıları her yanımı kaplamıştı.

Sasaki Bey'le konuşurken sesimin titremesine engel olamıyordum. Benim bu hâlimi nefretle gözlemleyense Ozaki Bey'di.

Ozaki Bey Sasaki Bey'le aynı yaştaydı, fakat atom bombasının basıncının uçurduğu bir torpidonun metal kısmı çenesini parçalamıştı; onun Sasaki Bey gibi su damlalarının akacağı bir çenesi yoktu ve yandan bakılınca dudaklarıyla boğazı arasında bir şey yokmuş gibi görünüyordu.

Ozaki Bey, görünümünden utandığından mıdır nedir, son derece suskun bir insan olduğu için sesini neredeyse hiç anımsamıyorum. Fakat söylediklerini her nedense çok iyi anımsıyorum. Ozaki Bey, bana sadece ana babasını ve beş kardeşini bir anda yitirmiş olduğunu gözleri dolarak anlatmıştı.

"Anam, babam ve kardeşlerimin kemikleri mutfaktan çıktı... Onların kemiklerini hiç ayırmadım. Hepsinin kemiklerini aynı vazonun içine koydum; bazı geceler o vazoyu elime alıp ağlarım."

Ozaki Bey bacağıma şöyle bir bakıp, "İkimiz de aynı *hibakuşa*[25] değil miyiz?" der gibiydi. Ozaki Bey'in ne demek istediğini çok iyi anlıyordum ben. Atom bombasıyla yaralanmış insanlarla bu durumda olmayanların birbirinden farklı insanlar olduğunu söylemek istiyordu.

Sevgili Meryem Ana, elbette ki benim de yanağımda bir yanık izi var. Gençken kalın bir makyaj örtüsüyle bu izi

25 Japonca'da, Hiroşima ve Nagazaki'ye atılmış olan atom bombası kurbanı, mağduru anlamında kullanılan kelime. Çevirimizde bu kelimeyi özgün hâliyle kullanmayı tercih ettik. (Ç.N.)

saklamaya çalışırdım, fakat onun yeşil rengi floresanın ışığında yine de ortaya çıkar. Ayrıca sol ayağım hâlâ aksıyor. Ben de o günün izini taşıyan bedenimden hep utandım.

Fakat ben sağlıklı ve güzel Sasaki Bey'e hayranlık duyuyordum. Sevgili Meryem Ana, bu bağışlanamaz bir günah mıdır, lütfen söyleyin bana? İnancı derindi ve kendi ideallerinin peşinden koşan bu güçlü adamdan hoşlanmayacak bir tane genç kız var mıydı?

Ozaki Bey'e öfkelenmiş, onu alaya bile almıştım. Otuz yaşına basana kadar üç kez çenesinden estetik ameliyat olduktan sonra Ozaki Bey, radyasyona maruz kalmaktan kaynaklanan bir travmadan da muzdaripti. Bütün bunlar üst üste gelince, Konpira Dağı'ndaki ormanda kendini astı Ozaki Bey.

Meryem Ana, ne kadar fena bir olay değil mi? Bu adam kurtulamaz mıydı? Yoksa bu bir kurtuluştu da Ozaki Bey ağır yüklerinden kurtularak Tanrı'nın yanına mı gitti?

Zaman zaman Ozaki Bey'in bakışlarının geri geldiğini hissediyorum. Bakışlarının göğsüme, sırtıma, yanaklarıma, yanık izinin bulunduğu yüzümün yan tarafına bir sürüngen gibi sürtündüğü hissine kapılıyor, bir kaşıntı duyuyorum.

Ozaki Bey'in beni arzuladığını sezinliyordum. Parlayan gözleri beni ürkütüyordu; aniden çiftleşme arzusu duyan bir böceğin gözleriydi bunlar. Japon gergedan böcekleri[26] de, ağustosböcekleri de, sümüklü böcekler de yazın kızgınlık dönemine girerler ve erkekler ve dişiler birbirlerini arzulayıp aramaya başlarlar.

En küçük böceklerin bile kanı kaynar ve taşacak gibi olur ya, ne yapsın, bunu durdurmak elinden gelmez artık. Neden

26 Bilimsel adı *allomyrina dichotoma* olan ve sıklıkla Uzakdoğu'da görülen bir böcek türü. (Ç.N.)

kendimi Ozaki Bey'in kollarına bırakmamıştım, bunu düşününce hep ağlamaklı olurum.

Ozaki Bey'le bedenlerimizi birbirine yakınlaştırıp, birbirimizin yüreklerindeki ve bedenlerindeki yaraları sağaltarak kocayıp gidecektik ve şimdiki gibi öfkemden uykusuz geceler geçirmek zorunda kalmayacaktım.

Sevgili Meryem Ana, mumun ışığı ne güzel de yanıyor; bu alevler âdeta yüreğimi kucaklıyor.

Gece iyice ilerledi, böceklerin sesleri dindi, çıt çıkmıyor neredeyse. Dizlerimin üstüne oturamıyorum ve uzattığım sol bacağım ağrıdan sızlıyor. Kış gelince sol bacağım sık sık kaşınır, yazın sabahları hava serin olduğunda ise, üstüne küçük bir buz kütlesi düşmüş gibi bir ağrı saplanır bacağıma. Ta yıllar önce, bomba atıldığında bacağıma saplanan ufak cam parçaları hâlâ sinirlerimi mi acıtıyor acaba?

Pijamamın paçalarını sıvadım, on beş yaşımdan beri sürüdüğüm, artık renk değiştirmiş olan bacağıma baktım. Sol bacağıma fazla yüklenmediğim için kaslar erimiş ve bir tahta parçası gibi cılızlaşmıştı. Yara izi kalmamıştı ama kırmızı kahverengi karışımı bir renge bürünmüştü bacağım.

Altmış yıl önce, o bambu ormanında, bacağımın hâlini gördüğüm andaki şaşkınlığımı hâlâ unutamıyorum. Mıknatısla çekilmiş gibi, çok sayıda cam parçası sol bacağıma saplanmıştı. Beni bulan kişi Mitsuyama tarafında oturan ve uzak akrabamız olan bir kadındı; o sırada kendi kızının ailesini arıyormuş ve beni tesadüfen bulmuş.

O kadar yakın olmamamıza karşın, zahmet edip beni kendi evlerine götürmüş, yırtılıp paçavraya dönmüş olan şalvarımı çıkarmış, tüm bedenimdeki yaraları tentürdiyotla temizlemiş,

bambudan yapılmış yemek çubuklarını kullanarak tüm cam parçalarını birer birer çıkarmıştı.

O gece bu uzak akrabamın torunu, sekiz yaşındaki kız çocuğu, bir tahta sedyenin üzerinde eve getirildi. Bu kızın, sadece kafasının tepesinden saçlar çıkmış, bir de göz ve ağız kısımlarında üç delik bırakılmış hâlde bütün bedeni gazlı bezle sarılmıştı --bu hâliyle bir mumyayı andırıyordu. Bu kızı benim yanıma yatırdılar; arada sırada debelenip inliyor ve benim zaten hafif olan uykumu kaçırıyordu.

"Artık yapılacak bir şey yok. Çok zayıf düştü."

"Hiç olmazsa şu kızı bir vaftiz ettirseydik."

Uzak akrabam olan kadının sesiydi bu...

"Rahip yok ki!"

Bir erkek sesi böyle cevap verdi.

"Böyle zamanlarda, inançlı birinin yapmasında bir sakınca yoktur. Eskiden hep böyle yaparlarmış... Hadi git kuyudan taze su çek de gel. Ben yapacağım vaftizi... "

Sonra bir dua fısıldanmaya başladı, zavallı kızın alnında haç izi bırakmak için parmakların suya dalışını duydum ve atalarımız yanımdaymış gibi hissettim. Yanımda geçen bu ayinin bana derin bir huzur hissi verdiğini anımsıyorum.

"Baba, oğul ve kutsal ruh adına seni vaftiz ediyorum"

Az sonra etraftaki gerginlik geçti, "Michiyo'cuğum ne de güzel oldu değil mi? Artık gönül rahatlığıyla cennete gidebilirsin..." diye kadının ağlamaklı sesi gelmişti kulağıma, fakat artık torununun sesi çıkmıyordu. Bu vaftiz töreni gerçekten olmuş muydu, yoksa yüksek ateşten dolayı gördüğüm bir sanrı mıydı, hâlâ emin olamıyorum.

Öğleye doğru, dedem bir büyük el arabasıyla beni almaya geldi.

"Demek hâlâ yaşıyorsun kızım, şükürler olsun!"

Dedem, uzandığım yerde yanı başıma çökmüş, fok balığı gibi kıvranmıyordu ama yüksek sesle inleye inleye ağlıyordu. Benim yanımda, akrabamın torununun cansız bedeni vardı, bunu fark eden dedem haç çıkardı ve usulca başını önüne eğdi.

"Hadi kızım, eve gidelim artık. Ninen bekliyor. Seni sağ salim bulmak beni o kadar rahatlattı ki artık ölsem de fark etmez..."

Dedemlerin evine gitmek için Urakami Irmağı'nın yatağına kadar tırmanmak gerekiyordu. Sırtını dağa vermiş eski bir evdi bu... İnancımız bu evde muhafaza edilmiş, nesilden nesile aktarılmıştı.

"Babam, annem nerede?"

"...."

"Toki, Shinichir ? Küçük Fuji, Sanae neredeler?"

"...."

Dedem bu sorularımı cevapsız bıraktı, "Ben seni iyileştireceğim yavrum, bana güven. Hastaneye gitsek de orada ilaç falan yoktur. Adam gibi tedavi de göremezsin nasıl olsa. İyisi mi eve dönelim biz!" diyerek beni kucağına almıştı.

Derisi soyulmuş olan bacağım çok ağrıyordu, inliyordum; ailemin durumuyla ilgili daha fazla üstelemedim, zaten dedemin tavırlarından belli bir fikir edinmiştim.

Sonradan öğrendim ki Matsuyama'daki evimiz bombanın etkisiyle neredeyse tamamen ortadan silinmişti; orada babam, annem, dört kardeşim yaşıyordu, ama sonunda kemikleri bile

kalmamıştı, külleri toplayıp bir vazoya koymaktan başka yapacak şey yoktu.

Dedem beni el arabasına yükleyip üzerime de bir battaniye örttükten sonra akrabamız olan kadına defalarca eğilerek teşekkür etmişti.

"Sen sağlığına kavuşmalısın, torunum Michiyo'nun yerine de yaşamalısın hayatını, e mi?"

Kadın böyle deyip gözyaşlarına boğuldu, ben el arabasının üzerine uzanmış bir hâlde, biz ilerledikçe küçülen kadına bakıyordum. Daha sonra ise, dönüp duran tekerlekleri izlediğimi anımsıyorum. El arabasının metal kısımları paslanmıştı ve burnuma keskin bir pas kokusu geliyordu.

Mitsuyama'dan sonra başlayan uzun ve döne döne ilerleyen yokuşu dedem dikkatlice iniyordu.

"Mitsuko iyi misin?"

Dedem, sık sık durarak bana böyle sesleniyordu. Yolda, dağa doğru tırmanan insanlarla karşılaştık, bedenleri siyah isle kaplı gibiydi. Doğru dürüst giyimli bir kişiye bile rastlamadık.

"Neden geldi bütün bunlar başımıza?"

Küçük bir tepede soluklanan dedem, beline bağlamış olduğu mendille alnında biriken terleri silerek böyle mırıldanmış, benim görmem için el arabasını yanıp kül olmuş Urakami yönüne çevirmişti.

"Bak görüyor musun, kilise yerle bir oldu..."

Bu manzarayı görünce ilk defa gözlerim doldu. Hiçbir şey yok... Hiçbir şey kalmamış. Evimiz, döküm fabrikamız, *tofu*[27] dükkânımız, hepsi gitti...

27 Soya fasulyesinden yapılan lor. (Ç.N.).

Tepedeki kiliseden sadece bir duvar parçası ve binanın taban kısmı kalmıştı; âdeta bir çürük diş gibi görünüyordu. Matsuyama'daki evler de yerle bir olmuştu, şurada burada dumanlar tütüyordu, her yer enkaz yığınıyla kaplanmıştı...

Yeşil *umaoi böceğ*inin, otluktan el arabasının üstüne uçarak gelip kan içindeki başparmağıma yapışması da tam bu sırada oldu. Birden şaşırmış ve her nedense ölmeyeceğimi anlamıştım. Böceğin beni koruyan bir Tanrı olduğu hissine kapılmıştım.

*Tettigoniidae çekirgesi*nin ötüşü gibi, "*Suiçon Suiçon!*" (Seviyorum, Seviyorum!) diye çınlıyordu *umaoi böceğ*inin sesi. O sıralar bütün ovalarda görülen bir böcekti, yaz sonları bu böceklerin sesiyle cıvıl cıvıl, kimi zaman da gürültülü oluyordu. Bombalamayla aramızdan ayrılan kardeşim Fuji, bu böceğin öttüğünü duyunca, "Söyle bana, kimi seviyorsun?" diye sorardı hep. Ben de cevabını bildiğim hâlde kardeşim Fuji'ye, "Neden öyle soruyorsun?" deyince, "Ben öyle sorunca 'Seviyorum, seviyorum!' diyor da ondan[28]" der ve neşeyle gülerdi.

Umaoi böceği, bacaklarını sessizce hareket ettirerek benim yaralı bacağımın üzerinde dolaşıyordu. Böceğin üzerinde hiçbir yara izi yoktu, bir böceğin bu kadar temiz ve güzel bir bedene sahip olduğunu hiç düşünmemiştim. Hemen sonra *umaoi böceği*, ince ve kahverengi kanatlarını açarak, o engin *Nükleer Ova*'nın derinliklerine doğru uçtu gitti.

"Neden geldi bütün bunlar başımıza..."

Dedem sık sık böyle yakınıyordu. Ağaç gölgelerine uzanmış insanlar birine seslenir gibi değil de iç geçirirmişcesine, "Su verin, su lütfen!" diyerek, zaman zaman simsiyah ve cılız

28 Yazar böceğin ötme sesi olan 'suiçon' ifadesi ile Nagazaki yöresinin ağzında 'seviyorum' anlamında kullanılan 'suitoru' ifadesi arasında kelime oyunu yapıyor. (Ç.N.)

kollarını uzatıyorlardı. Ben artık hiçbir şey görmek istemediğim için sımsıkı yummuştum gözlerimi.

Dedem ellerine tükürüp, "Ha gayret!" diyerek kendisine güç vermeye çalışıyor, yeniden el arabasını çekiyordu yokuş aşağı. Nihayet bir düzlüğe vardık. Katedralin arka duvarına geldiğimizde, orada erkek mi kadın mı olduğu seçilemeyen bir küme insanın yere çömelmiş bir hâlde dua ettiğine tanık olduk. Bu insanların ciltleri irinle kaplanmış, irinlerin üstüne de hep sinekler toplanmıştı. *Ölüm* istikametine doğru yok olup gitmek üzere olan ruhlara sineklerin, "Hâlâ yaşıyor musunuz siz?" diye seslendikleri duygusuna kapılmış ve "Rahat bırakmıyorsanız onları, bırakın rahat rahat uyusunlar!" diye içimden seslenmiştim sineklere. Kilisenin arka tarafındaki ahşap binanın yangından artakalan kısımlarını görüyordum; ıssız, nemli ve sıcak sokakta, dedem suskun, el arabasını çekerken.

Dedemle ninemin evi Urakami Irmağı'nın yatağının yakınlarındaydı. Şu anda yerinde toplu konutlar inşa edilmiş durumda, fakat gözlerimi kapatıp ırmağın sesini dinlediğimde o eski manzara gözlerimin önünde canlanır.

Üç yüz yıldan fazla bir süre önce, Hristiyanlığın yasaklandığı dönemin başlarında, atalarımız inançlarını korumak için bu yöreye kaçmış ve burayı yerleşime açmıştı. Yaz tatilinde küçük kardeşlerimle birlikte açlıktan ve hava bombardımanlarından kaçarak sığınmıştık dedemle ninemin yaşadığı bu eve. Fakat 8 Ağustosta babamın görevli olarak gittiği Moji'deki tren istasyonundan izinli olarak dönmesi vesilesiyle uzun bir süreden sonra ilk defa Matsuyama'daki evimize dönmüştük. Savaş koşullarından dolayı hiç yiyemez olduğumuz beyaz pirinçten pilav yapılmış, babamın Seto İç Denizi'nden getirdiği kurutulmuş balıkları, akşam yemeğinde afiyetle yemiştik.

Babam kartal burunluydu ve kocaman gözleri vardı. Gözlerini üstümüze dikip bizi azarladığında korkudan donakalırdık, ama o gece babam ve annemle çok güzel, eğlenceli ve neşeli bir akşam geçirmiştik.

Evin hemen önünden bir ırmak geçerdi, sık ağaçların arasından cezaevinin kırmızı tuğlalarla örülmüş yüksek duvarları görünürdü. Şimdiki Barış Parkı'nın ve onun ortasındaki anıtın bulunduğu tepedir orası. Onun yakınındaki bir başka tepede Urakami Kilisesi'nin katedrali vardı, sık sık çanlarını işitirdik.

Terden sırılsıklam olmuş cildimizi serin rüzgârın ferahlattığı, savaş zamanındaki sıkıntılı hayatımızı unutturan anlar yaşamıştık o akşam ve bu ailemin son kez bir araya gelişi olmuştu.

"Matsuyama'daki ev n'oldu, dede?"

Kilisenin de, etraftaki tüm evlerin de enkaz hâline geldiği, yanmış topraktan başka hiçbir şeyin görünmediği manzaraya bakarak dedeme bu soruyu sormaktan kendimi alamamıştım.

"Her şey, her şey yandı, hiçbir şey kalmadı..."

Dedem bu kelimeleri mırıldandıktan sonra, düşercesine bükülmüş bir hâlde adım adım el arabasını çekmeye devam ediyordu. Şimdi geriye baktığımda, bu soruyu sorarak ne kadar da düşüncesizlik ettiğimi fark ediyor, derin bir azap duyuyorum. Muhtemelen dedem, her an ağlayıp feryat etmek dürtüsünü bastırarak el arabasını çekiyor olmalıydı.

Bombanın sebep olduğu yıkıntılardan kaçıp, nehrin yatağına doğru tırmandıkça etraftaki yeşillikler koyulaşmaya ve vadiden su sesi duyulmaya başlamıştı. Hiçbir yara almamış manzarayla sarmalanan yüreğim yumuşamış ve ben uykuya dalmıştım. Hâlâ, zaman zaman o büyük el arabasının üzerinde bir rüya yolunu kat etmekte olduğumu hissederim.

"Haydi, hop!" diyerek, sakat olan bacağımı elimle kavrayıp kıvırarak pencere kenarındaki mindere oturdum.

Floresanın beyaz ışığını açıp kartpostalı bir daha okudum, "Onun, bilmediğim yönlerine dair anılarınızı," diyor Reiko Hanım, demek öyle ha! Mademki istiyorsun, anlatalım bakalım! Sevgili Meryem Ana, siz bunları biliyorsunuz zaten değil mi? Onun Reiko Hanım'ın bilmediği gerçek yüzünü... Off! Lütfen beni bağışlayın Meryem Ana! İliklerime kadar nüfuz eden öfkeyi bir türlü bastıramıyorum.

Reiko Hanım benden iki yıl sonra matbaada çalışmaya başlamıştı. O sıralar herkes az çok savaşın izlerini üzerinde taşıyordu. Öğretmen olmak için eğitim gören Sasaki Bey'in güzelim yüzünde de zaman zaman bir bitkinlik gibi savaşın gölgesi beliriverirdi. Ondaki yaşamın anlamsızlığına dair hiçlik duygusunu inceden inceye hissetmekteydim sanki.

Buna karşılık, benden yedi yaş küçük olan Reiko Hanım, taşrada, savaşta yaşanan kıtlığın ne olduğunu bilmeden büyümüş bir kadındı, kaldı ki ailesinin hiçbir üyesi savaşta en ufak bir yara bile almamıştı. O yüzden de çehresinde zerre kadar bir keder ifadesi bulamazdınız. Belki de savaşı küçücük bir kız çocuğu olarak geçirmiş olması, dehşet duygusunu bilmeyen neşeli vurdumduymaz bir doğaya sahip olması gibi etmenler birleşerek onun bu mizacını meydana getirmişti. Sizin anlayacağınız Reiko Hanım, savaştan sonra ortaya çıkan o uçarı ve kelimenin tam anlamıyla kayıtsız genç kızlardan biriydi işte...

Sasaki Bey'le Reiko Hanım'ın ilk karşılaşmaları bugün gibi aklımda.

Reiko Hanım tüm sevimliliği ve güler yüzlülüğüyle eğilerek, "Tanıştığımıza memnun oldum, efendim," diye genzinden

çıkardığı şirin sesiyle selamlamıştı Sasaki Bey'i. O anda Sasaki Bey'in gözleri ışıldamış, bu da benim bir anda bir endişe ve kıskançlığa kapılmama neden olmuştu.

Tam da korktuğum gibi ikisi hemen yakınlaştı ve Reiko Hanım usulca onun yüreğini ele geçirdi. Ben sadece sessizce onları izlemekle yetiniyordum.

"Kıskanıyorsun değil mi?"

İkisinin matbaanın avlusunda, pembe çiçekleri açmış atkestanesi ağacının altında evden getirdikleri öğle yemeklerini neşeyle yiyişlerini nefretle seyrettiğimi gören Ozaki Bey, içimi okumuş gibi böyle söylemişti.

"Yakışıklı oğlan, güzel kız, pek de yakışıyorlar birbirlerine..." deyip zorlama bir kahkaha attım.

"Senin gibi biri ancak rüyasında görür böylesini..."

Asabım bozulduğu için Ozaki Bey'e böyle hakarette bulunmuştum. Çarpık dudaklarını ısırarak utançtan başı önüne düşen Ozaki Bey'in o hâli hiç gözümün önünden gitmiyor. Neden bu kadar fena sözler sarf etmiştim ki ona karşı? Sevgili Meryem Ana o sıralar ne olmuştu bana da böyle davranmıştım acaba?

Kısa bir süre sonra memleketi Beş Adalar'daki[29] bir ortaokula öğretmen olarak atanan Sasaki Bey matbaadaki işini bıraktı. İki ay sonra da Reiko Hanım onun peşinden Beş Adalar'a gitti. Evlenmek için sözleşmişlerdi çünkü.

O dönemde gece gündüz çok şiddetli bir kıskançlık krizine kapıldım. Onun beni değil de Reiko Hanım'ı seçme nedeni ortadayken, bir saflık hissine kapılarak, sanki bu anlaşılmaz

29 Nagazaki'nin kuzeybatısındaki takımada. (Ç.N.)

bir şeymiş gibi her gece, her gece Meryem Ana'ya bunu sorup durdum.

"Onun, bilmediğim yönlerine dair anılarınızı benimle paylaşmanızı öylesine isterim ki."

Sevgili Meryem Ana, bu satırları yazan masum Reiko Hanım'a nasıl bir cevap vermeliyim acaba? Reiko Hanım'ın bilmediği yüzü Sasaki Bey'in... Reiko Hanım acaba gerçeği öğrenmeye dayanabilecek midir?

Ben Reiko Hanım gibi öyle uzun uzun mektup yazamam. Üstelik kimlerin göreceği belli olmayan kartpostal yazmak da bana göre değil açıkçası. Mektup kâğıdını önüme alıp, "Girizgâhı geçiyorum,"[30] diye yazdım ama sanki kalemim tutulmuş gibi arkasını getiremedim. İçimde ifade etmek isteyip de edemediğim bir sürü düşünce bir girdap gibi dönüp duruyor ve artık bunlar bana ızdırap veriyor. Tüm bunların üzerinden yarım asırdan fazla zaman geçmiş olmasına karşın benim yüreğim, hâlâ kıskançlıkla dolu o genç kızın yüreği gibi.

Benim böylesi duygularımdan habersiz olan Reiko Hanım, her ay bir kez o kaygısız, neşeli üslubuyla yazılmış bir kartpostal yollar. Bu kadında doğal bir kayıtsızlık mı var nedir, anlamadım... Ayda bir kez bana gelişigüzel bir cevap yazdırması bana sinsice bir işkence gibi geliyor.

O, Reiko Hanım'la evlendikten sonra bile ben onu sevmeye devam ettim. Bu dünyada onun gibi güzel yüzlü, efendi bir insana hiç rastlamadım. Onun benden başka bir kadınla evlendiğine ve mütevazı, huzurlu bir hayat sürdüğüne de hiçbir zaman inanmak istememiştim. Evlenmelerinin üzerinden on yıl geçip, üç çocukları olduğunda bile ona karşı duygularım solup gitmedi.

30 Bkz. 10 no.lu dipnot.

Ben de yaşlandım, o da; fakat onun yaşlanması kocamak da değildi bir ağaç gibi kurumak da... Bir *ginkgo* ağacının meyvesinin olgunlaşması gibi fevkalade bir şeydi... Hep dimdik yürürdü, saçları canlı bir gümüş rengine bürünmüş, çehresine sert bir ifade gelmişti, fakat bakışları yumuşak ve dingindi. Bir gün aniden, bir yaşlı ağaca yıldırım düşmesi gibi olduğu yere yığılıp kaldı. Beyninin içindeki bir iğne kalınlığındaki damarların toplandığı yerde kanama olup, kafatasının kanla dolup taşmasıymış bu ölümün nedeni. O günden bu yana tam tamına on beş yıl geçti.

Sevgili Meryem Ana; o, hâlâ benim yüreğimde yaşıyor.

Benim yaşım, onun öldüğü yaşı çoktan geçti, tırnaklarım sapsarı oldu, cildimde nokta nokta kül rengi benekler peydahlandı, burun ve koltuk altı kıllarım bembeyaz oldu ve bedenim artık külden farksız bir hâle geldi. O şimdi beni bu hâlimle görseydi, bu kirli çirkinliğimden ötürü çok utanırdım, ama hâlâ gözlerimi kapatıp onu düşündüğümde, tenim aynı gençliğimdeki gibi, tek lekesiz süt rengine dönüşür, hafif etine dolgunlaşır, saçlarım canlı bir siyah renge bürünür ve derinliklerimdeki o kor alev harlayıp canlanır...

İşte bu yüzden Reiko Hanım'a karşı duyduğum derin nefret ve kıskançlık azalmıyor. Onu sahiplenip tekeline alan Reiko Hanım'dan nefret etmekten kendimi alamıyorum. Huzur içinde mazideki hoş anılarla demlenen Reiko Hanım'a baktığımda, nefretim ağlayıp feryat ettirecek hâle geliyor. Sevgili Meryem Ana, ne kadar da yalnızım. Nitekim Sasaki Bey benim için hâlâ yaşıyorken, Reiko Hanım'ın onun anısını geçmişe gömmeye çalışmasını bağışlayamıyorum.

Beş Adalar'a gidip ikisi de hayatımdan çıksaydı çok iyi olacaktı. Bu insanların bir kusuru varsa o da bir türlü hayatımdan çıkmamaları olmuştur.

Bu çift, Beş Adalar'a yerleştikten sonra da her Nagazaki'ye gelişlerinde beni ziyaret ederdi. Sürekli beni yemeğe davet ederlerdi. Bu durum, üç çocukları olduktan sonra da devam etti.

Böylelikle, bu üç çocuk beni çok sevdi ve beni, "Nagazaki'deki teyzemiz," diye çağırmaya başladılar. Bu aileyle böyle yakınlaşıp, birlikte gülüp eğlenince ailemin son kez bir araya toplandığı o akşamki havanın devam etmekte olduğunu düşündüm ve bu beni ferahlattı.

Reiko Hanım'la da kardeş gibi samimiydik. Aslında Reiko Hanım'ın, benim kocasına karşı beslediğim duyguları sezdiğini, fakat ailesi olmayan ve yalnız bir hayat süren bana şefkatinden dolayı benimle samimiyetini devam ettirdiğini düşünürdüm bazen. Ya da bu aile saadeti tablosunu zaman zaman bana göstermek suretiyle beni sevdamdan feragat etmeye yönlendirmeyi hedeflediğini. Fakat tüm bunlara karşın benim kocasına yönelik duygularım yitip gitmek bir yana, bir ters tepki yapıp, derin kıskançlığımın da etkisiyle daha da şiddetlendi.

Ve o günahı, âdeta çok önceden Tanrı tarafından belirlenmiş bir kadere boyun eğercesine işleyecektim.

Sasaki Bey'in kırk yaşına geldiği, benim de otuzlu yaşlarımın sonlarına merdiven dayadığım zamanlardı. Bir yaz stajı vesilesiyle tek başına Nagazaki'ye gelmiş ve beni Çin mahallesinde yemeğe davet etmişti.

Sadece birkaç yudum aldığımız dondurulmuş toz şeker içeren *sh k* rakısından[31] sarhoş olduğum ve doğru dürüst yürüyemediğim için beni evime bıraktı.

Sevgili Meryem Ana, ondan sonra olanların hepsini gördünüz değil mi? Mum alevinin ışığında siz her şeyi görmüş olmalısınız Meryem Ana.

Ben her akşam eve döndüğümde mutlaka sunağa gidip mum yakarak, o gün için Meryem Ana'ya şükranlarımı sunarım, o gün de öyle yapmıştım.

"Sarhoşken bile mum yakıyorsun ha?"

"Evet, dua etmezsem içim rahat uyuyamıyorum."

"Demek inancın o kadar güçlü! Ama dikkat etmezsen mumları devirebilirsin."

Arkamdan benimle konuşurken, birden elini uzatarak boynumu kavradı. Yumuşak parmakları gırtlağımın üzerinde dolaşmaya başlayınca kendimi geri çektim.

"Olmaz, hem de Meryem Ana'nın önünde..."

"O sadece bir alçı heykel. İçi de boş üstelik!"

Sasaki Bey bu kaba sözleri fısıldadı kulağıma. Bu sözlerin onun gibi inançlı birinin ağzından çıktığına inanamadım.

"Tanrı bizi görüyor."

"Öyle bir şey yok."

"Nasıl böyle konuşabiliyorsunuz Sasaki Bey, ama..."

"Savaşta sağ kurtulan herkes bunu biliyor. Sen de atom bombasından kurtulup hayatta kaldığına göre sen de biliyorsundur bunu."

"Ben Tanrı'nın sayesinde hayatta kaldığımı düşünüyorum."

---

31 Japonya'ya Çin'den gelmiş olan bir tür pirinç rakısı. Özgün adı *şaoxing*dir. (Ç.N.)

"Hayır, tesadüfen hayatta kaldın sen."

"Tesadüfen mi?"

"Biz insanlar aynı böcekler gibiyiz. Yiyoruz, çiftleşiyoruz ve çocuk yapıyoruz... Kimin hayatta kalacağı, kimin öleceği tamamen tesadüf... Olay bu işte!"

"Ben ailemin tamamının ölüp, sadece kendimin hayatta kalmasının Tanrı'nın takdiri olduğunu düşünüyorum. Mutlaka onun bir düşündüğü vardı."

"Tanrı, biz insanların her birini tanımaz. Çok fazla insan var bu dünyada. Dünyanın her yanı insanlarla dolup taşıyor, aynı böcekler gibi. Böceklerin her birinin doğum ve ölümleriyle uğraşmaz O. Onların adları yoktur ve hepsinin yüzleri aynıdır. İşte o yüzden böceklerin de öyle saçma sapan inançları falan yoktur. Böceklerin Tanrıları da yoktur. İnsanların böceklerden üstün olduğunu sanıyorsan yanılıyorsun?"

Sonra uzun kollarıyla, beni şiddetli biçimde kavrayıp sıktı. Bluzumu sıyırdı ve terli elleriyle titreyen göğüslerimi sıktı, ona direnemiyordum.

Sevgili Meryem Ana, siz o gece orada bütün bu olan biteni gördünüz değil mi? Biz gözlerinizin önünde, sizin varlığınızı unutarak, sanki yaptığımız çok doğal bir şeymiş gibi beraber olduk. Bu ilk cinsel deneyimimdi ve ruhumun derinliklerine kadar yanıp tutuşuyordum ve çevredeki komşulara aldırmadan edepsizce inliyordum.

Mum ışığı, ince uzun kollarını birbirlerinin bedenine sarmış olan bizim gölgemizi belli belirsiz duvara yansıtıyordu ve bu görüntünün bana bir *umaoi böceğ*inin biçimini çağrıştırdığını hayal meyal anımsıyorum.

Bu olaydan sonra da bizim önceki aile dostluğumuz aynen devam etti. Sasaki Bey aramızda hiçbir şey geçmemiş

gibi bir tavır takındı ve eskisi gibi Reiko Hanım ve çocuklarla yemek yedim.

Onu hiç anlamıyordum: bana din konusundaki gerçek düşüncelerini bu şekilde itiraf etmesine rağmen, Beş Adalar yöresinde kilise gönüllüsüydü ve misyonerlik faaliyetleri için canhıraş çalışıyordu.

Kutsal Kitap'taki Tanrı'nın sözlerini nasıl dinliyor, gençlere Müjde kitabındaki kutsal sözleri nasıl aktarıyordu acaba? Böylesine boş olmasına karşın böylesine karmaşık bir insanı hiç tanımamıştım. Şu dünyada bu denli anlaşılması zor biri daha yoktur herhâlde. Salt bir alışkanlıktan dolayı mı dua ediyordu; bu yörenin eski bir âdeti olduğu için mi böyle bir göreve soyunmuştu acaba?

O olayı kimseye anlatmadan yirmi yıl geçti ve tam altmış yaşına girecekken birdenbire vefat etti. Hayatının sonuna kadar bu olayı bir sır gibi sakladı, üstelik aynı hatayı bir daha tekrar etmemekte kararlı görünüyordu.

Hâlâ Reiko Hanım beni ziyaret eder ve hiçbir şeyden habersiz o her zamanki neşeli hâliyle onunla ilgili anılarını anlatır durur. Reiko Hanım'ın gözünde o film yıldızı gibi insanı büyüleyen bir jön olmakla birlikte, dini bütün ve ciddi bir insandı. Reiko Hanım çok sığ bir insan olduğu için, onu olduğu gibi algılamak yerine kendisini, onun o hiççi karakterine yansıtıyordu bence.

Sevgili Meryem Ana, Reiko Hanım onu biraz olsun anlamamıştı.

Dönüşü olmayan kamikaze seferine çıkışı son anda iptal edilip hayatta kalmış olan bu adamın ruhunun derinliklerinde ne vardı acaba? İnançsız ve güzel bir böcek olarak boş ve berrak göklerde kanat çırpıp durmuyor muydu bu adam?

Sevgili Meryem Ana, insanlar nasıl da günah işleyebiliyorlar.

İnsanoğlu atom bombasını patlattığı zaman, insanların Tanrı'ya inanmayı bırakıp böceklere dönüştüğüne inanırım ben. O yüzden ben altmış yıl boyunca bir böcek gibi ürkeklik içinde ve yine de hiçbir şey düşünmeden boşluk içinde boş bir hayat süregeldim. Ben birlikte işlediğimiz bu günahtan dolayı hep tövbe ettim; fakat o anı, o içime giren et parçasının bana verdiği sevinç anını sürekli anımsayarak yeniden yaşayageldim.

*

Ben hâlâ zaman zaman, kendimi dedemin çektiği o büyük el arabasının üstünde uzanmış, sallana sallana gidiyor ve rüya görmeye devam ediyormuş gibi hissederim. O yolculuktan sonra *Nükleer Ova*'yı geçip Urakami Irmağı'nın yatağına yaklaştığımızda, kafasına beyaz havlu sarmış bizi karşılamaya gelen ninemin feryat ederken açtığı ağzının bile, o rüyanın giriş kapısı olduğunu düşünürüm ben.

Beni battaniyeye sarılı hâlde el arabasından kucaklayarak alan ninem, içeriye kadar taşıdı. Bir süre ağladı. Ağlayarak, "Ben, seni iyileştireceğim yavrum, mutlaka iyileştireceğim," diye dedemle aynı sözleri tekrar etti.

Yanmış topraklardan oluşan manzaranın etkisinde mi kaldım nedir, kırmızı kahverengi karışımı bu toprakların âdeta akciğerlerimin yerini aldığı duygusuna kapılmaktan kendimi alamadım.

Ninem o zamanlar hiç bulunmadığı için çok kıymetli olan beyaz pirinç ve yumurtayla lapa yapmıştı, fakat benim midem bulanıyordu ve yemek bir türlü boğazımdan geçmedi.

Yutamayıp çıkardığım yumurtalı lapa diş etimden akmaya devam eden kan yüzünden *shiso*[32] boyanmış gibi kıpkırmızıydı.

"İlaç niyetine ye evladım, yemezsen iyileşemezsin."

Ninemin sözlerinden cesaret alarak lapayı yutmaya çalışsam da ağzıma demir tadı geliyor ve hemen kusuyordum; hararet basıyor, boğazım kuruyordu. Günlerce sadece su içtim, uyuyup uyanıyordum, bilincim bir gidip bir geliyordu. Bu arada, ninem bu kıtlık zamanında her nereden bulduysa küçük bir karpuz getirdi.

"Bu karpuz çok sulu olduğu için bunu yiyebilirsin. Bir şeyler yemelisin. Bir şey yemezsen gücünü toplayamazsın. Bak buraya koyuyorum."

Yarı uykulu bir hâlde hayal meyal duymuştum ninemin sözlerini. İnsan bitkin olunca gözleri de kulakları da zayıflıyor, ama bununla birlikte, kimi zaman, koku alma ve dokunma duyuları keskinleşebiliyor.

Ben başucumda tüten tatlı ve hoş meyvenin suyunun kokusuyla büyülenmiştim. Hemen sonra derinlerden gelen şiddetli bir susama hissinin saldırısına uğradım ve ne yaptığımın bilincine bile varmadan kalkıp, başucumdaki karpuza yüzümü gömerek suyunu emmeye başladım.

Bitkinliğin son evresinde tam yaşamla ölümün sınırındayken, anlaşılan içgüdülerim tercihlerini yaşamaktan yana kullanmıştı. Benim yaşamak konusundaki inadım basit ve şiddetliydi. Hemen hemen hiç anımsamıyorum; fakat tek aklımda kalan pürüzsüz biçimde boğazımdan akan tatlı suyun beni âdeta mest eden ferahlık hissi.

"Şuna bak, aynı *umaoi böceği* gibi yiyor!"

32 Kızıl kahverengi mor karışımı dişli yaprakları olan bir Japon bitkisi. (Ç.N.)

Benim o hâlimi görüp gözleri dolan ninem böyle mırıldanmıştı. İşte bir *umaoi, umaoi, umaoi*! Ne kadar da ilginç bir tesadüftü bu. Çekirge değil, kın kanat değil de, neden ninem benim görünüşümü bir *umaoi böceğ*ine benzetmişti anlamıyorum, o sıralar benim doğam, gitgide bir böceğinkine dönüşüyordu belki de.

"Dedesi, gel de bak. Aynı *umaoi böceği* gibi yiyor!"

Ninem burnunu çeke çeke bir ağlayıp bir gülerek durumu dedeme anlattı.

*

O sıralar gece yarısı birinin bana, "Hâlâ yaşıyor musun sen?" diye seslendiğini sanıp sık sık uyanıyordum. Rüyalarımda yanmış topraklarda ilerlerken, etrafa saçılmış olan ellerden, bacaklardan ve gözleri olmayan kafalardan bir anda kanatların ve bacakların çıktığını ve bunların aynen böcekler gibi ağızlarını açarak ve kanatlarını çırparak uçtuklarını görürdüm. Gözlerimi açtığımda uyku sersemi bir hâldeyken kulaklarımda sayısız ses çınlar, bunların insan sesi mi, ne idüğü belirsiz canavarların sesi mi olduğunu ayırt edemezdim.

Urakami Irmağı'nın orta kısımlarında cephane fabrikası vardı ve evler sıralanmaktaydı; fakat oradan ırmağın kaynağına kadar olan bölgede ise evler seyrekti. Buralar, geceleri bir kuyunun dibi gibi karanlık ve sessizdi. Buna karşın dedemle ninemin evinin çevresinde bir çay ve çeltik tarlaları vardı; yazın kara kurbağası, leopar kurbağaları üreyip dururdu, çeltik tarlalarında bunların su birikintisinde saydam dışkılara benzeyen yüzlerce yumurtalarını görürdünüz.

Geceleri beni uyandıran da bu kurbağaların sesleri olurdu. Karanlığın dibinden sayısız kurbağa birbirlerini çağırırdı. Budist rahiplerin hep bir ağızdan *sutra* okumasını andırırcasına

yükselen sesler birden kesilir, sonra *umaoi böceğ*inin kesintisiz bir biçimde "Suiçon, Suiçon!" (Seviyor, Seviyor!) diye ötüşleri başlardı. "Söyle bana, kimi seviyorsun?" diye bu sese sorardım ben de ve gözlerimin dolmasına engel olamazdım. Kısa bir süre sonra birer ikişer kurbağaların sesleri yine çınlamaya başlar ve bu yeniden bir büyük koroya dönüşür, "Suiçon, Suiçon!" seslerini boğardı.

Bir süre sonra saçlarım dökülmeye başladı. Tarayınca tarağa takılan saçlar tutam tutam kopuyordu. Artık saçlarının ön kısımlarını kazımış, topuzlarını da kesmiş samuraylar gibi, alnımdan kafamın arkasına kadar olan bölümdeki saçların tamamı dökülmüştü. Ninem aynayı saklamıştı ama başımı ellerimle yokladığımda nasıl göründüğümü aşağı yukarı tahmin edebiliyordum. Bu hâlde yaşamaktansa kurbağaya ya da kertenkeleye dönüşüp inançsız bir böcek olarak yaşamayı yeğlerdim.

Çok hasta ve bitkindim, sürekli midem bulanıyor, yiyecekler boğazımdan geçmiyordu, işte tam bu sırada ninemin kıtlık zamanı olmasına karşın bir yerlerden bulup getirdiği karpuz hayatımı kurtarmıştı. O yıl düzenlenmeyeceğini düşündüğümüz "Kunchi Şenliği"nin yapılacağını duyduk. Mahallenin her yanı geleneksel kıyafetleri içinde koşuşturan gençlerle dolmuştu. Bu, Hristiyan olmayan paganların şenliği olmasına rağmen dedem pek neşelenmişti; eylül ayının sonlarındaydık.

Ben böylelikle hayatta kalmayı başarmıştım, iştahım yerine geldi, her ne kadar zaman zaman bacağımdan kan ve yağ karışımı bir sıvı, içinde cam kırıklarıyla birlikte dışarı sızsa da bacağımın yarası da iyileşmiş sayılırdı. Artık ayağa kalkmaya da başlamıştım, serin verandada otururak geçiriyordum günlerimi. Zaman zaman keder bağrımı deliyor; babamın,

annemin, küçük Toki'nin, Shinichir 'nun ve küçük Fuji'nin ve de küçük Sanae'nin anıları gözlerimin önünde canlanıyordu.

Küçük Sanae henüz beş yaşına yeni girmişti ve her eve dönüşümde, "Ablacığım, ablacığım!" diye bağırarak boynuma atılır, tombul yanaklarını yüzüme sürerdi. O küçük kıza ben analık ettim desem yeridir; daha hakiki bir ana olmadan Sevgili Meryem Ana, sizin gibi evladını kaybetmenin acısını yaşadım.

Sonbaharda, hayatta kalan arkadaşlarım, iki üç kez beni ziyarete geldi; ninem onlara kapıdan nazikçe teşekkür etti fakat benimle görüşmelerine müsaade etmedi.

Soğuklar başlayınca, yalnızlık iliklerime, vücudumun tüm dokularına işlemeye başlamıştı, uyumakta hemen her zaman güçlük çekiyordum. Evin arka tarafındaki dağdaki meşe ve *mizunara*[33] ağaçlarının kuzey rüzgârının esintisiyle çıkardığı korkunç sesle sık sık uyanıyordum. Tek başıma uyuyunca gece yarısı çığlıklar atarak uyandığım için endişelenen dedem ve ninem her zaman yanımda yatma nezaketini gösteriyorlardı.

Soğuk bir kış gecesi gözlerimi açtığımda ninemin ağladığını duydum.

"Öyle bir zamanda torunları eve göndermemeliydik..."

"Ama çocuklar ana babalarını özlemişlerdi, gitmeyi çok istemişlerdi."

Yeniden ninemin yakınma dolu ağlama sesi geldi kulağıma, burnunu çekişini duyuyordum.

"Neden?"

"Hı?"

33 Bilimsel adı *Quercus mongolica* olan ve Japonya'da özellikle dağlık bölgelerde görülen yüksek ağaç türü. Ortalama boyları otuz metredir. (Ç.N.)

"Neden geldi bütün bunlar, hiçbir şeyden haberi olmayan, minik torunlarımızın başlarına?"

"Bilmiyorum ben, hiç anlamıyorum."

Bunları söyleyen dedemin sesi de ağlamaklıydı.

"Tanrının takdiri işte. Bir bildiği vardı elbet..."

"Neydi bildiği?"

"Bunu biz bilemeyiz ki."

"Ben öğrenmek isterim, neden böyle güzel bir aile yok olmak zorundaydı? Buna bir türlü ikna olamıyorum ben... Meryem Ana'ya derin bir kin duyuyorum ben!"

"Ailenin tamamı yok olmadı ki, bak Meryem Ana Hazretleri Mitsuko'yu bağışladı bize."

"Bu hâlde kimse onu gelin almak istemez, evlenmeyince çocuğu da olmaz, Mitsuko'nun çocuğu olmayınca inancımızı yaşatacak kimse de kalmaz."

"Sus hanım, kız uyanır şimdi! "

Dedem, fısıldama sesiyle azarlayınca ninemin ağlayışı da kesildi, beni yokluyordu.

"Su sesi ne güzel değil mi?" diye mırıldandı ninem. Kurbağaların seslerinin artık duyulmaz olduğu tam bir kış gecesiydi. Dağdaki ağaçların uğultusu durunca bir an sessizlik olmuş, Urakami Irmağı'nın kaynağındaki bir çayın akış sesi duyuluyordu.

"Bu evin de her yerinden su sesi duyuluyor."

"Atalarımız da yıllarca bu su sesini dinlediler, yıllarca..."

"Ee n'olmuş?"

"Bizim Tanrı'ya olan inancımızda hiçbir leke ya da azalma yoktur. Biz inancımızı bütün saflığıyla atalarımızdan devralmışız.

Hiçbir günah işlememişiz. Ne kadar eziyet, zulüm görsek de inancımızı koruduk, o güzelim kiliseyi de yapmışız... "

"Sen bir şey mi söylemek istiyorsun?"

"Acaba biz Tanrı'nın gazabını üzerimize çekecek bir şey mi yaptık?"

"Saçmalama! Ülkemiz bir savaşa bulaştıysa bunun kabahati sadece biz Japon Hristiyanlarında değil!"

"Öyleyse bu bir ilahi sınav mı acaba? Üstelik Tanrımızın bize güvenmesi için illa ki bizi sınaması mı gerekiyor? İnançları için yakılan atalarımız oldu. Yani, o kadar güzel bir aileyi yakıp kül etmenin ne anlamı var? Bizim Tanrı'ya inanmamıza karşın O bize inanmıyor mu ki acaba!?"

"Ben anlamam böyle şeylerden, dua etmekten başka elimden bir şey gelmez."

Dedem vurdumduymaz bir şekilde cevaplamıştı ninemi; ninemin öfkesi, bu cevaplarla yatışacak türden değildi.

"Amerika ve İngiltere'yle savaştık ve bundan dolayı bombardımana uğramamız kaçınılmazdı. Ama bu bizim Urakami yöresi inananları, onlarla aynı Tanrı'ya tapan insanlar değil mi? Neden böylesine zalimce bir şey yaptılar? Kiliseyi bile kül ettiler... Tanrı, aynı dine inanan insanların Urakamili din kardeşlerini öldürmesine nasıl müsaade etti?"

"Tanrı'nın mutlaka bir bildiği vardır; bizim aklımız ermez bunlara. Ben artık böyle şeyleri düşünmüyorum. Düşünsek anlayamadığımız bir sürü şey var. İnsanın Tanrı'ya inanmaktan başka çaresi yoktur."

"Bunları bana açıklamasını istiyorum..."

"Mitsuko'yu uyandıracağız böyle konuşup durursak, haydi yatalım artık."

Dedem sırtını dönüp uykuya dalmış olmalıydı, bense hıçkırıklarımı bastırmaya çalışıyordum. Yorgan yüzümün üzerine kadar çektim ve gözlerimi kapadım. Dedemle ninemin sesleri kesilmişti, zaman zaman sadece horlama ve diş gıcırdatma sesleri duyuluyordu. Ben yalnızlığıma gömülmüş, durmaksızın Sevgili Meryem Ana'ya dua ediyordum.

Tüm bunlara karşın bahar geldi. Yeni yıla girdikten sonra, farkında olmadan başıma ellerimi sürdüğümde, sanki kuma dokunuyormuşum gibi farklı bir şeyler hissettim. Bir *kappa*[34] gibi kelleşmiş olan kafamda yeniden saç çıkmaya başlamıştı.

"Nine, dede, saçlarım çıkıyor! Bakın!"

Dedem ve ninem bunu görünce, "Aman Tanrım, şükürler olsun, biz de böyle kelleşip öleceğini sanmıştık senin!" deyip heyecandan ağlamaya başladılar. Bütün bunların radyasyondan kaynaklandığı o sıralar bilinmiyordu, saçları dökülüp ölen insanların sayısı çoktu. Onlar saçların dökülmesinin ölümün belirtisi olduğu yolunda dedikoduları duydukları için benim de bu şekilde öleceğimi sanmışlardı sanırım.

Saçsız olan kafa derim, günler geçtikçe önce grileşti, sonra yeşil renge büründü, o arada capcanlı renkteki siyah saçlar uzamaya başladı. Atom bombasının atılmasından bu yana hiç bu kadar mutlu olduğumu anımsamıyorum. İki aylık bir süreçte saçları dökülmüş bir baş gibi açık olan yaram da kapandı, içime bir umut ışığı doğdu ve sol bacağımı sürüyerek de olsa yürümeye başladım.

Bahar gelip de hastaneye giderken yolda bombanın düştüğü yerden geçen ırmakta çobançantası ve yavşanotlarının

34 Hem suda hem karada yaşayan, boyu bir metre civarında olan bir mitolojik hayvan. İnsanları ve başka hayvanları suya çekip canlı canlı kanlarını emdiğine ve makatlarından bağırsaklarını çıkardığına inanılır. (Ç.N.)

kümelenmiş olduğunu gördüm. Irmağın kenarındaki setler tamamen çökmüştü ve koyu bir toprak kokusu etrafa yayılmıştı. Yıkıntıların karıştığı ırmağın kenarındaki toprakta yemyeşil otlar bitmişti; beyaz, sarı ve açık mor renkte çiçekler orada burada açmıştı.

Irmağın suyu berraktı, tam ortasında suyun dibinde bir çekçeğin tekerinin batmış olduğunu görebiliyordum, tekerin altında yıllık balığı sürüsü ahenk içinde yüzmekteydi. Yanmış toprağın izleri hâlâ yoğun olarak görülmekteydi ama tamamen yanmış bir ovanın üzerine baraka evler inşa edilmeye başlanmış, bunların önündeki kurutma iplerine asılı çamaşırlar rüzgârda sallanmaktaydı. O günlerde radyoda hemen hemen her gün *Elma şarkısı*[35] yayınlanıyordu ve ben sık sık bu dönemin popüler şarkısını mırıldanarak, aynen şarkının bir dizesindeki gibi berrak mavi gökyüzünü seyrederdim.

Dedemle ninemin yanında iyileşirken, ev işlerine yardım etmeye de başlamıştım. Bir süre sonra tarla işlerine de yardım etmeye başladım. Bitkin düşmüş bedenim gitgide gücünü topluyordu. Hemşire okuluna dönmem için davet aldıysam da yaralı insanları görmekten çok korkuyordum. Parçalanmış tırnaklar, delinmiş kafatasları, tahriş olmuş ciltler görmek istemiyordum.

İnsan içine hemen hemen hiç çıkmıyordum, eve kapanmamın da iyi olmayacağını söyleyen bizim gibi Hristiyan tanıdıklarımızın da tavsiyesi üzerine ve dedemle ninemin çiftçilikle evi geçindirmekte zorlanmalarının da etkisiyle tam on dokuz yaşıma bastığımda matbaadaki işime başladım.

35 Savaş sonrasının ilk Japon filmi olan *Hafif Rüzgar*'ın (*Soyokaze*, 1945) film müziği olan bu parça savaş sonrasının ilk *hit* parçası olmuştur. (Ç.N.)

Orada tanıştığım kişiler Sasaki Bey ve Ozaki Bey oldu. Kilisenin matbaa işleriyle ilgilenen bu şirkette çalışanlar içinde Sasaki Bey'in dışında özellikle sevdiğim beş elemanın beşi de *hibakuşa*ydı. Bu insanların tümünün bedenlerinde yaralar vardı ve onlarla birlikte olmak beni rahatlatıyordu. Aynı beladan muzdarip, aynı mutsuzluğu paylaşan bu insanların içinde sevdiğim o adamın güzelliği parıldıyordu.

Onun varlığı benim dâhil olduğum bu *hibakuşa*larda bir kasvet uyandırır gibi oluyorduysa da, şimdi geriye dönüp baktığımda bu duyguyu frenleyenin de muhtemelen Ozaki Bey'in kendisi olduğunu düşünürüm sık sık.

Ozaki Bey'in yarası hepimizden daha derin ve ağırdı. Ozaki Bey'in korkunç görünümlü çenesi, bana zalimce bir rahatlama hissi veriyordu. Sevgili Meryem Ana, yanımda mutsuz bir insan olunca kendimi iyi hissediyorum. Ne kadar alçak bir insanım ben! Dahası, yüreğimin derinliklerinde çok daha zalimce düşüncelerin gizli olduğunu seziyorum.

Belki de... Birden içime kara bir şüphe düştü. Sunakta mumun ışığı sallandı, Meryem Ana'nın gülümsemesi donmuş gibi göründü gözüme.

Reiko Hanım'ın benden o adamdan bahsetmemi istemesinin arkasında da, aynen başkalarının mutsuzluğunun bana huzur vermesi gibi, benim mutsuz yaşlılık hayatıma bakıp bundan huzur bulmak gibi bir niyet mi vardı? "Şu kadının hâline bak, ben ondan çok daha iyi durumdayım..." İşte böyle düşünüyordu belki de benim hakkımda. O kartpostal böyle zalim bir oyunun bir parçası olmalıydı.

Kim bilir, hiçbir şeyden habersiz gibi görünen o masum, neşeli yüz ifadesine sahip Reiko Hanım, kapkara bağırsaklarında,

şerit solucanı misali beyaz, ince, uzun ve yüzü olmayan bir şeytani asalak barındırıyordur belki de?

*

"Ne dersiniz? Hem, beraber hamama girip eski günleri yâd ederiz, değil mi? Kocam öleli on beş yıl oldu, artık onu tanıyan, onun anısını yâd edebileceğim dostlar da azalıyor... Dört gözle bekliyorum gelmenizi."

Reiko Hanım'ın uçarı üslubuna son bir kez göz gezdirdim.

Ona şöyle esaslı bir cevap yazmalıyım.

Yüzeysel bir sempatiyle geçiştirilen bir cevap değil, o adamla benim imza attığımız bu hatayı Reiko Hanım'a itiraf etmeliyim. Yepyeni bir mektup kâğıdı koydum önüme ve *"Girizgâhı geçiyorum,"* diye yazdıktan sonra, kalemimin hafifçe titreyen ucunu mektup kâğıdının yüzeyine bastırdım. Artık intikamımı alma zamanı geldi. Ben de sevdiğimi çalan o Reiko şeytanından intikamımı alacağım artık!

*

Onunla ilgili anılarımı illaki anlatmamı istiyorsanız eğer, size aramızda geçmiş ve çok iyi anımsadığım bir olayı anlatayım. Sadece bir kez, evet, sadece bir tek kez onunla beraber oldum. Yani biz size ihanet ettik. Tam otuz beş yıl oluyor; bir yaz akşamıydı.

Ölene kadar bu konuda sessiz kalmak niyetindeydim, ama onun geçmişinde böyle bir sırrın olduğunu, hayatını paylaştığı size aktarmanın uygun olacağını düşündüm.

O olay bizim işlediğimiz bir günah, bir utançtı; fakat günahlar da, utançlar da itiraf edilmedikleri takdirde var olamazlar gibi geliyor bana. Tanrı Hazretleri'nin her şeyi bildiğini düşünürdüm ben, ama eğer Tanrı diye bir şey olmasaydı kim bizim işlediğimiz bu hatayı bilecekti ki?

*

Tuttuğum nefesimi sessizce dışarıya verdim, kalemin ucunu aynen öğrencilik yıllarımda yaptığım gibi yanağıma dayadım ve içimi çektim. Onunla geçirdiğim o gecenin anısı bir ordunun tek taraflı taarruzu gibi beni çarptı.

O an... Onun dudaklarının yanağımdaki yaraya dokunuşu, nemli ellerinin kırmızı siyah karışımı renkteki bacağıma dokunuşu, dizlerimi güçlü kollarıyla açışı... O anı unutabileceğimi sanmıyorum. Yanağını da, bacağım da benim mahrem yerlerimdir, ondan kaçmaya çalıştım ama onun o hoyratlığına direnemedim; daha doğrusu onu arzuladığım için direnmedim.

Sevgili Meryem Ana, mumların alevinin arkasından bizi gördüğünüzü biliyorum.

Benim çirkin bacağımı öptüğü zaman ona, "Meryem Ana'nın önünde olmaz!" diye mırıldandığım zaman kulağımın dibinde bana, "O sadece bir alçı heykel. İçi de boş üstelik!" deyip edepsizce gülmüş, bizlerin böceklerden farksız olduğumuzu, Tanrı'nın bizlere bakmadığını, böceklerin inançlarının olamayacağını, böcekler için Tanrı'nın var olmadığını söylemişti.

Biz de böcekler gibi çiftleşmiştik.

Reiko Hanım, onunla ilgili anılarınızı son derece masum bir şekilde anlatıyorsunuz, acaba sizin belleğinizde onun gerçek yüzü soluklaştı mı diye düşünmeden edemiyorum.

Eğer bir insan sağsa ve gözlerinizin önündeyse ona karşı nefret de duyarsınız, öfke de. Siz onun çok uzaklarda olduğunu düşünüyor olabilirsiniz, fakat benim yüreğimde o hâlâ yaşıyor. Onun bana dokunuşlarını ve bedeninin ağırlığını unutmam mümkün değil.

Artık kocadığımı, beyaz bir küle dönüştüğümü hissediyorum; fakat onu anımsadığımda kalbim her çarpışında kızıl alevler püskürtüyor. Ben onu hâlâ o kadar çok seviyorum ki! Ve sadece gönül eğlendirmek için benden istifade ettiği içinse ondan nefret ediyorum. Onun elleri, dudakları, cildi, benim yüreğime kazınmış durumda.

Bu satırları okuduğunuz zaman siz de onu bütün canlılığıyla anımsayacaksınız, eminim bundan. Öfke ve nefretle dolup taşacaksınız, beni öldürmek isteyeceksiniz, çoktan ölmüş olan kocanızdan bile intikam almak isteyeceksiniz.

Altın rengi kaplıca suyuna girdiğinizde eskisi gibi bir rahatlama hissedemeyeceksiniz belki de. Fakat ondan bahsetmek işte böyle bir şey. Sizin içinizdeki yıkıntıların arasından o sürünerek çıkıp gelecek. Yeniden doğum denen şey böyle bir şey olsa gerek.

Öğrenmek istediğiniz, onun bilmediğiniz yönü işte bu. Evet, şimdi söyleyin bana bakalım, hâlâ onun anısıyla birlikte yaşayabiliyor musunuz?

*

Bir süre sonra mavi renkli mürekkeple yazılmış harfler mektup kâğıdını doldurdu, en sonuna, "*Hürmetler ederim,*" diye eğik harflerle yazdım. Mektubu yeniden okudum, bunun biraz fazla olduğunu, göndermemin mümkün olmadığını ve yırtıp atmayı düşündüm ama sonra caydım.

İkinci bir mektup kâğıdı çıkarıp, yeni mevsimin gelişini kutlama mesajı, kendimle ilgili çok da önemli olmayan gelişmeleri, incir çekirdeğini doldurmayacak içerikte bir cevap yazmaya yeltendim, fakat kalemim tutulmuş gibi bunu da yapamadım.

"O sadece bir alçı heykel..." diyerek güldüğü o an. Sevgili Meryem Ana, onu gördünüz değil mi?

Neden en çok bu an aklımda kalmış acaba? "Hâlâ yaşıyor musun sen?" diye bir ses duyup da yıkıntıların arasından hayata döndüğüm o an, benim hayatımın en dibe vurduğu andıysa eğer, Sasaki Bey'in o sözlerini duyduğum an benim hayatımın doruk noktasıydı. Yıkıntıların arasından çıkıp yeniden doğmamın onun tarafından kucaklanmak için olduğunu bile düşünürüm zaman zaman.

Başka bir mektup kâğıdına bir not düştüm.

*

Not: Reiko Hanım, öğrenmek istediğiniz onun bilmediğiniz yönünü söyleyeyim size: Onun nasıl bir insan olduğunu hayal bile edemezsiniz siz, ama ben biliyorum! Bir umaoi böceğiydi o. Yönünü şaşırıp uçarak atom bombasının hipomerkezine konmuş bir umaoi böceği. Umaoi böceği Tanrı nedir bilmez.

Yaz geldiğinde atom bombasının düştüğü yerde bütün böcekler toplanıp ötüşürler. Ağustosböcekleri, karıncalar, sinekler, otların arasında sürünen umaoi böceği ve kertenkele de vardır bunların arasında. Nuh'un gemisine gizlice binip o büyük afetten sonra hayatta kalabilmiş böceklerdir bunlar. Sonbahar geldiğinde dua eder gibi ön ayaklarını birbirine sürter ve bir süre sonra kuruyup ölürler. Aslında bu böcekler bir inanca sahip olmak isterler.

Reiko Hanım; o, böyle bir umaoi böceğiydi.

*

Neden bahsettiğimi bile anlayacağını sanmıyorum o aptal kadının, ama bu kâğıdı da ekleyip zarfa koydum ve Reiko Hanım'ın adresini de ekledim. Uhuyla zarfın ağzını da kapattım,

pulunu yapıştırdım ve zarfı üzerinde gül motifi olan sunağın çekmecesine koydum.

Sevgili Meryem Ana, neden her zaman gülümsüyorsunuz?

Mumu söndürdüm ve bir daha yatağa girdim. Nihayet karanlığa alışan gözüme bir açık mavi ışık göründü. Perdenin aralığından içeri sızan ışıktı bu. Hiç farkına varmamıştım, ama şafak söküyor ortalık aydınlanmaya başlıyordu. Biraz kestirdikten sonra, sabahın serinliğinde çıkıp, atom bombasının düştüğü yerde kırmızı posta kutusuna atacağım bu mektubu.

Az sonra bahçedeki manolya ağacının kökünden birkaç *büyük ağustos böceğ*inin[36] açık mavi renkli yavruları belirip biraz titredikten sonra kanatlanırlar. Ağaçta kabuklarını bırakmış olurlar. Böcekler toprağın altına, otların diplerine, kuru ağaçların gövdesine ve aklınıza gelmeyecek başka birçok yere saklanıp bir anda hep birlikte ortaya çıkarlar.

Eh, yaz geldiği için çok doğal bu, öyle değil mi?

*

Dedemin çektiği büyük el arabasında giderken, takır takır takırdayan ve etrafa demir kokusu salan tekerleklere bakıyordum. Eski bir battaniyeye sarılıp sarmalanmış bir hâlde, bacağımda şiddetli bir yanma hissederken, içi bomboş Sasaki Bey'i böceğe dönüşmüş olarak görmüştüm.

Atom bombasının düştüğü yerden gelmiş olan o yeşil büyük *umaoi böceği*, bacağımdaki yaranın üzerinde geziniyor, kalçama doğru ilerliyordu. Nihayet, "Halâ yaşıyor musun sen?" diye gülerek bana bakıp arka tarafını benim içime sokarak, sayısız cam kırıkları gibi görünen ve bir ot gibi kokan döllerini bolca içime püskürtüyordu.

---

36 Bilimsel adı *Graptopsaltria nigrofuscata* olan ağustosböceği ailesinden bir böcek türü. (Ç.N.)

Nektarlar

Frenin paslanmış metal kısımlarının çıkardığı inleme sesiyle tamirhanenin önünde durduğumda, daha bisikletimden inmeden içeride çömelmiş tamirci oğlanın gelenin ben olduğumu anlayarak benden yana bakmakta olduğundan eminim. Dükkânın içi loş, gözlerim yaz güneşinden kamaşmış olduğu için oğlanın yüzünü neredeyse hiç göremiyor, ama bakışlarını tenimin üzerinde hissediyordum. Seleye oturmuş bir hâlde ayak uçlarımı yere basarak bisikletin üzerinde duruyorum, alnımın terini siliyorum ve usulca gökyüzüne bakıyorum. Sokak kenarlarında dikili sıra sıra *gri patlamış mısır ağaçları*nın yaprak yığınları arasından süzülen güneş ışıkları bedenimi sarmalıyor. O oğlanın gözüne, kolsuz bluzuyla kendisinden yaşça çok büyük bir kadın bedeninin nasıl yansıdığını pekiyi biliyorum.

Çinko tabelasının boyaları solmuş, kliması bile olmayan bu ahşap ikinci el motosiklet dükkânı tamamen yana kaykılmış bir hâlde. Üstelik yan tarafındaki gazete bayisi olmasa, kolaylıkla yıkılacak gibi. İşletenlerinin pek öyle ticari kazanç kaygıları yok sanki; motorlar, zincirler, makine yağları arasında tamir işi yapılan bu dükkânda akan zamanın gerisindeymiş gibi bir hava var.

O oğlan oracıkta beni bekler hep. Bisikletin freninin gevşeyip metalik bir inleme sesi çıkarmaya başlamasını ve benim o freni onartmak için tamirhaneye gelmemi bekler anlayacağınız

Oğlanı baştan çıkarmaya çalışıyorum ben. Bu nasıl başladı, tam emin değilim. Sanırım bir gün, eteğim açılıp da beyaz bacaklarım tesadüfen gözükünce, ilk kez bakışlarını tenimin üzerinde hissetmiştim. İkinci defada onu gözlemeye, biraz işve yaparak bacaklarımı hafifçe teşhir etmeye, muzipçe onunla eğlenmeye başladım; bir süre sonra artık bu oyunu bırakamadığımı fark ettim.

Oğlan bakışlarını benden ayıramayarak yanıma geldi. Beyaz tamirci tulumu makine yağlarına bulanmış ama eli yüzü o kadar düzgün ki o lekeler gözüne batmıyor insanın. Nasıl da öyle hiç çekinmeden ve bakışlarını ayırmadan bakabiliyor bu oğlan? Sırıtmasına rağmen bakışları fevkalade bir güçle donanmış gibiler. Belki de bu çocuk, ilk gençlik çağına özgü, o temeli olmayan özgüven ve kibrin yardımıyla benim gibi evli bir kadını baştan çıkarmaya çalışıyor, kim bilir?

*

"Ya, şu benim bisikletimin freni yine gevşedi..."

Bisikletten inerken elbisemin eteği açıldı ve bacaklarım göründü ve oğlanın bakışlarını üzerimde hissettim, ama artık hafifçe içimin gıdıklandığını hissediyorum ve hiç utanmıyorum. Oğlan pırıl pırıl parıldayan şehvetli bakışlarını gizlemeye gerek bile duymadan, gözleriyle beni okşayarak, "Yenge, aman dikkat!" diye mırıldanıyor.

Usta içeride mi değil mi, emin olamadığım için hafif tedirgin bir hâlde içeriye girdim ve siperliği geniş beyaz şapkamı ve tenimi güneş ışınlarından korumak için iki elime de giymiş olduğum dirseğime kadar gelen kara eldivenlerimi çıkardım.

"Öyle, sadece elleri örtüp bacakları çıplak bırakınca, nasıl korunmuş oluyorsunoluyor, anlamadım! "

Çocuğun bu teklifsiz üslubundan ustanın orada olmadığını anladım ve daha cesurca konuşmaya başladım:

"Özellikle naylon çoraplarımı çıkardım da öyle geldim."

"Beni baştan çıkarmak için mi?"

Oğlan, yağ lekelerinden kapkara olmuş ellerini havluyla silip bisikleti kaldırdı ve tıpkı balta girmemiş vahşi bir ormanda, eğrelti otları ve sarmaşıklar arasında yürümeye çalışan bir insan gibi, sağdan soldan diğer bisikletlerin gidonlarına takıla takıla, dükkânın dar girişinden geçerek içeriye götürdü. Elbette ki dükkânın önünde de bakabilirdi bisikletimin frenine. Bisikletimi kimsenin bakışlarının erişemeyeceği dükkânın içine kadar götürme nedenini ikimiz de çok iyi biliyoruz.

Bisikletin önüne çömelip elleriyle pedalları tutarak, tekerlekleri yavaşça çevirdikten sonra frene basınca çıkan boğazlanan kazlarınkine benzer ses çok hoşuna gider oğlanın.

"Frenin bağlantı aparatları paslanmış ve bazı kısımları yalama olmuş. O yüzden sürtünüyor ve bu sesi çıkarıyor."

Oğlan ön tekerleğin iç kısmını parmağıyla işaret ederek böyle açıkladı durumu ama daha önce de dinlediğim için bütün bunlar hiç de ilgimi çekmiyor.

"Onarılması tamamen imkânsız mı yani?"

"Her yanı pas tutmuş, epey de eskimiş. Üstelik bu tip frenler artık piyasada yok, yenisini alman gerek. Sonra bir gün fren hiç tutmayabilir ona göre."

"Hadi ya? Tehlikeli bir durum var yani?"

"Eh herhâlde! İstersen gene vidasını sıkayım ben..."

"Ustan nerede?"

"Bankaya gitti."

"Öyle mi?" diyerek sözleştiğimiz gibi bisikletin öte yanına geçip çömeldim. Ve dizlerimi gevşeterek çok az aralayıverdim bacaklarımı. Oğlanın gözleri parladı ve bakışları eteğimin içine kadar girdi; her şeyimin onun bakışlarına maruz kaldığını hissedip tuhaf bir hazla ürperdim. Neden böyle şeyler yaptığımdan ben de tam olarak emin değilim, ama içimde dolup taşan bir şeyler var, âdeta kendimi aşmak için çırpınıyorum ve oğlanı baştan çıkarmaktan alamıyorum kendimi...

"Yenge!"

Oğlanın gözlerinde saf denecek kadar billur bir şehvet parıldıyor. Oğlan pek şirin, pek tatlı; ona her şeyimi sunma arzumu zorla dizginleyerek aceleyle doğruldum.

"Olmaz."

"Ne diye naz yapıyon?"

"Burada olmaz ki ama, değil mi..."

Alışveriş filesinin bulunduğu bisikletin ön kısmındaki sepette, henüz olmamış ham bir kivi vardı. Geçen akşam, bahçede yere düşmüş olan o kiviyi alıp bisikletin sepetine koyduğumu unutmuşum, buraya kadar getirmişim onu. Aslında kivilerin olgunlaşıp yere dökülme mevsimi gelmemişti; kiviler cennet hurmalarından farklıdır. Öyle kendiliğinden daldan kopmaları çok güçtür. Bu nasıl oldu da dalından düştü, anlayamadım.

"Bebek kivi ha!"

Oğlana bu kivi tanesi çok ilginç gelmiş olmalı, hemen eline aldı. Onun bu hâli beni kahkahalarla güldürdü.

"Komik olan ne?"

"Tamam canım kızma, 'bebek kivi' deyişin pek bir şirin geldi, o kadar... Bizim kiviler haziranda çiçek açar ve epey yavaş büyürler. Şimdi hepsinin de boyu bunun kadar. Önümüzdeki ay yenecek kadar olgunlaşırlar ama..."

"Evde kivi mi yetiştiriyon sen?"

"Bahçede, bahçede."

"Sera gibi bi şey mi?"

"Hayır, yahu, bildiğin bahçede yetiştiriyoruz."

"Vay be, kivi sadece güney ülkelerinde yetişir sanırdım ben... Evin buraya yakın mı?"

"Yokuşun tepesindeki meskûn bölgede. Gel bir gün, hem bahçeyi gösteririm sana. Tıp fakültesinin önündeki yokuşu çıkıyorsun, en tepeye vardığında belediye otobüsünün geçtiği yoldan sola giriyorsun, oradaki tuğla duvarla çevrili, biraz eski bina. Görsen hemen tanırsın zaten."

Oğlanın avucundaki altın rengi, sert ve kısa tüylerle kaplı kivi, hem bir yasak meyve gibi hem de hayati önem taşıyan bir sır gibi görünmüştü gözüme. Bu meyvenin oğlanın avcunun sıcaklığında derhâl şiştiği, ağırlaştığı ve olgunlaştığı hissine kapılıyorum.

Oğlan ilk defa görüyormuş gibi âdeta bu meyveyi bakışlarıyla deldi ve:

"Ne kadar da tüylü yahu; fazla müstehcen bu meyve!" diyerek bir kahkaha attı.

"Ben bisikleti bırakayım canım. Onarıp getir e mi? Yarın saat 10.30'da getirir misin? Hem geldiğinde sana bahçeyi gösteririm," deyince oğlan, "Yenge, biraz beklesen hemen hâlledeyiz yani. Ayrıca bisikleti tamirden sonra sahibinin almaya gelmesi gerekiyor, dükkânın uygulaması böyle..." diye cevap

veriyor; anlayacağınız, benim neyi ima ettiğimden habersiz her zamanki gibi.

"O saatte bizim evde kimse olmuyor canım," diye yanıtlayınca, yüreğinin derinliklerinden kopup gelen bir sevinçle gözleri parlıyor oğlanın, "Bizim babalığı bir şekilde kandıracaz o zaman." Sonunda anladı ne demek istediğimi.

"Anladın değil mi? Tam 10.30'da, ona göre."

Adresi yazıp verdim, oğlan hızla adresi okudu ve yüzünde bir tebessüm belirdi.

"Ya yenge, şu bisiklete son bi kez baksam."

Oğlan müstehcen bakışlarıyla bana işaret vererek çömelince ben de bu davete razı olup tam oturacaktım ki çocuğun yüzünün rengi bir anda değişti. Dükkân sahibinin geldiğini sanıp arkama döndüm; dükkân kapısının göz kamaştırıcı ışıklarının içinde yuvarlak bir gölge dikiliyor.

"*Skuter* tipi motosikletlere bakıyor musunuz kardeşim?"

Soluk sarı renkli yaz kıyafetleri içinde yaşlı bir rahibe, güleç bir çehreyle böyle sormuştu. Bir anda, o rahibenin sırlarımızı anladığını sanıp paniğe kapıldım.

*

Oğlanın çalıştığı ikinci el motosiklet dükkânı bizim eve pek uzak sayılmaz. Büyük kâfur ağaçlarının serin gölgeleriyle kaplı, üniversitenin tıp fakültesinin taş duvarını sağınıza alıp yumuşak kıvrımlar oluşturan belediye otobüsü yolundan yokuşu tırmanıp tam tepeye vardığınızda arka yola girerseniz, oradaki yamaçta sükûnet dolu, çoğunlukla müstakil evlerden oluşan bir mahallenin uzayıp gittiğini görürsünüz.

Öğleden sonranın ilk saatlerinde muhitimizde o kadar az insan görünür ki civarda kimse oturmuyor sanırsınız. Benim

oturduğum ev, tam o köşedeki kırmızı tuğlalı duvar ve yemyeşil ağaç sıralarıyla çevrili geniş müstakil evdir.

Giymiş olduğum kolsuz beyaz elbiseme, güneşten korunmak için taktığım kara eldivenler hiç de uymuyor, pek bir rüküş görünüyor. Ayrıca bir de güneş şemsiyesi var elimde. Yazın en sıcak günlerini yaşamak üzereyiz, hava cayır cayır yanıyor, insan on dakika yürüse kan ter içinde kalıyor.

Tenim, terden ıslanınca tatlı bir koku salar; Tokyo'da çalışırken üç yıl boyunca metresi olduğum şirketteki amirim bu kokuyu 'nektar kokusu' diye nitelemiş, biraz da bu hoş kokumdan ötürü benden uzun süre ayrılamamıştı.

Evin bahçesinin yay şeklindeki demir kapısını açınca, henüz olgunlaşmamış siyahımsı kivilerin sarktığı rafların gölgesinde oturmuş serinleyen kayınpederim ve kayınvalidemi gördüm.

"Otları mı yoluyorsunuz efendim?"

İkisi de golf oyuncularının yardımcılarını anıştırır bir kılıktaydı. Ortasından ikiye bölünmüş huniye benzeyen, ucu geniş şapka takmış; sarı çizgileri olan yeşil iş eldivenlerini ellerine geçirmiş ve uzun kollu beyaz gömlek giymişlerdi.

"Öğle yemeğini birlikte yemeye ne dersiniz efendim?"

Her ikisi de ellerini 'hiç gereği yok' anlamında salladılar, kayınvalidem, "Mihoko Hanım, sağ olun, rahatsız olmayın," dedi.

"Akşama ne yapayım? Babamın doğum günü var ya, onun için. Suşi mi ısmarlasam acaba?"

Kocamın ailesinde doğum günleri sadece tebrik etmekle geçiştirilir, hediye alınıp verilmez. Fakat geçen Noel'de bize bir seyahat kuponu hediye ettikleri ve o sayede Shinji Bey'le

birlikte yıl sonunu Havai'de geçirdiğimiz için, karşılık olarak bu akşamki yemeği ayarlamayı uygun bulmuştuk.

"Mihoko Hanım kızım, siz boşuna zahmet etmeyin. Ben bir şeyler uydururum. Siz akşam yemeğe bize gelin, yeter. Hem Shinji de erken gelir bu akşam."

İçimden, "Yaşasın!" diye bir sevinç çığlığı attım. Kayınvalidemin yemekleri çok lezzetlidir, kaldı ki ev işlerinden hiç hoşlanmam ve özelikle de yemek yapma konusunda kendime güvenim hiç yoktur.

"Çok teşekkürler baba. Size söz verdiğim hediyeyi de akşam veririm, olur değil mi?"

Kayınpederim seksen yaşına giriyor. Fakat yaşıtlarıyla kıyaslanamayacak kadar sağlıklı ve genç, derisinin rengi canlı, saçları da fevkalade hoş bir gümüş rengidir, ondan yirmi yaş daha genç olan bizimkiler kayınpederime göre çok daha kocamış görünürler.

"Buralarda olmalı..."

"Tam burasıydı."

"Neden bir araya gelmişlerdi ki acaba?"

"Ne konuştular, kim bilir?"

İkisi de çömeldikleri toprağı okşadılar. Dalların arasından sızan güneş ışınları iki ihtiyarın kambur sırtlarını aydınlatıyor.

Bundan yıllar önce, ev henüz yeni inşa edildiği sıralar, oradaki mor salkımları da yeniden canlandırmak istemişler, bunun için de çelik ve ahşap raflar yapmışlar, ama mor salkım hiç olmamış.... On yıl kadar önce, kayınpederim kivi fidanı dikmeyi denemiş ve fidan hiç beklenmedik bir hızla büyümüş; kısa sürede dalları, âdeta gökyüzünde bir sökük varmış da o söküğü dikercesine her yeri sarmış. O gün bugündür,

her yılın mayıs ayından haziran ayına kadar beyaz çiçekleri açar ve sonbaharda da altın renkli meyveler verir.

Her yıl kivi tanelerinin sayısı artmış. Üç yıl önce, buraya gelin geldiğimde saymıştım: Piyasada satılanlardan daha ufak iki yüz yetmiş yedi kivi asılıydı dallarda.

"Kaçmaya fırsat bulamadılar herhâlde..."

"He ya, bir anda olmuş her şey..."

Kivi sarmaşıklarının asılı olduğu raflara bakan giriş kapısı, kocam Shinji'yle oturduğumuz evle kayınpeder ve kayınvalidemin oturduğu evi birbirine bağlayan bir tür geçit şeklindedir. Bu geçidin tam karşısında sunağın bulunduğu oda vardır; sineklik kapısının öte tarafında, ellerini açmış beyaz renkli Meryem Ana'nın dikkatli gözlerle sizi izlediğini görebilirsiniz.

Kivilere üşüşmüş böceklerin kanat sesleri bahçedeki kiraz çiçeği ve *ume*[37] ağaçlarından gelen ağustos böceği seslerine karışarak insana hoş bir duygu verir. Çiçeklenme mevsimi geçse de arılar, altın böcekleri, yaprak böcekleri ve uğur böcekleri meyveler, yapraklar ve sarmaşıkların birbirine geçtiği tavanı kendilerine yuva yapar ve oralarda uçuşurlar. Sarı kırmızı çizgili motifli ve iki santimetre uzunluğundaki bedeniyle *kâğıttan yaban arısını*[38] andıran küçük böceğin, arı değil, *torakamikirimushi*[39] olduğunu amatör bir böcekbilimci olan kayınpederimden öğrenmiştim.

Kendimiz için topladıklarımızdan geriye kalan kivilerin sayısı çoktur. Fakat bunlar ne kadar büyüseler de, komşulara

37 Japon kayısısı. Bilimsel adı *prunus mume*dir. (Ç.N.)

38 *Paper wasp.* 1,8 ila 2,5 cm boyunda bir yaban arısı türü. Bu yaban arılarına bitki gövdelerinden aldıkları lifleri, salyalarıyla birleştirerek su geçirmez kâğıdımsı kovanlar yapmak için kullandıkları için bu ad verilmiştir. (Ç.N.)

39 Bilimsel adı *cerambycidae* olan uzun duyargalı bir böcek türü. (Ç.N.)

dağıtmaya değmeyecek kadar cılız oldukları için kuşlara, karıncalara yem olurlar.

Bununla birlikte, hem kayınpederimin hem de kayınvalidemin, ilkbahardan yaza kadar bu kivi bağının yeşilin çeşitli tonlarına bürünmesinden, sonbahardaysa meyvelerin büyüyüp gitgide çürümesi ve dalların kuruması şeklindeki değişimi seyretmekten büyük haz aldıklarını düşünürüm hep.

Olgunlaşan meyvelerin yarılıp, taze yeşil etlerinin çürüyerek fışkırırcasına yere akmasının ne kadar güzel olduğundan dem vuran kayın pederim sık sık bu manzaranın resmini çeker; böyle yıkımlara da sahne olan bu bahçe, kayınpederim ve kayınvalidem için üzerinde yaşadığımız evreni temsil eden bir tür mini evrendir ve ikisi derin bir sevgiyle bağlıdırlar ona.

"Bizim adam, Yeni Zelandalı Lange'e saygısından dikmişti bu kiviyi buraya..."

"Yeni Zelandalı Lange da kim?"

Hiç duymamış olduğum bu ismin kime ait olduğunu sorduğumda herhâlde tam bir aptal gibi görünmüş olmalıydım ki, kayınvalidem bu konudan bahsetmekten vazgeçerek, bakışlarını hafifçe yukarı doğrultup, "Rüzgârın sesini duyuyorsunuz değil mi? Yaprakların sallanmasını, böceklerin kanat çırpmasını duyuyorsunuz değil mi? Ve güneş hazretlerinin ve nektarların hafifçe etrafa yayılan kokusunu alıyorsunuz değil mi?" diye mırıldandı gözlerini kapatmış bir hâlde. Entelektüellerin ne düşündüklerini hiç anlamam ve bu tür konuşmalara ne zaman katılmaya çalışsam zırvalar, rezil olurum.

Tam böyle düşünürken kayınpederim bana yardım eli uzatarak anlaşılması kolay bir üslupla, David Lange'in Yeni Zelanda'nın eski başbakanı olduğunu, ülkesinin nükleer silahsızlanmasını sağlayıp herhangi bir nükleer saldırıya uğramaması

için de müzakereler yapmış olan mükemmel bir siyasetçi olduğunu açıkladı. Fakat ben yine de tam olarak anlayamamıştım.

"İşte bu adama göre Yeni Zelanda, günümüzün Cennet Bahçesi'dir. Dolgun altın sarısı meyveleriyle barış ve huzurun diyarıdır."

Nihayet Cennet Bahçesi kelimesi ilgimi çekti. Yarın o oğlanı buraya davet ettiğim için acaba ben de Âdem ile Havva gibi kovulacak mıyım bu cennet bahçesinden?

"Kivilerden tatmak istemez misiniz, bakın şu olgun gibi gözüküyor. Kivilerin demir oranı da çok yüksektir üstelik."

Kayınvalidem, yuvarlak yaprakların arasında kaldığı için göze görünmeyen, küçük ama diğer meyvelere kıyasla daha büyükçe, altın rengindeki kiviyi koparıp bana verdi.

"Güneş alan yerlerdeki meyveler daha çabuk olgunlaşıyor olsa gerek..." dedi kayınvalidem ve kayınpederimle birlikte iş eldivenlerini çıkarıp saçak altındaki çeşmeye gidip ellerini yıkadılar.

*

Yaklaşık yirmi yıl önce inşa edilmiş bu binanın hoşuma gittiğini söyleyebilirim. Benim bu eve taşınmam vesilesiyle, su ısıtma tesisatını yenilemiş ve banyo dâhil olmak üzere evi baştan aşağı tadilattan geçirmişlerdi. Başlarda kayınpederim ve kayınvalidemle yaşama fikri bana pek cazip gelmemişti. Ama hiç de beklediğim türden bir baskıya maruz kalmadan rahatlıkla sürdürüyorum hayatımı.

Ev iki binadan oluşuyor. Bu iki bina, ikisi arasında bir geçit işlevi gören sunak odasıyla birbirlerine bağlı. Aslında Shinji'nin ağabeyinin evlendiğinde buraya taşınmasını öngörerek böyle bir mimari yapıyı tercih etmişler. İki binanın bir geçitle birbirine bağlandığını söyledim, ama öyle sık sık

karşılıklı ziyarette bulunma gibi bir durum yok. Kaldı ki doğum günleri, Noel gibi özel günler haricinde birlikte yemek yediğimiz de pek olmaz.

"Bunlar, elden ayaktan düşerlerse ne yapmalı?" diye kaygılanırım bazen. Ama şimdilik ikisi de sağlıklı olduğu için, yaşlı bakımı gibi bana hiç uymayacak bir şey yapmak zorunda kalmak gibi bir endişem yok ve rahatlık içinde bir yaşam sürdüğümü söylersem yalan olmaz.

Elbette can sıkıcı durumlar olmadı değil. Örneğin bir seferinde, daha yeni gelinken, banyodan bedenime sadece bir havlu sarmış hâlde çıkmıştım; mutfakta dolanırken geçitten bizim binaya geçen kayınpederimle karşılaşmıştım; adamcağızın yüzü kıpkırmızı olmuştu ve bu olayla ilgili olarak kayınvalidemden adamakıllı bir azar işitmiştim.

Bir özel şirkette memure olarak çalıştığım zamanlar, Tokyo'nun Hachi ji ilçesinde bir apartman dairesinde kalırken, sıcak yaz günlerinde, duştan çıktıktan sonra klimayı açıp iç çamaşırlarımla yere uzanarak video seyretmek en büyük zevkimdi; o yüzden evin içinde yarı çıplak dolaşmaya alışıktım. Ne yazık ki bu kötü alışkanlığımdan vazgeçmek zorunda kalmıştım. Ama bu kadarlık sınırlamaya da razıyım artık.

Fakat bu insanların, benim içinde yetiştiğim aile ortamından farklı bir yapıya sahip olmaları, daha doğrusu geleneklerinin ya da alışkanlıklarının tamamen farklı olması hayrete düşürür beni zaman zaman. Bu eve gelin geldiğim zaman en çok şaşırdığım şey, kocamın ailesi ve tüm akrabalarının sadece yemeklerde değil, bunun dışında da hemen hemen her fırsatta dua etmeleriydi. Aynı kiliseye bağlı olmalarına karşın, benim ailemin inancı sadece Noel zamanı kiliseye gidecek kadar zayıftır. Tamam, kiliseye bağışta bulunurlar, ama

hem annem hem de babam, verdikleri azıcık bağıştan yakınır dururlar; duyan da fahiş miktarda semt sakinleri derneği aidatı alınmış da ondan yakınıyorlar sanır.

Kocam Shinji'nin ailesinin evindeki sunak pek bir alımlıydı. Meryem Ana heykelciği bir bebek büyüklüğündeydi. Tüm bunlar benim tuhafıma gidiyordu ve dayanamayıp bir gün Shinji'ye sordum:

"Sen gerçekten Tanrı'ya inanıyor musun?"

Shinji bu sorumu şaşkınlıkla karşıladı ve:

"Benim gibi bir Hıristiyan olduğuna göre senin de inanıyor olman gerekmez mi Tanrı'ya?" diye başka bir soruyla karşılık verdi soruma.

Kalp cerrahı olan Shinji, hastalarının göğüslerini yarıp kalp ameliyatı yaparken, damarların, kalp kapakçıklarının ve iç organların olağanüstü hassasiyetteki yapılarında Yaradan'ın varlığını hissettiğini söylemişti bana. Üstelik artık yaşamasından ümit kesilmiş bir hastaya kalp masajı yaparken ne zaman durması gerektiğini Tanrı'ya sorarmış gizlice.

"Senin de böyle şeyler hissettiğin oluyordur mutlaka," diye üsteleyip de ben, "Ne desem bilmem ki..." diye yanıtlayınca şakayla karışık, "Hiçbir şeye kafa yormuyorsun değil mi? Zamane genç kızlarının kafaları bomboş işte!" diye gülmüştü bana. Bomboş, en azından çocukların da kafaları bomboştur. Ben de aynen çocuklar gibi saçma sapan suçluluk duygularıyla hiç sıkmam canımı; üstelik bu bomboşluğun kötü bir şey olduğunu falan da düşünmem. Fakat zaman zaman bunun ürkütücü bir durum olduğu hissine kapıldığım da olmaz desem yalan olur.

Kivi bahçesinin karşı tarafındaki bahçede yaşlı bir *ume* ağacı var, bu ağaç her bahar başında, açık pembe renkte çiçek

açar. Gövdesi tuhaf bir biçimde kalındır ve kabukları nokta nokta soluk renkte küfle kaplıdır; âdeta yaşlı insanların derilerindeki lekeler gibi çirkindir bu ağaç; bu yüzden de ona yaklaşmak bile istemem ben. Ocak ayında bu ağacın o kirli ve çirkin gövdesinden şiş saplamışlar gibi körpe filizler çıkıp uzar, dallara dönüşür, sonra bu dallarda küçük fakat canlı renkte çiçekler açar. Ve bu hâliyle âdeta bedenin alt tarafı kocamış, üst tarafıysa gençlikle dolu bir zindelik içindeymiş gibi görünür.

Bu ağacın gövdesinin biraz eğri bir kısmında, okulda ders kitabımızda gördüğüm Munch'un *Çığlık* adlı tablosundaki bağıran insanın ağzına benzeyen bir boşluk vardır; orada eskiden bir sığırcığın yuva yaptığını duymuştum, ama kuş burayı terk ettikten sonra içi çürümüş, pislikle dolmuştu. Ben bu görüntüden rahatsız olup evin yaz temizliğini yaparken, bu deliğin içini temizlemeye yeltenmiştim.

Deliğin içine bir çomak sokar sokmaz fena bir koku yayıldı etrafa, nemli kuru yapraklar ve çamurlu bir su birikmişti içinde ve el yordamıyla yokladığımda içinden büyük *bir karasuhebi*[40] çıktı. Mavi siyah tonlardaki kafasını kaldırıp sarı gözleriyle bana baktıktan sonra deliğin içinden çıktı. Bedeni gerçekten çok uzundu ve ağacın gövdesinden aşağı inip, bahçenin tuğla duvarına koşut biçimde inanılmaz bir hızla sürünerek *yatsude*lerin[41] arasında kayboldu.

O yılanın nereye kaybolduğu hep kafama takılmıştır ve ben o yılanın bomboş ruhuma girdiği hissine kapılırım zaman zaman. On sekiz yaşında, liseyi yeni bitirmiş bir oğlanı

40 Bilimsel adı *elaphe quadrivirgata*, olan 1-1,5 metre boyundaki zehirsiz bir yılan türü. Okinava takımadaları dışında kalan Japon topraklarında görülür. (Ç.N.)

41 Bilimsel adı *fatsia japonica* olan bitki türü. Ginseng ailesindendir. Yaprakları el parmaklarına benzer ve salkım çiçekleri vardır. (Ç.N.)

baştan çıkarmaya çalışan otuz üç yaşında bir kadın; nereden baksanız günahkârca bir davranış bu değil mi?

Eteğimin içini teşhir etmeyi tekrarlamamdan dolayı bir nevi vicdan azabı ya da ona benzer bir manevi ızdırap duymamam da tuhaf görünüyor olmalı size... Tüm bunların sonunda, belki de şu anda yaşamakta olduğum Cennet Bahçesi'nden kovulacağım, kim bilir? Kuru yaprakların arasında huzur içinde uyurken, içinde yaşadığı deliğe çomak sokulup yerinden ettiğim o yılan gibi...

*

Öğle yemeğinde kendime makarna yapmaya karar verdim. "Sarımsaklı, sıvı yağlı ve acı pul biberli", yani *peperonçino*lu makarna! Buitoni'nin ince uzun makarnasını *al dente* kıvamında, fazla haşlanmamış olmasına özen göstererek haşladığım ve hazır zeytinyağlı sosu da alüminyum folyo ambalajını yırtıp makarnanın üstüne boşaltıp karıştırmakla yetindiğim için pek uğraştırmadı beni.

Hazır yemek deyip geçebilirsiniz buna. Ama tırnağıma bulaşan sarı sosu yaladığımda sarımsak kokusu pek hoştu ve acısı da tam kıvamındaydı; yanına bir de kahvaltıdan kalma salata, biraz jambon ve ayrıca bahçeden kopardığım kiviyi de diklemesine bıçakla ikiye ayırdım mı, alın size güzel bir öğle ziyafeti... Kivi tam olmamıştı, dolayısıyla sert ve ekşiydi ama yemeğin sonunda kahvemi yudumlarken kendime küçük çaplı bir ziyafet çektiğimi düşünmeden edemedim.

Pazartesi ve perşembe akşamları, deniz kıyısındaki spor kulübünün havuzuna yüzmeye gitmeyi alışkanlık edindiğim için, alel acele tabak ve tencereyi bulaşık makinesine attım ve düğmesine basar basmaz mayomu spor çantama tıkıştırdım.

Biraz ara verip yüzmesem bedenim hantallaşıyor ve hemen şişmanlıyorum.

"Yenge, buralarda çok yokuş var, o yüzden bisiklet sürmek zor yanlış mı söylüyorum? Skuter ya da daha büyük boy bir motosiklet almalısın bence..." diye o oğlan bana motosiklet almamı çok tavsiye etti, ama ben bisikletimden vazgeçmek istemiyorum. Zaten yakın bir yere gidiyorsam yayan giderim. Yok, eğer gideceğim yer biraz uzaksa bisikletime atlarım ve yokuşları da bisikletle çıkarım. Araba ise en son çaredir; zira bisiklete binmek benim için, aynen yüzmek gibi, formumu koruma yöntemidir.

Bisikletim, ta lise yıllarından kalma çok eski bir modeldir, anlayacağınız satın alalı on beş yıldan fazla oluyor; gidonunun ön kısmına bir sepet taktırmıştım. Liseyi bitirdikten sonra evin garajına atmıştım; ama kocamın evine taşındıktan sonra yeniden binmeye başladım o bisiklete.

Bu bisikletten bir türlü vazgeçemedim. Lise yıllarımın anıları belleğime işlemiş olduğu için belki de... Söğüt ağaçlarının rüzgârda sallandığı ırmak kıyısına koşut yoldan okula hep onunla giderdim.

Spor merkezi eve uzak. O yüzden arabayla gidiyorum. Kırmızı yeni Beetle Salsa'm, benim favori aracım. Bunun dışında Shinji ve kayınpederimin ortak kullandıkları bir Mercedes Benz'imiz de var.

Arabayla garajdan çıkarken dikiz aynasından kivi bahçesindeki dal ve yaprakların birbirine dolandığı raflara bakıyorum ve yarın orada o oğlanla aramızda neler geçecek diye soruyorum kendi kendime.

Yaptığımın, müstehcen bir oyundan başka bir şey olmadığını düşünmek istiyorum. Ama oyunumun şimdiye kadarki

sınırların bir adım ötesine geçtiğini hayal etmek bile beni fevkalade heyecanlandırıyor. Diğer yandan, böyle bir şey yapıyor olmama şaşırıyorum.

Garajda bırakmış olduğum arabanın içi bunaltıcı derecede sıcak ve sonuna kadar açtığım klima hiç işe yaramıyor. Ön camdan görünen bembeyaz fırtına bulutları bütün gökyüzüne yayılmakta. Trafiğin sıkışık olması yarınki "Barış ve Atom Bombasından Hayatını Kaybedenleri Anma Töreni" yüzünden midir acaba? Zira Nagazaki vilayeti dışından plaka numaraları dikkatimi çekiyor. Ah, eldivenlerimi de evde unutmuşum! Güneş ışınlarının elimin üstüne değmesi çok canımı sıkıyor.

Kentin merkezindeki bir caddede bulunan spor merkezinin yer altı katında beş kulvarlı 25 metre uzunluğunda bir yüzme havuzu, ikinci katında aletli cimnastik salonu, üçüncü katındaysa kafe ve sauna var. Havuz çok geniş değil ama üyelik ücretinin yüksek olmasından mıdır nedir, öyle çok fazla kalabalık olmuyor.

Üyelerin çoğu benim gibi hâli vakti yerinde ev hanımları. Bunların işi gücü, idmanlardan ve yüzme seanslarından sonra kafede oturup hangi hocanın daha yakışıklı, hangi hocanın üçgen vücudunun ve geniş göğsünün daha çekici olduğu gibi incir çekirdeğini doldurmayacak konulardan bahsetmektir. Sözün kısası, buzlu kahve içerek saatlerce gevezelik etmek ve dedikodu yapmak en büyük zevkleridir bu kadınların.

Zaman zaman spor merkezinin hocalarıyla yakın ilişkiye girmiş üyelerle ilgili dedikodular da yapılır, ama bunlar benim hiç ilgimi çekmiyor. Gece deliksiz bir uyku çekebilmek için, iyice yoruluncaya kadar hiçbir şeyi kafama takmadan yüzmek bana yetiyor.

Uzun saçlarımı bonenin içine sokup duşumu aldıktan sonra havuza yöneldiğimde, içeride üç kadın ve etrafa bakınan bir hoca dışında kimse yoktu. Yazın en sıcak günleri olmasına karşın havuzun bu kadar boş olması tuhaf. Eğer bir küçük çocuğum olsaydı, şu sıralar ana baba günü gibi olan açık hava halk havuzlarından birine gidip istemeye istemeye çocuğumla birbirini ıslatmaca oynamak zorunda kalacaktım. Üstelik beyaz tenimin güneşten yanıyor olması da canımı sıkacaktı bir yandan. Böyle düşününce çocuğumun olmaması çok da fena bir şey değilmiş gibi geliyor.

Havuzun soğuk sularına kalça hizama kadar girdiğimde, yan kulvardaki kadının lisede aynı sınıfta okuduğum Key olduğunu fark ettim. Key, suya kendini uydurmak yerine, yaralı bir kurbağa gibi etrafa su saça saça, son derece akla ziyan bir hâlde yüzüyordu; beni fark etti; o vaziyette görülmekten rahatsız olmuş bir çehreyle bana bakıyor. Ama ben onu görmemiş gibi yaparak gözlüklerimi taktım ve ters yöne doğru kulaç atmaya başladım.

Havuzun masmavi tabanında, su yüzeyindeki dalgaların koyu gölgelerinin salınışını ve burnumdan çıkan havanın yarattığı gümüş su kabarcıklarının yüzme gözlüğümün plastik saydam yüzeyine, onu okşarcasına çarparak akışını görüyorum. Hiçbir şey düşünmeden, kafam bomboş bir hâlde yüzünce, nihayet su ve ışığın içinde eriyip gitme hissine kapılıyorum ve bu bana derin bir haz veriyor. Burada da kendimi cennette gibi hissediyorum. Yirmi beş metre kadar yüzdükten sonra teknik açıdan oldukça beceriksizce bir dönüş yaparak başladığım yere kadar geri döndüm. Vardığımda, Key'in yan kulvarda gözlerini dikmiş, bana bakmakta olduğunu gördüm.

Beni karşılayan Key bir şeyler söyledi ama kulağıma su kaçtığı için ne dediğini tam duyamadım. Zıplayıp, sağ elimle kulak kanalımın alt kısmına hafifçe vurdum. Sıcak bir akıntı geldi sol kulağımdan ve Key'in sesini net olarak duymaya başladım.

"Bedenin ne kadar da formda, üstelik yüzüşün çok estetik, sana öyle imreniyorum ki!"

"Eğer biraz idman yapmasam hemen yarıyor; şişmanlamaya müsait bir bünyem var, biliyor musun..."

Uzun uzun gevezelik etmek istediği yüz ifadesine yansıyan Key'in bu isteğini görmezden gelerek yeniden yüzmeye başladım. Bir kez daha yirmi beş metrelik mesafeyi gidip geldikten sonra, havuzdan çıktığımda Key bana el sallıyordu. Onu atlatma şansımın olmadığını anladım; başımı kuruladıktan sonra gidip yanındaki şezlonga uzandım. İki çocuk doğurmuş olan Key'in bedeni toplu bir ev kadını tarzındaydı. Ama bu sadece onun yaşından ya da doğum yapmış olmasından da kaynaklanıyor değildi; daha lise yıllarında onun aynen böyle tıknaz bir bedeni olduğunu anımsıyorum.

"Geçen akşam güzel sohbet ettik geç saate kadar. Katıldığın için sağ ol."

"Ben de çok eğlendim. Kocan kızmadı umarım..."

"Kocam mesaiye kalır hep, o yüzden geç döner eve. Geç kaldığımı fark etmedi bile..." deyip güldü Key.

*

Temmuz'un ilk cumartesi günüydü sanırım; ben, Key, Nagasawa Hanım ve Yamaguchi Hanım, Doza'daki bir içkili lokantada toplanmıştık. Fazla alkol aldığımızdan olsa gerek, lokantadan sonra gittiğimiz karaoke dükkânında hemen hemen hiç şarkı söylememiş ve aşk maceralarımızı itiraf etmiştik

birbirimize. Nagasawa Hanım da, Yamaguchi Hanım da evlenmeden önceki aşk maceralarını anlatmışlardı, ben de evlenmeden önce Tokyo'da çalışmakta olduğum kırtasiye malzemeleri imalât firmasındaki evli amirimle girdiğim ilişkiyi itiraf ettim. Bu ilişkiyi tam üç yıl sürdürmüştük gizlice, fakat karısı durumdan şüphelenmeye başlayınca ben ayrılmak istemiştim. Ne var ki buna itiraz eden amirim, beni bir sapık gibi takip etmeye başlamış, son derece can sıkıcı bir dönem yaşamama neden olmuştu.

Bir tanıdığın çöpçatanlığıyla tanıştığım Shinji Bey'le evlenmek üzere Nagazaki'ye dönmeye karar vermemin asıl nedeni, o adamdan kaçmaktı açıkçası. Hem Nagasawa Hanım'ın hem de Yamaguchi Hanım'ın evlilik öncesi yasak ilişki deneyimlerini dinleyince, bu tür şeylerin başkalarının da başına geldiğini düşünerek tuhaf bir rahatlama hissi duymuştum. Sadece Key, çok genç evlendiği bahanesiyle bizim hikâyelerimizi dinlemiş ve hiçbir şey anlatmamıştı.

Key iki yıllık yüksekokuldan mezun olur olmaz evlendi, kısa bir süre sonra çocuğu oldu, üstelik herhangi bir şirkette de çalışmadı. Hepimizden önce bir 'teyze'ye dönüştüğünü hissettiğimiz için belki de biz de onu orada görmezden gelmiştik.

Gece saat on ikiyi geçince hem Nagasawa Hanım hem de Yamaguchi Hanım, evlerine döndüler ve biz Key'le baş başa kaldık. Dönüş istikametimiz nasılsa aynı olduğu için, bir taksiye binmeden önce kahve içmeye karar verdik ve gece geç saatlere kadar açık olan bir caz kafeye girdik.

"Ee, şey... Eğer, evlendikten sonrakiler sayılırsa benim de bir *şey*im oldu."

Key, lafa böyle başladığında buzlu kahvelerimizin sadece buzu kalmıştı.

"'Şey'in mi? 'Şey' derken?"

"Bir kaçamağım işte..."

"Senin mi? Hadi canım..."

"Neden öyle diyorsun?"

"E, ne bileyim, senin çok mutlu bir aile hayatın olduğu için sanırım..."

"Elbette ki mutlu bir aile hayatım var. Ama aşk da yaşamak istiyor insan!"

Key'in gece geç saatlere kadar hizmet veren bir restoranın sahibi ve şef garsonu olan kocası, ondan beş yaş büyüktür. Key'e karşı biraz ayıp olacak ama kocası ona göre fazla yakışıklı ve Key'in ona ihanet etmesindense, kocasının onu aldatması bana daha normal geliyordu.

"Kiminle?"

"O sıralar oğluma ders veren benden dokuz yaş küçük bir üniversite öğrencisi..."

Bunları duyunca çok şaşırmıştım. Gözüme bir ev hanımından başka bir şey değilmiş gibi görünen Key'in böyle bir şey yapabileceğine inanamamıştım, üstelik de kocasını aldattığı kişinin kendisinden çok daha genç bir üniversite öğrencisi olduğuna hiç inanamamıştım.

"Yemin ederim sana... Hem sen evleneli kaç yıl oldu?"

"Üç yıl."

"On üç yıl oldu, dile kolay! O sıralarda on yıldır evliydik. Aradan o kadar zaman geçince artık kocam, sevgilim gibi olmamaya başladı. Fakat benim kadınlığımı da bitmemiş, ne yapacaksın..."

Key bundan sonra birden canlandı ve durmadan konuşarak oğlunun özel ders öğretmeniyle yaşadıkları aşkı bütün

ayrıntılarıyla anlattı. Key'in üslubunda bir böbürlenme havası sezinliyordum, ama bu beni o kadar da rahatsız etmemişti açıkçası. Ruhumun derinlerinde saklı bir şehvet duygusunu belirgin kılmıştı onun bu itirafı ve "Demek böyle şeyler de olabiliyor," diye heyecanlandırmıştı beni; o kadar heyecanlanmıştım ki dizlerim titriyordu.

"Neden böyle bir şey yaptın peki?"

İmrenmeyle birlikte bir nevi kıskanma hisleriyle sormuştum bu soruyu.

"Sasebo'dan geliyordu Nagazaki'ye bu oğlan ve dersten sonra üçümüz beraber sofraya otururduk. Başlarda arada yaş farkı olan küçük erkek kardeş gibi görüyordum onu. Yemekten sonra da oğullarımla birlikte televizyon seyreder ve konuşurduk. Oğullarım yattıktan sonra da zaman zaman onunla sohbete dalardık, işte kocam işinden sabaha karşı döndüğü için birlikte geçirecek çok zamanımız oluyordu biliyor musun.. "

"Tamam da nasıl oldu bu?"

"Peki, belki de ben onu baştan çıkarmışımdır."

"Sutyensiz bir hâlde, kolsuz bluz falan giyiyordum; anlarsın ya işte meme uçlarım görünüyordu..."

"Böyle cesurca bir şeyi nasıl yaptın ya?"

Bacaklarımı kapatarak kasığımı sıkıştırdım, erotik bir heyecan sarmıştı bedenimi.

"O zamanlar tarzım pek de iyi değildi ama hafif topluca, balıketi bir bedenim vardı. Bana baktığını hisseder gibi olmuştum, biliyor musun... O yaştaki oğlanlar şey oldukları zaman, dişi ne bulsalar üstüne atlarlar..."

Bedenimde soluk mavi renkte bir elektrik akımının dolaşmaya başladığını hissediyordum. Ben anaç yaradılışlı bir insan

değilim, tam aksine partnerine sırtını yaslayan, yani başkalarına bağımlılık arzusu güçlü bir mizaca sahip olduğum için, daha önce hiç kendimden daha genç bir erkekle ilişkiye gireceğimi düşünmemiş, genç erkeklere o gözle bakmamıştım.

"Ee, sonra? Nasıl başladı bu iş?"

"Televizyon seyrederken birden eli geldi ve memelerimi okşamaya başladı. Yani kolsuz bluzumun üzerinden, anlarsın ya..."

"Ee?"

"Ee'si öpüştük."

"Hımm..."

"Yemekten sonra tatlı olarak misket üzümü yiyorduk ve ben ikinci öpüşmede ağzıma bir üzüm tanesi alarak onu dilimle oğlanın ağzının içine doğru ittim."

"Aman Tanrım!" diye içimden bir çığlık attım.

Yarı saydam, soluk yeşil renkli misket üzümü tanesinin birbirine geçmiş iki ağız arasında yuvarlandığı şeklindeki manzara, âdeta endoskopla bakıyormuşum gibi canlandı gözümün önünde. Bluzumun içindeki göğüs uçlarım katılaştı ve bacaklarım terden sırılsıklam oldu.

Niyetimiz sadece buzlu kahve içmekti ama heyecandan hafifçe sulandırılmış bir duble Cutty Sark viskisi ısmarladım kendime. Turuncu renkli ampulün ışığının bardağıma vurup onu altın gibi ışıldattığını ve müzik olarak keder dolu bir trompet solosunun çaldığını anımsıyorum.

Key'in bu, kırk yıl düşünsem aklıma hayalime gelmeyecek erotik deneyimini dinlemek beni fazlasıyla heyecanlandırmıştı, nefes almakta zorlandığımı anımsıyorum.

"İlişkimiz üç ay sürdü; ama ne üç ay! Oğlanın tek odalı dairesine gitmeye de başladım bir süre sonra. Ona sırılsıklam âşık olmuştum anlayacağın... Hatta o oğlanın kadını olarak beraber yaşayabileceğimi bilsem, çocuklarımı ve kocamı bile terk edebileceğimi düşündüğüm olmuştu."

"Peki ya şimdi? Görüşmüyor musunuz artık, ayrıldınız mı?"

"Oğlan gitgide bencilleşti; sadece hemen evine gitmem için mesaj atıyor ve benimle sapıkça şeyler yapmak istiyordu."

"Sapıkça mı? Mesela?"

"Burada söyleyemem, utanırım..."

Turuncu renk ışığa gömülmüş olan kafenin diğer müşterilerine baktı. Sigara dumanları ışık şemsiyesinin altında girdaplar oluşturuyordu.

"Bir keresinde bana çok kötü koktuğumu söylemişti de nasıl ağlamıştım... Tam bir 'orta yaşlı karı' gibi kötü kokuyormuşum... Fakat ondan nefret etmiyorum ben. Beni onun gibi sevecek bir tek erkek bile yok ki artık!"

Key'in yuvarlak ve tombul yüzünde yorgunluk izleri görüp de artık evlerimize dönmeyi önerdiğimde saat çoktan sabahın üçünü geçmişti.

Key'in o geceki itiraflarının içimde uzun süredir uyumakta olan bir şeyleri uyandırdığına şüphe yoktu. Tuhaftır, bisikletimin freninin gevşemesi ve paslanmış metal kısımların sürtünmesinden ötürü metalik bir ses çıkarmaya başlaması da o döneme rastlar.

O dönemde, dikkatimi daha önce hiç bakmadığım genç oğlanlara yöneltmeye başlamıştım. Okul ceketlerini çıkarmış, açık yakalı gömlekleriyle liseli oğlanların saf ve masum

yüzleri, müthiş adaleli bedenleri, yepyeni ışıklar saçan şeyler olarak görünüyorlardı artık bana.

Akşam alışverişine çıktığımda, durakta otobüs bekleyen o oğlanların yanından metalik bir inleme sesi çıkararak geçerken, onların bakışlarını göğsüm ve bacaklarımın üzerinde hissetmeye başlamıştım. Zamanla, kasten 'göğüs vadim' görünecek şekilde gömleğimin önünü açmaya, nektara üşüşen arıların hep bir ağızdan vızıldaması misali bakışların tadını çıkarmaya başladım.

Artık öğrenmek değil öğretmek istiyordum; içimde bir şeyler tersine dönmüştü ve bu yeni izdeşleri bulmuş olmanın coşkusunu duyuyordum. Sonra, bisikletimin gıcırdayan frenini tamir ettirmek için gittiğim ikinci el motosiklet dükkânında o oğlanla karşılaştım.

*

"Geçen anlattıklarım aramızda kalsın, olur mu?"

Koca göbeğini havluyla saklamaya çalışan Key, bir su hayvanı gibi yayılmış bir hâlde plastik şezlonga uzanmış. Yanında yatmakta olan ben, "Geçen anlattıkların da neydi?" diye sordum ve kasten bir şey bilmiyormuş gibi baktım ona. Bana her şeyi dobra dobra anlattığı için şüphesiz utanmıştı. Ama ben de bu itirafları dinleyen kişi olarak oldukça utanmıştım.

Ben, sırtüstü uzanmış bir biçimde, hiçbir şey bilmiyormuş gibi bir yüz ifadesi takındım. Havuzun suyunun yansıdığı tavanda hafif gölgeler dalgalanıyor ve biraz da klor kokusu geliyor burnuma.

"Geçen anlattıklarım ne miydi? Mihoko, anımsamıyor musun, korkunç bir hevesle dinlemiştin ya benim hikâyemi, nasıl unutursun?"

"Ha, şu senin genç sevgilinle ilgili olanı diyorsun..."

"Aslında kıskanıyorsun değil mi? Benim böyle bir şey yaşayamayacağımı düşündüğün için şüpheleniyorsun, ya da?"

"Yok canım..."

"O oğlanla ilgili hikâyenin devamını duymak ister misin?"

"Devamı mı? Ayrılmışsınız işte..."

"Sen öyle san!" dercesine kendini tutamayarak gülüyor Key.

"Eğer anlatmak istemiyorsan zorlama kendini."

Aslında benim ona sormak istediğim bir sürü şey kalmıştı. Nasıl başladığını anlatmıştı ama nasıl bittiğini de dinlemek istiyorum.

O oğlanla aramızdaki kaçamak henüz başlama aşamasında ve eğer bir vesile olursa, aşkımız alevlenecektir muhakkak. Ondan sonra ne olacağı konusu takılıyor kafama, saman alevi gibi bir anda yanıp sönecek mi, yoksa zamanla gerileyerek bize acı vermeye mi başlayacak; işte ben, kendi kaçamağımın akıbeti hakkında bir kehanette bulunmak istiyorum şimdi.

"Ayrılışımızdan bu yana tam iki yıl oluyor."

"Neden ayrıldınız?"

"Oğlan mezun olunca aramızdaki aşk ateşi de doğal olarak sönüverdi... Şimdi bir ticaret şirketinde işe girdi ve şu anda Kobe'de."

"Doğal olarak söndü ha..." diye, bir ara ilişki yaşadığım amirimle ayrılışımız sırasında yaşadığım sorunlar bir anda gözümün önüne gelince iç geçirdim. Bunun üzerine Key yüzünü kapatıp kıs kıs gülmeye başladı.

"N'oldu kız, ne öyle birdenbire gülüyorsun kendi kendine?"

"Ya bu oğlan benim oğullarıma bir yılbaşı tebrik kartı göndermişti de onu anımsadım."

"Bu gülünç mü şimdi?"

"Onun o çocuksu el yazısını görünce kendimi tutamayıp ağlamıştım..."

"Neden?"

"Unutamıyorum onu. Şimdi bana gel dese, gidebilirim ona."

"Kocanı ve çocuklarını terk etmek pahasına ha?"

"Ya, işte çok acı bir şey! İnsan bir türlü yatıştıramıyor hislerini, şu gönlümün derinliklerinde bir sızı var hâlâ."

Key'in yüzünün yandan görünüşü, hiç tanımadığım bir kadının yüzü gibiydi. Biraz suskunlaştı ve uyuklamaya başladı. Bunun üzerine havluyu şezlonga serilmiş hâlde bırakarak kalktım ve zıplama tahtasına çıktım. Etrafa su sıçratmadan ve de çok fazla ses çıkarmayan bir atlayışla pürüzsüz bir biçimde suya daldım. Havuzun dibine yaklaşınca, suyun kaldırma kuvvetinin beni yukarı çekmesiyle ayaklarımı çırptım ve kollarımla kendimi yukarı çektim.

Ortaokuldayken yüzme takımındaydım, o yüzden çok iyi yüzerim ben. İstesem hızla 25 metre uzunluğundaki kulvarı defalarca, kulaçlarımla ve suyu tekmeleyerek hızla katedebilirim; ama asıl su tarafından kucaklanmak hoşuma gittiği için yavaşça salladım kollarımı.

Billur gibi saydam suyun mavisinde o çocuğun görüntüsünü görmeyi arzulayarak yavaşça yüzmeye devam ediyorum. Bir şeyin beni itmeye başladığını hissediyorum ama bunun ne olduğunu anlamıyorum. Üçüncü elli metreyi katettikten sonra, yüzme gözlüğümü çıkarıp havuz kenarına baktım; Key gitmiş.

*

Son günlerde o oğlanı bir türlü aklımdan çıkaramıyorum. Aslında düşünüyorum da, ben zaten hep böyle 'Şu anda, burada olmayan birilerine' ilgi duymuş, böyle yaşayagelmişimdir.

Her nedense yanı başımda olan insanlar değil, benden uzakta olan insanlar daha cazibeli görünürler bana.

Tokyo'da çalıştığımı zamanlarda da böyleydi... Hachi ji'de bir apartmanda oturuyordum ve hep "o"nu düşünüyordum. Ailesiyle bir araya geldiği akşam saatlerinde aklıma tuhaf şeyler gelirdi; beni kollarının arasına aldığındaki o hünerinden çok daha mükemmel bir hünerle kızına banyo yaptırmakta olduğunu hayal ederdim örneğin... Böyle şeyler düşünmek; sevdamı, hasretimi daha da dayanılmaz kılardı, fakat bu insanı zedeleyen düşünceler içimdeki boşluğu da doldurmaya yeterdi.

Onunla kaçamak yaptığımız akşamlar, aslında çok da beceremediğim yemek yapma işini elimden geldiğince özenle yerine getirip, ona çok sevdiği kırmızı şarap ikram edip, onu güler yüzle karşılayıp, gece boyunca onun arzuladığı her şeyi yerine getirdikten sonra, evine dönünce ağladığım bile olurdu. Fakat böylesi bir ruh hâli bile benim için çok da fena değildi işte...

Üç yıl süren böyle bir hayat döngüsü göz açıp kapayıncaya kadar geçti. Bana yaklaşmaya çalışan erkekler olmadı değil; ama ben yalnızca onu seviyordum işte... Kendi arzularını doyurmak için beni dilediğince kullanıp tatmin olduğunda saçlarımı okşamak, bana sarılmak, hüzünlü ruh hâlimi dinlemek yerine, soğuk bir biçimde sırtını dönüp sigarasını tüttürmeyi yeğleyen ve sonra aniden çekip evine giden bu soğuk adamı seviyordum ben. Kayıtsızca ve hoyratlıkla, sanki bir eşyaymışım gibi benimle birlikte oluşu hoşuma gidiyordu.

Karısı durumu anlayınca, işkillenip artık bu ilişkiden elimi eteğimi çekmeye karar verdim. Bunun üzerine her nedense aniden nazikleşti, eskiden beni bir başıma bırakıp arayıp sormamasına karşın, çalışkan bir öğrencinin görev bilinciyle sık sık telefon etmeye ve eskisi gibi sadece cuma günleri

değil haftada iki, hatta üç gün bana gelmeye başladı. Bunun üzerine her nedense ben onda o zamana kadar bulduğum cazibeyi hissedemez oldum. Ondan kaçmaya yeltendikçe o, hem mesai boyunca hem paydostan sonra, "Senden ayrılmak istemiyorum, seni kaybetmek istemiyorum!" diye ağlayıp sızlamaya ve kurbanını takip ve taciz eden bir sapık misali tehditler yağdırmaya başladı. Ancak bunun üzerine kendime geldim ve durumun ciddiyetinin farkına vardım.

Nagazaki'den annem telefon edip, bizim kiliseden bir din kardeşinin kendisine, yaşı benden biraz büyük ama üniversite hocası bir baba ve doktor bir annenin en küçük oğlu olan, hâli vakti yerinde bekâr bir kalp cerrahından bahsettiğini, bu kişilerin görücüye gelmek istediklerini söyleyip beni çağırması da tam benim bu heyheyli dönemime denk gelmişti.

Annemin bu seçkin aileye karşı eziklik hissetmemesinin nedeni, ağabeyimin tıp okuyup çocuk doktoru çıkmasıydı. Hatta annem böbürlenerek, "Bizim onlardan neyimiz eksik?" bile demişti, ama nesiller boyunca, içinden üniversite hocaları ve doktorlar çıkmış kocamın ailesinin aksine fabrika işçisi, taşra şehirlerindeki dairelerde memur ya da satış mağazası elemanından başka gurur duyabileceği meslekten insan çıkaramamış ailemiz oldukça sıradan ve aşağı sınıfa mensup bir aileydi. Aileden sadece bir doktor çıkmasıyla, ailemizin köklerine nüfuz etmiş olan geleneksel doku, zihin, düşünce yapısı ve beğeni ölçütleri değişecek değil ya!

Bu gelin gittiğim ailede kayınpederim yemekten sonra kahvesini yudumlayarak Mahler'in senfonilerini dinler mesela... Hâlâ şu modası geçmiş *enka*[42] CD'lerini biriktirmeye devam eden babamı mı söylesem, yoksa Kore menşeli televizyon

42 İçerikte melankoliyle dolu Japon hafif müzik parçası. (Ç.N.)

dizilerinin yıldızlarına abayı yakıp duran annemi mi? Bu iki ailenin dünyaları arasında öylesine büyük bir uçurum var ki...

Sonradan kocam olacak olan Shinji Bey, benden tam on beş yaş büyüktü, hafif tombul ve gözlüklüydü, ama kel olmaması, onu benim için tahammül edilebilir kılıyordu. Ne var ki bu adamla evlenip yıllar boyunca birlikte yaşayacağımı düşününce biraz tereddüt etmiştim açıkçası... Fakat bu tereddüdüm de onunla üç gün çıktıktan sonra beni götürdüğü evlerindeki kivi bahçesini görmemle bir anda silindi: "İşte bu! Tokyo bitirdi, tüketti beni, burası tam bana göre!" diye geçirmiştim içimden, artık gönlüm rahattı.

İç içe geçmiş dallarla kaplı tepeden sızan güneş ışıklarının altında, çoktan olgunlaşmış olan kivi meyveleri parıldıyordu ve biz limonatalarımızı yudumlayarak uzun uzun sohbet etmiştik. "Kivi aslında bir kuş türünün adıdır," diyerek Shinji Bey, hiçbir konuda hiçbir bilgisi olmayan beni aydınlatmıştı.

"Bu kuş, Yeni Zelanda'nın ulusal kuşu seçilmiş. Hatta bir ara, bu kuşun soyu tükenmeye yüz tutmuş. Üstelik özel koruma altında olduklarından günümüzde bile bu kuşları görmek çok zordur. Kanatları zamanla gücünü yitirmiştir bunların. Artık uçamazlar, bedenleri tıknaz ve yuvarlağımsı, renkleri bozdur. Hakikaten de sanki kivi meyvesine gaga ve iki bacak eklenmiş gibi görünürler. Üstelik 'Kii vii' diye öterler. Oranın insanları, bu meyveyi her yediklerinde, yaşadıkları ormanlarda bile varlıklarıyla yoklukları bir olan, çok ender rastlanan bu muzip kuşu tahayyül ederler belki de, kim bilir?"

Yazın sonunu muştulayan, artık gücünü yitirmiş güneş, yerde benekler oluşturuyor, hoş bir rüzgâr kivilerin yapraklarını hışırdatıyor ve ben zamanın yavaşça akıp gittiğini hissediyordum. Böylece, zamanın akışının tadını çıkararak yaşayıp

gitmenin hiç de fena olmayacağını düşünüyordum ki birden güneş ışınları, parıldayan bir rüzgâr misali bağrıma nüfuz ettiler ve o an ben aslında Shinji Bey'i değil, Shinji Bey'i de kapsayan buradaki hayat tarzının tamamını seçtiğimi düşündüm.

Sonra Tokyo'ya döndüm, şirketteki bölüm şefime ve meslektaşlarıma evleneceğimi bildirdim; en son da oradaki evimde bir zamanlar âşık olduğum o adamla buluştuk ve durumu ona da ilettim.

"Zengin olma hırsı senin gözlerini kamaştırmış kızım!" deyip hırsından ağlamaya başlayınca ben, pek de oralı olmadan, "Aaşna fişneden gözleri kamaşan sensin, bana bir şey söylemeye hakkın yok!" deyince, o bu kez, "Seni geberteceğim kız! Düğününe gelip rezillik çıkartacağını, göreceksin sen!" diyerek ekmek bıçağını kapınca telefona sarılmıştım. Polisi arayacağımı anlayınca paniğe kapıldı ve alttan alarak sakinleşmemi söyledi, nihayet cesareti kırılmış bir hâlde evinin yolunu tuttu. Ben buraya, Nagazaki'ye geldikten sonra bana durmadan mail gönderdiyse de, adresimi değiştirince ilişkimiz tamamen sona ermiş oldu. Gelir de rezillik çıkarır diye çok endişelendiğim düğüne de gelmedi zaten...

Şimdi şöyle bir düşünüyorum da, benim için neydi o adam, neden gönlümü kaptırmıştım ona? Bir yandan, gelmesini dört gözle beklediğim, şehvetle dolu bir ruh hâliyle evime gelip, sadece bu tensel arzularını doyurmak için bedenimi arzuladığı o anları fevkalâde özlüyorum. Sizin anlayacağınız, ben şimdi ikamet ettiğim bu cennetteki hayatımdan çok memnunum, ama biraz sıkılmadığımı da söyleyemem hani!

Diğer ev hanımları gibi harçlığımı çıkarmak için yarı zamanlı bir işte çalışmıyorum. Fakat çok anlayışlı ve nazik bir insan olan Shinji Bey, benden dolgun cep harçlığını hiç

esirgemez, kayınpederim ve kayınvalidem hayatımıza hiç karışmaz. Böyle bir cennetin başka bir yerde var olmadığını bilsem de biraz sıkılıyorum işte ve azıcık olsun, macera yaşamayı arzulamadan edemiyorum. İşte bu ruh hâline girmişken, müthiş bir zamanlamayla karşıma çıkıp kulağıma *yasak meyve*den yememi fısıldayan Key oldu işte. Key, içimdeki boşlukta kıvrılmış uyumakta olan o yılanı, bir çomakla dürterek uyandırdı desem belki daha uygun olur.

*

Yirmi beş metrelik havuzu git gel, al sana elli metre... Üstelik bunu dinlenerek, yirmi kez tekrarlayarak, toplam bin metrelik mesafeyi haftada iki kez yüzmek, benim amacım.

Ortaokulda yüzme kolundayken çok daha fazla yüzerdim. Elbette ki profesyonel yüzücü olmak gibi bir niyetim yok; tek hedefim zayıf bedenimi formda tutmak. Ama bin metrelik mesafeyi yüzmeyi başardığımda duyduğum –hani, şu, bir projeyi başarıyla tamamlayabilmenin verdiği— tatmin hissi ve o tatlı yorgunluk; âdeta saç tellerimin uçlarından tırnak uçlarıma kadar suyun o saydam rengine bürünüşü. Tüm bunlardan derin bir haz duyarım ben.

Duşumu aldıktan sonra Shinji Bey'i aradım.

"Baksana, şu babanın doğum günü kutlaması için... "

"Haa, tabii ya, bugün 8 Ağustos değil mi, unutmuşum..."

"Evet, hediyeyi ben hâllederim, saat alacağım olur mu?"

"Tamam, alıver sen..."

"Ha bir de, annen bizi yemeğe davet etti, bu akşam geç kalma, e mi?"

Kocam sık sık dışarıda yer akşam yemeğini ve ben akşam yemeklerini yalnız yemeğe alışığım, ama bu akşamki gibi

kayınpederim ve kayınvalidemle üç kişi yemek yerken biraz gerilirim, kocamı da bundan aradım işte, bana eşlik etmesini istediğim için yani.

Beni en çok geren şey, Shinji Bey'in bana eşlik ettiği yemeklerde bile bu insanların, benim kafamın basmadığı kültürel yücelik arz eden, entel bir tartışmaya girişmeleridir. Büyüklerin sohbetlerine katılamayan küçük çocuklar gibi, çatalımı tabağımdaki zeytin tanelerine batırarak oyalanmaya çalışırım ve sıkıntıdan patlayarak oturmaktan başka bir şey gelmez elimden böyle durumlarda.

"Tabii neden olmasın, üstelik bugün ameliyatım da yok," diyerek Shinji Bey yemeğe beraber gitme çağrımı kabul etti.

Shinji Bey, "Sen bize gelin geldiğinden bu yana, babamın da annemin de neşelerine diyecek yok; eve genç ve alımlı bir gelin gelmiş; onlar sevinmeyecek de kim sevinecek!" demişti bana bir keresinde. Fakat bana sorarsanız, hem kayınpederim hem de kayınvalidem bir gelinden ziyade, bir torun gibi görüyor olmalılar beni. Shinji Bey, anne ve babası otuzlu yaşlardayken dünyaya gelmiş, en büyük ağabeyiyle aralarında sekiz yaş var, bendense on beş yaş büyük. Dolayısıyla, kayınpederim ve kayınvalideme torunları gibi görünüyor olmalıyım ben... Böyle söylememin bir başka nedeni de kocamın, bana sanki kızıymışım gibi davranması.

Belki bu yüzdendir, Shinji Bey bana hemen hemen hiç elini sürmez. Ben de her ne kadar parlak bir zekâya sahip olsa da şişman ve kısa boylu, hiçbir çekiciliği olmayan Shinji Bey'in bana dokunmasını çok da dilediğimi söyleyemem. "İnsan kırk sekiz yaşına girdiğinde şehevi arzularını yitiriyor," demişti Shinji Bey; ama ben olayın aslını astarını biliyorum. Bir gece eve saat üç gibi gelip duş alırken cep telefonuna mail

geldiğini bildiren yeşil ışık yanıp sönünce, bunun doğru olmadığını bilsem de kimden geldiğine baktım; "MOMO" adıyla kaydedilmiş bir kadından geliyordu bu mail: "Çok güzeldi, istediğin zaman yine gel olur mu?"

Erkeklerin hepsi böyledir işte; belki de erkekler sadece içlerinde dolup taşan arzudan ibarettirler, kim bilir? Bu arzunun tamamını atıp bomboş hâle gelince, yarı saydam bir hâlde gecenin bir yarısında metreslerinden kaçarcasına evlerinin yolunu tutarlar.

Fakat ben hiçbir kıskançlık falan hissetmedim ve "Hıh, bu adamın da şehevi arzuları varmış demek!" deyip omuz silktim, sonra da fazla kurcalamadım. Shinji Bey'in içinde de büyük bir boşluk olmalı. Ve benim, kocamın içindeki o karayılanı dışarı çıkarmak gibi bir niyetim yok.

"Gecikme, e mi?"

"Peki."

Hâlâ ıslak olan saçlarıma saç köpüğü sürüp onları "sauvage" tarzı dalgalı ve dağınık bir hâlde bırakarak, binanın bodrum katındaki park yerine yöneldim. İstasyon binasındaki süpermarkete uğrayıp yarınki kahvaltı için malzeme almak niyetindeyim, ama trafik sıkışmış durumda ve ancak birkaç metre ilerleyip yine duruyorum. Bileklerime vuran güneş ışıklarını ya da karşı yönden gelen vasıtaların ön bagajlarından yansıyan parlaklığı ve de yolu süsleyen *gri patlamış mısır ağaçları*nın koyu yeşil rengini seyrediyorum arada. Şehir dışından gelen araçların yoğunluğu gözümden kaçmıyor.

Yarınki Nagazaki ulusal felaketini anma törenlerini düşünüp, böylesine ciddiyet arz eden bir günde o oğlanı evime çağırmış oluşuma hayret ediyorum. Oğlanın yağdan simsiyah olmuş elleriyle beni hoyratça kavrayıp, bana zorla sahip olmasını

da istiyorum diğer yandan. Ne oldu bana böyle acaba? İçimdeki oyuğun boşluğunda da, sarı gözleriyle kıvrılmış olan o kara yılan dilini mi titretiyor ki acaba?

Son zamanlarda Eski Ahit'i okuyorum. Din konusunda bilgimin çok kısıtlı olduğunu sezen kayınvalidem, Yeni Ahit'in ağır gelebileceğini söylemiş, Eski Ahit'teki meseller ilginç olduğu için önce bu kitaptan başlamamı tavsiye etmişti. Ne var ki Tekvin'deki, âlemin yaratılması sırasındaki Âdem ile Havva'nın yeryüzüne düşüş hikâyesinden ileri gidemedim daha. Belki de bu kısım çok ilgimi çektiği için. Hikâyeyi okuduktan sonra kendi kendime düşünmüşümdür birçok kez ve Tanrı'nın kurnazlığı beni şaşırtmıştır. Henüz olgunlaşmamış iki insanın günah işleyeceğini bile bile yılanı cennetten uzaklaştırmayıp orada tutması özellikle...

Acaba Âdem ile Havva'nın günahını Tanrı mı tasarlamıştı? Eğer bu doğruysa, onlardan sonra, tarih boyunca sayısız erkek ve kadının günahlarını da, benim o oğlanı baştan çıkarmaya yeltenmemi de Tanrı tasarlamış olamaz mı?

Tanrım, eğer gökyüzünde bir yerlerdeyseniz lütfen söyleyin bana: Benim ruhumun ahlaksızlığa meyletmesi neden kaynaklanıyor? Sizin yarattığınız Havva'nın hemcinsleri neden böyle hatalara düşüyor?

İstasyon binasının ikinci katındaki kuyumcu dükkânından, hem doğum günü hediyesi niyetine hem de bize verdikleri Havai tatilinin karşılığı olarak bir çift kol saati satın aldım. Kadranı *siyah ana istiridye*[43] kabuğundan yapılmış, kayışı timsah derisinden çok lüks olmasa da şık bir saatti bu.

43 Bilimsel adı *pinctada maragaritifera* olan, gümüş renkli ve etrafa ışık saçar gibi parıldayan bir istiridye türü. (Ç.N.)

Güneş enerjili, elektronik dalgalar sayesinde her zaman saati ayarlama işlevine sahip bu son model kol saati çiftinin fiyatı 186.000 yendi. Evlenmeden önce böylesine pahalı şeyleri rahatlıkla alabileceğimi rüyamda görsem inanmazdım ama hiç tereddüt etmeden kredi kartımı kasiyere verdim ve taksitsiz olarak yaptım ödemeyi.

Daha sonra birinci kattaki süper markete gittim ve yarınki kahvaltı için ekmek, salam, kırmızı biber, siyah çay için limon ve el kremi aldım; bunları çok şık olmayan, adi alışveriş torbasına tıkıştırdım.

Park yerine gittim, kol saatlerinin bulunduğu torbayı yan koltuğa koydum ve arka koltuklara da alışveriş torbasını yerleştirirken torba yana doğru devrildi ve açık ağzından bir limon fildişi rengi koltuğun çukur kısmına yuvarlanıverdi. Bunun az önce Tanrı'ya sorduğum soruya bir cevap olduğu şeklinde gizemli bir hisse kapılmadan edemedim.

Ne olduğunu tam anlamadım ama parktaki sıra sıra otomobillerde, beton zemindeki yağ lekelerinde, bulunduğum yerden görünen istasyonun binasının cephesinde ve arka camdan içeri sızan güneş ışıklarının aydınlattığı ve koltuğun çukur yerinde altın gibi parıldayan limonda, insanların bana bir şey anlatmadan önceki suskunluk havası vardı.

Evlenip de şimdiki eve gelin geldiğimden beri, sık sık böyle gizemli deneyimler yaşamaya başladım. Kayınpederimin, kayınvalidemin ve Shinji Bey'in fikirleri benim gibi inançsız bir Hristiyanı bile etkilemekte olsa gerek.

Akşamüstünün biraz olsun yumuşayan güneş ışınlarına maruz kalarak, yine tıkanmış olan ulusal yolun trafiğine daldım ve ancak çok yavaş ilerleyebilen arabamın şoför

koltuğunda, uzun süre boyunca yarın oğlana oynayacağım cilveli oyunları hayal ettim.

Belki de sadece onunla biraz eğlenir, sonra oradan öteye gitmem. Kaldı ki benden tam on beş yaş küçük, benim yarı yaşımda bu oğlanla ilişkimizin zaten bir geleceği olamaz, öyle değil mi? Ben yaşlanıp bir 'teyze,' o oğlan da kaprisli bir genç oluverdiğinde beni terk edip daha genç bir kızın kollarına koşacaktır çünkü. Bense, neden ona yakın bir yaşta olmadığıma ve ergenlik çağımda onun gibi birisiyle karşılaşmadığıma üzülür hâle gelirim herhâlde.

Takaramachi kavşağını geçip ulusal yoldan ayrılarak bir süre ilerleyince oğlanın çalıştığı motosiklet dükkânı göründü. İki hafta kadar önce, kornaya basarak dükkânın önünde oturan oğlana selam göndermiştim. O da beni görüp sadece el sallamakla yetinmişti, ama bütün gün keyfimi hiçbir şey bozamamıştı.

Şu anda birçok genç, müşterilere mani olabileceklerine bile aldırmadan dükkânın önünde toplanmış. Muhtemelen oğlanın arkadaşları bunlar. Birden onun da orada olabileceğini hissederek heyecanlandım.

Tam dükkânının önüne geldiğimde önümdeki yaya geçidindeki trafik lambası kırmızıydı, durdum ve gözlerimle onu aradım. Saçları kirpi gibi sipsivri, boyu en uzun olan delikanlı, evet evet, işte orada... Birden neşeleniyorum ve yine kornayı çalarak onu selamlamayı düşünüyorum ki, bakışlarımı mı üzerinde hissetti nedir beni gördü, evet, bakışlarını hissediyorum, yine kornaya basmaya yelteniyorum ki ellerim havada kalıyor, şaşkınlıktan âdeta buz kesiyorum.

Hafifçe, dükkânın önündeki *gri patlamış mısır ağacı*nın gölgesine park edilmiş küçük boy motosikletine sırtını dayamış.

Onun yanındaki bir başka küçük boy motosiklete yaslanmış bir kız görüyorum. Oğlan birden kızı belinden kavrayıp kendine çekti ve çevresine aldırmadan dudaklarına yapıştı. Oğlanın bunu yaparken yan gözle beni süzdüğünü hissettim.

Kız gülerek kendisini geri çekti ve oğlanın kollarından kurtuldu ama oğlanın kendisine sarılıp öpmesinden hiç de rahatsız görünmüyor. Son zamanlar moda olan ve göbeğini açıkta bırakan kısa bir kolsuz bluz ve rengi atmış açık mavi bir kot giymiş bu kız, balık-etli ama bebek yüzlü güzel bir ergen havası da yok değil... Hareketlerinden oğlandan hoşlandığı anlaşılıyor ve diğer gençler, ikisine takılıyorlar, hatta birbirlerine daha fazla sırnaşmaları için onları kışkırtıyorlar gibi.

Yeşil yandı ve ben kornaya basmak yerine gaz pedalına bastım. Gözlerim doluyor. Bu yürek sancısı da nereden çıktı şimdi? Bu pişmanlık hissi de ne? Neden gözyaşlarımı durduramıyorum böyle?

Birden arka koltuğa yuvarlanmış olan limonun canlı sarı rengini anımsayıp bunun bir şeylerin alâmeti olduğunu düşünerek şaşkınlığa kapılıyorum.

*

Eve varınca doğru odama koşup yüzümü yastığa gömüp hıçkırıklara boğuldum. Bir yandan ağlarken diğer yandan içimi bir şüphe kapladı. Oğlan beni görmüştü, eminim bundan. Benim arabadan ona baktığımı bilmesine rağmen mi sarılmıştı o kıza? Kızı o kadar da sevmiyordu belki de, ama benim dikkatimi çekmek için yapmış olamaz mıydı bütün bunları? Bunları düşününce öfkem de ızdırabım da hafifleyiverdi.

Akşam, Shinji Bey gelmeden önce yüzümü yıkadım, aynalı konsolumun önüne oturarak makyajımı tazeledim ve akşam

sofraya oturduğumda hiçbir şey olmamış gibi gülücükler yüzümden eksik olmadı.

Yemekten önce her zamanki gibi dua ettik, ben biraz da utanarak "iyi ki doğdun" şarkısını söyledim ve ağzı kulaklarına varan kayınpederim pastanın mumlarını söndürdü. Koyu bir Bourgogne şarabıyla şerefe kadeh kaldırdık.

Kremalı pastayı sonra yemek üzere buzdolabına koydum ve kayınvalidemin hazırladığı yemekleri afiyetle yedik öncelikle. Kayınvalidem hiç oturmadı, sürekli pişmekte olan makarnaya bakmak ve ateşi ayarlamak için mutfağa gitti geldi.

Bir süre sonra, Tomachi'de muayenehane işleten bir doktor olan en büyük oğulları Shinichir 'dan bir tebrik telefonu geldi. Telefonu açan kayınvalidem biraz konuştuktan sonra ahizeyi kayınpederime verdi.

"Arayan Shinichir 'ymuş çocuklar! Shinzen de, küçük Ma da hep beraberlermiş şu anda."

Büyük oğul diyorum ama Shinichir tam elli altı yaşında, üstelik oğlu Shinzen şu anda tıp fakültesinde doktora yapıyor; daha eğitimi bitmemiş de olsa öğrenci evliliği yaptı ve üç ay önce bir çocukları oldu.

Bu Machi adlı çocuk, kayınpederimin büyük torunu oluyor yani. Henüz konuşamayan Ma'ya telefonu verdiler anlaşılan, kayınpederim yumuşak bir sesle çocuğa,

"Küçük Ma, Ma, yavrum," diye sesleniyor ve gülümsüyor.

"Sanki konuşacak bu yaşta, bir âlemsin vallahi bey," diyor kayınvalidem.

Üzerine bamya, somon balığı ve taze kişniş karışımı bir sos dökülmüş ve limon sıkılmış soğuk makarna tabağını masanın ortasına koyuyor. Öğlen de makarna yemiştim ama

kayınvalidemin yaptığı makarnaların tadına doyum olmadığı için, "Çok lezzetli görünüyor anneciğim!" diyerek sevincimi coşkulu bir şekilde ifade ediyorum.

"Mihoko Hanım, benim hazırladığım yemekleri afiyetle yediğiniz için bana da yemek yapma konusunda daha bir şevk veriyorsunuz," diyor memnun bir yüz ifadesiyle. Hâlâ telefonda küçük Ma'ya, "Yavrum, dedeciğini tanıdın değil mi?" diye seslenip duran kayınpederime, "Bey, yeter yahu, hadi yemek yiyoruz," diye sitem ediyor kayınvalidem.

"Bu zamana kadar bunamadın ama bu Ma sevgisi bunatacak galiba seni..."

Kayınvalidemin bu takılmasına, acı bir tebessümle karşılık veren kayınpederim sonunda kapatıyor telefonu. Sandalyesine oturur oturmaz ortadaki büyük makarna tabağından kendisininkine tepeleme makarna dolduruyor ve çatalına doladığı bol miktardaki çubuk makarnayı yiyor. İhtiyar bir adaminkinden farklı, fevkalade bir yiyiş tarzı bu.

Bu sefer kayınvalidem, "Dikkat et de tıkanma!" diye takılıyor.

Aile ortamının sıcak kahkahalarla bezenmesi üzerine zamanın geldiğine hükmederek aldığım hediyeyi takdim ediyorum ikisine. İkisi de kurdeleyi çözüp saatlerini bileklerine taktılar.

"Sağ ol!"

"Mihoko Hanım; sizin, bizim eve gelin gelmeniz hakikaten çok iyi oldu. Bizim ailede herkes erkenden evlendiği için bu Shinji, "Ne zaman evlenecek, ne yapacak?" diye nasıl da endişeleniyorduk biliyor musunuz!"

"Yahu çok yoğundu işlerim, ne âlemi var şimdi yine bu konuyu açmanın?"

Shinji Bey böyle kendisini savunmaya çalıştı. Ben de başımla onaylayıp gülümsüyorum. Fakat diğer yandan bu insanları hiç tanımadığım yabancılarmış gibi de görmeden edemiyorum. Çünkü aklım başka yerde...

Bir anda oğlanla birlikte gördüğüm kız aklıma geliverdi. Oğlana uygun mücevher rengi bir tene sahip, körpe bir genç kıza dönüşüverdi. Birbirlerine çok uyan bir çift oldular ve oğlanın bana ihtiyacı yoktu artık. İşte böyle kuruyorum. Fakat diğer yandan oğlanın aslında beni istediğini düşünüyorum.

Birbiriyle çatışan bu iki düşünce arasında gidip geliyorum. Tamamen inanmaya çalışsam inanamıyor, tamamen kuşkulanmaya çalışsam kuşkulanamıyorum. Böylece düşünürken, önce kimin kimi baştan çıkardığını da ayırt edememeye başladım.

"Oğlunun torunu olacağını ve onu taparcasına seveceğini altmış yıl önce o enkazın arasındayken düşünebilir miydin?"

"Herkes bombanın tesiriyle kemik yığınına dönüştüğü zaman; ben, soyumuzun son insanları olduğumuzu düşünmeye başladığım sırada, sen, 'Biz de o hâlde ilk insan oluruz,' diyerek avutmuştun ya beni!"

Kayınpederimle kayınvalidem kadeh tokuşturdular ve kayınpederim, "Bana nasıl katlandın bunca sene be hanım?" diyerek kayınvalideme sena ediyor. Gümüş renkli saçlarıyla bu iki insan, karı kocadan ziyade iki kardeşe benziyorlar.

Nasıl olduğunun ayrıntısını çok karışık olduğu için bilemiyorum ama ikisi, uzaktan akrabalarmış ve şu an oturduğumuz evin bulunduğu arsa üzerinde evleri varmış. İkisinin ailesi daha küçük yaşlardan itibaren onları beşik kertmesi yapmaya karar vermiş ve onlar da kaderlerine karşı çıkmayıp zamanı gelince olgunlaşan meyveler misali bir doğallıkla birbirlerine gönül düşürmüşler.

"Evlerimizin arasında çit yerine mor salkım rafları vardı. Savaştan önce, o mor salkımların arasında nasıl da uzun uzun laflardık. Kiraz çiçeklerinden sonra mor salkımlar çiçek açardı. Bunları temaşa ederdik işte ve buna 'çiçek temaşası'[44] derdik aramızda," diyor kayınpederim.

"Çok sayıda mor renkli upuzun salkımın bu bitkinin dallarından sarkması ne muhteşem bir manzaraydı," diye ekledi kayınvalidem.

Sonra sözleşmişçesine bir doğallıkla pencerenin ardından görünen kivi sarmaşıklarını seyre daldık. Yaz olduğu için güneş epey geç batıyor bugünlerde, yumuşacık turuncu renkteki güneş ışıkları dalların arasından sızıyor.

Kayınvalidem, "Küçük böceklerin yakamdan içime girmesi beni rahatsız ettiği için, o çiçek açma mevsimlerinden pek hoşlanmıyordum, ama ailelerimiz cümleten orada toplandığı için dayanamayıp ben de onlara katılırdım," diyor.

"Ağaç kütüklerini koymuştuk oraya oturmak için değil mi hanım?"

"Onu kim akıl etmişti acaba, biliyor musun sen?"

"Kiyoshi Bey, Konpira Dağı'nda kestiği ağaçları atlara çektirerek getiriyordu duyduğuma göre."

"Kiyoshi Bey, bilim adamı olmasına karşın pek yiğit, pek yavuz bir insandı, değil mi bey?"

Altmış yıldan fazla bir süre öncesinin olaylarını nasıl da anımsıyorlar, hayret vallahi! Ben üç gün önce öğle yemeğinde ne yediğimi bile anımsayamam. Diğerlerinin aksine, akan zaman, geçmişe dair anılar olarak birikmiyor benim belleğimde,

44 Hanami: Japonya'ya özgü, ilkbaharda açan kiraz çiçeklerini seyretme göreneğine verilen ad. (Ç.N.)

bir yerlerde bir delik açılıyor ve belleğimden dışarı sızıp gidiyor anılar sanki.

Şu anda benim bomboş ruhumu dolduran, o oğlanı o zilli kıza vermeme arzumdan kaynaklanan derin gazabımdır ve bu arzuyu bir tılsım gibi tekrarlayıp duruyorum işte! Sofrada etrafa gülücükler saçıyor, her söylediklerine başımı sallayarak onaylıyor görünüyorum, ama aslında ben çoktan Cennet Bahçesi'nden kovulmuş, uzaklarda enkaz yığınına dönüşmüş bir yerlerde, bir yılan misali sürünürcesine dolaşan bir insanım.

"Altıncı hisleriyle sezinlemişler miydi neydi, bir önceki gün, akşam yemeğinden sonra mor salkımların altında serinlerken sizin de artık düğününüzü yapalım diye bize takılmışlardı. Anımsıyor musun bey?"

"Kasım'da silah altına alınacağım kesinleşmişti ya, o düğün konusunu öteden beri dillendiriyorlardı. 'Ne olacağı belli olmaz, hayırlısıyla düğünü yapalım, sonra sen de cepheye gidersin,' diyordu bizimkiler."

"Tahliye amaçlı yaptırdığımız evin inşaat iskeletinin tamamlanma töreninin yapılacağı gündü o gün. İkimizi Mitsuyama'daki o eve göndermişlerdi. Bu sayede tesadüfen canımız kurtulmuş oldu işte..."

"Sabah, babamın ateşi çıkmıştı. Ne olursa olsun derslerimi aksatmama karşı olan babam, 'Bugün bir istisna olsun, derse gitme de benim yerime törene gidiver, yoksa ben akrabalarımın yüzüne bakamam, 'Yerine büyük oğlunu bile göndermedi derler,' demişti heyecanlı bir şekilde. Böylelikle istemeye istemeye dersime katılamamıştım o gün."

Kayınpederimin bu sözlerini kayınvalidem tamamladı:

"Sabahtan gitmemiz gerekiyordu, 'Siz önden gidin,' demişlerdi annemle babam. Sonradan da hava bombardımanı sireni

çaldığı için evden çıkamadılar tabii. Çok güzel bir gündü... Akrabalarımıza patlıcan götürdüğümü anımsıyorum."

"Ah ah!" diye iç geçirdi kayınpederim, "O mor salkımların altında ne de güzel patlıcanlar, kabaklar yetişirdi. Babamın verdiği tozlukları giyerek yola çıkmıştık..."

"Hiroşima'ya ne olduğu tespit edilemeyen yeni tip bir bombanın atıldığını gazeteden okumuştuk, ama... Hiç aklımıza gelmezdi, aynısının bizim memlekete de atılacağı..." dedi kayınvalidem.

"*Ey Japonya! Güzel ülke, güçlü ülke, Temmuz, Ağustos, kül yığını ülke!*"

Kayınpederimin bu sözlerine karşılık kayınvalidem şaşkınlığını ifade etti:

"Ne diyorsun sen bey?"

"Nishimachi'de kalan Furukawa adlı üniversiteden sınıf arkadaşım, Amerikan savaş uçaklarından atılmış olan bildirileri göstermişti. Üzerinde bu tuhaf ifadeler yazılıydı. Memleketi Saga'ydı bu arkadaşımın, çok zekiydi ve çocuklar da çok severdi onu. O olaydan birkaç gün önceydi anımsadığım kadarıyla... Sarımsı bir kâğıda, çivi yazısını andıran harflerle basılmıştı. Onu, "Bana bak, bunu üzerinde bulundurma, başına iş açarsın ha!" diye uyardığımda bana, "Biz bu savaşı kazanamayacağız kardeşim," diye damdan düşer gibi söyleyivermişti. Benim gidemediğim derse gitmiş Furukawa. Oracıkta can vermiş gencecik oğlan."

"Demek *kül yığını ülke* ha..." diye iç geçirdi kayınvalidem.

"O sıralarda Tanrı gökyüzünde değildi galiba..."

"Değil miydi? Nasıl yani?"

"B29 bombardıman jeti o gökyüzünde uçarken.... eğer Tanrımız orada olsaydı bu aptallığı durdururdu. Tanrı, insanlar ne zaman bir aptallığa kalkışacak olsa frene basar çünkü."

Kayınpederimin bu sözleri üzerine kayınvalidem, "Neredeydi acaba?" diye sordu.

"Ne bileyim ben, ancak böyle düşününce her şey mantıklı görünüyor bana..."

"Belki de sorun Tanrımızın gökyüzünde olmamasından değil de frenin bozulmasından kaynaklanmıştır."

"Vay be! O sıralarda artık insanoğlu Tanrı'nın hâkimiyetinden bağımsız hareket edebiliyordu demek ki! "

Sessizce ana babasının konuşmalarına kulak veren Shinji Bey aniden, "O kedi ne yapıyor öyle?" diye sordu.

Shinji Bey'in bu sözleri üzerine hepimiz bakışlarımızı bahçeden yana çevirdik.

Kivi sarmaşıklarının asılı olduğu rafları destekleyen direklerden birinin dibinde, simsiyah bir kedi bedenini direğe sürtüyordu. Bu direğin yanında ikisi de mor salkımın boyunda eril ve dişil iki kivi sarmaşığı, hafifçe yamulmuş sarmal misali iç içe geçmiş bir biçimde yukarı doğru uzanıyorlar. Gövdelerinin aşağı kısmı daha kalınca ve uzaktan bir yumru gibi görünüyor.

Kara kedi, bu yumru gibi görünen kısma ön ayaklarını dayamış, iç içe geçmiş sarmaşıkların içine bedenini sokmuş, sallanan yapraklardan yayılan rayihanın tadını çıkarır gibi uzattığı başını iki yana sallıyor. Deniz kıyısında hafifçe kuma batmış bir sürahinin dalgaların vuruşuyla sallanması gibi bir manzaraydı bu. Gözleri kapalı mışıl mışıl uyur gibi ifadesi, bir anlığına bana, kendisinden geçen bir kadının ifadesini çağrıştırdıysa da bu, benim müstehcen hayal gücümün bir

uydurmasıydı tabii; benim zihnim hep böyle içinde yılanlar kaynaşan bir ağaç kovuğu gibidir, hiç durulmaz.

Kendi kafama göre giriştiğim serbest çağrışımla kedinin azdığını düşünmüştüm. Çocukluğumda, evimizde beslediğimiz Mii'cik diye adlandırdığımız tekir kedinin çiftleşme mevsimi gelince heyecanlanıp ayağıma dolandığını anımsıyorum.

"*Onimatatabi*[45]" diye mırıldandı kayınpederim ve "Şu dijital fotoğraf makinesini nereye koymuştuk yahu?" diye sordu kayınvalideme. "İşte buraya atmışsın," diyerek kayınvalidem, dergilerin konulduğu heybeden çıkartarak kocasına verdi makineyi. Bahçeye gelen kuş ve böceklerin fotoğrafını çekmek için kayınpederim hep oturma odasında bulundurur fotoğraf makinesini.

"Kedinin hâlinde tuhaf bir şey mi var bey?"

"Kivi bitkisinin bir diğer adı, *onimatatabi*dir ve kivi *poligama actinidia* ailesinin bir türüdür. Bu kedi de *onimatatabi*den sarhoş olmuş olsa gerek. Bir yerlerde duymuştum..."

Ona yaklaştık, ama kedi hiç oralı olmadı; sanki görünmeyen biri boynunu okşuyormuş gibi, bedeni kivi dallarının arasında mest olmuş bir hâldeydi. Kayınpederim flaşı patlatınca, mavimsi flaşla afallayan kara kedi buraya baktı ve bezgin bir hâlde bahçedeki açelyaların gölgesinde gözlerden kayboldu.

*

Gece... Hava ne kadar da sıcak, bir türlü gözüme uyku girmiyor. Klimayı açıyorum, kapıyorum, yatakta oradan oraya dönüyorum... İçimde gitgide büyüyen o şüphe ve öfkeyi bastıramıyorum, ızdırap içindeyim işte...

45 Japonya ve Çin'de dağlık alanlarda görülen kivigiller familyasından zehirsiz, yabani bitki türü. (Ç.N.)

O oğlan benim olmalı! Kimseye yar etmem onu! Fakat ya o? O da beni seviyor mu ki? Öfke ve şüphe yine gelip üzerime abanıyor, ağlamaklı oluyorum.

Gece yarısı oldu; rüzgâr sesi sandığım bir ses duyuyorum, fakat bunun yan yatakta yatan Shinji Bey olduğunu anlayınca daha da huylandım, iyice kaçıyor uykum, elde değil...

Onunla aynı odada olmak canımı sıktı, yatak odasından çıktım, merdivenlerden inerek mutfağa geldim ve bir sandalye çekip buradaki masaya oturdum. Bir bardağa maden suyu koydum, bardağın yarısını içince içimdeki öfke nihayet gitti. Başımı iki elimin arasına alıp dirseklerimi masaya dayamış bir hâlde ve bardaktaki gümüş gibi suyu seyrederek gecenin derinliklerinde gizlenen birilerine ya da bir şeylere, "Ne yapmalıyım?" diye sorup durduğumu fark ettim.

*

Sabaha doğru biraz uyuyabildiysem de saat altı buçuk civarı uyandım ve "Oğlan gelir mi acaba?" diye düşündüm. Ya kayınpederimle kayınvalidem dışarı çıkmazlarsa bugün diye endişeleniyorum bir yandan da. İkisi de oldukça yaşlı oldukları için eğer kendilerini pek de iyi hissetmezlerse planlarını iptal edebilirler pekâlâ.

Perdelerin arasından içeri sızan ışık henüz çok güçlü değildi. O yüzden, gözlerim açık bir hâlde yataktan çıkmadım bir süre. "Ne yapsam ki acaba?" diye içimdeki hayali birisine danıştım durdum. Shinji Bey horlamıyor artık; sabahın erken saatlerinin derin uykusuna dalmış olmalı... Havlu battaniyeye sarınmış yuvarlak bedeni hareketsiz...

Başucumda dijital saat, altı buçuğu gösterince yataktan kalktım. Mutfağa gittiğimde gece içinden su içtiğim bardağın masanın üstünde öylece durduğunu gördüm.

Bardağın içinde kalan suyu lavaboya boşalttım ve panjurları açmaya koyuldum. Aslında genelde bu Shinji Bey'in işidir, ama böyle alacakaranlıkta oturmak beni huzursuz ettiği için uyanmasını bekleyemedim. Artık hava aydınlanmıştı; günün ışıması normalde daha çok zaman almasına karşın, bugün bütün şehir tamamen sabahın berrak ışıklarıyla dolmuştu.

Kayınpeder ve kayınvalidemin oturduğu evin kepenkleri henüz açılmamış: uyuyor olmalılar. Bunun üzerine onları uyandırmak maksadıyla, iki ev arasındaki geçidin kepenklerini kasten gürültü çıkararak açtım. Gürültüye bir şey diyemezlerdi çünkü bu kısmın kepenklerinin rayları yeterince kaygan olmadığı için zaten gürültüyle açılıp kapanıyordu. Bu kısım kivi bahçesine bakar; yazları güneş ışıkları sarmaşık ve yaprakların arasından taşar. Bahçede, masa tenisi topu büyüklüğünde bol sayıda kara renkli kivi, dalları doldurmuş.

Kepenkleri ve pencereyi açıp, içerisini taze sabah havasıyla doldurduktan sonra geçidin karşı tarafına bakan kapıyı açtım. Sunaktaki Meryem Ana'nın arkasındaki pencereden içeriye sabahın ışıkları giriyor, âdeta kutsal hale gibi görünüyor bu ışıklar.

Meryem Ana'nın tebessümle bezenmiş parıltılı yüzüne, sonra arkamı dönerek kivi bahçesine bakıyorum. Bundan altmış yıl önce oraya akrabalarımızın parçalanmış kemikleri dağılmışmış söylediklerine göre.

İki evin birbirine bağlandığı binanın tümünün mimari yapısı üzerine düşündüm bir süre.

Meryem Ana da, onun yanındaki küçük çarmıha gerilmiş Hz. İsa da, kayınpederimin kemik yığınının bulunduğunu söylediği mor salkım raflarına bakıyorlar. Oranın bir mezar gibi göründüğünü düşünüyorum bir an. Aydınlık orası ve sessiz,

üstelik kayınpederim ve kayınvalidem özenle otları yolduk-ları için oldukça temiz... Bu karı koca, bu evde mezar bekçi-leri gibi yaşamışlar âdeta!

Yamacın güneş vuran yerleri genelde mezarlıktır. Birinci sınıf arsaların öncelikli olarak ölülere verildiği şeklinde de yo-rumlanabilir bu; mezarlığın bulunduğu yamaçta evlerle me-zarlar bir aradadır. Benim ailemin oturduğu evin ön tarafı da göz alabildiğine mezarlıktır. İnsanların evlerinin bulunduğu *yaşam yolu,* bu muazzam mezarlık alanının arasından geçer. Aslında, atom bombasından onca insanın yaşamını yitirdiği bir yerde yaşayan biz Nagazakililer için ölülerden korkmak, mezarlıklardan ürkmek son derece anlamsız değil mi sizce de?

Sık sarmaşıkları ve yaprakları gökyüzünü kaplayan kivi raflarının etrafında, berrak yanardöner renkte bir parlaklık saçan küçük böcekler, insanın hoşuna giden bir vızıltı çıka-rarak uçuşuyorlar.

Önünde durduğum sinekliğe konmuş olan bir çift kara lekeye benzeyen cisme yakından bakınca bunun her birinin, kara sırtında iki yıldız parıldayan ve şu an çiftleşmekte olan uğur böcekleri olduğunu görüyorum. Onlar için ne günah ne de ahlaksızlık var.

Cesurca bir şeyler kuruyorum kafamda, o oğlanı ağıma düşüreceğim bir baştan çıkarma planı!

Sutyensiz giydiği kolsuz bluzuyla meme uçlarının hatla-rını teşhir eden Key'in baştan çıkardığı o üniversite öğrenci-sinin görüntüsü birden bir ilahi işaret gibi gözlerimin önünde canlanıverdi. Koltuk altımdan gelen hoş ter kokusuyla tahrik olmaya başlıyordum.

Ve nihayet, o oğlanı ağıma düşürecek müthiş baştan çıkarma planı, capcanlı bir şekilde bir şimşeğin çakışı gibi aniden beliriyor kafamda!

Kayınpederim giyinirken, kara bir elbise giymiş olan kayınvalidem sunağı arkasına alacak şekilde usulca yere oturdu ve dalgın dalgın bahçeyi seyre daldı.

"Havalar da pek bir sıcak oldu. Nasıl hissediyorsun kendini bey, idare edebilecek misin?" diye sesleniyor kayınvalidem, kayınpederime...

Eliyle sildiği göz kenarlarındaki derin kırışıkların ıslandığı, bir an gözüme çarptı, ama görmezden geldim.

"Öğle yemeğini nasıl yapacaksınız?"

"Bir yerlerde yer, oradan kiliseye geçeriz."

"Yorulmaz mısınız, çok sıcak da ondan diyorum."

"Yorulursak ortasında çıkar, geliriz."

"Törenin ortasında mı?"

O oğlanla tam samimi bir hâlde beraberken eve dönmeleri ihtimalini düşünmek bile istemiyorum! Telaşlanıyorum birden.

"Törenin sonuna kadar dururuz canım. Önümüzdeki yıl oraya gitmek kısmet olacak mı, Tanrı bilir."

Kayınvalidem dantel mendilini çantasından çıkardı ve kalın pudraların arasından sızan ter damlalarının üzerine bastırdı.

"Kepenkleri kapatıp klimayı açayım isterseniz?" diye önerdim, fakat kayınvalidem elini hafifçe sallayarak nazikçe reddetti:

"Birazdan çıkacağız, bir şey olmaz."

Kivi bahçesinin gölgesi serin görünüyor ama hava ısısı gitgide yükseliyor; güneş ışınlarının doğrudan vurduğu çimenlikten, sabah sulanmış olmasına karşın buram buram buhar yükseldiğini görebiliyorum.

"Atom bombasından ölen yakınlarınız geldi aklınıza değil mi?"

Kayınvalideme, biraz hâlini hatırını sormanın uygun olacağını düşünerek böyle sordum. Böylesine tarihi önem arz eden bir günde, bundan başka bir şey sormam abes kaçardı çünkü. Kayınvalidem bir yandan alnı ve boynundaki terleri kurulamaya çalışırken, "Evet kızım... Beyle, altmış yıl boyunca hayatta nasıl kalabildiğimizi de düşündüm bir yandan," diye cevapladı beni.

"Mitsuyama'daki Yamamuro'ların evinde iki gün kaldıktan sonra buraya döndük. Ondan önce de dönmeye birkaç defa çalıştık ama her taraf enkaz yığınıydı, her yerde ateş vardı, katedralin bile ön cephesi dışında kalan kısımları yerle bir olmuştu."

"Üstelik burası atom bombasının düştüğü noktaya çok yakındı değil mi?"

Kül yığını ülke ifadesi aklımdan geçti birden; atom bombasının infilak ettiği yerden beş yüz metre yükseklikteki noktanın hizasına, mavi gökyüzünün bir parçası gibi görünen o boşluğa çevirdim bakışlarımı. Buradan bakınca, evimizin bulunduğu noktayla bombanın infilak ettiği nokta arasındaki mesafe, bombanın infilak noktasıyla bombanın düştüğü nokta arasındaki mesafeyle aşağı yukarı aynı olsa gerek.

"O zamanlar buralarda evler tek tüktü, ormanlıktı; bombadan sonra ağaçlar yok oldu, bu topraklar çırılçıplak kaldı... Bombanın o kuvvetli rüzgârı ve kızılötesi ışınlarıyla her şey yerle bir olmuş olmalı! Yerlere köpük hâline dönmüş kiremitler, erimiş cam parçaları dağılmıştı, ama binamızın ahşap kısımları âdeta yok olmuştu... Döndüğümüzde toprak hâlâ epey sıcaktı ve orada burada dumanlar tütüyordu."

"Merhumların kemiklerini hemen bulabildiniz mi?"

"Kiremit yığınlarıyla dolmuş hendek şeklini almış oyuğun, evin bulunduğu yer olduğuna hükmetti kocam ve orada aradı kemikleri. Epey aradıktan sonra burada mor salkımların olduğu yerde toplu hâlde kemik yığını buldu. Ben başladım hüngür hüngür ağlamaya: 'Tanrım neden bizim canımızı almadın, neden bizi hayatta kalan *son insanlar* kıldın!' diye... Ama kocam, sessizce kemikleri topluyordu... Sonra başını doğrulttu ve: 'Son insanlar değil *ilk insanlar* olacağız biz...' diye mırıldanarak moral verdi bana..."

Kayınvalidemin bu sözlerine cevaben söyleyecek bir şey bulamamıştım. İçimdeki boşluk iyice genişlemiş, kafama kadar ulaşmıştı, ağzımdan çıkması gereken kelimeler küle dönüşüp yok olup gitmekteydi.

"Haydi hanım, çıkıyoruz. Taksiyi çağırıyorum ona göre!"

Kayınpederim onu böyle çağırınca kayınvalidem, "O hâlde ev size emanet," diyerek mendilini çantasına atıp telaşla doğruldu.

Trafik yoğunluğundan mıdır nedir, taksi bir türlü gelmek bilmedi; ben nefesimi tutmuş gözlerimi saatten ayıramıyordum. Tam yayan giderlerse daha çabuk varacaklarına hükmetmişlerdi ki taksi geldi, "Hep senin bu ağırkanlılığın yüzünden bey!" diye kocasına homurdanan kayınvalidem ve onun bu sözleri üzerine suratı asılan, keyifsiz kayınpederimi hafifçe gülümseyerek uğurladım. Biraz rahatlamıştım, ama ne zaman ki odaya döndüm, kalbim küt küt atmaya başladı.

Her gün yaptığım gibi, alışkanlık eseri, yatak odasındaki çarşafı çıkarıp yerine yenisini seriyordum ki kendime geldim ve "Ne yapıyorum ben?" diye düşünerek kızardım bir an. Sonra kararlı bir şekilde, terden sırılsıklam olmuş polo

tişörtümü ve pantolon eteğimi çıkararak, kolsuz siyah elbisemi başımın üzerinden geçirerek giydim.

Dizlerimi açıkta bırakıyordu, evlenmeden önceki zamanlarda giydiğim bu kısa elbise. Merdivenden alt kata indim ve çamaşırları makineye tıkıştırdım, tam düğmesine basacaktım ki, bir an sürüncemede kaldıktan sonra, çalıştırmamaya karar verip gidip oturma odasındaki bir sandalyeye çöktüm.

Saatin akrep ve yelkovanı, on buçuğu geçti. Hâlâ zil çalmıyor. Duvar saatinin tik takları beni daha da telaşlandırıyor. Dalgınlaşmış gibiydim, fakat aslında çok gerilmiş olduğumu –musluktan gelen damla sesinin, uzaklardan gelen hoparlör sesinin, evin önünden geçen arabaların çıkardığı egzoz sesinin her biri beni nasıl da irkiltiyor şu an– bilseniz!

Bir ânın çok uzadığını fark edip, sonraki anda duvar saatine baktığımda akreple yelkovan artık on bire on kalayı gösteriyordu. Aniden derin bir hüzün kapladı yüreğimi, oğlan buluşmamızı unutmuş işte, şüphe yok buna! Motosikletine binmiş, Nomozaki sahiline doğru yola çıkmışlardır... O kız da göğüslerini onun sırtına yapıştırmıştı, aynen o çiftleşen üst üste binmiş böcekler gibi... Aklım ve duygularım altüst olmuş durumda, gözlerimden boşalan yaşlara mani olamıyorum....

*

Bir süre sonra zil sesi, sessizliği yırttı; iki defa çınlayan zil sesiyle sadece ben değil, benimle birlikte bütün ev gerildi. Kiraz çiçeği rengi oje sürdüğüm manikürlü tırnaklarıma bakarak, interfon düğmesine basıp, "Kim o?" diye sorunca o oğlanın, "Bisikletinizi getirdim," diyen fısıldayan sesi sızdı cihazdan içeriye.

"Bir saniye bekle..." diye yanıtladıktan sonra, kalbim küt küt atmaya başlıyor, alelacele gözyaşlarımı mendilimle

siliyorum ve derin bir nefes alıyorum. Sonra şöyle bir etrafa baktım ve eteğimin uçlarını sıyırdım, açık mavi paçalı külotumu çıkardım. Edep yerimdeki tüyler, göbeğime vuran ışığın etkisiyle siyah alevler gibi göründü gözüme.

Yuvarladığım iç çamaşırımı makineye attım. Makinenin içinde suyun akmaya başladığını makinenin camından görebiliyorum. Öylece makinenin karşısında dikildim, neredeyse tamamen bilinçsiz bir şekilde, ellerimi göğsümün iki yanına yerleştirdim ve içime çamaşır giymemiş bir hâlde mavi, berrak göklerdeki birilerine, "Lütfen beni bağışlayın!" diye yakardım.

Oğlan, yeşil demir bahçe kapısının ardında bisikletin gidonunu tutmuş, yüzünde uysal bir ifadeyle beklemekteydi.

"Geldin ha! Sağ ol!"

Sevincimden kendimden geçmiş bir hâldeydim, utanmasam ağlayacaktım, ama oğlan, onu bahçe kapısından içeri buyur ettiğimde, kimse bizi görüyor mu diye, karşı komşunun ikinci katının penceresine ve etrafa bakınmayı ihmal etmedi.

Bisikleti gidonundan tutup iterek bahçe kapısından içeri girdiğinde, ona neden geç kaldığını sordum. "Bizim babalık, 'Sen ne diye götürüyorsun, gelsin kendisi alsın,' diye kafa ütüledi de biraz..." diyerek gülüyor.

"Bir sorun çıkmasın sonra?"

"Yok canım... Babalığa, Usta, müşteriye hizmet meselesini de biraz düşünmeliyiz, di mi, anlarsın ya!' deyince, seninki, 'Ulan sen yoksa!' deyip gözlerini kocaman kocaman açarak afalladı, sonra da apışıp kaldı... Ben de çıktım geldim."

"Hımın, öyleyse fazla kalamayacaksın demek ki..." diyerek ağzını arayınca oğlan, yaz güneşinin ışınlarında eriyecekmiş gibi yumuşak ve masumca bir gülümsemeyle " 'Arkadaşıma

rastladım, biraz lak lak yaptık,' dersem bi şey olmaz!" diye yanıtladı beni.

" 'Arkadaşıma,' değil, '*sevgilime* rastlayınca,' diyecektin ustana sen!"

İçimi bir anda onulmaz bir öfke kapladı; ona imalı laflar etmeden yapamıyorum! Dünkü tavırları kasıtlı mıydı, yoksa benim onu gördüğümün farkında olmadan mı öyle hareket etmişti, bundan emin olmak istiyordum. Oğlan, "Ne?" diye bezgin bir ifadeyle karşıladı bu sorumu, dünyadan haberi yokmuş gibi...

Dünkü o hâli, bu delikanlının benim bilmediğim hâli olsa gerek. Böylesine yakışıklı, uzun boylu bir gencin etrafında bir sürü kız dolanıyordur; nereden baksanız artık öyle genç ve güzel değilim, bir "teyze"yim! Birden içimi bir hüzün kapladı, yalnız hissettim kendimi. Ama onu kimselere yar etmem!

"Freni deneyelim mi?"

Oğlan çömelmeye yeltenmişti ki, "Burası çok sıcak. Bahçeye geçelim, hem kivileri gösteririm sana."

"Yengemin tüylü kivilerini ha!"

"Sersem şey!"

"Ama kivilere bakarken sersemleşebiliriz ve frenlerimiz tutmayabilir, ne seninki, ne benimki, ne de bisikletinki!"

Oğlan, bisikleti iterek beni takip ederken arkamdan müstehcen şeyler söyleyip duruyor.

Oğlanın arzularının yükselişini, yazın buram buram sıcak havası gibi sırtımda hissediyorum. Bisikletin vitesinden gelen hafif gıcırtı dışında ortalıkta çıt yok. Yerden yükselen sıcak hava, kaba etlerime ve bacaklarıma doğrudan temas

ediyor, sicim gibi terliyorum, hâl böyleyken yapmayı planladığım şey birden utandırıyor beni...

Oğlan kivi sarmaşıklarının altındaki gölgede ayaklığını açarak park etti bisikleti. Gölge de hiç serin değil. Sırılsıklam ter içinde kalan tenim hoş bir ter kokusu yaymaya başlıyor etrafa, bundan bile utanıyorum. "Tam anlattığın gibi ha! Ne kadar da çok meyve var dallarda!" diye oğlan savunmasız bir çocuğun yüz ifadesiyle sarmaşık ve yapraklarla kaplı başının üstündeki asmalara bakıyor ve parmağıyla kivilere dokunup, "Bu tüyler, ne kadar da müstehcen yahu!" deyip gülüyor.

Oğlan, aniden kendi ellerini dikkatlice süzüp, avuç içlerinin ve elinin tersini bana göstererek, "Lanet yağ lekeleri hiç çıkmıyor, bak tırnaklarımın arasına kadar işlediler!" diyerek tuhaf bir ciddiyetle ağlamaklı bir çehreye bürünüyor.

Tam bu sırada siren ve kilisenin çanları çalmaya başladı. Telaşlandım ve "Saat on biri iki geçiyor," deyiverdim.

"Ee, ne olmuş yani?" diye çok kısa ve soğuk biçimde mırıldanarak cevapladı beni. Sonra bisikletin yanı başına çöktü ve bir şeyler söyledi, fakat sesi siren sesiyle çakıştığı için ne dediğini anlamadım.

Külotsuz bir hâlde saygı duruşunda bulunarak dua etmenin manevi değerleri kirletmek olacağını hissettiğim için, başımı kaldırmış mavi gökyüzüne bakıyorum. Siren ve çanların sesi, inatçı biçimde, âdeta azarlar gibi uzun uzun, bitmek bilmeksizin çaldı.

Nihayet aniden sesler kesildi. O seslerin yankılarının izlerini taşıyan duru mavilikteki gökyüzünde, kuyruğunu kıstırmış bir hayvanın kaçışını görür gibi oluyorum. Oğlan âdeta bunu bekliyormuş gibi sağ eliyle pedalı yavaşça çevirmeye başlıyor. Tekerleğin dönüşü hızlanır hızlanmaz sol eliyle freni

iyice sıkıyor. Tekerlek hiç ses çıkarmadan duruveriyor. Ben, ilk başta bisikletin öbür tarafında dikilmiş, sessizce oğlanın dik saçlarının girdap oluşturduğu kısmını seyre dalmıştım.

"Hadi, bir daha yapalım. Çabuk çömel."

Çöktüğü yerden bana bakan oğlan, bir atın dişlerini andıran iri ve beyaz dişlerini göstererek sırıtıyor; gözleri şehevi beklentilerinden ötürü kan çanağına dönmüş âdeta... Böceklerin kanat seslerinin vızıltısıyla dolu kivi ağaçlarının gölgesinde, bisiklet tekerinin döndürmesinden çıkan mekanik ses bir su gibi akıp gidiyor.

Henüz ham olan kivilere güneş ışığı vuruyor, kabuklarındaki gür tüyler altın gibi parıldıyor, asmalar ve yaprakların arasında masmavi gökyüzü parçalanmış gibi görünüyor, ben tenimi kaplayan ince tüylerin ağaç dallarından sızan güneş ışınlarıyla parıldadığını görüyorum.

Yazın en sıcak günlerindeyiz ve bu dönemde her şey ışık ve sıcaklık yayıyor etrafa.

Ben sonunda bisikletin öte yanındaki oğlanı karşıma alacak şekilde çömeldim, oğlan benim eteğimin sıyrılmasıyla görünen dizlerimin hizasına yöneltti hemen bakışlarını. Sağ eliyle pedalı, sol eliyle de freni kavramış bir hâlde bulunan oğlan dizlerimden bakışlarını ayırmayarak yavaşça çeviriyor pedalı.

Başlarda ağır olan pedal, dönmeye başlayıp hızını arttırdıkça ağırlığından kurtuluyor ve bisikletin gövdesi sarsılmaya başladıkça dizlerimin bağı çözülüyor, birbirine bitiştirdiğim terden sırılsıklam olmuş bacaklarımı birbirinden ayırıyorum. Kendimi bütünüyle teşhir etmeye başlıyorum böylece...

Ağzı açık kalan oğlanın gözlerine korku ve şaşkınlık ifadesi yayılıyor.

İçimde bir böcek yapış yapış ayaklarıyla dolaşıyor, sadece bu bile benim bir cezbe hâli hissetmeme yetiyor, dizlerim hafifçe titremeye başlıyor.

Oğlan içime girdiğinde, içimden hangi sürüngen, hangi böcek çıkıp gidecek? Ürpererek bunu bekliyor ve diliyorum.

Yarı oturmuş çömelmek belimi ağrıttığı için topuklu ayakkabılarımı yavaşça öne doğru kaydırarak oturuşumu düzeltiyorum ve oğlanın daha iyi görmesi için bacaklarımı daha da açıyorum. Nihayet eteğimi tamamen kaldırıyorum ve yumuşak bacaklarım ve kaba etlerim, bir ormanda işerkenki gibi ağaçların dallarının arasından gelen güneş ışınlarıyla bembeyaz, insanın gözünü kamaştıracak denli beyaz parıldıyor. Tenimin her köşesi terden sırılsıklam oluyor ve tenimdeki altın rengi tüylerin her birinden tatlı bir nektar rayihasını andıran bir koku yayılıyor.

Oğlanın omzunun üstünden iki binayı birbirine bağlayan bir geçit işlevi gören sunak odası görünüyor. Fakat güneş gözümü aldığı için, sinekliğin ötesindeki sunak odasının içi, karanlığa gömülmüş bir boşluktan ibaret sanki... Hayal meyal kollarını iki yana açmış Meryem Ana'nın hatlarını seçebiliyorum, başka da bir şey görünmüyor.

*

Beni biraz korkutuyor, bu belli belirsiz görüntü... Artık frenlerim sersemlemiş durumda... Oğlan yağ lekeleriyle kaplı parmaklarıyla dokunuyor ama metalik ses bile çıkarmıyorlar artık...

İstiridyeler

Bu sabah uyanıp da başucumda istiridye kabukları bulduğumda, her şeyden ziyade, artık herkesi inandırabileceğimi düşündüm.

Küçük, yuvarlak istiridye kabukları, *tatami* döşemesinin üzerinde ıslakmış gibi parlıyorlar. Yanı başımda tıkırtılar duyuyorum; birkaç yengecin *tatami* döşemesinde sağa sola kaçıştığı hissine kapılıyorum. Rüyamda da acayip şeyler görmüştüm: sahilde yorganımı döşeğimi sermiş uyuyorum, cezir oluyor, dalgalar hızla çekiliyor...

Denize tam üç kilometre uzaklıktaki bir yeri, deniz sularının bastığını söylesem, biraz da haklı olarak bunun anormal bir sanrı olduğu yanıtını alacağım kesin! Herkes mışıl mışıl uyurken, bir tek benim her gece, "Boğuluyorum ulan! İmdat!" diye bağırıp çağırmam da epey dengesizce bir davranış. Kaldı ki ikamet ettiğimiz daire, bir apartmanın on ikinci katında. Anlayacağınız, sel olsa bile en son su altında kalacak yer burası.

Karım beni defalarca dürtüyordu, fakat ben uyanıp sonra uykuya dalarak, uykumda yeniden böğürmeye başladığım için, kadıncağızın uykusu kaçıyordu doğal olarak. Üstelik bu her gece tekrar ediyordu. Büyük bir olasılıkla, uykusuzluktan kan

çanağına dönen gözlerini, karanlıkta saçtığı parıltılar buradan bile görünen mutfaktaki *sashimi* bıçağından ayıramıyordu!

Kızı Sayaka'yı kaybetmenin verdiği ızdıraplar yetmiyormuş gibi, üstüne üstlük bir de kocasının tuhaflaşması canına tak etmişti. Çok iyi anlıyorum onu. Bu süreçte her şeyin budalaca bir hâl almasını kaldıramamış olmalıydı ki pılısını pırtısını toplayıp sessiz sedasız baba evine gidivermişti (yani, aslını isterseniz, "Geberteceğim ulan seni manyak herif!" diye bir nara atıp beni "gebertme" yolunu seçmemiş olmasından ötürü ona minnettarım tabii).

Fakat beni dürtüp uyandırdığında kaç kez ıslak saçlarımın deniz yosunu gibi parıldadığını görmüştü ve bunu unutmuş olamazdı karım.

"İyy, iğrenç! Saçların leş gibi yosun kokuyo senin!" diye homurdandığını duymuştum defalarca.

Efendim, aslında çok basit.

Dev dalgalar istiridye kabuklarını ta buralara kadar getirebiliyorsa eğer ve bu kabuklar başucumda gerçekten mevcutsa bu, gece yarısı denizin buraya kadar gelebileceğinin, yaşadıklarımın sanrı değil gerçeğin ta kendisi olduğunun ispatıdır. Örneğin dağlarda istiridye fosillerine rastlanır sık sık. Bu fosiller, orada bir zamanlar denizin var olduğunun ispatı değil mi?

Başımı yastığımdan kaldırdım, uykudan yeni uyandığım için mahmur olan gözlerimle istiridye kabuklarını seyre daldım. Nereden baksanız hakiki bunlar; bütün nitel ve nicel ayrıntılarıyla oradalar işte! Öncelikle, insanın hayal ettiği bir şeyde bu kadar ayrıntının bulunması imkânsızdır, değil mi ama?

Bana inanmıyorsanız, gözlerinizi kapatın ve örneğin evinizdeki bir şeyi ya da dün gördüğünüz bir şeyi —ne olduğu önemli değil— herhangi bir eşyayı belleğinizin ekranına

yansıtmayı deneyin bakalım! Belleğinizin ekranına yansıyan görüntü ne kadar esnek, hatları ne kadar yumuşak ve belirsiz, değil mi, söyleyin bana. Hayalini kurduğumuz imgelerde ayrıntıların istisnasız olarak hep elendiğini biliriz hepimiz. Nitekim, "İmgelerde ayrıntı yoktur," buyurmamış mıydı ünlü bir filozof?

Tüm bunlara karşın eğer gördüğüm istiridye kabukları bir sanrıdan ibaretse, çevremdeki herkesin düşündüğü gibi epey ağır bir deliliğin pençesine düşmüşüm demeye gelir bu... Bunu teyit etmek pek kolay. Ellerimi uzatıp bunlara dokunmam yeterli. Benim kısa ve tombul parmaklarım istiridyeler yerine sadece gözlerimi kamaştıran sabah güneşinin ışınlarını kavrarsa eğer, o zaman tamamdır, deli olduğumu iddia eden yakınlarım kazanmış olur bahsi. İstiridyeler deniz dalgalarının buralara kadar geldiğinin değil, benim ruhumda oluşan söküğün ispatı olur.

Fakat bu durumun açıklık kazanması benim için hiç de fena olmaz aslını isterseniz. Eğer onların dedikleri doğruysa, ben de bundan sonra kendime değil başkalarına inanmaya başlarım. Kendi saplantılarımı bir kenara bırakıp, kılı kırk yaran bir dikkatle bu söküğü iyice yırtmaya çalışırım. Beceriksiz, kısa parmaklarım ve güdük tırnaklarımla bu söküğü yırtmak pek kolay olmayacaktır, ama böylece içine saplandığım bataklıktan bir gün kurtulmayı başarırım belki...

*

Eh, haydi, bir deneyelim bakalım!

Çenemi yastığa dayayarak elimi uzatıyorum ürkekçe. Parmaklarım tam istiridye kabuğuna dokunacakken korkudan gözlerimi yumuyorum. Eğer dokunamazsam tüm dünyanın yıkılıp koca bir enkaz yerine döneceği hissi içindeyim.

Titreyen parmaklarımın boğumlarında soğuk ve sert bir cisme temas ettiğimi hissediyorum.

Bir cisme dokunmaktayım şu anda. Bu temas hissi, gerçek dünyaya özgü üstelik. Parmaklarımın ucuyla yokluyorum, sonra avcumun içine alıyorum. Islanmış mıdır nedir, nemli gibi sanki... Avcumun içinde cismin katılığı kaybolmuyor hiç. İnsanın hislerinde de yanılması mümkündür, ama yanılgı sürekli olamaz. Yanılgı durumunda, bir an bir şeye temas ettiğimizi hissetsek de, eğer bu bir yanılgıysa, temas hissi uzun sürmeyecektir. Çok ayrıntılarına inerseniz, muhakkak farklı görüşler çıkacaktır. Ama günlük hayatımı sürdürebilmek için gerçeğin bu kadarını doğrulayabiliyorsam, şahsen, "Bu kadarı bana yeter," diye düşünürüm. İstiridyelerin var olduklarını ve varlıklarını sürdürdüklerini herkesin anlamasını sağlamam yeterli olacak. O zaman bu istiridyeler ruhumda bir sökük değil, tam aksine beni gerçekliğe bağlayan birer ilmik olacaklar.

Yüzükoyun yatmış bir hâlde, elimde tutmakta olduğum istiridye kabuğunu yüzüme yaklaştırıp onu dikkatlice inceleyerek, "*Süpey biy şey!*" diye mırıldanıyorum Sayaka'nın çocuk telaffuzunu taklit ederek.

Hakikaten istiridye bu yahu; hem de bir *takara istiridyesi*[46]! İkişer santimetrelik benekleri olan, halis muhlis, dalgaların sahile sürüklediği istiridye kabuklarından biri işte! İki yıl önce yazın, henüz üç yaşındaki kızım Sayaka'yla gittiğimiz Nomozaki Burnu'nda topladığımız istiridye kabuklarının

46 Yumuşakçalar (*mollusca*) şubesinin karından bacaklılar (*gastropoda*) sınıfındaki *cypraeidae* ailesinden bir deniz salyangozu cinsi. *Cypraea* türlerinin kabukları yumurtayı andırır. Bu kabukların, alımlı desenlerle bezeli, pürüzsüz ve parlak yüzeyleri, eski çağlarda, mücevher, takı, tılsım ve para olarak kullanılmıştır. Ayrıca, kadınlık, doğurganlık ve zenginlik simgesi olarak görülmüşlerdir. *Cypraea*nin Japoncadaki karşılığı, *takara-gay* 'hazine-istiridyesi'dir. (Ç.N.)

tıpkısı. Aniden, o gün Sayaka'nın istiridye kabuklarını didikleyerek eğlenirkenki tombul yüzünün yandan görünüşü, heyecanla nefes alış verişi canlanıverdi gözlerimin önünde.

Beni gafil avlayan derin hüzün, biricik Sayaka'yı kaybetmenin hüznü değil sadece. Zamanla Sayaka'nın yüzünün anısı belleğimden gitgide siliniyor ve ben bu unutuşa engel olamıyorum bir türlü. İşte en çok ızdırap verici olan da bu! Heyhat! Şu bellek denen şey ne kadar da geçici ve kırılgan bir şey! Sayaka'yı her gün İzumi mahallesindeki parka gezmeye götürürdüm; gezi yolunu kaplayan ıslak ağaç yapraklarına basarak yürüyüşümüzü fevkalade duygulanarak anımsıyorum.

Merdivenleri önden koşa koşa çıkıp, "*Babacık, hadi hemen buyaya gel!*" diye bana seslenen Sayaka'nın anısı belleğimde hâlâ, fakat o an yüreğimi sevgiyle doldurup taşıran onun o sevimliliği, şirinliği, derinden hissettiğim yaşama sevincimin parıltısı artık yok... Artık bu duygunun renkleri soluyor ve körpeliği, tazeliği geri gelmiyor. Henüz aramızdan ayrılmasının üstünden sadece altı ay geçmiş olmasına karşın, artık Sayaka'nın gülümsemesi belleğimde berrak değil; sadece ve sadece hüzün, bütün bu anılardan sıyrılıp gönlümde bütün canlılığıyla duruyor. Zaman zaman dijital fotoğraf makinemdeki resimlere bakmasam, Sayakacığımın tatlı yüzünü bile anımsayamam sanırım. Neden beynimin bu unutkanlığı ha, neden? Beynimde bir sorun olduğunun en kesin kanıtı bu değil mi işte?

Takara istiridyesi kabuğunun son derece değerli bir şey olduğunu hissetmem, onda belirgin bir biçimde Sayaka'nın çehresini gördüğüm içindir. Minik ellerinin yumuşaklığını, gözlerindeki o neşe parıltısını ve teninin o hoş kokusunu anımsattığı için...

Fakat bu *takara istiridyesi* kabuğu, Sayaka'dan yadigâr kalan istiridye kabuğu değil. Onun bir zamanlar sahilde bulup getirdiği istiridye kabuğunu cam kavanozundan çıkarıp minik tabutunun içinde cansız yatmakta olan kızımızın eline tutuşturmuştuk çünkü. O istiridye kabuğu da kızımızın bedeniyle birlikte krematoryumda yanmış, kül olmuştu. Sözün kısası, kızımızın kemikleriyle birlikte gömülü şu anda o istiridye kabuğu. Evimde bulduğum bu istiridye kabuğunun, Sayakanınkiyle hiçbir alakası olmasa da, Sayaka'nın anılarını taşıyan beslenme çantasından, yemek çubuklarından ve boncuklu tokalarından çok daha yoğun bir şekilde kızımın anısını depreştiriyor. Bu anı kafatasımın içinde yüzüyor, kuyruk kısmından kendini bir istiridye kabuğunun içine sokarak kendisine yeni bir barınak kotaran çıplak bir *pagurus yengeci* misali kendisine kalacak yeni bir yer arıyor.

Böylece düşüncelere dalmışken şöyle bir çevreme baktım. O da nesi? Yeşil *tatami* döşemesinin üstü çiy taneleri gibi titrercesine saydam parıltılar saçan ıslak istiridye kabuklarıyla kaplı değil mi?

Şubat'ın insanı donduran soğuğunu unutarak derhâl yatağımdan fırladım. Gözlerim henüz mahmur. Gözkapaklarıma yapışmış çapakları yumruklarımla silerek tekrar baktığımda, istiridye kabuklarının sadece *tatami* döşemesinde olmadıklarını görüyorum. Her yerdeler! Yemek masasının üstünde iki, yorganın üstünde bir, mutfak lavabosunda üç tane istiridye kabuğu hakikaten de, birazdan yok olup gideceklermiş gibi uçarı, fakat aynı zamanda capcanlı bir hâlde parıldıyorlar. Pijamalarımı bile çıkarmadan odanın her bir köşesindeki istiridye kabuklarının on bir tanesini yok olup gitmeden toplayıverdim.

Bunları ellerimde sımsıkı kavramış bir hâlde ısıtıcının fanının önünde dikilerek doksan sekiz kiloluk şişman bedenimi ısıtmaya çalışıyorum. *"Aa! Babacık, hâlâ yatıyoy musun sen? Bak, moys oluysun ha!"* diyerek çoktan kalkmam gerektiği hâlde, hâlen uyumaya çalıştığım için bana takılırdı. Nedendir bilmem, Sayaka morsları pek severdi. Onun sözlerini anımsayınca birden kahkahalarla bir gülme alıyor beni. Isıtıcının önünde dikilirken avcumun içindeki istiridye kabuklarının yok olup olmadıklarını sık sık teyit ediyorum.

Bir zamanlar odamda balık pulları bulduğum zaman, bunları birilerine göstermek için cebime tıkıştırmış fakat sonunda kaybetmiş, kimseciklere gösterememiştim. Ne var ki bu seferki buluntular lens gibi ince ve minik değiller; bunları kaybetmem artık...

Aslında yastığımın altında bir yerlerde gizlendiğini sandığım yengeci de yakalasam, bu deli olmadığıma müthiş bir kanıt olurdu. Ama örümcek fobisi olan ve yengeçleri de sekiz ayaklı örümcek familyasından saydığı için onlardan ödü patlayan karıma, cebimden bir yengeç çıkarıp göstersem, şüphesiz "şak" diye bayılırdı.

Tam bunları kafamda kurarken telefon çaldı. Ağabeyim.

"Günaydın! Uyanmış mıydın?"

"Uyanmıştım, evet..."

"Nasıl, iyi uyuyabildin mi?"

"Evet, evet, epey kendime geldim ya!"

"Uyanmakta zorlanmadın inşallah?"

"İlaç tesirini gösterdiğinden midir nedir, sabaha kadar mışıl mışıl uyudum. Aslına bakarsan bu sabah biraz da fazla

kaçırdım uykuyu. Fakat o *takara istiridyesi* kabuklarını başucumda görünce hemen uyanıverdim..."

Ağabeyim susuyor. Muhtemelen şu anki ruh hâlimi kestirmeye çalışıyor.

Telefonun bulunduğu sehpada da bir *takara* istiridyesi kabuğu buldum. Bununla birlikte kabukların sayısı on iki oldu. Fakat ortalığı velveleye vermenin bir âlemi yok. Evet, evet, çevremdeki herkesin gözleri üzerimde, biliyorum. Son derece gergin günler geçirmek zorundayım. Ağabeyime *takara istiridyesi* kabuklarını gösterinceye kadar bu konudan fazla bahsetmesem çok iyi olacak.

Hastaneye yatmadan önceki günlerde, ağabeyimin bana yaşattığı o huzursuz konuşmaları unutamıyorum bir türlü. O günlerde ağabeyim, benim anlattıklarımı güya dinledikten sonra, bana şöyle sorular yöneltmişti:

"Peki peki, anladık da, eğer her taraf deniz sularıyla kaplandıysa, niye kimse bu sularda boğulmadı kardeşim?"

"Çekiç misali bir kulaç bile yüzemeyen ben niye boğulmadım peki?"

"Diyelim ki dediklerin doğru, limandaki gemiler şehrin içlerine kadar sürüklenmiş. O hâlde bunların yollarda yan yatmış bir hâlde olmaları gerekmez mi?"

"Çamaşır değneklerine[47] dalgaların getirdiği *wakame* yosunları[48] takılmış mı? Evlerin gardıroplarında ahtapotlar can çekişiyor mu? Veya sen şunu mu diyorsun kardeşim bana:

47 Japonya'daki birçok evin balkonlarında ya da bahçelerinde, çamaşır ipinin yerine *monohashizao* adı verilen bambu ya da metal bir değnek kullanılır. (Ç.N.)

48 Japon takımadaları ve Kore yarımadasında sevilen bir gıda ürünü olarak kullanılan yosun türü. Sıklıkla çorbalara ve salatalara çeşni olarak konur. (Ç.N.)

deniz dalgaları çekilirken etrafa çeki düzen verdi, sildi süpürdü de ondan mı bu tür kalıntılar yok ha? Bunu mu diyorsun sen bana şimdi?"

İşte, iddialarımın mantıksal tutarlılığına dair böylesi sorularla tam beş saat boyunca beni sıkıştırmıştı ağabeyim.

"Ağabeyciğim, valla ben bütün gece uyanıktım; deniz suları falan gelmedi..." diyerek karım da ağabeyime arka çıkınca dehşetli bir paniğe kapılmış, bir anda bir yaban domuzuna dönüşerek ağabeyimi bütün gücümle itip, hızımı alamayarak kendimi balkondan atmaya kalkmıştım. Bu yüzden ağabeyimin iddialarımı kesinkes reddetmeyeceğini, ama bunların mantıksal temelini sorgulayacağını ve benim de bu sorgulamaya cevap veremeyeceğimi biliyorum. En azından günümüzün bilimiyle ve insanların sahip oldukları bilinçle mantıksal olarak izah etmek mümkün değil bu durumu. Fakat kim ne derse desin, deniz gece yarısı taşıyor ve suları, kilometrelerce uzaktaki bölgelere kadar geliyor ve şehri sular altında bırakıyor işte!

Eğer sözlerimde ısrar etsem, ağabeyim artık akıllandığı için, bu sefer muhtemelen kendisi gelmez, beni almaları için hastanedeki ruh sağlığı dalında uzman toplumsal hizmet memurlarını gönderirdi. Bu herifler de beni zor kullanarak ikna etme yoluna gitmez, nazikâne bir biçimde ve sabırla, "Yorulmuş olmalısınız efendim, biraz istirahat etmelisiniz," gibi sözlerle âdeta görünmez bir ağ kepçeyle beni bir balık misali yakalarlardı. Onların ikna gücü bana nihayet, "Yahu hakikaten de yorulmuşum galiba..." dedirtir ve ben öyle dedikten sonra, onlar da kesin hastaneye kaldırırlardı beni.

Ne var ki ben iyiyim ve fevkalâde sağlıklıyım. Hiçbir sorunum yok. Üstelik bu sefer, ağabeyimin savlarını çürütecek

kanıtlar da var elimde. Suda boğulmuş cesetler şehrin her köşesine yayılmasa da, trafik lambası direklerine balıkçı takaları asılıp kalmasa da çamaşır değneklerine *wakame* yosunları takılmamış olsa da, işte şu anda ellerimde tam tamına on iki adet istiridye kabuğunu tutmaktayım. Kuram, birçok kanıtla ve deney sonuçlarıyla kurulur. Böylece kurulan kuram, hiç tahmin bile edemeyeceğimiz bir yeni dünyanın varlığı hakkında bizi bilgilendirebilir.

"İşler nasıl ağabey, yoğun musunuz bu aralar?" diye konuyu değiştirmeye karar verdim.

Daha ağabeyimle konuşmak için erken. Konuşsam da, bir uyurgezer gibi farkında olmadan bu kanıtları yerleştirdiğimi falan iddia edecektir. Son kertenin, inanmakla ilgili olduğunu anlamıyor ki bir türlü...

İman, güven, inanç, itikat... Sözlükteki bu "inanma"yla ilgili sözcükler insanlar için fevkalade önemli değil midir? İnanmayı bırakıp da her bir şeyden kuşkulanmaya başlarsak eğer, içinde yaşadığımız dünya bir seraba dönüşür, bizler önce Tanrı'yı sonra dostlarımızı yitiririz, ticaret yapamaz hâle geliriz ve en nihayet yaya geçidinden geçemeyecek, *sara udon*[49] yiyemeyecek, Unzen Kaplıcaları'na gidip ter atamayacak hâle geliriz.

Fakat ağabeyimle ikimizi de canımızdan bezdirecek denli yoran tartışmalarımızdan bir başkasını başlatmak niyetinde değilim.

"Tadilatla ilgili çok talep var. Şimdi epey revaçta ya bu tadilat işleri."

---

49 *Udon* adlı uzun ve kalın erişteleri et ve sebzelerle birlikte kızartarak yapılan Kyūshū yöresel yemeği. (Ç.N.)

"Kusura bakma ya, tam da işlerin yoğun zamanında aranızda değilim."

"Boş ver işleri koçum sen, iyileşmene bak yeter. *Peder bey*, yardımcı oluyor. Hâllediyoruz."

Yetmişlik babamın, benim yüzümden krokilerin üzerine eğilmiş hâlini gözümün önüne getirince yüreğim acıyor inanın. Mimarlık yazıhanesini kuran babamdı. Fakat babam, işi biz oğullarına devredip dingin bir inziva hayatı sürmeyi fazlasıyla hak etti. Buna karşın rahatsızlanıp yaşlı babamı, pek de alışkın olmadığı bilgisayar ekranının karşısında, tuşlarla cebelleşmek zorunda bıraktığım için vicdan azabı içindeyim. Katarakt ameliyatı olalı iki yıl olmuş mudur? Aşağı yukarı o kadar zaman geçmiştir herhâlde... Ekranın gözlerini kamaştırdığı kuşku götürmez.

Laf aramızda, Sayaka'yı kaybetmemizden ötürü, ben ve karımdan bile daha fazla ızdırap çeken babamdır sanırım. Babam hesapçı düşüncelerle kirlenmemiş, masumane varlıklar olarak gördüğü çocukları hakikaten çok sever. Çocukken ağabeyim ve beni de pek severdi, bizi tatile Havai'ye, Tayland'daki Puket ve Okinava'daki Ishigaki Adalarına götürürdü.

Müthiş yoğun olmasına karşın, bize verdiği sözleri bir kez bile tutmamazlık etmemiştir. Çocuk sahibi olduğumda, onun bu huyunun kıymetini çok daha iyi anladım. Sayaka'yı *Harmony Land* adlı eğlence merkezine götürme sözümü bile tutamamıştım örneğin ben. Bu bana hâlâ derin bir vicdan azabı vermekte.

Ağabeyimin çocukları olan erkek yeğenim Takashi de, kız yeğenim Hiromi de, artık lise çağına geldikleri için dedeleriyle oynayacak yaşı çoktan geçtiler. Biraz da bu yüzden babamın en çok sevdiği torunu minik Sayaka'ydı.

"Vallahi ben de bir an önce işimin başına dönmek istiyorum ağabey," dedim. Lafın gelişi falan sanmayınız, gerçek niyetim bu.

"Aceleye gerek yok kardeşim. Aile şirketinin iyi yönü de budur işte: istediğin kadar istirahat edebilirsin. Bak sabah çöpü atmayı unutma ha! Bugün çarşamba ya, biliyorsun."

Ağabeyim beni disiplinli bir hayat sürmeye zorluyor anlayacağınız.

Çöpleri atmamı, kahvaltı etmemi, Alprazolam adlı ilacımı içmemi, mümkün olduğunca muhitimde yürüyüşe çıkmamı emreder bana. Gece uyumakta zorluk çekmememem için öğlen uyumamam gerektiğini, uykum gelirse eğer şınav ve mekik çekmemi, akşamüstleri Dayey Süpermarketi'ne gidip patlıcan, salatalık ve *shimeji mantarı*[50] almamı, dengeli beslenmemi ve fazla et yemekten kaçınmamı da tavsiye eder. Kalorisi düşük yemekler yapmamı, temizlik yapıp ritmik bir düzenle her sabah kakamı yapmamı, gargara yapıp, banyo küvetini sıcak suyla doldurup içine Kusatsu'nun[51] şifalı banyo tuzunu katıp.... Amaan, neyse ya!

Sözün kısası, hayatımın temposunu bozmayacak şekilde bedenimi denetlemeye, evin darmadağınık olmaması içinse tertipli olmaya zorluyor beni. Benim gibi birini, ağabeyimin kollaması ne kadar da minnet duyulası bir şey değil mi, ne dersiniz?

Sıradan bir mimarlık yazıhanesinde beni bir dakika bile barındırmaz, hemen kapının önüne korlardı. Benim gibi şişko üstelik de kısa ve kalın parmaklarını doğru dürüst

50 Doğu Asya ve Kuzey Avrupa'da yetişen bir mantar türü. (Ç.N.)

51 Gunma vilayeti sınırları içinde bulunan bir belde. Kaplıcaları ve kayak merkeziyle ünlüdür. (Ç.N.)

kullanmaktan aciz bir mimarı, kimse muhatap almazdı. Kızarmış ekmeğimi yemeden önce, ağabeyimin komutlarına uyarak çöpümü çıkarıyorum. Pazartesi ve çarşamba günleri, gündelik işlerin başında sabah erkenden çöp atmak gelir. Saatini kaçırdın mıydı, bütün günün mahvolur. Karımın oldukça sert uyarılarını anımsayarak, yanmayan çöplerle dönüştürülebilir çöpleri çıkarma gününün önceki akşamları ayırmayı zaten alışkanlık hâline getirdim.

Galiba yine şişmanladım ben. Yüz on santimetre çapındaki belimi sıkıyor giymeye çalıştığım kahverengi fitilli kadife pantolon. Ayaklarımı sokabildim ama bacaklarım kumaşı zorluyor, külbastılı pilavdan da, ızgara etten de feragat ettiğim sıkı rejim hiç mi işe yaramıyor yahu!

Bu yağlar nereden geliyor?

Tamam, biraz bira içiyoruz. Fakat o da sıfır kalorili, üç yüz elli mililitrelik düşük maltlı kutu bira... Zaman zaman, kullandığım ilaçlar karışınca bunlar beni fena hâlde sarhoş ediyor ve yüreğime vuran şiddetli bir kedere kapılıp hüngür hüngür ağlamaya başlayıveriyorum gecenin ortasında. Böyle zamanlarda her tarafı basan deniz sularına kapılıp gitmeyi ister hâle geliyorum.

Tabii tüm bunları doktorumun bilmesini istemem. Gümüş çerçeveli gözlüğünün burun kısmında bir dedektör vardır onun. Bu cihazın elektromanyetik dalgaları sayesinde teklifsizce beynimi okur. Düşük maltlı bira meselesini de bu gıcık cihaz sayesinde öğrenmiş olmalı.

Bedenim biraz olsun ısınınca, karımın kendi elleriyle ördüğü beyaz balıkçı yaka kazağımı giyip yosun yeşili ceketimin fermuarını boyun hizama kadar çekiyorum. Sayaka'nın pembe sahil terlikleri evin antresinde duruyor hâlâ. Kızımızdan

kalan bu eşyada onun çehresinin anısı var. Benimkilere benzeyen Sayaka'nın ayak bileklerinin anısı da capcanlı bir biçimde zihnimde beliriverdi işte!

Kakino Hanım, "Yakında atalım bunları, e mi?" diyor ama ben hâlâ o "yakında"nın gelip çatmadığı kanısındayım. "Yakında" benim için hakikaten her zaman gelecekte olan "yakında"dır, büyümemize rağmen bir türlü yakalayamadığımız, hep bizden kaçan Ay Dede misali, bu "yakında"nın sürekli olarak ötede bir yerlerde pırıl pırıl parladığını hissediyorum.

Sayaka'nın eşyaları arasında vazgeçmekte en çok zorlandığım onun sahil terlikleridir. Size çelişkili bir durum gibi görünecek ama onlara dokunamam bile. Sayaka'nın topuklarıyla kumları püskürte püskürte kumsalda koşuşunun anısı bir başka anıyla üst üste gelirse, tuvalde çizili resmin üzerine başka bir resim çizilince zemindeki resmin kaybolması gibi kaybolacaktır. Bu yüzden artık, Sayaka'nın anılarının belleğimden silinmesini önlemek için çok dikkatli hareket ediyorum ben. Sayaka'nın belleğimdeki imgesini unutmamak için, kapı tokmağının yanında asılı olan silinmez keçeli kalemle çizdiği lale resmine bile bakmamaya çalıştım. Buna karşılık, Kakino Hanım'ın şu "yakında"sının, bir an önce gelmesi yönündeki güçlü bir beklenti de bir an aklımdan geçiverdi. İstiridye kabuklarını toplamayı başardığım bugünün, o "yakında"nın gelip çattığı gün olduğunu da hissetmiyor değilim.

Asansörün döşemesinde de bir istiridye kabuğuna rastlayınca birden keyfim yerine geldi. Yerçekiminin gücüyle bedenim aşağı doğru bir düşüş içindeyken, yüreğim suyun kaldırma kuvvetine özgü bir yükseliş içinde. Asansörün kapısı açılınca, apartmanın giriş kısmında da üç adet *takara* istiridyesini bir arada görüyorum.

Posta kutuma bakıyorum, bir pizza lokantasının beş yüz yenlik indirim kuponunu da içeren tanıtım broşürlerinin üstünde, şirin maskotları andıran iki istiridye kabuğu var. Ya posta kutusunun çelik kapağını açtığım an burnuma gelen deniz kokusuna ne demeli?

Apartmanın cam kapısını açarak sonbaharda harika bir rayiha yayan *kinmokusei*lerin yanından geçip de bahçe kapısının orada, yaramaz çocuklar tarafından bırakılmış gibi görünen bir istiridye kabuğunun daha parıldadığını gördüğümde, doğal bir biçimde tebessüm ettim. Bu istiridye kabukları, dalgaların kumsalda bıraktıkları çizgisel iz gibi, sanki semtin gizli sınırlarını aşikâr bir biçimde ima ederek beni bir yere doğru yönlendirmeye çalışan işaretler gibiydiler. Kalbim heyecandan küt küt atmaya başladı.

Son günlerde uykuda boğulur gibi acı çekme nöbetlerim bitti artık. Sabahları uyandığımda bedenim hafif ve uykularım da keyifli. Denizle iç içeymiş gibi bir his içindeyim. Bedenimin bir yerlerinde solungaçlar çıkmış ve bir balık-insana dönüşmüşüm sanki ben...

Henüz ağabeyim sormadan kimsenin neden boğulmadığı meselesi üzerine bayağı bir kafa yordum. Boğulmak bir yana, her yanı deniz sularının bastığını neden kimse fark etmiyor? Üniversitede mütevazı bir mimarlık öğrenimi görmüş birisi olarak, keşke mühendislik bölümünde değil de fen bölümünde öğrenim görseydim diye düşündüğüm olmuştur.

Belki de biz farkında olmadan bedenlerimizin bir yerlerinde bir solungaç çıkmıştır, olamaz mı yani? Örneğin akciğerleri olan insanların havayı hissetmemeleri gibi, solungaçları olan balıklar da suyu hissetmez. Bizim de aynen balıklar misali henüz keşfedilmemiş solungaçlarımızın olması muhtemel.

Nitekim insan bedeni dediğimiz şey, henüz tam olarak keşfedilmemiş, ucu bucağı olmayan bir uzay değil mi? Benim solungaçlarımda bir hastalık çıkmış olabilir. Ağabeyim duysa, bu düşüncelerimi fazlasıyla romantik ve çocuksu bulurdu. Ne var ki böyle düşünmeyince bütün bu olan bitene bir anlam veremiyorum.

Ne olursa olsun, geceleri kendimi kaybetme nöbetlerim artık iyileştiğine göre karım eve geri dönebilir. Fakat ben bunu ona içtenlikle ifade edemiyorum bir türlü.

*

Sol elimde boş bira kutularını tıkıştırdığım geri dönüşümlü çöp torbası, sağ elimdeyse plastik ambalaj kâğıtlarıyla ağzına kadar dolu çöp torbasını taşımaktayım. Bugün sağ ve sol yanlarımın dengesi tam yerinde. Her zaman olduğu gibi sola meyletmiyorum.

Pantolonumun cebinde on dokuz adet istiridye kabuğunun birbirine çarpmasından çıkan takırdıları duyuyorum. Sanki cebime tuttuğum çok sayıda balığı doldurmuşum, onların ağırlığını hissediyorum cebimde. Bu istiridye kabuklarının ağırlığı gayet güzel bir biçimde dengemi korumama yardımcı oluyor. Bu benim aklımın başında olduğunun bir kanıtıdır işte. *Wakame* yosunu ya da ahtapot olmasalar da bu istiridye kabukları, deniz sularının buraya kadar geldiğinin bal gibi kanıtıdır! Ve ben yakında bu kanıtları ağabeyimin gözüne sokacağım! Üniversitede fen dalında öğrenim görmüş kişiler hiçbir şeye inanmazlar ama "şak" diye bir kanıtı çıkardın mıydı, dirençleri kırılıverir.

Hava aydınlık bir ışıkla dolu ama ağzımdan hâlâ bembeyaz buharlar çıkıyor. Sıcaklık üç derece. Ayak parmak uçlarım soğuktan acıyor. Apartmanın önündeki yokuştan aşağıya

doğru biraz inince, üç yol ayrımının tam ortasındaki üçgen göbekteki çöp toplama noktasında uzun süredir görmediğim çöpleri düzenleme görevini üstlenmiş olan gönüllü amca var.

Benim çöp atmaya gidişim, sekiz buçuktan biraz önceydi, uyanamadığımı için her zamankinin aksine biraz geciktim bu kez. Her sabah bu saatlerde amcayla birlikte çöpleri düzenleyen karısı bugün yok. Lacivert, kalın bir parka giymiş, beyaz eldivenlerini takmış gönüllü amca, etrafa saçılmış çöpleri topluyor ve yırtılmış torbaları onarıyor.

"Günaydın efendim!" diye hafiften kekeleyerek selamladım adamı. Fakat hiç oralı olmadı, dudakları fermuar çekilmiş gibi kapalı, benden yana şöyle bir bakmakla yetindi.

Kalın kaşlı bu iriyarı amcayı bizim hanım da tanır.

Karım bir gün çöp torbasının ağzını sıkı düğümlemediği için amcadan azar işittiğini söylemişti. Biraz aksi biri olduğuna şüphe yok. Her zaman çöp atma yerini temizleyen kendi şahsına münhasır biri aynı zamanda. Müthiş adaleli bir bedeni var, üstelik kemik yapısı da oldukça iri. İlerlemiş yaşına karşın şaşırtıcı bir şekilde bütün bedeninden âdeta güç fışkırıyor. Amcanın aksi mizacı yegâne kusuru mudur, bilemem ama gözleriyle beni şöyle bir selamlamakla yetinip yeniden işine yoğunlaşıyor.

Dik dik bana baktığı için, "Bu herif, geri dönüşümlü çöplerle plastik çöpleri ayırmış mı?" diye kuşkulandığı izlenimine kapıldım ve keyfim kaçtı. Bunun üzerine, çok geçmeden amcanın beni gözetleyip gözetlemediğine yönelik kuşkular tüm zihnimi istila ediyor. Beni gözetleyen insanların zombiler gibi kaynaştıklarını, çok sayıda olduklarını düşünmeye başlıyorum. Sonra güçlü bir şüphecilik kabuğumun içinde gitgide küçülüyorum. Bir aralar, karımın da psikiyatristimin ve ağabeyimin

yönlendirmeleri doğrultusunda hareket eden bir muhbir olduğunu düşünmüştüm. Bunları anımsayınca kendimi çok sefil buluyorum ve bir keder yüreğime vurmaya başlıyor.

İnanmanın çok önemli bir şey olduğunu hep ağabeyime söylerken, kendimden başka herkesten şüpheleniyorum. Ne yaman bir çelişki bu! Kim bilir kaç on bin yılda bir rastlanabilecek bugünkü gibi ferahlatıcı pırıl pırıl bir sabahı daha iyi değerlendirmeli, samimi bir şekilde dünya ve insanlara inanmalıyım.

Amcayla kaç yıldır karşılaşmamıza karşın selamlaşmak dışında bir kez bile konuşmamış olmamız ne yazık. Adını bile bilmem. Sayaka, onun işini yapışını ilgiyle seyredip,"*Kim kiyletiyoy böyle buyalayı? Ne kaday ayıp, değil mi?*" gibi yetişkinlerin ağzından konuşur gibi şeyler söylediği zaman, bir tek o zaman amcanın gülümsediğini görmüştüm. "Bu adam da gülebiliyormuş, vay be!" diye düşünmüştüm hatta... Bu, geçen yılın baharının başlarında olmuştu yanlış hatırlamıyorsam. Aynı yılın yazında, o zamanlar Sayaka'nın aramızdan ayrılacağını rüyamda görsem aklıma gelmezdi!

Üçgen şeklindeki göbeğin tam ortasında yükselen yaşlı kiraz çiçeği ağacının kahverengi ve sarı yapraklarının azıcık kaldığını görünce, "Artık kurumuş bu!" diye her kış telaşa kapılırım. Buna karşılık her ilkbaharda yeni tomurcukların çıktığını görünce, "Ne muhteşem bir hayat gücüne sahip bu ağaç!" diye ağaca hayranlık duymaktan kendimi alamam. Bu kadar bereketli bir şekilde çiçek veren kiraz çiçeği ağacına hiç rastlamadım şu ana kadar. Gecenin ortasında, ay ışığının altında bu kiraz çiçeği ağacını temaşa ettiğimde, bu ağacın bir yerlerinde deliliğe özgü bir şeyler sezinliyorum. Zannederim

bunda, kiraz çiçeği ağacının bitmek tükenmek bilmeyen hayat gücünün payı olmalı.

Geçen yıl kiraz çiçeği ağaçlarının tamamen çiçeklenerek beyaza kaçan ince pembe renge büründüğü dönemde Sayaka, yağmur gibi yağan taç yapraklarının peşinden neşeyle bağıra çağıra koşarken ne kadar da coşkuluydu. Üçgen göbeğin doğu tarafındaki telefon kulübesinin kapısını açıp kapamış, tepesinde birikmiş taç yapraklarını kar gibi yağdırarak eğlenmişti.

Sayaka doğduğunda, ben kendimin de âdeta yeniden doğduğumu hissetmiştim. Durmadan şekil değiştirerek akıp giden bulutlar, yeni yıkanmış ve kurutulmak üzere asılmış gömleklerin rüzgârda dalgalanışı, pencere camının üzerinde zıplayıp duran örümcek vs. vs. her şey ama her şey yıkanmış gibi ıslak taptaze ve pırıl pırıl görünmeye başlamıştı kızımın dünyaya gelişiyle. Sayaka bunlardan her birini gördüğünde, "Bu ne?" diye gözleri ışıl ışıl ışıldayarak sorardı bana. Tüm bunları ona, sınırlı sayıdaki kelimelerle anlatmak zorundaydım üstelik. Dev evren sayılamayacak kadar çok ve fevkalade ince detaylara sahip canlılar ve varlıklardan oluştuğu için Sayaka'nın sorduğu şeyi tarif edecek kelimeleri bulamazdım sıklıkla. Baba kız, söz konusu nesneye öylece bakakalırdık. Bizim böylesi iki kişilik sessizliklerimizde insana fevkalade huzur veren yumuşacık bir şeyler olduğunu hissederdim. Heyhat! O kız benim, yepyeni gözlerim, kulaklarım ve parmaklarımdı.

Biz insanlar, burnumuzun dibindeki manzarayı göremeyiz bazen. Çünkü bakışlarımız keskinliğini yitirmiş, duyarsızlaşmıştır. Sözgelimi canavarlar kendilerini bizlere göstermezler ama çocuklara görünürler. Mazi dediğimiz şeyse gençlere görünmez ama yaşlılara görünür, hem de bütün aşikârlığıyla. *Doğruluk*, *İyilik* ve *Güzellik* gibi felsefi kavramlara aklı başında

insanların akıllarının bir türlü ermemesine rağmen, bunları delilerin çok iyi idrak etmesine ne demeli? Gözümün kenarıyla bir şeylerin parıldamakta olduğunu fark ettim. Arkama dönüp baktığımda üçgen göbeğin bir köşesindeki renkleri solmuş, ahşap bankın üzerinde bir *takara istiridyesi* kabuğunun bulunduğunu gördüm. Denizden yeni çıkarılmış ve orada bırakılmış gibi ıslaktı. Bununla birlikte yirmi tane oldular.

Sayaka'nın bana işaret gönderdiği hissine kapıldığım için arkama dönüp baktım.

Sayaka yüksek ateşle yatağa düştüğü zamanlarda bile, *"Babacık, Nomozakiye, denize gidelim. İstiyidye kabuklayı toplayalım. Olmaz mı?"* diye *hidroa*dan[52] şişmiş dudaklarını açarak sayıklayışını unutamıyorum. Üç yaşındayken gittiğimiz Nomozaki'yi çok sevmiş ve unutamamıştı anlaşılan.

Kış ortasının beyaz güneş ışınlarının dibinde, soğuk bir ışık saçan istiridye kabuğuna gözlerimi dikiyorum. Gözlerimin hâlâ Sayaka'nın gözleri olduğunu fark ediyorum. Avucunda tuttuğu istiridye kabuğunun şirinliğiyle coşan hoplayıp zıplamaya başlayan kızımın gözleriyle bakmaktayım işte bu istiridye kabuğuna. Sayaka hâlâ yüreğimde yaşıyor benim.

Sayaka'nın antrede duran sahil terliklerini artık kaldırabileceğimi düşündüm birden. Sabah ışıklarınca kuşatılmış bir hâlde arkama dönünce, tertemiz giysileri içinde, bir ağacın dibine saklanmış benimle saklambaç oynayan Sayaka'yı göreceğim gibi bir his içindeyim. "Tamam mı? Saklandın mı?" diye kısık bir sesle sesleniyorum ve *ebe*ymişim gibi gözlerimi

52 Deri üzerinde yaygın kesecikler oluşmasıyla belirgin kronik seyir gösteren herhangi bir deri hastalığı. Özellikle güneş ışınlarının etkisiyle deride kesecikler oluşması hâli. (Ç.N.)

yumuyorum. Gözlerimi açtığımda amcanın o sert bakışlarını bana yönelttiğini gördüm.

Aynen Sayaka'nın eskiden yaptığı gibi, her yere saçılmış olan plastik hazır erişte çorbası kaplarını toparladım, bunları torbanın içine tıkıştırarak ağzını sıkıca düğümledim. Oradan ayrılırsam eğer, amcanın benim torbamı didikleyeceği yönündeki kuşkularım tamamen silinmedi aslını isterseniz. O yüzden buradan ayrılmayı pek istemiyorum.

"Çöplerin bu kadar etrafa saçılması da buralara kadar gelen dalgalardan ötürü olmalı!" Böyle bir düşünce geçiyor aklımdan bir anlığına. Bu düşünce soğuktan uyuşmuş parmaklarımın sızısını unutturuyor bana.

İşte böyle tombul parmaklara sahip olmama rağmen, karım beni çok sevdiğini söylerdi. Daha önce de dediğim gibi çocukluğumdan beri bir şişkoyum. İşte bu yüzden ne bir sevgilim olmuş ne de kızlar bana dönüp bakmaya tenezzül etmiştir. Böylesi bir geçmişe sahip olan bana, benden beş yaş büyük incecik zarif bir kızın son derece kararlı bir şekilde sırnaşmaya çalışması beni fazlasıyla heyecanlandırmış, hatta germişti. Bunun üzerinden tam on yıl geçti. Beş yıl boyunca çocuğumuz olmadı. "İri yarısın diye bir şey sanmıştık! Neden olmuyo yahu?" diyerek karım bütün suçu benim üzerime yıkmaya, bana hakaret etmeye başlamıştı. Anlayacağınız, gitgide histerikleşen karımın kısırlık suçlamaları ve beni zorla bir ton test yapmaya zorlaması şeklinde zor bir süreç geçirdikten sonra, nihayet karım hamile kaldığında, bütün gücüyle çalışıp nihayet görevini başarıyla tamamlayan birinin gönül rahatlığını yaşamıştım.

Bu dönem, karımın otuz altı yaşına bastığı dönemdi, o yüzden bir nevi telaş içindeydi sanırım. Fakat bundan sonra

da ileri yaşta doğum yapmaktan gözünü sakınmayarak, "Ha gayret, bu prensese bir de küçük prens yapalım!" diye Sayaka doğduktan sonra da gece yarıları sık sık bana saldırmaya başladı. N'eylersiniz ki Sayakamız yegâne çocuğumuz oldu, ona bir kardeş veremedik. Belki de karımın hakaretamiz suçlamaları doğruydu, belki de benim yaşam gücüm zayıftı, kim bilir?

Karım daha Sayaka doğmadan, vaktinden erken olmasına aldırmadan beni *baba* diye çağırmaya başladı. O zamana kadar, beni çıkmaya başladığımız gençlik yıllarımızdan beri ilk adımla "Hiroyoshi" diye çağırageldiği için, itibarım yükselmiş gibi bir hisse kapılmıştım.

Parmaklarımı "hoh hoh" diye nefesimle ısıtmaya çalışıyorum. Şimdi hayretle fark ediyorum ki Sayaka da böyle yapardı hep! Ne de zevkliymiş bu çöp toplama işi yahu! Amca başlarda dik dik bakıyordu bana, ama sanırım artık benim ona köstek olacak bir iş yapmadığımı anlamış olmalı, kendi işine döndü yeniden. Bunun üzerine, ben de daha bir şevkle çöpleri toplamaya veriyorum kendimi. Bir süre geçti ve işte çöp toplama aracı geldi; çöpçüler tempolu bir biçimde torbaları kamyona atıyorlar.

Bunun üzerine amca, cebinden seyyar küllüğünü ve kısa filtreli *Peace* marka sigara paketini çıkardı, içinden bir tane alıp keyifle tüttürmeye başladı. Bir yandan sigarasının dumanını püfür püfür üflerken diğer yandan beni süzüyor. İlk izlenimimin aksine bu adam aslında çok saf mizaçlı biri olsa gerek. Bana teşekkür etmek ister gibi bir hâli var, ama bunu doğru dürüst beceremeyeceğine hükmediyorum ve ortaya bir laf atıyorum.

"Buraları böyle öğrenciler kirletiyordur kesin, değil mi efendim? Bu muhitte çok öğrenci vardır, bilirsiniz..."

Aslında çöplerin böyle etrafa saçılmasının, deniz dalgalarından kaynaklandığını söylemek niyetindeydim. Ama öncelikle sıradan insanların ortak bilinçlerine riayet etmeyi uygun bulduğum için caydım. Önceleri muhatabımın ne düşündüğüne aldırmadan doğrudan uçarı iddialarımı takır takır sıralamaya başlardım ya, fakat üç hafta klinikte kalmak beni epey akıllandırdı, sanırım.

Amca hafifçe iç geçirir gibilerinden homurdanıyor.

Üniversitenin yakın olmasından mıdır nedir, hakikaten çok öğrenci vardır buralarda. Bizim iki oda bir salon dairemiz apartmanın on ikinci katında. Onuncu kata kadarki katların tamamı, kiralık tek odalı dairelerden oluşur ve bunların aşağı yukarı hepsinde üniversite öğrencileri kalır. Bir keresinde eğlenceden döndükleri anlaşılan sarhoş öğrenciler, üçgen göbekte şamatayı koparmışlardı. Üçgen göbeğin nasıl bir akustik etkisi vardır anlamadım, şarkı sesleri ta bizim on ikinci kattaki dairemize kadar geliyordu.

Gençler, "*TARATTARAT TARATTA! TAVVŞANN DANSI YEHHU* " gibilerinden bir şarkıyı söyleyip dans ediyorlardı. Karımın tepesi attı. Yataktan fırladı ve on ikinci kattaki dairemizin balkonuna çıkıp aşağıdaki yaygaracılara, "Kesin ulan şamatayı! Yetti be!" diye avazı çıktığı kadar bağırdı. O gece Sayaka çok ürkmüş, "*Anneciğim, koykuyoyum*!" diye bana sokulmuştu.

Sayaka hakikaten de sarhoşlardan nefret ederdi. O gece de kulaklarını tıkamış, öylece kaskatı kesilmişti; ama onu korkutan, o yaygaracı gençlerden ziyade, öfkeden çılgına dönmüş anası, yani karımdı işin aslını söylemek gerekirse. Açıkçası ben bile korkmuştum ondan. Muhtemelen Sayaka karımdan çok bana çekmişti. Karım gibi kavgacı, mücadeleci bir mizacım

yoktur. Benim mizacım ince ve medenidir. Üstelik insanların didişmesinden hiç hoşlanmadığım gibi rekabet de bana pek itici gelir. Babasına çekmiş olan Sayaka da böyleydi işte. Anaokulundaki palamut toplama yarışmasında, bu kız sadece bir tane palamut toplamakla yetinmiş, üstelik bu durumdan rahatsızlık duymak bir yana, son derece memnun bir hâlde etrafa gülücükler saçmıştı. Ben ve Sayaka gibi insanların sayısı artsa, herhâlde savaşlar yeryüzünden silinir giderdi.

"Yabancı öğrencilerdir!"

Amca ilk defa açıkça kendi fikrini belirtti, ama ben bunu neye yormam gerektiğini tam anlamadığım için hiçbir karşılık veremeden öylece kalakalıyorum.

"Bu çocuklara kimse bizim yöremizin çöp ayırma kurallarını öğretmiyor ki, onlar ne yapsın."

Amcanın bu sözleri üzerine, bizim apartmanda da birçok yabancı öğrencinin ikamet ettiği geliyor aklıma. Ev sahibi bizimle aynı binada oturmadığı için on yıldır burada oturan bizler bile kendisini tanımıyoruz. Herhangi bir mesele olduğunda emlak yazıhanesi âdeta danışma masası işlevi görüyor. Fakat kimse bu gençlere yöremizin kurallarını güzelce öğretme zahmetinde bulunmuyor amcanın da dediği gibi.

Üçgen göbekteki telefon kulübesinde, uluslararası telefon görüşmelerine gümüş renkli *IC akıllı kart*ların kullanılabildiği bir telefon makinesi var. Zaman zaman, ellerinde o telefon kartlarıyla, biz Japonların diğer yabancılara göre kendimize yakın bulduğumuz Güney Doğu Asyalı öğrencilerin kulübenin önünde kuyruk oluşturduklarına tanık olurum.

"Her zaman buraları temizleme nezaketinde bulunduğunuz için çok teşekkür ederim efendim."

Şükranlarımı sununca amca da, "Bir şey değil," gibilerinden bir şeyler mırıldandı.

Daha sonra sigaranın dumanından yanan gözlerini kısıyor, sigarasını seyyar küllüğüne bastırarak söndürüyor, küllüğü cebine koyuyor ve akabinde, bir süre beni şöyle bir, baştan aşağı çekinmeden, teklifsizce süzmeye başlıyor. "Bak hemşerim, öyle şişmanlamak iyi değil ha! Kalbe büyük zararı var, sabahları yürüyüş yapman lazım senin!" gibilerinden sağlıklı yaşam lakırdıları edecek, eminim bundan! Hem de kendisinin fosur fosur sigara içmesine bile bakmadan! Oradan yavaş yavaş ayrılayım derken, sonunda amca ağzını açtı; fakat bana söyledikleri hiç de öyle şişmanlıkla, sağlıkla falan ilgili şeyler değildi.

"O minik kızımıza n'oldu yahu? Hiç göremiyoruz kendisini son zamanlarda da ondan sordum."

"'Kızımızı mı buyurdunuz?"

"Hani şu gözleri ışıl ışıl, ağzını açtı mıydı dobra dobra konuşan, şirin minik kızımızdan bahsediyorum. Sık sık çöpleri toplamama yardım ederdi burada, son günlerde hiç görmüyorum onu. Yoksa senin kızın değil miydi o?"

Bu adam Sayaka'dan bahsediyor, evet kuşku götürmez bu. Kızımın vefatını bilmiyor olmalı. Hiç mi hiç beklemediğim bir anda konu kızıma gelince ne diyeceğimi bilemedim...

"Bizim kızdan mı bahsediyorsunuz efendim?"

"Hee, bedeni de senin tıpkının aynısıydı kardeşim. Tombiş bi şeydi yani... Adı da ee, Sayaka değil miydi, doğru mu hatırlıyorum bilmem ama... Gelirdi, burada bana yardım ederdi, bazen yenge hanım onu almaya gelirdi, iş bitince... "

Ah! Evet, yanılmıyorum, eminim artık. Amca Sayaka'yı tanıyormuş. Ben, karım ve akrabalar dışında Sayaka'nın anısının

bir yabancının belleğinde de muhafaza ediliyor olması yüreğime vuruyor, yakıcı bir kedere boğuluyorum bir anda. Ağladığında niye daha sıkı sarılmadım ki ona! Saçlarını okşayıp, sırtını sıvazlayıp neden, "Üzülecek bir şey yok güzelim!" diye yüreğini ısıtan sözlerle destek olmadım ki!

"Yaa, şimdi nasıl söylesem..."

"??"

"Efendim, biz, ee, kızımızı, ee, kaybettik. Geçen yıl Ağustos'ta... Zatürreden..."

Bunları kekeleyerek söylerken, amcanın yüzü birazdan bana bağırıp beni azarlayacakmış gibi kıpkırmızı oluyor: "Minicikti o çocuk ya! Gencecik yaşında göçtü ha! İnanmak zor be kardeşim, nasıl olur!" diye omuzlarını indirerek iç geçirerek orada duran tabureye bırakıverdi kendisini.

Sonra tekrar başını kaldırıp aniden yüzünü bana dönerek, "Ya kardeşim kusura bakma, bir yarayı deştim galiba!" diye nazikçe özür diledi.

Amcanın burun kılları kar gibi ak. Hem de bu kılları almak gibi yüz bakımıyla falan işi olmadığından mıdır nedir, öyle bir gür ki inanamazsınız! Karlarla kaplı bir çayırdaki karın içinden fışkıran sazlar gibi bitmişler âdeta!

"Efendim, müsterih olunuz. Biz bunu kader diye kabullendik artık, n'eylersiniz?"

Amca yeniden hayal kırıklığıyla omuzlarını düşürüyor, bu hâli o kadar yüreğime dokunuyor ki, teselli edilen konumunda olan ben, onu teselli etmek ister hâle geliyorum.

Gökyüzünün masmaviliğine rağmen mevsimin kış olması ne acı! "Bir an önce bahar gelsin n'olur!" diye Tanrı'dan

dilekte bulunuyorum durmadan, tıpkı karlarla kaplı diyarların insanları gibi.

*

Amca parkasının cebinden kâğıt mendilini çıkarıp sümkürüyor. Öyle güçlü sümkürüyor ki kendi burnumun içinin sızladığı hissine kapılıyorum.

"Bizim kız sık sık size yardım ediyordu demek?"

Amca gözlerinin kenarındaki yaşları silerek cevap verdi. Çıkık elmacık kemikleriyle çok sert bir çehresi var, fakat gözbebekleri bir filinkiler gibi büyük ve yuvarlak.

"Geçen yıl yağmur mevsiminin[53] başlarındaydı. Bizim etrafa saçılmış çöpleri topladığımızı görünce zıp zıp koşa koşa yokuşu tırmanıp yanımıza gelmiş, bize yardım etmişti, hatırlıyorum."

Ben, her gün evden sekize yirmi kala gibi çıktığım için amcaları hiç görmezdim. Muhtemelen çöp toplama noktasının temizliği işine başlamaları saat sekizden sonrayı buluyor olmalıydı, herhangi bir nedenle geç kaldığım ya da izinli olduğum günlerde amca ve yanındaki teyzeyi görmüş olmalıyım. Dolayısıyla amca ile teyzeyi en fazla birkaç kez görmüşümdür. Üstelik Sayaka'nın onlara yardım ettiğinden hiç haberim yoktu. Karım biliyor muydu acaba? Hiç bahsetmedi ama.

"Buralardan pek araç geçmiyor, ama arada sırada bazı araçlar aşırı sürat yaparak geçebiliyorlar. Karşıdan karşıya geçerken sağına soluna iyice bak, sonra, "MÜSAADE EDİNİZ!" diyerek elini kaldır, öyle geç, e mi? "

Üçgen göbeğin üç tarafını teğet geçen yollardan biri, yan geçişe bağlanıp şu anda karımın oturduğu İsahaya'ya gidiyor.

53 *Tsuyu* adlı Haziran ayı civarında tezahür eden yağmur mevsimi. (Ç.N.)

Diğeriyse, su kaynağının oradan 206 No.lu karayoluna bağlanıyor; üzerinde Saykay Köprüsü var ve Sasebo'ya gidiyor. Üçüncüsüne gelince, bu atom bombasının patladığı noktanın tam altında bulunan Matsuyama semtinden kentin merkez semtlerine doğru ilerliyor. Trafiğin tıkandığı sabahlarda, kestirme olarak kullanıldığından mıdır nedir, zaman zaman sabahları bu yoldan bazı araçlar aşırı süratle geçiyorlar. Burada yaya geçidi de, trafik lambası da olmadığı için, trafik yoğunluğunun çok olduğu ulusal karayolundan bile çok daha fazla tehlike arz ettiğini söyleyebilirim.

Karım da, ben de Sayaka yola çıkacağı zamanlarda, "Sağına soluna iyice bakıp, sürücülerin seni gördüğünden emin olman için elini de dimdik havaya kaldırarak geçeceksin, anlaşıldı değil mi?" diye sıkı sıkı tembih ederdik. O da tembihlerimizden çıkmazdı. "MÜSAADE EDİNİZ!" diye bütün gücüyle bağırmak ve aynı şevkle kolunu dimdik kaldırmak suretiyle, hakikaten de muazzam bir dikkatle sağını solunu teyit ettikten sonra karşıdan karşıya geçerdi.

Yine aniden Sayaka'nın yüzü göz kapaklarımın ekranından geçiveriyor. Küçük kızın çöpleri şevkle toplarkenki hâlinin dokunaklılığına dayanamayarak yummuştum gözlerimi. İnce gözkapaklarımı hararet bastığını fark ediyorum. "Sayaka artık yok," diye içimden kendimi telkin ediyorum. Fakat her telkin edişimde Sayaka'nın görüntüsü canlanıveriyor.

Kafamda canlanan dünyayı kelimelerle yadsımam mümkün değil. Ne kadar, "O kız artık yok!" ya da "O kız öldü," cümlelerini tekrarlayıp dursam da, bunları her tekrarlayışımda Sayaka'nın görüntüsü canlanıyor kafamda. Bu Sayaka'nın şimdi yaşadığı *dünyayı* hayal etmeye zorluyor beni âdeta. "Bu dünyada yitirdiğimiz görüntülerin, uzaklara doğru sürüklendikten

sonra, sonunda bizim kafatasımızın içindeki bir sahile vurması gibi bir şey mümkün olamaz mı?" diye düşünmekten kendini alamıyor insan.

İnsanların Nirvana gibi, öteki dünya gibi, *Garptaki Arık Ülke*[54] gibi şeyleri, yani bu dünya olmayan, başka bir dünyayı tahayyül edegelmiş olması, beynin hayal gücü ve mantıksal düşünme şeklindeki iki işlevinin arasındaki kopuştan ileri gelmiştir kanımca.

Karmaşık meselelere kafa patlatmakla zihnimiz yorulunca kafamız ısınıverir. Denizin dibindeki içi bomboş bir istiridye kabuğu gibi silik hüzünlere batıvermek istiyorum saflıkla. Fakat yanıtlanması imkânsız soruların birbiri ardınca kafamda belirmesini hiçbir şekilde önleyemiyorum işte. Kuşku yok buna.

Neden Sayaka sadece ve sadece dört yıl kalabildi bu dünyada? O gün, öğleden hemen önce sularında, bizim mimarlık yazıhanesine karım telefon etmiş ve Sayaka'nın ateşinin çıktığını söylemişti. Kızımızın her zamanki hafif rahatsızlıklarından biri olduğunu sanmıştım. Bundan kısa bir süre önce de *hidroa* olduğu zaman ortalığı velveleye verdikten sonra çocuk hastalıklarına alışmaya başlamıştım. Gerçekten de çocukların ortada gözle görülür bir sebep yokken ateşlerinin çıkması çok sık görülen bir durumdur. Aynı günün akşamı, karım beni arayıp kızımızın ateşinin gitgide yükseldiğini, ambülans çağırmayı düşündüğünü, bunun uygun olup olmadığını bana sorduğunda, taksi çağırmasının yeterli olacağını gayet gamsız bir şekilde söylemiştim. Bundan dolayı ne kadar pişman olduğumu anlatamam. Bu pişmanlık hissinden ömrüm boyunca da kurtulamayacağım. Keşke karımın dediği gibi yapsaydım.

54 Mahayana Budizmi'nin kollarından biri olan Arık Ülke Budizmi'ndeki Budaların yaşadığı cennet ya da "mutluluk diyarı"na verilen ad. Sanskritçe adı Sukhavati'dir. (Ç.N.)

Hep böyleyimdir işte ben. Karar vermem çok uzun sürdüğü, sümsüklük ettiğim için oldu bütün bunlar...

Hava, soğuk ve saydam bir su birikintisi misali berraklaştı. Artık yapraklarını dökmüş olan kiraz çiçeği ağaçlarının dallarının ucunda biriken çiyler parıldamakta. Sayaka'nın anılarının girdabına kapılıp gitmemek için kendimi toplamak maksadıyla derin bir nefes alıyorum.

Dünya tertemiz yunup yıkanmış gibi ıslak. Sayaka'nın böylesine harika bir dünyada dört yıl da olsa yaşamış olması ne güzel! Hayat bir insanın doğumuyla yeterince kutsanan bir şey değil mi zaten! Ömrün uzunluğundan kısalığından yakınmanın bir âlemi yok. Bu sonsuz evrende ha dört yıl yaşamışsın, ha yüz yıl. Ömür dediğimiz şey bir ışığın yanıp sönmesi misali...

"Kız nasıldı, yaramazlık yapar mıydı?"

"Yok efendim, hiç yapmazdı."

Amca yine kâğıt mendilini çıkarmış burnunu silmekte. İçinden beyaz kılların fışkırdığı burnunun ucu pembeleşti.

"Bizimkine de hep arkadaş olurdu senin kız."

"Evet haklısınız. Lafı gelmişken, bugün yenge hanımefendi size eşlik etmiyor sanırım?" diye sordum amcaya ayağımın dibindeki kuru otların arasındaki istiridye kabuğunu alıp cebime yerleştirirken. Amca benim yerden alıp cebime yerleştirdiğim şeyin ne olduğuyla hiç ilgilenir gibi görünmüyor. Onun bakışlarını odakladığı şey, ben değil, belleğinin derinliklerindeki bir şeyler olsa gerek.

"O yengen değildi. Yengen genç yaşta sizlere ömür. Burada birlikte çalışırken gördüğün ihtiyar teyze, benimle beraber yaşayan bacımdı."

"Ah, öyle mi? Demek o hanımefendi sizin kız kardeşiniz. Uzun yıllar birbirine destek olagelmiş uyumlu bir çift gibi görünüyorsunuz. Bugün kendileri size neden eşlik etmiyor acaba? Rahatsızlar mı yoksa?"

"Hiç sorma kardeşim, bacım da göçtü. O da geçen yıl yazın... "

Bu kez benim nutkum tutuldu. Böyle durumlarda ne söylenmesi gerektiği bir türlü aklıma gelmiyor. Susup, buz gibi soğuk ve berrak gökyüzünü seyretmekten başka bir şey yapamıyorum.

"Öğleden az önce fenalaşmıştı, garip. Beyin kanaması dediler. Hep uyudu, bir türlü gözlerini açamadı. Gece de son nefesini verdi."

"Bizim kız da aynen sizin kız kardeşiniz gibi, öğleden az önce ateşlenmiş, gece nefes darlığı çekmeye başlamış ve öylece son nefesini vermişti. Elimizden hiçbir şey gelmedi."

İlk defa göz göze geldik ve birbirimizi yokluyoruz. Amcanın gözleri berrak. Bu gözlerin denizlere, deryalara uzun süre bakmış birinin gözleri olduğu hissine kapılıyorum.

"Ağustos'ta mı?"

"He ya... Çok sıcaktı, biliyor musun..." diyordu ki amca lafını tamamlayamadı, su kaynağına giden yola baktı. Eski tip bir siyah Crown marka otomobil aşırı sürat yaparak yaklaşmakta. Arabanın disk çalarının hoparlörlerini her nedense dışarı yöneltmiş, sesi de sonuna kadar açık, etrafa elektrogitar ve davul seslerini püskürterek hırçınca yol almakta bu araba. Arabanın yerden yüksekliği de alçaltılmış olduğu için sürünür gibi gidiyor: huzursuz ediyor insanı.

Üç yol ayrımında bile hızını kesmiyor araba, üçgen göbeğe yaklaştığında şoförün yanındaki koltuğun camında *hannya*

maskesi[55] gibi hemen hemen hiç kaşı olmayan solgun bir yüz göründü bir anda ve bir kutu birayı camdan dışarı fırlattı. Havada bir eğri çizen teneke kutu göbeğin kara zemininde iki takla attıktan sonra duruyor ve içinde artakalan kahverengi sıvı ve ak köpükler dışarı akıyor.

O esnaya kadar omuzlarını düşürmüş ve sakin görünen amca, birden ayağa fırlıyor ve havada bir şeyleri kesiyormuş gibi, yumruklarını kafasının üstüne kaldırarak, "Ulan adi herifler! Ne yaptığınızı sanıyorsunuz ha, itoğlu itler!" diye uzaklaşmakta olan arabaya doğru avazı çıktığı kadar bağırıyor, bense bir uykudan uyanır gibi bir ruh hâli içindeyim, derhâl elimi cebime sokup istiridye kabuklarını sıkıca kavrıyorum. Amca da muhtemelen karımın cinsinden olmalı. Karım ve bu amca gibi insanların sayısı artarsa savaşlar ortadan kalkmayacaktır.

*

"Bunu o itlerin yanına bırakmayacağım, bak şuraya yazıyorum!"

Gazabı bir türlü dinmeyen amcanın omuzları kalkık, yerinde duramıyor. Arabanın yöneldiği, atom bombasının patladığı yere giden yoldan yana birkaç defa gözlerini dikip sert sert bakıyor. Herifler dikiz aynasından amcanın hareketlerini görüp de geri gelirler mi diye korkudan titriyorum bense.

Amca ağır adımlarla teneke kutunun düştüğü yere gidiyor, kutuyu yerden alıp içindeki sıvıyı toprağa döküyor. Toprak siyah sıvıyı emiyor, çürük meyve kokusunu anımsatan mide bulandırıcı bir koku yayılıyor etrafa. Böyle ferahlık veren bir

55 Japon Nō tiyatrosunda kullanılan bir maske türü. Bir dişi ecinniyi ya da dişi yılanı temsil eder. (Ç.N.)

sabahta, bu tür iğrenç kokuları koklamak istemiyor insan. Kokunun kaynağı olan içki şüphesiz sabaha değil geceye ait.

Amca kutuyu hafifçe sallayınca, kutunun ağzından kahverengiye dönüşmüş bir izmarit başını uzatıyor. Amca bunu bir kâğıt mendilin içine koyup, özenle sarmaladıktan sonra seyyar küllüğünün içine tıkıştırıyor, teneke kutuyu ise yanındaki taburenin üstüne koymuş olduğu çöp kutusuna atıyor. Herhâlde bu çöp kutusunu evine götürecek ve gelecek hafta çarşamba günü kendi çöpü olarak atacak —ne kadar da tertipli bir insan.

"Burası yol kenarında ya, göze çarptığı için böyle görgüsüz tipler buraya çöplerini atıyorlardır herhâlde, değil mi efendim?"

Böyle söyleyerek amcayı teskin etmeye çalıştım.

"Zamane gençlerinde iş yok kardeşim. Gitgide bozuluyorlar. Ben sana söyleyeyim!" diye mırıldandı amca, ama benim bu türden yeni nesil eleştirilerine karnım tok! Günümüzde olduğu gibi geçmişte de edepsiz herifler olmuştur, ama bunları genelleyemeyiz. Örneğin Sayaka, onlardan biri değildi kesinlikle. Böyle düşünmeme rağmen, üslubumu sertleştirerek amcaya kafa tutmak niyetinde de değilim, çünkü ölenlerin anılarını yâd etmek istiyorum ben. Üstelik karım, baba evine döndükten sonra bana, Sayakam'a dair anıları anlatacak kimse de kalmadı. Böyle ferahlık veren huzur dolu bir sabah başkalarının öfkelerinin girdabına kapılmak niyetinde falan değilim ben.

"Bizim rahmetli bacı var ya, burada senin minik kızla beraber etrafa saçılmış çöpleri neşeyle toplarken acayip şeylerden bahsederdi, biliyor musun!"

İlk söylediklerine kulak kabarttım, cümlesinin sonunda söylediklerineyse pek dikkat etmedim. Bilhassa ikisinin birlikte

çöp topladığına dair sözleri üzerine, yaşlı bir teyzeyle minik bir kızın birlikte çalışma görüntüsü zihnimde tüm canlılığıyla beliriverdi. Bu görüntüde bulunması gereken ince ayrıntıları kafamda canlandırabildiğimi söyleyemem, ama tam da ince ayrıntılardan mahrum olmasından ötürü görüntü yumuşacık bir renk ahengine bürünüyor. Âdeta yaşlı bir nineyle minik torunu, çöp değil de bir meyve bahçesinde taze meyve topluyormuş gibiler bu görüntüde.

"Velhasılıkelam, bizim bacı ne demişti biliyor musun? Güya gece yarısı devasa deniz dalgaları buralara kadar geliyormuş. Nitekim bu etrafa saçılmış çöpleri de onlar getiriyorlarmış!"

Amcanın derin kırışıklıklarla damgalanmış yüzüne dik dik baktım, o da utangaç bir edayla gülümseyiverdi bana. Bu adamın böyle gülümsediğini, Sayaka'yla konuşurkenki gülümsemesinden bu yana ilk kez görüyorum.

"Ne acayip şeyler söylemiş di mi bizim rahmetli, kim inanır ki böyle safsatalara?"

"Ee, kız kardeşiniz deniz sularının buralara kadar geldiğini söyledi öyle mi?"

"Senin anlayacağın, geçen yıl sonunda Hint Denizi'nde bir tsunami felaketi olduydu ya hani. Onu mu düşündü n'aptı? Ha diyelim ki, tsunami hakikaten oldu, öyle olsa bile deniz sularının bu kadar içerilere kadar gelmesi mümkün değildir. "

Yüreğim nefes almamı zorlaştıracak denli hızla çarpmaya başlıyor.

"Üstelik sözüm ona, gece yarısı oluyormuş bütün bunlar. Bu hayalleri kurarken tsunamiyi değil de, med cezir olayını mı düşündü, n'aptı, anlamadım ki kardeşim. Herhâlde o sıralar tamamen bunamıştı zavallı. Bir de diyor ki, buralar tam da dalgaların vurduğu yer olduğu için, dalgalar bu tür cisimleri

sürükleyip getiriyormuş. Yani tahta parçaları da, hazır erişte çorbası kapları da, plastik torbalar da, pet şişeler de, hepsi insanların attığı çöp değilmiş, dalgaların uzaktan getirdiği cisimlermiş. Aslına bakarsan kardeşim, hakikaten son zamanlarda denizi mahvettiler, çöplüğe çevirdiler. Deniz kıyıları hep kirlendi, affedersin bombok oldu..."

Bir anda kendimi bir deniz kıyısında, etrafa dev dalgaların getirdiği cisimlerin saçılmış olduğu bir kumsalda buluyorum. Sayaka orada yürüyor işte. Kırmızı kurdeleli hasır şapkasını sonuna kadar kafasına geçirmiş, filozoflar gibi ellerini arkasında kavuşturmuş, başını öne eğmiş, terliklerini şıpıdık şıpıdık sürüyerek bir kilometre uzunluğundaki kumsalı adımlamakta kızım. Güneşten yanmasın diye Sayaka'nın omuzundan aşağı kaymış olan sahil havlusunu düzeltiyorum. Sayaka sadece istiridye kabuklarını değil, çöpten başka hiçbir şeye benzemeyen balık kafası, şarap mantarı, el aynasının metal sapı gibi şeyleri de yerden toplayıp bana, "*Babacık, bu ne?*" diye soruyor. Gördüğü her şey bu minik kızın gözüne denizin o engin gizeminin parıltıları olarak yansıyor olmalı. Annesi topladığı eşyaların pis olduğunu söyleyerek derhâl atmasını söyleyip paylıyor onu. Ama bana sorarsanız denizde yıkanmış bu çöplerde canlı yaratıklara özgü bir şeyler var ve bunlar insanların dünyasında kendilerine bulaşan kirlerden arındıkları için pis olamaz. Bu nesnelerin her birinin renkleri, bir hatıra fotoğrafına yansıyan insanlar ve nesnelerin renkleri gibi solmuş gibi görünüyorlar. Bunlar insana huzur veren şeyler ve bence gayet de pirüpaklar.

Sayaka'nın güleryüzlü hâlini ve dünyaya yönelik müthiş merak hissiyle pırıl pırıl parıldayan gözlerini her görüşümde ruhumun derinliklerine nüfuz eden bir mutluluk hissine kapılıyorum. Güneşin sağlıklı ışınları sahilin her yanına yağmur

taneleri misali yağmakta ve ufuk çizgisinin üzerindeymiş gibi görünen yelkenlinin bezinden yansıyan beyaz pırıltı gözlerimi kamaştırmakta.

Tüm bunlara rağmen mutluluğun doruğuna vardığım an, tam o an, bir huzursuzluk yüreğime işlemeye başlıyor. Bunların tümünün hayal olduğunu ve dünyanın bir yerlerinde bir sökük meydana geldiğini canlandırıyorum muhayyilemde. İşte tam bu esnada, "*Bu ne*?" diyerek Sayaka açık mavi renkte bir deterjan kabını uzatıyor bana. Çok da oralı olmadan kabın etiketine şöyle bir bakıyorum... *Katakana* harfleriyle[56] yazılı olması gereken etiketin üzerindeki harflerde bir tuhaflık var. Hem harf hem de değil gibiler. Bir türlü okuyamıyorum bunları. Hani rüyanızda bir yazıyı okumaya çalışırsınız da okuyamazsınız ya, —zira rüyalardaki yazıların da ayrıntıları yoktur— bu dünyada da ayrıntılar noksan işte! Sadece bunların dış hatları görülebiliyor. Etrafımdaki her şeyin hayal ürünü olduğu şeklindeki derin şüphenin dalgaları yüreğimi kaplıyor. Paniğe kapılıyor, elimdeki kabı fırlatıp atıyorum. Kafamızın içindeki imgeler, ayrıntıdan yoksunlar!

Ağlamaya başlayan Sayaka'yı sımsıkı kucaklıyorum ve tebessüm ediyorum acı acı. Dünyanın muazzam bir hayalin ürünü olduğu, bu dünyadaki söküğün her an büyüyebileceği ve emsali görülmemiş bir yıkıma uğrayabileceği için derin bir dehşet hissinin pençesinde buluyorum kendimi. Sımsıkı kucakladığım Sayaka'yı salmak istemiyorum. "N'oldu yahu?" diyerek fırlattığım kabı eline alarak etiketteki yazıya bakan karım, "Korece *hangul* karakterleri bunlar, Güney Kore gemisinden

56 Japonca'da kullanılan üç alfabe sisteminden biri. Kanci adlı Çin ideogramlarından türetilmiş bir hece alfabesi olan *katakana* özellikle yabancı kökenli kelimeleri ifade etmek için kullanılır. (Ç.N.)

atılmış olmalı bu kap..." diye gayet uçarı bir edayla kumları ayaklarının altında ezerek yürümeye devam ediyor.

"Çöplerin böyle etrafa saçılmasının nedeninin buralara kadar gelen dalgalar olduğunu söylerdi bacım. Senin anlayacağın, bizimki pek bir safdil olduğu için dünyanın az evvelki gibi serserilerle dolup taştığını ve bunların utanmadan sıkılmadan böyle terbiyesizlikler yaptığını rüyasında görse inanamazdı, biliyor musun..."

"Kız kardeşiniz hanımefendi, med cezirden ötürü dalgaların gece yarısı buralar kadar geldiğini söylüyordu, öyle mi?"

Başkalarının gözüne görünmeyen bu dünyaya özgü bazı bağlantıların bana kısa bir süre sonra görüneceği hissine kapılıyorum. Tabii yeni bir kuramı keşfeden bir dâhinin önsezileri gibi bir şey değil bu. Daha ziyade, bir bulmacanın çözümünü ya da bir bilmecenin yanıtını kavradığımız andan az evvel bizi ziyaret eden o sis tabakasına bürünmüş sezgi gibi bir şey...

"Yahu med cezirin şiddetli olduğu Ariake sahilinde değiliz ki, limandaki med cezir o kadar şiddetli olamaz ki. Bizim bacı hafiften bunamıştı galiba. Pek muhatap olmazdım ben. Kavga etsen ne yazar. Nafile yahu... Böyle şeylere kanacağım diyorsa kansın diye düşünürdüm; ben n'apayım yani?"

Amca, ağabeyim gibi duyarlı değil. Vurdumduymaz bir tip. Ama yine de onda bir sıcaklık, bir yumuşaklık da var. En azından fen alanında eğitim görenler gibi olayları salt mantık aracılığıyla kavramaya çalışmıyor. Buna karşılık, amcanın beşeri bilimler alanının ilim ve irfanını edinmiş bir tip olduğunu da söyleyemeyiz açıkçası.

"Kız kardeşiniz, bunlardan bizim kıza bahsetmiş miydi acaba?"

"He ya! Bizim bacı ipe sapa gelmez safsatalarını senin rahmetli kıza da anlatırdı... Zavallı minik kızcağız da nefesini tutmuş merakla dinlerdi. *Deniz sulayı buyalaya kaday geliyoy ha! Balıklay da mı? İstiyidyeley de mi? Ahtapotlay bile geliyoy ha?* diye soru yağmuruna tutarak hem de..."

Şu an içime yayılan ve yüreğimi ısıtan bu sıcaklık hissini karım anlardı herhâlde.

Otlar sabah çiylerinden ıslanmış. Yol bembeyaz parlamakta. Telefon kulübesinin açık mavi renkli camına beyaz bulutlar ve mavi göklerin aksi vuruyor. Sayaka'nın yüreğimde yaşadığını hissediyorum...

Üçgen göbekteki yaşlı kiraz çiçeği ağacının köklerini ve telefon kulübesini sessizce yıkayan dalgalar canlandı gözümün önünde. Geceleyin göze görünmez bir med cezir dalgası geliyor ve şehir sulara gömülüyor. Böyle bir akıl yürütmede bulununca, limandaki denizin kabarmasıyla çekilmesi arasındaki farkın yüz metreye varması gerekir, ama deniz diyorsam gerçek deniz değil bu. Denizin katmanlarından biri olup da denizden sızan *bir başka deniz*den bahsediyorum. Çin mürekkebinin ya da sulu boyanın kâğıdın altına sızması gibi, somut cisimlerin etrafına sızan hâleler gibi sızan bir deniz.

Ayrıca, dün gece atılmış bir çöp torbasının dalgalar tarafından devrilişi canlandı gözümün önünde.

Yüksek ateşten dolayı karabasanlar gören Sayaka, bitkin bir hâlde, "*Babacık denize gidelim. Denize... Hep beraber denize gidelim, olmaz mı babacık*?" diye sayıklıyordu. Ona ilk müdahalenin yapıldığı çocuk hastalıkları kliniğinden acil servise sevk edilmiş olan kızımın yanına ancak gece yarısı yetişebilmiştim. Muazzam ateşten dolayı yanan bir soba gibi sıcak elini avcumun içine alarak, "Tabii yavrum, sen bir iyileş

beraber denize gideceğiz, orada beraber istiridye kabukları toplayacağız..."

Bir süre sonra ateşi daha da yükselen Sayaka, "*Deniz bize gelecek, di mi*!" diye boğulur gibi zorlukla nefes alarak sayıklamıştı. Evet, daha küçüktü ve bazı ifadeleri karıştırmasına, yanlış kullanmasına pek aldırmıyordum, fakat onun bu sözleri her nedense kafama takılmış, yüreğimde yer etmişti. Sayaka'nın sözlerinde bir hakikilik bulmaya başlamamın vesilesi de o an olmamış mıydı zaten?

Gece yarısı deniz sularının sahilden kilometrelerce uzaktaki kara bölgelerine kadar gelip buraları bastığını benden başka bilen birilerinin olmasına şaşırdım açıkçası, ama şaşkınlığım bununla sınırlı değil. Şaşkınlığımın asıl sebebi, o yaşlı kadının bilincini, Sayaka aracılığıyla edinmiş olabileceğim düşüncesine kapılmamdır. Yani hakikat bana iletilmişti. Nitekim cebimde bu olgunun yadsınamaz kanıtının nemli ağırlığını hissetmekteyim şu an...

"Asabiyimdir biliyor musun, onun bu safsatalarına artık dayanamadım, tepemin tası attı ve buna adamakıllı bir fırça çektim, 'Ne zırvalıyosun ulan sen!' gibilerinden... O da başlamaz mı ağlamaya... Ah ahh, şimdi ne kadar pişmanım bilsen, neden daha nazik davranmadım bacıma diye..."

"Efendim, eminim kendisi sizin kötü bir niyetinizin olmadığını, onu sevdiğiniz için öyle yaptığınızı anlamıştır... Ee, yani sanırım..." diye çok temellendiremediğim omurgasız teselli sözlerini geveledim ağzımda.

"Keşke öyle olsaydı ama... Yaa bu adamakıllı bunamıştı biliyor musun? Mesela, çay demleyecek, soğuk suyla demlemeye çalışır, gider eldivenleri buzdolabına koyar, kışın ortasında '*karpuzu nereye koymuştum*' diye aranmaya başlar... İşte

bunlar beni çileden çıkarıyordu, kendimi tutamayıp, "Ulan bunak karı!" diye payladığını çok olmuştur bacımı..."

"Efendim, insan yarın bir gün yitireceğini bilemediği yakınlarını ister istemez azarlayabiliyor, kalplerini kırabiliyor, gayet tabii bir mesele bu heyhat! Bendeniz de kızımı çok azarlamışımdır mesela..."

Ağladığında Sayaka'yı daha sıkı, daha bir sıcaklıkla sarıp kucaklasam n'olurdu ki?

"Sorması ayıp ama, kız kardeşiniz kaç yaşındaydı?"

"Vefat ettiğinde altmış yedi yaşındaydı."

"Eh, o yaşlarda azar azar çocukluğa geri dönen insanlar çıkıyor."

"Vallahi ben de çocukluğa dönmek isterim. Hiçbir şeye kafayı takmayan bebeler gibi olmayı..."

"Aslında yeterince uzun yaşarlarsa insanlar ister istemez çocukluğa dönüyorlar. Örneğin ben hep yüz yılı devirmiş insanlarda çocuklara özgü bir şeyler bulurum. Çocukluğa hangi yaşta döneceği kişiye göre değişir tabii."

"Ölmeden altı ay önceki dönemde bacım, hakikaten de çocukluğa dönmüş gibiydi. Geçen yıl kiraz çiçeği ağaçlarının tamamen çiçek açtığı dönemde, ağaçları sarsarak taç yapraklarını kendi üstüne yağmur gibi yağdırıp neşelenmişti. Böyle çocuklaşması geçen kış başlamıştı... Unutkanlığı had safhadaydı, ayrıca tuhaf tuhaf konuşurdu rahmetli..."

"Hastaneye götürseydiniz keşke..."

"Yahu, kendi istemedi... Çok gururlu bir insandı biliyor musun... Kaldı ki gece gündüz o vaziyette değildi ki... Arada sırada oluyordu... O yüzden ısrar etmedim ben de. Aslında

bunamasından korkuyordum ya, korktuğum başıma geldi senin anlayacağın..."

"Benekli bunama" diye insanın yüreğini acıtan kısmi bunama rahatsızlığını ifade eden tamlama, dilimin ucuna kadar geldi ama söylemedim bunu, ve bunun yerine, "Efendim, kendimi tanıtmayı unuttum, benim adım Takamori," diyerek ona adını soruyorum.

Amcanın soyadı Nagai'ymiş. Kız kardeşinin adıysa, '百千代' diye yazılıp "Momoyo" diye telaffuz ediliyormuş. O neslin insanlarında pek görülmeyen fevkalade zarif bir ad kız kardeşininki. Maruyama geyşalarına özgü harikulade bir ad değil mi ama, ne dersiniz?

"Senin de gördüğün gibi ben böyle asabi, sefa pezevengi mizacında bir herifimdir. Bacımsa tertipli, düzenliydi. Çok mülayim bir insan olduğu için, yengen sizlere ömür olduğunda, işini gücünü bırakıp, tek başına bir halt yiyemeyen ağabeyini çekip çekiştirmek için gelip yanıma yerleşmişti..."

"Şimdi yalnız mı yaşıyorsunuz?"

"Hee."

"Erkeklere yalnız yaşamak zor zanaattır değil mi efendim? Bakın bizim hanım çekip gidince benim de bütün tertibim düzenim altüst oldu."

Ben de hakikaten birkaç tahta eksik. Nasıl da boş bulundum böyle?

"Karın seninle beraber değil mi yahu? Yoksa o da..."

Nagai Bey, karımın da bu dünyayı terk-i diyar eylediğini düşünmüş olmalı.

"Ehh, şeyy, İsahaya'da... Karımın ailesinin memleketi İsahaya'dır da... Orada kalıyor şimdi... Baba evini, ailesini ziyarete

gittiğinde biraz rahatsızlandı da... O yüzden... Yani, ee, bir an önce dönmezse buraya çok zor... Ah..."

Kem küm edip ağzımda birbirini tutmayan ipe sapa gelmez lafları geveledim, telaşa kapıldım. Nagai Bey bir şeyleri sezmiş olabilir. Bazen başkalarının bakışlarının, beni röntgen cihazı gibi kemiklerime kadar görebildiği hissine kapılırım. İşte röntgen ışığı gibi mavi bir ışık var amcanın bakışlarında.

"Aa, bak darılırım. Karına iyi davranacaksın kardeşim! Kolay mı, yegâne kızınızı kaybetmişsiniz, en çetin ızdıraplarla dolu döneminiz. Beraber, omuz omuza bu ağır koşullarla baş etmeniz lazım. İnsanın kendisinin de, başkalarıyla bağlarının da nereden *söküldüğünü* anlamak zordur kardeşim."

"'Söküldüğünü mü buyurdunuz?"

Nagai benim yüreğimi okuyor galiba. Bu azap verici şüphe dalgası içime yayılmaya başladığı için var gücümle bunu engellemenin mücadelesini vermekteyim. Her şey inanmakla başlar. Aksi takdirde, yani her şey şüpheyle başlarsa, ben bir istiridye kabuğu yaratıp kendimi onun içine kapatır ve dünyadan el ayak çekiveririm.

"Kardeşim, demem odur ki bizim bacının ruhu sökülmüş, paçavraya dönmüş olmalıydı... Gitgide, gitgide sökük büyüdü, daha da yırtık pırtık oldu..."

"Gitgide, gitgide?"

"He ya... Gitgide söküldü, sonra, daha biz, "N'oluyoruz!?" demeden tamamen yırtılıverdi. Tüm bunlara rağmen bizim bacı, sanki arkasında koca bir cetvel koymuşlar gibi dimdik dururdu ama... N'aparsın kardeş... "

Bunları işitince, cebimdeki top gibi yuvarlak istiridye kabuğunu avcumda kavrıyor ve sıkıyorum. Bu, cebimde sakladığım şeyler bir sökülme değil, beni gerçekliğe bağlayan bir ilmiktir.

"Bizim bacıda, bir süre sonra hakikaten sökükleri yırtma huyu peyda oldu. Yastıkta bir sökük gördü müydü genişletip yırtar, içindeki karabuğday kabuklarını döşeğe saçıverirdi. *Tanzen*inin[57] söküklerinden pamukları çıkartır, tırnak diplerindeki derileri kaşır dururdu."

"Sökülme ha!"

"Sökül, haykır, kaykıl," diye zihnimde bir çağrışım oyununa başlayıveriyorum gayriihtiyari. Beynim böyle düşüncelerin istilasını durduramıyor... Hoplayıp, zıplayıp koşuşan düşünceler yüzünden benzim soluyor, sapsarı oluyor. Hâl böyle olunca, karımın ve ağabeyimin bana tuzak kurup beni zorla kliniğe yatırmalarının da aslında insan hakları ihlâli falan olmadığını düşünmeden edemiyorum. "Bununla da yetinmedi bizim bacı. Kendi bedenindeki sökükleri de azar azar yırtmaya başladı."

Kafamı dalgalar misali istila eden düşünceleri toparlayamadığım için artık oradan ayrılsam mı acaba diye tereddüt ediyorum bir an... Diğer yandan, yalnız ihtiyar Nagai Bey kendine bir dert ortağı bulmuş olmaktan son derece memnun, üstelik Nagai Bey'in baldan tatlı muhabbeti de beni cezbetmekte. Eğer onun kız kardeşi hanımefendiyle Sayaka'yı bir ikili gibi düşünürsek, biz de onunla bir ikiliyiz. Hâl böyleyken, muhabbetini sonuna kadar dinlemenin benim için bir görev olduğuna hükmediyorum.

"Hani kış gelip de havalar soğuyunca insanın dudakları kurur ve soyulmaya başlar ya. Bilirsin..."

"Pek tabii efendim, zannederim vitamin eksikliğinden oluyor. Benim de başıma gelir bazen."

57 İçi pamukla doldurulmuş kalın kışlık kimono. (Ç.N.)

"Bizim bacı, kabuk bağlayan derisini soyardı hep. Kanamaya başlasa dahi bırakmazdı. Kaç defa bastım fırçayı ama lafımı dinletemedim. Senin anlayacağın, bu kadın kendi kendisinin söküklerini iyice yırtıp parçalara ayırmaya çalışırdı."

Çatlamış derisini soyulmaktan kanatmış ihtiyar kadının dudakları bütün somutluğuyla gözlerimin önüne geliveriyor. Bir süre sonra bir tabakta, kabukları soyulmak üzere sırtüstü yatırılmış bir yengecin beyaz etinin imgesi zihnimi istila ediyor, aniden düşüncelerim kısa devre yapıyor ve "*Yengeç Kündesi* Yoshiharu Tsuge'nin[58] şaheseridir," diye mırıldanıveriyor ve Nagai Bey'in şüpheci bakışlarını yine üstüme çekiyorum.

Ellerimi göğsümün üzerine yerleştirip, kafamın içindeki uğursuz düşüncelerin meydana getirdiği fırtınanın ve yüreğimin çarpıntısının yatışmasını beklemeye başlıyorum. Bu vaziyetimi gören Nagai Bey:

"Kardeş, sen de Katolik misin?"

"Hayır efendim."

Nagai Bey beni tepeden tırnağa adamakıllı süzüyor.

*

Bir süre sonra, "Merhumun aziz ruhu önünde dua edebilir miyiz kardeşim? Ha ne dersin?" diye usulca sordu Nagai Bey.

"Siz Katolik misiniz efendim?" diye bu sefer ben ona soruyorum.

"Evet kardeşim."

---

58 Yoshiharu Tsuge (1937-) günümüz Japon *manga* sanatçısı ve deneme yazarıdır. *Yengeç Kündesi* (*Hissatsu Surume Katame*, 1978) sanatçının ilgi gören manga eserlerinden biridir. (Ç.N.)

"Efendim, biz Budist olduğumuz için, bizde Sonsuz Işık Budası Amida Nyöray'ın heykelciğinin bulunduğu bir sunak var, ama duanız için sakıncası olur mu acaba?"

"Olmaz kardeşim."

Ağabeyim, "temizlik, temizlik" diye kafamın etini yediği için evi derli toplu tutuyorum, bu yüzden eve bir yabancıyı davet etmek beni öyle fazla rahatsız etmiyor. Hem, eve dönüp ilacımı içsem iyi olacak.

"O hâlde memnuniyetle efendim. Sayaka da uzun süreden sonra sizi gördüğüne sevinecektir."

İkimiz de doğrulup sabah güneşinin ışıklarının içinde aheste aheste yürümeye başlıyoruz.

"Dün gece yağmur mu yağmış yahu? Yollar böyle ıslandığına göre..."

Islaklığından ötürü kapkara gibi görünen yer, güneş ışınlarını yansıtıyor ve bu ışınlar, güneşin karları erittiği kış sabahlarında olduğu gibi, insanın gözlerini kamaştırıyor. Yağmurdan değil, deniz sularının buralara kadar gelmesinden ıslandığını düşündüğüm elektrik direklerinin ve telefon kulübesinin deniz dalgalarıyla yıkanması canlanıveriyor gözlerimin önünde. Fakat bunları damdan düşer gibi söylesem, sadece Nagai Bey'in kafasını karıştırmış olurum. Hiç acele etmeden amcanın kız kardeşi ve Sayaka'nın sırrına mazhar oldukları başka bir dünyanın varlığı gerçeğini onun da anlayabilmesi için çaba harcamalıyım şimdi. Umursamaz bir tavır takınmalıyım. Biraz tutuk bir şekilde oturduğum apartmanıma doğru yürümeye başlıyoruz.

Dar asansöre binince ikimizi de bir rahatsızlık hissi kaplıyor. İkimiz de ne diyeceğimizi bilemiyoruz. Canım sıkılıyor, her yanım sırılsıklammış gibi ürperiyorum. Asansörün

göstergesindeki rakamlara gözlerini dikmiş olan Nagai Bey burun deliklerini oynatmaya başlayıp aniden bana dik dik bakınca hafiften huysuzlanıyorum.

"Bişey kokuyor yahu... Balık kokuyor balık..."

Nagai Bey'in bir dolap çevirmekte olduğu ve bunun bir parçası olarak bana yaklaşmış olduğuna dair bir şüphe beni için için kemirmeye başlıyor. Artık ona gerçekleri anlatmam gerektiği yönünde güçlü bir dürtünün pençesine düşer gibi oluyorum. Biz, düşman falan değiliz ki, aynı inancı yüreğinde barındıran inanlar gibiyiz biz onunla. Hem aslında Nagai Bey de gerçekleri biliyor olmalı. Kız kardeşinin anlattıklarının yalan olmadığını, gerçekten de dalgaların buralara kadar geldiğini; binaları, yolları, arabaları içine gömdüğünü...

Bir takım şeyler dilimin ucuna kadar geliyor ama kat numaralarının yanıp sönüşünü izlemeye dalmış Nagai Bey'in yediği bir lokmayı yutmakta zorlanıyormuş gibi görünen âdemelmasına bakınca yeniden suskunlaşıyorum.

"Yahu, hakikaten de bir koku var!" diye Nagai Bey kendi kendine söylenir gibi mırıldanıyor ve üstündeki lacivert parkanın yakalarını ve yenlerini koklamaya başlıyor.

"Gemilerde çok bulunduk biliyor musun... Ton balığı gemilerinde... O zamanki gemiler hep ahşaptı. Pasifik Deryası'nda epey bir açılır, uzaklara giderdik. Elli yıl olmuş. Bu parkayı da o zamanlar, deryalarda ton balığı seferine çıktığımızda giyerdim. Meslekten ayrılınca kuru temizlemeye verdim, güzelce temizlettikten sonra kaldırmıştım bir kenara. Geçenlerde *kiri*[59] ağacından yapılma sandıkta buldum. Yarım asırlık olmasına rağmen ne güve yemiş ne de en ufak bir çizik var. Bakırın börtüyü böceği kaçıran bir tesiri olmalı."

59 Mor çiçekli bir süs ağacı. (Ç.N.)

Yanılmamışım, denizlere, deryalara uzun süre bakmış biriymiş o işte! Gözlerinin berraklığı da bundan olmalı...

"Aa, öyle mi, gerçekten de simanızda tıpkı bir balıkçınınkini andıran bir şeyler var zaten."

"Gençlikte kaldı bunlar..."

Balıkçılığı neden bıraktığını sormuyorum, çünkü şu anda yandan görmekte olduğum Nagai Bey'in şakağındaki yara izi gözüme çarpıyor. Huysuz ve asabi mizaçlı biri olduğu için gençliğinde çok kavgalara karışmış olması kuvvetle muhtemel.

"Hiç mors gördünüz mü peki, hani soğuk denizlere gittiğiniz zaman falan?"

Söylediklerine karşı bir şey söylememenin ayıp olacağını düşündüğüm için böyle sormuştum ama benim bu çağrışımım fazla mı uçuk kaçtı nedir, Nagai Bey beni şüpheci bir çehreyle süzmeye başlıyor.

"Neden kardeşim?"

"Ee, bizim rahmetli kız çok severdi de onları... 'Babacık, ne kadar da morsa benziyorsun!' 'Çok tatlısın!' diye tutturmuş, boynuma atılmıştı hatta bir seferinde. Bu mahluklar şişman oldukları için arkadan bakınca boyunları yokmuş gibi görünür. Özellikle yandan baktığınızda enseleri doğrudan sırtlarına bağlanıyormuş gibidir ya..."

Niyetim sadece aramızdaki rahatsız edici sessizliği bozmaktı, fakat Nagai Bey konuyu ciddiye aldı.

"Vallahi kardeşim, yunus, balina, bunları çok gördük, fok görmüşlüğümüz de çok olmuştur, ama mors gördük mü dersen.... Deniz müzesindekileri gördük tabii. Üstelik Pasifik Okyanusu'nun epey güneylerine de inmişizdir hani... Ne

yalan söyleyeyim, gördüysem de belleğimde kalmamış... Eh biz de bunamaya başladık galiba..."

Böyle dedi Nagai Bey, asansörün göstergesindeki rakamların birer birer artışından gözlerini ayırmadan. Dudaklarını *hiragana* alfabesindeki[60] "へ"= *he* harfi gibi bükmüş, suskun. Aramızda yine bir soğuk rüzgâr esmekte. Rahatsız edici bir gerginlik... Asansörün yukarı çıkış hızı elbette her seferinde aynıdır, ama buna rağmen ben yer çekimi ivmesinin gitgide arttığını tespit etmek mümkün olmasa da, izafiyet kuramı uyarınca boylamasına bir basınçla sıkıştırıldığımı ve gitgide daha fazla şişkolaştığımı, bundan ötürü zamanın da çok daha yavaş geçtiğini derin bir hassaslıkla hissetmekteyim.

"Demek on ikinci kattasın. Üst katların kirası pahalıdır, di mi?"

"Yoo, hayır. Bu apartmandaki dairelerin çoğu üniversite öğrencileri için tek göz odalardır, bizimki de iki oda, bir salondur. Geniş değildir. O kadar pahalı sayılmaz."

"Ayıptır sorması, kirada mısın?"

"Tabii ki."

"Manzaranız iyidir ama?"

"Eh sayılır. Fakat son zamanlarda bütün şehri yüksek konutlarla doldurdular. O yüzden görüş alanımız bayağı daraldı."

"Denizi görebiliyor musun?"

"Yok efendim, nerede... Liman civarına inşa edilen yüksek konutları görebiliyoruz ancak. Bununla birlikte Megami Köprüsü de biraz görünür. Fakat deniz maalesef..."

"Hint Denizi'nde meydana gelen o büyük deprem afeti burada olsa, oradaki gibi muazzam tsunami dalgaları oluşsa

60 Japonca'daki üç alfabesinden birinin adı. (Ç.N.)

bile, o dalgalar bu kadar içerilere kadar gelmez ki, di mi? Bizim bu bacınınki de iş değil yani, deli saçması!"

Benim kastettiğim şeyin tsunamiyle, yani dev dalgalarla alakası yok; daha ziyade meddeki kabarma durumuna benziyor benim hipotezim. Denizden denizin bir kısmı dışarı sızar gibi taşıyor ve ses çıkarmadan usulca yolları suya batırıp arabaları kendi içine gömüyor ve o esnada birçok insan mışıl mışıl uykuda olduğu için kimse bu acayip durumun farkına bile varmıyor. Ay tutulması sırasında gökyüzünün gölgelenmesi misali her yerin kararmasına rağmen hem de...

"Efendim, şöyle bir düşünmek lazım, eskiden nasıldı acaba? On binlerce yıl önce burası bir koydu belki de, kim bilir? Yer kabuğunun kabarmasından ötürü deniz toprakla dolmuş karaya dönüşmüş olamaz mı? Bilim adamları dağlarda sık sık istiridye fosili bulmuyorlar mı örneğin."

"Biz insanların maymun olduğu devirleri mi kastediyorsun?"

"Katolik olmanıza rağmen Evrim Kuramı'na inanıyor musunuz siz?"

"O kuramı maymunlar bile biliyor artık. Eğitim kanalında bu konuyla ilgili sık sık programlar çıkıyor, biliyor musun... Artık maymunlar bile televizyon seyrediyormuş. Demek ki var bi şeyler..."

"Maymun türünden ayrılarak insanın ortaya çıkışı beş milyon yıl öncesinde meydana gelmiş diyorlar..."

"O kadar eski değil yahu bu bacımın dediği olay, deniz sularının bir önceki gece şehri bastığını söylerdi o."

Cebimdeki istiridye kabuklarını çıkarıp göstererek gerçekleri itiraf etme dürtüsüne kapıldım, ne var ki asansörün on ikinci kata vardığını bildiren sinyal sesi çınlayıp kapılar

açılınca yapamadım bunu. Elimde kanıt olduğuna göre, yavaş yavaş aydınlatabilirim onu.

*

Antreye girince, "Kardeş bi ellerimizi yıkayabilir miyiz, müsaade var mı?" diye yuvarlak gözleriyle yalvarırmış gibi soruyor. "Çöpten kirlenmiş ellerimizle dua etmek olmaz da ..."

Onu antrenin hemen yanındaki banyoya götürüp lavaboyu gösterdim.

Çamaşır makinesinin yanında bulunan mavi sepette, donlarımı ve pantolonlarımı görünce biraz utandım. Hâl böyleyken, eğer buralara kadar deniz suları geliyorsa, ağabeyimin mantıksal akıl yürütmeleri aracılığıyla göstermeye çalıştığı gibi, nasıl olup da bu çamaşırların ve yere serdiğimiz uzun ve kalın paspasların ıslanmadığına dair bir yaman şüpheye kapılıyorum ve suratımı hararet basmaya başlıyor.

Elimi cebime sokup istiridye kabuklarını kavrıyor, bunların kar taneleri gibi eriyip yok olacaklarına dair endişemi yenmeye çalışıyorum.

Parkasını çıkarıp Sayaka'ya adadığımız sunağın önünde dizleri üzerine oturup onun resmine bakan Nagai Bey:

"Kusura bakma e mi küçüğüm, şu ihtiyar dede, senin yerine seve seve canını verebilirdi. Affedecek misin beni küçüğüm ha? Affedecek misin?" diye resme doğru mırıldanırcasına hitap ettikten sonra katı yüzünü buruş buruş ediyor ve göğsünün önüne doğru kaldırdığı eliyle zarif bir edayla istavroz çıkarıyor. Sabah güneşinin aydınlattığı omuzlarına ve elmacık kemiklerine, onun yan çaprazından bakarak, ızdırabına duygu aktarımı yaparak ben de ağlamaya başlayıveriyorum.

Sayaka sadece nazik, iyi yürekli insanlarla dost olurdu. Kötü niyetli insanları âdeta bir tür altıncı hisle tespit eder ve

böylelerinden yüz çevirir ve yanına yaklaştırmazdı. Böylesine içi dışı birdi benim kızımın. Sahildeki kayalara yapışıp oralarda yaşayan kemiksiz ve çıkıntılarla dolu *turbo salyangozlarını* andırıyor Nagai Bey. Dış görünümü, salyangozun kabuğu gibi katı olsa da, o kabuğun içinde yumuşacık bir şeyleri barındırıyor olmalı.

"Başın sağ olsun kardeşim."

Duasının ardından Nagai Bey, diz çöküp alnını yere dayayarak bana saygılarını sunuyor ve bir defa daha taziyelerini dile getiriyor. Ağlamaktan burnumu çeke çeke karşısına oturuyorum.

"Kızım sevinmiştir, çok teşekkür ederim efendim," diyerek samimi bir alçakgönüllülükle başımı eğiyorum. Nagai Bey odanın bir köşesinde duran vazodaki Tanabata Yıldız Bayramı'nda[61] yapılmış bambu yaprağından süsünü görüyor ve emekleyerek usulca yaklaşıp, bu süse iliştirilmiş dilek kartını eline alıp okuyor. Bu Sayaka'yla birlikte geçirdiğimiz son Tanabata Yıldız Bayramı anısı. Ondan tam bir ay sonra Sayaka'nın aramızdan ayrıldığı daha önce hiç aklıma gelmemişti.

Babacığın memeleri daha fazla büyümesin! Dileğim budur!

Amca bunun da neyin nesi olduğunu sorunca, suratımı gene bir hararettir basıyor.

"Efendim, bizim hanım muziplik olsun diye yazmıştı onu. Şişmanlığımdan dolayı bana takılmak babında..."

61 Çin'deki Qixi Bayramı'ndan esinlenilerek kutlanmaya başlanan bu Yıldız Bayramı. Efsaneye göre Samanyolu tarafından birbirlerinden ayrılmış olan Orihime (Vega Yıldızı) ve Hikoboshi (Altair Yıldızı) ay takvimine göre yedinci ayın yedinci gününde birbirlerine yeniden kavuşur. Tanabata Bayramı'nda bu vuslat kutlanır. (Ç.N.)

Utanınca tüm bedenimi hararet basar ve terlemeye başlarım. Doğal olarak, kışın soğuğunda bile insanın ter bezleri kurumuyor. Normal terden çok daha yapış yapış olan yağlı ter dökerek, bir süre kendimi kara kurbağası gibi hissederim.[62] Bir süre sonra koltuk altlarımdan sızan terden kaynaklanan koku sinirime dokunmaya başlar. Tere battığım zamanlarda ne kadar kötü koktuğuma karım defalarca dikkatimi çekmiş olduğu için deodorant her zaman yanımda taşıdığım bir şeydir. Bu bende bir tür ruhsal travma mı yaratmış nedir, böyle terlediğim zamanlarda insanlar belli bir mesafeden fazla bana yaklaştıkları zaman huysuzlanırım. Şimdi de Nagai Bey burada olduğu için bir tür melankolinin pençesine düşüyorum ve onu eve davet ettiğim için pişman oluyorum.

"Bizim kız henüz yazı yazmayı bilmiyordu. O kartın yanında, üzerine resim çizilmiş bir kâğıt şeridi var ya, o elmas şeklindeki kâğıda Hello Kitty yüzlerini bizim kız çiziktirmişti."

Nagai Bey, Sayaka'nın çizdiği resmin bulunduğu kâğıt şeridini bulmaya çalışıyordu. Etraflarında kalp motiflerinin dans ettiği üçü bıyıksız, biri de bıyıklı dört adet yüz resmini bulabildi Nagai Bey. Muazzam büyüklükteki gözyaşları şap şap diye resmin üzerine düşünce hemen eliyle silmeye çalışıyor.

"Kusura kalma kardeş. Hele hele, benim küçüğüme hele, demek böyle güzel resimler de yapardı ha!"

---

62 Kara kurbağasının yağından (*gama no abura*) özellikle Edo Devri'nde yumuşatıcı bir merhem yapılmakta ve bunlar seyyar satıcılar tarafından satılmaktaydı. Seyyar satıcılar, bu merhemi satarken çevredeki insanların dikkatini çekmek için çeşitli hikâyeler anlatırlardı. Bunlardan birisi yağı nasıl elde ettiklerine dair olanıdır. Hikâyeye göre, kara kurbağası dört yanı aynalarla çevrili bir kutuya konur. Kurbağa aynada kendisini görüp çirkinliğine karşı duyduğu utançtan yağlı terler döker. Satıcılar, merhemin bu yağlı terlerden yapıldığını söylerlerdi. Yazar burada böyle bir bağlama gönderme yapmaktadır. (Ç.N.)

Onu Harmony Land'e götürme fırsatını nasıl da kaçırmıştım! Heyhat, bu kızı mutlu etmek için niye daha fazla zaman yaratmaya çabalamadım ki ben? O fırsat sonsuza kadar kapımı çalmayacak bir daha!

Dudaklarını yine *hiragana* alfabesindeki へ=*he* harfi gibi bükmüş, kederine yeni bir keder daha katılmasına bütün gücüyle direniyormuş gibi bir hâli var. İnsan yaşlandıkça duyguları, coşkuları körelir derler, ama amca duygularını coşkularını şiddetli bir şekilde yaşayan bir insan.

Ben kalkıp yeşil çay demlemeye yelteniyorum. "Zahmet etme kardeşim. Balkondan dışarı bakabiliriz değil mi? Hem bir cigara tüttüreyim diyorum, müsaade varsa..." diyor Nagai Bey.

"Rica ederim, buyrun, buyrun. Bakın orada terlik de var. Sigara içmenizde elbette hiçbir sakınca yok," diye cevaplayınca ben, Nagai Bey, "Tamamdır," diyerek, çıkarmış olduğu parkasını giyerek oturma odasının balkona açılan alüminyum kapısını açıyor.

On ikinci kat olduğu için rüzgâr vuruyor, açık kapıdan soğuk hava içeriye akıyor. Nagai Bey hemen kapıyı örtüyor ve balkonda liman tarafını seyretmeye başlıyor. Arkadan görünümünde bitkin ve hüzünlü bir hava var; ihtiyarlık dedikleri şey bu herhâlde. Demliğe kaynamış suyu döküyorum, çayı demledikten sonra ben de balkona çıkıyorum. Hakikaten de rüzgâr buz gibi. Fakat saçlarımı dalgalandıran o her zamanki güçlü rüzgâr değil bu. İnasa Dağı'nı sis almış... Alışkın olduğum bir manzara bu, buna şüphe yok, fakat bu sabah her şey kendi içinde barındırdığı ışığı saçmakta görkemli bir biçimde.

"Bu, kızının iskemlesi mi kardeşim?"

Balkonumuzda bir alüminyum masa, ben ve karımın oturduğu sandalye ile bir de uzun ayakları olan bir çocuk iskemlesi

duruyor hâlâ: kızım Sayaka'nınki. Kışın bunu bir kenara kaldırmamız gerektiğini ben de biliyorum, ama aynı onun sahil terlikleri gibi, ona dokunduğum anda Sayaka'nın anısı silinecekmiş gibi geliyor bana. Onun için kaldıramıyorum bu iskemleyi. Ayakları hafiften paslanmış, gümüşümsü parlaklığı gitmiş, gitgide kızıl-kahverengiye çalan bir renge dönüşmüş.

Nagai Bey, çocuk iskemlesini süzüyor ve "Küçüğüm bu iskemleye otururdu ha, vah vah vah!" diyor ve yeniden gözleri doluyor.

"Yaz akşamları üçümüz burada mangal keyfi yapardık. Öğleleri çok sıcak olduğu için durulmaz ama güneş battığında tatlı, serin bir rüzgâr vurur buraya."

"Sinekler üşüşmez mi?"

"Sinekler mi dediniz?"

"Ya biz de, Almanya'daki bira bahçeleri misali, bizim fakirhanenin bahçesinde cızbız yapalım falan demiştik de bir ara, hep sinekler üşüşmüştü de, ondan dedim..."

"Sinekler buraya kadar gelemez. Yüksek olduğu için."

Ancak yere yakın bir yükseklikte uçabilen sinekler için, bizim oturduğumuz yer bir başka dünyanın kutsal doruğudur. Bu düşünce canlandı kafamda her nedense. Sineklerin, yüreğimde yaşattığım Sayaka'nın yanına yaklaşması uygun olmaz.

"Sayaka Hanım iyi yerdi herhâlde?"

"Cüssesi küçük olmasına karşın müthiş yemek yerdi."

Bir piliç kanadını dişleyişi geliyor gözlerimin önüne. Nefes almakta zorlanır bir hâlde, yanakları da, küçük parmakları yağ içinde kanattan bir et parçasını heybetli bir biçimde koparıp alışı... Tüm dünyayı yalayıp yutacakmış gibi hissettiren kızımın o gücü, heybeti, bir süpernova yıldızının patlama

enerjisi misali benimkini aşıyordu. Uzaklara uçtu gitti şimdi o... Fakat benim görebildiğim her yerde aynı zamanda. Karım onun da benim gibi şişkolaşmasından endişelendiği için, "Kız şişmanlarsın bak!" diye onu korkutur, hatta zaman zaman onun henüz dört yaşında olmasına bile aldırmadan rejim yaptırma fikrini ortaya atardı.

"Ya, kusura kalmayın. Kül tablası yok maalesef," diyerek seyyar küllüğünü çıkaran Nagai Bey'den özür diliyorum.

"Yok be aslanım! Sigara içen biz kabahatliyiz asıl. Yengen fazla karışmazdı da, bacım var ya, ohoo, evin içinde bu mereti tüttürünce kıyameti koparırdı. O yüzden biz de bahçede içerdik. Hem bir şey söyleyeyim mi, böyle fosur fosur içince kanser olsam bile artık umurumda bile değil."

Umursamaz bir hâliniz var sizin."

"Hiçbir günahı olmayan bir çocuk ölecek de, bizim gibi günahkâr bir ihtiyar yaşayacak, umursamaz olmayım da n'apayım kardeşim?"

Nagai Bey, balkonun korkuluklarının oradan aşağı dikiyor gözlerini ve parmağıyla işaret ederek, "Aha kardeş, bak bizim ev görünüyor. Tamamı değil de mandalina ağaçlarının tepesiyle evin damı biraz."

Üçgen göbeğin doğu tarafına bakan dik bir merdiven var. En üst kısmında bir kreş bulunan tepedeki evleri birbirine bağlayan bir taş merdiven bu. Bu merdivenin orta kısımlarına denk düşüyor Nagai Bey'in evi. Kara ve ağır görünen kiremitleri fevkalade eskimiş bir bina bu. Etrafı hep başka evlerle çevrili olduğu ve yokuş Batı'ya baktığı için evin pek güneş almadığını tahmin etmek zor değil.

"İnasa Dağı'nı duman almış gibi görünüyor. *Koğsa kumları*[63] mıdır, ne dersiniz?"

Bunları söyledikten sonra, kıta Asya'nın ortasındaki çöllerdeki kumları rüzgârların savurup buralara kadar getirmesi için çok erken olduğunu fark ediyorum.

"Senin kız, bizim bacının anlattıklarını pürdikkat dinlerdi. Bu, bizimkine çok iyi geliyordu tabii. Kimse onu muhatap almaya tenezzül etmezken, Sayaka Hanım'ın onu öyle coşkuyla dinlemesi... şu koca dünyada bir kişi de olsa anlattıklarına kulak verecek birinin var olması ne iyi olmuştu yahu... İşte ben son zamanlarda böyle düşünmeye başladım kardeşim. Gerçekten teşekkürler!"

Nagai Bey her nedense bana böyle teşekkür etti. Bu şükran sözü, sıcak bir damla olup şıp diye göğsüne düşüyor. Neden daha bir saflıkla bu adama inanamıyorum ki ben? Elimi cebime sokup istiridye kabuklarını sıkıca kavramama karşın, bunları cebimden çıkarıp göstermememin sebebi, Nagai Bey'in, "Önceleri deniz dalgalarıyla ilgili anlattıklarının aptalca bir safsatadan ibaret olduğunu düşünmüştüm, fakat son zamanlarda önemli bir mesele olabileceğini düşünmeye başladım," diye mırıldanmasıydı. Nagai Bey'in, kız kardeşinin anlattıklarına inanmaya başladığına, artık koşulların hazır olduğuna, dolayısıyla da acele etmeme gerek olmadığına hükmettim.

"Diyeceğim o ki kardeşim, bizim bacı buralar hep ateş denizine dönüştüğünde o ateş denizinden kaçıp kurtulmayı başarmış bir insandır."

"Ateş denizi mi buyurdunuz?"

---

63 Bahar mevsimi başlarında, Çin'den Japonya'ya, Batı rüzgârıyla savrularak gelen kumların gökyüzünü kaplayıp yere düşmesi fenomenine verilen ad. (Ç.N.)

"Atom bombasının atıldığı zamandır kastettiğim kardeşim. Anam, bizim bacıyı, diğer bacımı ve biraderimi, Shiroyama'daki baba evine götürmüştü, orada kalıyorlardı. Oradayken yakalandılar atom bombası denen belaya!"

"Kaç yaşındaydı kız kardeşiniz?"

"Bizim bacı o zamanlar daha yedi yaşındaydı. Diğer küçük bacım dört, küçük biraderim üç yaşında bebelerdi. Kente atılan bombanın tesiriyle ev harabeye dönmüş. Dedem, ninem, diğer küçük bacım, biraderim, hepsi enkazın altında kalmışlar. Üstüne üstlük ev tutuşmuş, hiç kaçamamışlar. Bacım gözüpek hatundu; biliyor musun, anamı elinden tuttuğu gibi kaçırmış alevlerin içinden."

Nutkum tutuluyor, tek kelime edemiyorum. Atom bombasının düştüğü yerde yaşıyorum, tabiatıyla zaman zaman atom bombasının yarattığı yıkımla ilgili bu tür anekdotları duyduğum olur. Şogunluğun, Hristiyanlığı benimseyenlere yönelik infaz ettiği zulüm ve eziyete dair duyduklarımın, çok eski devirlerde olup bitmiş şeyler olduğunu düşünürüm. Tıpkı bunun gibi, atom bombası mağdurlarının acı tecrübelerine dair böylesi anekdotları da çok eski devirlere dair hikâyeler olarak görür, fazla önemsemem.

"Anamın yarası epey ağırdı, o yüzden bilinci yerinde değildi, bundan dolayı da nereden ve nasıl kaçtığını tam öğrenemedik. Ama durmadan küçük kardeşlerimin adlarını sayıkladığı için, anamın iki evladını enkazın altından ve ateş denizinden kurtarmak için çabalamış olduğunu anlayabildik."

"Peki, kız kardeşiniz ne demişti bu konuda? Beraber kaçtıklarına göre o da bir şeyler biliyordu herhâlde."

"Bacımın ağzından tek bi söz çıkmadı kardeşim. Dayımla yengem çok zorladılar ondan bir şeyler koparabilmek için; gel

gör ki bacım, dudaklarını ה=*he* harfi şeklinde bükmüştü ve ağzını ne, ne gördüğü ne de nasıl kaçtıkları hakkında bıçak açmadı. O kadar da değil, bu konu hakkında bacım ölene kadar tek kelime etmedi."

"Niye ki acaba? Beraber kaçmamışlar mı ki?"

"Valla hiç bilmiyorum, anamla beraber kaçtıkları kesin de..."

"Kız kardeşiniz evli miydi?"

Yine aptalca bir soru sordum galiba. "Sana ne?" diye soruma soruyla karşılık verse ne yaparım bilmem...

"Bu kız fazla ciddiydi, bize benzemezdi yani, kafasının dikine giderdi, biliyor musun... İnsanları yanıma pek yanaştırmazdı mübarek. Pek katıydı, hiç esnek değildi. Çirkin de sayılmazdı ama ona gönül veren erkek olmamıştır."

Balkonun bir köşesinde duran saksının dibinde bir başka istiridye kabuğu daha buluverdim. Bununla birlikte toplam yirmi iki adet oldular yanılmıyorsam. Bu saksıdaki çiçek, evlenip de buraya taşındığımızda bize düğün hediyesi olarak verilen bir *demir haçtı*.[64] Bu çiçek bir süre sonra kurumaya başladı, ne su vermemiz fayda etti, ne gübrelememiz. Yaprakları kahverengileşti, öylece solup gitti. Bunları çoktan unuttuğumu şimdi fark ediyorum; yeni evlendiğimiz zamanlarda gerçekleşen bu olayı bir uğursuzluk alâmeti olarak yorumlamaktan kendimi alamamıştım. Evet, evet, şimdi hatırlıyorum bunu.

"Alevlerden kurtulup hayatta kalmak onun kişiliğini değiştirdi belki de, kim bilir? "

Nagai Bey, karımın oturmayı alışkanlık edindiği sandalyeye çöküverdi, ben de aramıza masayı alacak şekilde onun karşısındaki sandalyeye oturdum. İkimizin yanında Sayaka'nın

64 Bilimsel adı *oxalis tetraphylla* olan Meksika menşeli bir soğanlı çiçek türü. (Ç.N.)

boş minik iskemlesi var. Yetişkinlerin kendisiyle en ufak bir alakası olmayan konuşmalarını, kafasını yana eğerek tutkuyla dinleyen Sayaka'nın o hâli gözümün önünde canlanıveriyor.

"Yüreğinde yara olmuştur değil mi kardeşim, bu acı tecrübe. Yedi yaşında küçücük çocuk bu nihayetinde..."

Sayaka güya anlıyormuş gibi başıyla onaylıyor; Nagai Bey, içini çektikten sonra, "Zahmet etmeseydin," diyerek çayından höpürdeterek bir yudum alıyor. Dışarı verdiği nefesi beyaz buhar oluyor, fakat rüzgâr o kadar da kuvvetli esmediği için her zamanki gibi üşümüyorum ben.

"Düşünüyorum da, bacım sadece dehşet verici bir deneyim yaşamakla kalmamıştı belki de. Kızcağızın, küçücük bir çocuk olmasına rağmen çok ızdırap verici ve acı bir karar vermek zorunda kalmış olduğunu düşünmeden edemiyorum."

"Karar mı?"

"He ya."

"Yedi yaşında bir çocuk, ne tür bir karar verebilir ki?"

"Enkaz yığınına dönmüş evin yıkıntıları altında kalan küçük erkek kardeşim ve en küçük bacımı kaderlerine terk edip oradan anamı da alıp kaçma kararını... O kararı kafası adamakıllı karışmış, artık sağlıklı düşünemeyen anamın yerine bacım vermek zorunda kalmıştı kanımca."

"Nasıl olur böylesi bir şey!"

"Evin yıkıntıları altında kalan kardeşimin ve en küçük bacımın sesleri geliyormuş, biliyor musun... Hâl böyleyken anamın kafasının karışması doğal tabii. Gece dedemin evinde yatarken durmadan çocukcağızların adlarını sayıklamıştı. 'Sizi hemen kurtaracağım! Bekleyin beni! Dayanın, ha gayret! E mi

yavrularım!' diye durmaksızın mırıldanıyordu, hatırımda hâlâ. Senin anlayacağın, anacığımın aklı Shiroyama'da kalmıştı."

Elimden suskunca dinlemekten başka bir şey gelmedi ama evlat acısını o kadar iyi bilirim ki ben... Aslını isterseniz, Nagai Bey'in anlattıkları öyle bir yüreğimi sızlatıyordu ki artık dinlemek istemiyordum.

"Anama kalsa kaçmaz, orada enkazın altında yanarak ölmeyi seçerdi. Yani kaçma kararını veren bizim bacıydı, nerdeyse eminim bundan. Öyle zannediyorum. 'Ana, ana, hadi kaçalım, artık elimizden bi şey gelmez onlar için!' Ah, ah, Mitsuo ve Umeko! Bizim bacı yedi yaşındaydı ama küçük kardeşiyle bacısını can çekişirken ölüme terk etmek gibi zor bir karar vermek zorunda kaldı işte! Kafası karışmış bocalayan anasının elinden çeke çeke, beraber kaçtılar o dehşetli *Nükleer Ova*'dan! Tahminim bu yönde kardeşim. O yaşta görmemesi gereken korkunç şeyleri gördü şüphesiz. Fakat bizimki, ne o cehennemden kendisinin ve anasının canını kurtardığı zaman, ne de ölene kadar, ne de daha sonra ağzını açıp tek söz etmedi!"

"Hiç mi konuşmadı?"

"Evet kardeşim. Ölene kadar bir tek kelime konuşmadı bu konuda. Yaşadığı şokun şiddetinden kendisi de unuttu belki, kim bilir? O dönemle ilgili konu açılacak olsa, 'Hiçbir şey hatırlamıyorum,' der, beyninin uyuştuğunu, kafasının zonkladığını söyler, geçiştirirdi konuyu..."

Hafiften bir rüzgâr esiyor, biraz ürperiyorum, ama yerimden kalkamıyorum. Sessiz sedasız etrafa saçılmış çöpleri toplayan amcanın kız kardeşini kafamda canlandırmaya çalışıyorum, fakat kadının görüntüsü belleğimde berrak bir biçimde canlanmıyor. Belli belirsiz imgeler uçuşuyor kafamda,

onunla ayaküstü sohbet bile etmediğimiz için gayet normal bu unutkanlık.

Unutmak beni mutlu eder miydi acaba? Sayaka'ya dair belleğimi tamamen yitirsem, hatta ve hatta Sayaka'yı yitirmiş olmama dair belleğimi bile yitirsem, kederlenmekten kurtulurdum herhâlde. Fakat bu beni tatmin eder miydi? İşte mesele bu...

Her şeyi unutabilseniz, hafiflersiniz tabii. Fakat bu bizi yeryüzüne bağlayan, ayaklarımızı yere basmamızı sağlayan ağırlığı da yitirmek anlamına gelmez mi? Bunları düşündükten sonra, cebimdeki istiridye kabuklarının tatmin edici ağırlığı üzerine düşüncelere dalıyorum.

"Fakat var ya, yaşlanıp da biraz bunayınca geçmişin acı belleği, bacımın zihnini kuşatmış, kızcağızın zihni bunlarla dolup taşmaya başlamıştı belki de. Özellikle de o olayla ilgili anılarla tabii... "

Acaba unutmak, belleği yitirmek midir? Yoksa insan unutunca, bellek silinip yok olmaz da zihnimizin içinde bir yerlere kendini gizleyip varlığını sürdürür mü? Aklım bu konuya takılmıştı şimdi.

"Pek nahoş bir mesele bu!" dedi Nagai Bey, suratımın bembeyaz olduğunu görünce.

"Hayır, hayır, bence fevkalade ilginç! Kız kardeşinizin zihninin geçmişin acı belleğiyle dolup taşması derken kastettiğiniz, atom bombasının atıldığı zamanlarla ilgili anıları mı acaba? Bunları mı hatırlamıştı?"

"Yok, hayır. Hatırladığı şey, gece yarısı deniz dalgaların her yanı basması meselesiyle ilgili... Biraz önce bahsettim ya hani..."

İstiridye kabuklarını Nagai Bey'e gösterme zamanının yaklaştığını hissediyorum. Boğazım kuruyor, çayımdan bir yudum alıyorum ve yoklarcasına soruyorum:

"Bunların birbirleriyle bir alakası var mı?"

"Bir gece uyuyamayıp düşüncelere daldığım sırada aniden hatırladım. İnsan yaşlanınca uykusuzluk baş gösteriyor, biliyor musun, öylece gecelerken bazı şeylerin farkına varabiliyor insan."

Uykusuz gecelerin sıkıntısını ben de çok iyi bilirim. İnsanı huzursuz eden rüzgâr sesi, motosikletlerin egzozlarının çıkardığı ses, öğrencilerin bağırış çağırışları, olduğundan daha gürültülüymüş gibi gelir insanın kulağına böyle gecelerde. Denizin uğultusunu, sadece son zamanlarda değil, çok önceleri de duymuş olduğum hissine kapılıyorum bir an. Gecenin nefes alış verişi gibiydi o ses.

"Bombanın atıldığı günün gecesi amcam, anamla bacımı her yerde aradıktan sonra, Michino-o'daki geçici ilk yardım merkezinde bulmuştu onları. Anam bitkin bir hâlde yatıyor, bacım da başında oturuyormuş. Amcam sonra onları, benim de önceden sığınmış olduğum Yurino'daki dedemle ninemin evine getirmişti. Anamın yüzündeki ve sırtındaki yanıklar çok fenaydı, gece geç saatlere kadar acıdan inlemişti. Bacım da ben de çok telaşlanmış, korkmuştuk. O kadar gerilmiştik ki gözümüze uyku girmedi o gece."

Nagai Bey'in gözleri benden yana doğrulmuştu ama o gözler beni görmüyorlardı sanki. Eğer görüyorduysalar, herhâlde ben o gözlere bir oyuk, karanlık bir çukur gibi yansıyorumdur onlara.

"O zamanlar, henüz çocuk aklımla bacıma, o cehennemde neler yaşadıklarını, oradan kaçmayı nasıl başardıklarını sorup

durmuştum, ama ne âlâ! Kızcağızın ağzını bıçak açmadı ki! Ama sürgülü kapının aralığından sızan ışığın onun gözbebeklerine vurup yansıdığını hatırlıyorum. Anlayacağın, o sıralar, geceleri bacımın gözüne bir damla uyku girmiyordu. Dile kolay, altmış yıl olmuş! Benim o günlere dair belleğim artık bir devasa kara gölge gibi oldu, biliyor musun...Fakat tuhaftır, yine de pek bir manası yokmuş gibi görünen şeyleri berrak bir şekilde hatırlıyorum..."

Nagai Bey şöyle bir iç geçiriyor ve ardından usulca şehre doğrultuyor bakışlarını. Parkasının kumaşının birbirine sürtmesinden çıkan hışırtıları işitiyorum ve aniden burnuma balık kokusu geliyor.

"Bacım, sonradan hemen hemen hiçbir şey söylemedi, ama gecenin ortasında, uyumakta ve sürekli sayıklamakta olan anamın bir çığlık attığı akşam, sadece o akşam bu konuyla ilgili bir şey söylemişti. Geceleyerek hasta anama refakat eden dedem, anamın çığlıklarından ürktük mü diye sürgülü kapıyı açıp bize, 'Uyuyamadınız mı çocuklar?' diye seslenmişti o gece... Sonra Urakami'nin[65] alevler içinde olduğunu, artık kardeşlerim Mitsuo ve Umeko'nun naaşlarını bile kurtaramayacağımızı hıçkırıklara boğularak söylemişti."

Urakami'yi saran yangın, bütün gece devam etmiş olmalı. Şu an balkondan seyretmekte olduğum şehrin gündüz manzarasına bakarak, aynı şehrin kızıl alevlerle kaplandığı o gecenin manzarasını hayal ediyorum.

"İşte tam o sırada bacımın ağzından, 'Deniz dalgaları buralara kadar gelse ne iyi olurdu, buralara kadar gelip Urakamimizi

65 Urakami Semti, Nagazaki'ye atılan atom bombasının düştüğü, dolayısıyla en büyük zararı verdiği semttir. (Ç.N.)

saran şu uğursuz yangını söndürse ne iyi olurdu,' sözleri döküldü kardeşim..."

"Ah, Urakami'yi yangını söndürmesi için demek..."

"He ya, bacım böyle demişti..."

Cılız elleriyle sürgülü kapıyı açıp, neredeyse tamamı kar gibi ağarmış saçlarıyla bir dedenin çocukların durumunu yoklarkenki çehresi gözlerimin önünde son derece berrak bir biçimde canlanıyor. Düşünüyorum da, kızım Sayaka'yı elimde olmadan gitgide unutmama rağmen, ömrümde yüzünü bir kez bile görmediğim bir yaşlı adamın yüzünün bütün ayrıntıları —alnı, göz kenarlarındaki kırışıklıklar, o mahşerî günlerde çektiği cefalardan kararmış gözaltı torbaları— en ince ayrıntılarıyla canlanıyor zihnimde. Hayal ettiğimiz imgelerin ayrıntılardan yoksun olmasına rağmen, o yaşlı adamın imgesinin ince ayrıntılarının böylesine berrak biçimde kafamda canlanması ne menem bir şey ola ki?

"Neden böylesine acayip bir hayal kurmuş ki acaba kız kardeşiniz? Dev deniz dalgalarının buralara kadar gelip şehri basması gibi yani..."

"Muhtemelen küçük kardeşlerimle birlikte enkazın altında kalan anneannemin anlattığı bir hikâye vardı aklında. Anneannemin memleketi, Fukuda taraflarında bir balıkçı köyüydü. Anlattığı o hikâye de, şiddetli bir depremden sonra dev tsunami dalgaları köyü bastığında, köylüleri kurtarmak için türlü fedakârlıklarda bulunan Hristiyanlar hakkındaydı. Deprem olmuş, sular çekilmiş, köylüler de gitmiş sahile sığınmışlar. O fedakâr Hıristiyanlar da diğer köylüleri tsunamiden kurtarmak için kendi evlerini ateşe vermişler. Aşağı yukarı böyle bir hikâyeydi kardeşim. Tabii, resmi kayıtlarda

Fukuda civarında deprem olduğu, her yeri suların bastığı gibilerinden bir şey yoktur bildiğim kadarıyla..."

Sanırım Nagai Bey haklı. Öyle bir olay tarihsel kayıtlarda yoktur. Nagazaki kent merkezinin Edo Devri'nde birçok kez büyük yangınlara sahne olduğu vardır kayıtlarda mesela. Shimabara'daki Fugen Yanardağı'nın patlaması ya da İsahaya'daki büyük sel felaketi sonucunda şehrin büyük zarar gördüğü de bilinir. Fakat deprem ve tsunami konusunda ben de, Nagai Bey gibi, bir şey duyduğumu hatırlamıyorum. Herhâlde Nagai Bey'in anneannesi başka bir yörede meydana gelmiş bir olayı, ninni niyetine, bu bölgenin olayıymış gibi aranje etmiş olmalı.

"Yaa işte böyle... Evleri yakma kısmı bilhassa bacımın kafasına takılmıştı. Yani ne kadar iyi amaçlarla yapılırsa yapılsın, ne kadar övgüye şayan olursa olsun, Hristiyan fedailerin kendi evlerini kurban ettikleri bu eylem, bacımın canını sıkmıştı. 'Bu insanlar başlarını nereye soktular, kendi evlerini kundaklayarak mallarını mülklerini de heba etmiş olmadılar mı?' gibilerinden ısrarlı sorularla anneannemi sıkıştırıp durmuştu."

Nagai Bey acı bir tebessüm etti ve sigarasından bir nefes alıp dumanını dışarı üfledi. İnasa Dağı üzerinde sürüden ayrılıp kaybolmuş bir koyunu çağrıştıran bir bulut var. Sayaka, buluta duman derdi. Bunu hatırladım birden.

"Anneannem de söyleyecek bir şey bulamamıştı. Ne desin kadıncağız, değil mi ama?"

"Evet efendim. Zor durumda kalmış gerçekten anneanneniz."

"Muhatabı bir çocuk nihayetinde... İşte öyle bir anda uydurdu mu n'aptı, bilmem, deniz dalgalarının birden yükselerek gelip yangını söndürdüğünü, dalgalar çekildiğinde Tanrı

Babalarından onlara armağan olan istiridyelerin her yana saçıldıklarını söyledi."

"Ah, demek o yüzden istiridyeler..."

Buralara kadar gelip şehri sular altında bırakan dalgalar benim sanrım değil öyleyse! Bu olay, benden başka insanların ortak belleğinde de izleri olan bir şey işte! Ben Nagai Bey'in anlattıklarının içinde, bambaşka renkleri ve biçimiyle yepyeni bir istiridye kabuğu bulmuşçasına heyecanlanıyorum. İstiridyeler bilimsel geçerliliği olan kanıtlarsa eğer, halkbilimin alanına giren söylenceler de belli bir olguyu destekleyen kanıtlar olamaz mı?

Çok eski zamanlardan bu yana, bu deniz dalgalarının şehri sular altında bırakması olayının tekrar tekrar meydana geldiğini düşünmek doğal değil midir? Bu olay, bir gece aniden başlamış bir garabet değil, keşfedilmemiş evrensel bir fenomen olmalı. Sadece insanlar bunun farkına varmamış olmalılar, o kadar. Newton'un işaret etmesinden çok daha önce yerçekimi mevcut değil miydi zaten? Sadece insanlar bunun farkında değildi o kadar.

Yağmurlar yağdı. Şelaleler aktı. Çiçeklerin taç yaprakları havada uçuştu, dalgalar kıyıya vurdu ve geri çekildi, yüz milyonlarca yıldız kaydı. Güneş ve ay, göklerin hâkimiyetinin takasını insanların başlarının üzerinde defalarca yaptı. Tüm bunlara rağmen insanlar bu fenomenlerin temelindeki evrensel yer çekimi yasasının bilincine varamadılar. İnsanların burunlarının dibindeki fenomenlerin farkına varmaması durumu fevkalade sıklıkla olan bir şey değil mi nihayetinde?

"Senin anlayacağın güzel kardeşim, anneannem ancak bunları söyleyince bacımı tatmin edebildi. Bacım, 'Ey istiridyeler, güzelim istiridyeler, Tanrı Babamızdan bize armağan

istiridyeler,' diye neşe dolu çığlıklar atmaya başlamıştı. İstiridye kabuğu denen şey, on para etmez ki be güzelim. Göklerdeki yüce Tanrı Babamızdan armağan olsalar da durum pek değişmez. Ama bacım, o çocuk aklıyla bir kez ikna oldu muydu tam ikna oluyordu... Sadede gelirsek, Urakami'nin yandığını duyunca, garibim herhâlde, anneannemin bu hikâyesini hatırlamış olmalı. Çaresiz hâlde, tutkuyla deniz dalgalarının gelip şehri saran ateşi söndürmesini diledi Tanrı'dan kızcağız.... Bacımın sözleri Tanrı'ya bir yakarıştı..."

*

İstiridyelerin her yana saçılmış olduğunu ve beni altmış yıl önceki o kızın yüreğine götürdüklerini hissediyorum. Rüzgâr iyice serin esmeye başladı ama gönlümde yanan ve yüreğimi ısıtan ateşi söndüremiyor. Tek başıma bir sanrı görmüyormuşum işte! Bu bir hakikatmiş ve bu hakikati hisseden, dileyen ve bu hakikat için Tanrı'ya yakaran insanlar varmış. Diyeceğim, o istiridyeler ve dalgalar yalan falan değilmiş. Altmış yıl önce o küçük kızın yüreğine huzur veren de bu hakikatmiş!

"Aradan altmış yıl geçtikten sonra, kız kardeşinizin zihni biraz bunalınca, o deneyimi hatırlamış olmalı," diye ben kendimi mümkün olduğunca sakinleştirmeye çalışarak sordum.

"Vallahi bundan başka bir ihtimal gelmiyor aklıma. Bizim bacı kalbine kilit vurmuş. Ama bacımın yüreğinde o yangının ateşi yanmaya devam etmiş. Yanmakta olan evin enkazının altında kalan küçük kardeşleri, 'İmdat, kurtarın bizi!' diye yardım çığlıkları atmış olmalılar. Fakat o durumda onları kurtarmaya çalıştıkları takdirde kendilerinin canlarını da tehlikeye atacaklarını, bacım, çocuk olmasına rağmen düşünebilmiş olsa gerek. Akabinde yarı çıldırmış bir hâldeki anamın elinden tuttuğu gibi zorla alıp oradan kaçırmış.

Bu ızdırap dolu deneyimi, bacımın yüreğinin derinliklerinde on binlerce, hatta yüz milyonlarca defa tekrar tekrar yaşayagelmiş olduğunu zannediyorum. Diyeceğim o ki bacımın iç dünyasında atom bombası, bacım ölene kadar tekrar tekrar sayısız defa atılmış olmalı." "Büyükler çocuklara eziyet etmesinler," diye saf duygularla bir dilekte bulunuyorum. "Çocukların huzur içinde gülebilmeleri, koşup oynayabilmeleri, mışıl mışıl uyuyabilmeleri için çalışmak, büyüklerin başlıca görevidir," diye yanı başımda kulak kesilmiş Sayaka'nın hayaline anlatıyorum içimden.

Nagai Bey, dalgın bir şekilde mavi boşluğa bakarak nazik bir şekilde anlatmaya devam etti.

"Bacım, küçük oğlan kardeşini ve minik bacısını yüzüstü bıraktığını düşündüğü için kendine çok eziyet etmiş olmalı. Ama o yaştaki kızcağız, bu günah duygusuyla başa çıkamaz ki, değil mi ama! O yüzden bacım yüreğine bir kilit vurmuş olsa gerek..."

"Ağır ve büyük bir kilit..."

Nagai Bey, başını eğmiş masadaki bir noktaya oradan gözlerini ayırmadan bakmakta.

"Bacım, sanki sırtında bir cetvel varmış gibi her zaman dimdik dururdu. Bu, sadece onun güzel yazı sanatı dersleri vermesinden kaynaklanmıyordu ama. Şimdi şöyle bir düşününce aslında bacımın aklının başında olmadığını anlıyorum biliyor musun! Öyle aşırı dik durması, sürekli bir tehlikeye karşı teyakkuz durumunda olmasından ötürüydü galiba. Biz Katolikler yeryüzünün tüm bozukluklarını, aksaklıklarını bir tufanın yıkayıp arıtacağı fikrine sahibiz. Bunun kökeni, Nuh Efendimizin devrindeki tufan olayıdır, bilirsin... Bacımız bunamıştı falan diyoruz ama iş tam olarak öyle değil. Bacım

sadece anneannemin anlattığı, deniz dalgalarının gelip yangını söndürüp çekilirken ortalıkta isitiridye kabuklarını bırakmasıyla ilgili olan hikâyeyi hatırlıyordu. Bunun dışındaki olayları hatırlamaması gerekiyordu çünkü..."

Zamanın dalgaları kabarıyor, zamanın med aşamasındayız. Ben birazdan gayet doğal bir biçimde istiridye kabuklarını göstereceğim Nagai Bey'e.

Ağabeyim olsaydı, her ne kadar ona kanıtlara dayanan açıklama yapsam da, kılı kırk yaran bir akılcılıkla benim savımı çürütmeye çalışırdı. Ama Nagai Bey başka. Nagai Bey sadece görünüme takılmadığı, güçlü sezilere sahip olduğu için benim söyleyeceklerime karşı hazırlıklıdır. Hatta zamanlamayı da iyi ayarlarsam öyle uzun boylu açıklamalara falan hiç gerek kalmadan hemen beni anlayacaktır. Eminim, "Heyhat! Bacımın dedikleri doğruymuş be!" diyerek pişmanlığa kapılacak ve gözyaşı seline boğulacaktır. Bir saat önce adını bile bilmediğim ve biraz da itici bulduğum Nagai Bey'e karşı bir samimiyet ve derin bir duygudaşlık hissetmekteyim şu anda.

"Ve bizim Sayaka, o denizle ilgili hikâyeyi seviyordu öyle mi?"

"Ya aslında var ya, ben de bacıma daha fazla kulak vermeliydim. Tamam, hayaldi, sanrıydı falan ama onun için önemli bir sanrıydı bu çünkü. Sayaka'nın onu öyle can kulağıyla dinlemesinin bacıma çok iyi geldiğini sanıyorum."

Sayaka dört yıldan fazla yaşamadı ama o minicik hâliyle, küçük de olsa bir işe yaramış olması ne kadar güzel!

"İnanmak önemli, ne kadar önemli bir şey değil mi kardeşim. İşte ben bu gerçeği unutmuştum sanırım..."

"İnanmak ha... Bu hakikat efendim, inanılması gerekmez mi buna zaten..."

Ellerimi cebime soktum. Katır kutur sesler çıkaran ve kaygan istiridyeleri çıkarmaya yelteniyorum.

"Gerçek olduğunu varsayıp bir şeye bütün gücünle inanırsan, her kim olursan ol acılarından kurtulursun. Kilisede peder hep bunu söyler durur ama ben bunu hiç anlamam."

Nagai Bey'in elindeki izmaritten apak olmuş kül düşüverdi. 'Kusura kalma kardeş,' diyerek pantolonuna düşen külü alıyor ve seyyar küllüğüne tıkıştırıyor.

"Bizim bacıyla senin kız, üçgen göbekte ele ele verip yerden bir şeyler toplamışlardı, biliyor musun... Senin kızı son gördüğüm gündü, hatırlıyorum."

"Kızımı son gördüğünüz günü hatırlıyor musunuz efendim?" diye ben sezgilerimin dürtmesiyle sordum.

"10 Ağustostu."

"Ah, tahmin ettiğim gibi demek o gündü. O gece Sayaka'yı kaybettik."

Nagai Bey, manalı bakışlarla süzüyor beni.

"Öyle mi, bizim bacı da o gece göçmüştü."

Göz göze geldik, tesadüfen belli bir denklik arz eden şeylerin aslında tesadüfi olmadığını, bu tesadüfte gizli bir anlamın bulunduğunu karşılıklı sezinlemekte olduğumuzu o da anlamıştı, ben de. Nagai Bey'in dudakları titriyor.

"Evet, o gün, o sabah ikisinin son günlerinin başlangıç sabahıydı. Bir gün öncesi merhum kardeşlerimizin vefatının 60. yıldönümüydü. Budist olsaydık anma merasimi yapmamız gerekirdi bir tapınakta. O yüzden iyi hatırlıyorum. Böyle manalı bir gündü yani anlayacağın. Biz pek anlamayız ama Buddha Hazretleri'nin öğretisindeki *in'en*[66] gibi bir şey olsa gerek

66 Budist terminolojinin temel kavramlarından biri. Sanskritçe *Pratītya-samutpāda* kavramının Japonca çevirisidir. *İn* şeylerin oluşumunu doğ-

bu. Sabah etrafa gülücükler saçan iki insan, akşam geliyor aniden küt diye ölüveriyorlar."

"Yerden ne topluyorlardı?" diye sordum ama artık her şeyi biliyordum.

"Evvela yerlere saçılmış çöpleri topladıklarını sanmıştım, fakat topladıkları şeyleri avuçlarına alıp bunlara gülümseyerek bakıyorlardı. Nedir acaba diye düşünüp yanlarına yaklaştığımda, 'Bak, istiridye bunlar istiridye, her yere saçılmış istiridyeler,' falan deyip duruyorlardı."

"Tanrı Babamızdan bize armağan istiridyeler!"

Artık tam zamanı olduğunu hissederek ellerimi ceplerimden çıkardım.

Sadece dudaklarım değil bütün çene kısmım titreyerek, "Bakın işte burada, bakın," diye hemen göstermek istiyordum istiridyeleri ama açmış olduğum ağzım bir anda gücünü yitirdi, her nedense "ağu, ağu" gibi sesler çıkaran dudaklarım boş yere açılıp kapanmaya başlıyorlar. Bir tek kelimeyi bile adamakıllı telaffuz edemiyorum. Ceplerimden çıkardığım avuçlarımı masanın üstüne koyup açtıysam da Nagai Bey, benim ellerimin farkına varmıyor ve dışarı üflediği sigara dumanını izlemekle yetiniyor.

"İkisi birlikte avuçlarını uzatıp, 'Bak ne kadar çok var,' diye bana göstermişlerdi. O sıra ikisinin de gözleri ışıl ışıldı."

Sivri çenesini usulca hareket ettirerek Nagai Bey masaya baktı. Ben ellerimi açtım ve sabah güneşinin ışığında parıldayan yirmi iki *takara* istiridyesini gururla gösterdim ona. Böylelikle Nagai Bey'in de selamete erdiğini düşündüğüm için

---

rudan sağlayan güçtür. *Ens*e, şeylerin oluşum sürecine yardımcı olan dolaylı etmendir. Budizmde tüm şeylerin bu iki etmenin tezahür etmesi sayesinde ortaya çıktığına inanılır. (Ç.N.)

doğallıkla bir gülümseme belirmişti yüzümde ve bu gülümseme âdeta yüzümden taşıyordu.

Fildişi renkteki istiridye kabuklarında mermerinkini andıran bir parlaklık var. İçeriye doğru kıvrılmış ağzı beyaz bir ilmik gibi görünüyor. Nemli ağırlıkları, verdikleri pürüzsüz ıslaklık hissi... Beni dünyaya bağlayan ilmikleri sımsıkı ellerimde tutmaktayım.

Bir hükümdara hediye takdim eden biri gibi ellerimi havaya kaldırıyorum, Nagai Beyse bakışlarını indiriyor. Evet, evet, bakışları benim el ayalarıma odaklanmış durumda ama fakat çukur gözlerinde hiçbir hayret belirtisi yok.

"İkisinin de ellerinde hiçbir şey yoktu kardeşim... 'Çiy taneleri gibi parıl parıl parıldıyorlar! Her yere saçılmışlar!' diye coşkuyla bağrışıp duruyorlardı bacım ve senin kız, ama ben hiçbir şey göremedim. Benim inancım mı yetersiz acaba?"

Hafiften dolmuş gözleriyle Nagai Bey bana bakıyor ve kendi kendisine acıma hissini saklamaya lüzum bile görmüyor. "Eğer inancımız yetersizse elden hiçbir şey gelmez, değil mi kardeşim?" diye fısıldıyor.

"Bu olay ikisinin beraberce bu dünyadan ayrılacaklarına dair bir alametti belki de. Bacım o zamana kadar aradığı bu söküğü sonunda bulmuştu belki de..."

Afallamış bir şekilde etrafıma baktığımda, bomboş ellerimin ötesinde suların çekildiği bir cezir manzarası misali engin, yerle bir olmuş, koca bir enkaz yığınına dönmüş bir kent görüyorum. Ve kimsenin olmadığı ve sessizlikle dolu bu dünyanın öte yanında, yüksek bir dalganın dikişleri beyaz köpükler saçarak sökülüyor ve parçalanıp dağılıyor...

Kuşlar

Efendim, benim nüfus kütüğümde baba ve ana adı kısmı bembeyazdır. Ana kısmında da, baba kısmında da ad yazmaz. Atom bombasının bulutlarının altında silinip gitti geçmişim.

Atom bombası atılıp kent bir *Nükleer Ova*'ya dönüştüğünde, beni bir kadın alıp kaçırmış oradan. Evlat edinmiş beni, ama o dönemi fazla hatırlamıyor. Can havliyle kaçarken enkaz yığınlarının arasında ağlayan bir bebek görünce, kucakladığı gibi bir urganla sırtına bağlamış, Anakobo'dan Konpira Dağı'na kadar gece boyunca yürümüş. Asıl adımı da, asıl doğum tarihimi de bilmem. Üstelik üzerinden altmış yıldan fazla zaman geçtiği için kim olduğumu, nereden geldiğimi araştırmam da mümkün değil artık. Bildiğim tek şey 1945 yılının 9 Ağustosunda, saat 1'i 2 dakika geçe, her yeri saran beyaz ışığın içinden çıktığımdır.

Nüfus kütüğündeki doğum tarihim de bu tarihtir.

*

Sanki birisi kalın bir top kâğıdı bütün gücüyle yırtıyormuş gibi bir ses çınlayınca tavana baktım. Elimde bir dolmakalem tutuyordum, önümdeyse henüz mürekkebi kurumamış bir kâğıt duruyordu. Yanı başımda, demlikten çay fincanına

ağır ağır çay koymakta olan karımın elleri birden durakladı, birbirimize baktık.

"Ne oldu?"

Karımın, dinlediğimiz plağa yönelik maziye özlem duygusuyla yumuşamış çehresi sertleşti. Çehresinde mavi bir gölge peyda oldu.

"İkinci kattan geldi o ses, değil mi?"

Eski bir pikabın üzerinde dönmekte olan siyah plakta Nishida Sachiko'nun ıslak sesinden şarkının en coşkun kısmı, "Ah o kırmızı, kırmızı, kırmızı ışıklı, ıssız Otel," yankılanıyor, başka hiçbir şey duyulmuyordu.

"Şunu bir kapatsana!"

Karım bir anlık tereddütten sonra dikkatlice pikabın iğnesini kaldırdı.

Hem "Akasya Yağmuru Dindiğinde" ve hem de az önce dinlediğimiz "Kırmızı Otel", karımın pek sevdiği şarkılardı. Karım zaman zaman uyumadan önce böyle eski plakları çıkarıp dinlerdi.

Bu pikabın ses niteliği pek de iyi değildi, "pıt pıt pıt" diye sesler çıkarır, hatta arada iğne atlama yaptığı için kopukluklar olurdu.

Bu aksaklıklara karşın karım, yine de maziye özlem duygusuyla çok severdi bu cihazdan müzik dinlemeyi. Keyfi yerindeyse, dudakları kapalı mırıldanarak eşlik ederdi ezgilere. Sesi fazla açmadığı için benim yazma işime engel olmazdı. Ben de ezgilere kulak vererek sürdürürdüm yazmayı.

Pikabın sesi kesilince sessizlik her yanı kapladı. Gecenin ağırlaştığı hissine kapıldım. Gecenin derinliklerinde kırk yıl öncesinin şarkılarını, örneğin, "Akasya yağmurlarında ıslanıp

ölmek isterim," gibi güfteleri olan şarkıları bir yaşlı karı kocanın tek başlarına dinlemesi ne kadar kederli bir şeydi. Yine de bu ezgileri zırh misali kuşanmamız sayesinde tüm kentte sadece ikimizin tehlike dolu bir şeylerden korunabildiğimiz hissini de veriyordu bunlar teskin edici bir sıcaklıkla.

"Bir şey yok yahu, rüzgâr sesidir."

Kotatsu sehpasının[67] üzerindeki meyve sepetinden bir mandalina alıp soyarken, pek çaktırmadan da olsa dikkat kesildim.

"Rüzgâr sesi değildir. Başka bir şey olmalı, ama ne?"

"Kazagashira"[68] adının yöremize verilme sebebi, muhtemelen burasının başını koya uzatmış ve rüzgârı doğrudan alan bir tepe olmasıydı. Gerçi zamanla koyun büyük bir bölümü dolduruldu ve burası eskiden sade bir sahil semti olmasına karşın canlı bir kent merkezine dönüştü.

Tüm bu değişime rağmen deniz tarafından esen rüzgâr biraz güçlüyse, bizim ev beşik gibi sallanırdı. Anlayacağınız, yörenin adının kökenindeki anlam hâlâ geçerliliğini koruyordu diyebilirim.

Hafif bir rüzgârın çıktığını, bizim bahçedeki dalların hışırdamasından ve elektrik kablolarının sallanmasından çıkan sesten anlardık. Ama o gece öyle bir hava yoktu. Pikap durduktan sonra sobanın üzerinde fokurdamakta olan çaydanlığın sesinden başka bir ses duyulmaz oldu. Etraf gecenin sessizliğiyle sarmalanmış gibiydi.

"Bir şey yok işte..."

Soyduğum mandalinayı ağzıma götürüp nektarını emdim.

---

67 Çevresine bir yorgan ya da kalın bir battaniye iliştirilmiş olan Japonya'ya özgü bir sehpa. Sehpanın altında bir ısıtıcı vardır. (Ç.N.)

68 Bu isim tamlaması "rüzgâr başı" ya da "rüzgârın başı" anlamına gelir. (Ç.N.)

Mandalinaların en lezzetli olduğu mevsim bitmek üzereydi. Olgunluğunun kıvamında olan mandalinanın nektarı boğazımın kuruluğunu alıyor, ferahlatıyordu beni. Ne var ki karım hâlâ ikinci katta bir şeyler olduğuna takılmıştı.

"Çocukların odasından mı geldi o ses acaba?" diye sordu bana.

"Tavan arasından gelmiştir. Gene kedi girmiştir tavan arasına bence."

"Damın bütün deliklerini sıkı sıkıya kapattık, açık bir yer kalmadı ki. Hatırlamıyor musun?"

"Yahu o kaç yıl önceydi, gene bir tarafında bir delik açılmıştır damın."

"O ses tavan arasından gelmedi, eminim bundan."

"Yahu kimse yok! Böyle döküntü bir eve kim girer ki hem? Rüzgârdan kirişler gıcırdamıştır, o kadar."

Yakında inşa edilişinin ellinci yılı dolacak olan bu iki katlı ahşap müstakil evin kirişleri sık sık gıcırdardı...

"Nereden biliyorsun? Evde birisi saklanıyor olabilir!"

Birkaç gün önce, bir komşumuz evde yokken evine hırsız girmişti. Dolayısıyla ben karımın bu pimpirikli hâlinin neden kaynaklandığını pekiyi biliyordum. "Güpegündüz evin kapısının camını kırmış, tokmağı çevirip girmiş içeri... Cesarete bakınız! Şahıs, evi altüst etmiş... Hırsızlıktan ziyade buna soygun demek daha doğru olur efendim... İyi ki ev sakinleri evde değillermiş, isabet olmuş..." Görevli genç, amatör ruhlu polis memurunun böylesi safdilce izlenimlerini, karım bıkmadan usanmadan, endişeli bir çehreyle bana defalarca anlatmıştı. Ben de bu hırsızlık olayının pek nahoş bir olay olduğunu düşünmüştüm.

"*Baba*, ikinci katı bir kolaçan etsene!"

Sobanın yandığı bu odadan çıktınız mı, ev buz gibi olduğu için üşenmiyor değildim, ama yine de yazma kâğıtlarının üzerine ağırlık niyetine bir mandalina koyup, "Eyvallah, tamamdır!" diyerek doğruldum ve omuzlarıma bir hırka alıp sürgülü kapıyı açtım, evin girişinden içeriye doğru uzayan koridora çıktım. Döşemenin soğuğu, çorap giymiş olmama rağmen tüm donduruculuğuyla ayaklarıma işliyordu. Soğuk hava omurga kemiklerimin iliklerini acıtacak şiddetteydi. Pütürlü duvarda el yordamıyla elektrik düğmesini buldum. Karım da arkama yapışmış gibi peşimden geliyordu. Böyle belli bir mesafeyi koruyarak mevzi alışına baktığımda, bir çocuğa dönüşmüş olduğu hissine kapıldım. Turuncu renkli lambanın ışığında aydınlanan beyaz duvara koşut olarak tam üst kata yönelecektim ki, aklına ne geldiyse, karım birdenbire, "Hey! Kim var orada?" diye aniden seslenince ürktüm, bedenim kaskatı kesildi.

"Hah! Sanki hırsız cevap verecek sana!"

Ne kadar saf ve masumane bir davranış şekliydi şu bizim hanımınki! Benimle aynı yaşta olan karım her yeni karşılaştığı kişinin, "Bunun hiçbir derdi tasası yoktur," dedirtecek denli sık sık gülen, sade ve saf mizaçta bir insandı. Beni evlat edinen analığıma baktığı kırklı yaşlarından itibaren tuhaf biçimde şüpheci ve inatçı oldu. Bunda menopoza girmesinin de payı vardır, ama analığımı takiben babalığım da yatağa düşünce, ona da üç yıl boyunca bakması ve bilhassa ablam ve kocasıyla yaşadığımız didişmeler yüzünden gençliğindeki tüm insanların iyiliğine olan inancını, o saf yönünü kaybedip bambaşka bir insana dönüştüğünü düşünürdüm sık sık.

Avurtları çökmüş, ağzı bir tavuğunki gibi sivrilmiş, sadece gözleri ışıl ışıl parıldayan bu kadına baktığımda bazen, kiminle bunca yıldır evli olduğumu sorgulamaya başlardım tuhaf biçimde. Bu eve gelin geldiği dönemde yaşadığı zorlukları hatırlayıp, gerçekten de çok nahoş bir şey yaptığımı düşünerek pişmanlık hissine kapılırdım sonra.

Kızımız ve oğlumuz, kendi hayatlarını kurmak üzere evden ayrıldıklarından beri, karımın derin şüpheciliğini ve huzursuzluklarını yatıştırmak için bin dereden su getirdim. Son üç yılda bayağı yatıştı sayılır. Ama özellikle huzursuzluk ve kuşkuculuk karımın ruhunda kazık çakmıştı sanki.

Merdivenleri çıkmaya başladığımda, üzerine bastığım tahta basamaklar gacır gucur gıcırdıyor ve bir an evin bedeninin büküldüğü ve iskeletinin yamulduğu gibi tuhaf bir hisse kapılıyordum. Merdivenlerin başındaki sürgülü kapıyı açıp eskiden kızımın odası olan Batı usulü döşenmiş odaya baktım; elbette burada birinin olduğuna dair bir işaret yoktu. Karım bu odayı kiler olarak kullanıyordu. Buradaki mukavva kutular karımın atmaya kıyamadığı çocuklarımızın giysileriyle doluydu. Karım arada bunları kutulardan çıkarır ve askılara asarak kâfur kokusu sürüp havalandırırdı.

İpini çekerek tavandaki lambayı yaktım. Kimse yoktu işte! Bir sokak kedisinin mukavva kutuları tırmalayarak haylazlık yaptığına dair bir iz de görünmüyordu. Koridora çıktım ve eskiden oğlumuzun kullandığı diğer Batı usulü odayı da kolaçan ettim. Şöyle bir bakınca burada da olağan dışı bir durum yokmuş gibi görünüyordu.

"Ee?"

Lambayı yaktım. Peşimden gelen karım sapsarı suratıyla içeri göz attı.

"Yahu burada kimsenin olması mümkün mü? Bak panjurlar da, pencereler de kapalı."

Oğlumuzun odası güneye bakıyordu. Güney ve doğu taraflarında iki büyük pencere vardı. Kızımızın odasına kıyasla gündüz iyi güneş alır burası ama floresan lambasını uzun süredir değiştirmediğimizden miydi neydi, geceleri bu oda pek bir kasvetli olurdu.

"Ses dışarıdan gelmiş olmasın? Dama bir baksan..."

Karım dışarıda birinin olduğunu kafasına taktığı için çaresiz kapattığım panjurları açıp baktım.

"Kimse yok yahu..."

Ahşap panjurlar aynen evin kapıları gibi kayganlığını yitirmişlerdi, çok zor açılıp kapanıyorlardı. Takıla takıla, sürtüne sürtüne açılabildikleri için açıp kapaması çok zahmetliydi. Yine de açabildim. Civardaki evlerden sızan ışıklar sayesinde etraf düşündüğüm kadar loş değildi. Bu aydınlık sayesinde dışarıda kimsenin olmadığı su götürmezdi. Hem biri orada saklansa bile bu panjurların açılma gürültüsünden kaçardı.

Damın soğumuş kiremitleri kör bir ışık yayıyordu. Bu hâlleriyle bir balığın pullarını andırıyorlardı. Sanki geçen onca yıl evimize hayat vermişti; böyle pencereden dama bakarken bana canlı bir yaratık gibi görünüyordu ev.

"Kimsecikler yok."

Karşı yamaçtaki evlerin ışıkları yan yana sıralanmıştı; sol taraftaki yamacın aşağısında, kapalı çarşının neon ışıkları bir hayvan sürüsü gibiydi. Her evin penceresinden dışarıya âdeta gece yaratıklarının gözlerindeki ışıltı misali soğuk beyaz bir aydınlık taşmaktaydı.

Gece gökyüzü kararmış; şehrin ışıklarının tükendiği noktadan itibaren sonsuz sayıda yıldız göz kırpıyor, altmış yıldır seyrettiğim insanın yüreğini ısıtan manzara göz alabildiğine uzanıyordu.

"Hava soğuk ama açık!"

Nihayet sakinleşen karım da dalgın bir hâlde manzarayı seyre daldı.

Hemen iki hafta sonra, kiraz çiçeklerinin açma mevsimi olacak, karşı dağın ardındaki Tateyama'da her yer kiraz çiçekleri temaşası mevsiminin geldiğini müştulayan kırmızı kâğıt fenerlerle donatılacaktı, ama Mart'ın ortası olmasına karşın soğuklar bastırdı, hatta bu haftanın başında kar yağdı. Ben ve karım, bu sene kiraz çiçeklerinin bundan etkilenip etkilenmeyeceği konusunda epey endişeliydik.

"Bizim burada oturmamızdan hoşlanmıyor galiba bu ev."

Omuzları endişeyle kalkmış bir hâlde, kemikleri çıkmış ellerini ovuşturarak böyle dedi karım. Benim aklıma gelip de dışa vurmadığım şeyleri karım teklifsiz söyleyiverdiği için, bazen beni afallatırdı, bu kez de öyle oldu. Bu meseleden kaçınmak için, "Hadi artık inelim de sen de yat, uyu... Çok soğuk burası." diye karımı yatmaya zorladım.

Karım tırabzanlara tutunmuş, "Ha gayret, ha gayret!" diye her basamakta kendini yüreklendirerek merdivenleri indi, artık plağı dinlemeye de yeltenmeden doğruca yatağına girdi. Bense içindeki su azalmış olan çaydanlığı yeniden doldurarak sobanın üstüne koydum ve *kotatsu* sehpasının yorganının altına soktum bacaklarımı. Yatak odasının sürgülü kapısı açıktı, yastığa kafasını koymuş olan karım, kocaman gözlerini bana dikmişti.

"Ne oldu?"

"*Baba,* daha yazacak mısın?"

"Eh tabii, pazartesi ilk taslak metnini Takiguchi'ye vereceğim ya..."

"Vay be, tam bir yazar gibi desene!"

"Hadi bakalım, yat artık! İşkillenmeyi de bırak. Bir şey olursa burada seni korurum ben, merak etme!"

"Öyle mi, demek korursun beni ha... *Baba,* bugün pek naziksin ayol!"

"Sürgülü kapıyı kapatmazsan uyuyamazsın ki," diyerek tam *kotatsu* sehpasından kalkıyordum ki, "Yok yok, öylece bırak. Ben de sana göz kulak olacağım *baba*!" dedi, benim söylediğimin altında kalmak istemezcesine. Tüm katılığı silinmiş bir küçük kızın ifadesine bürünmüş yüzünün sağ yanını yastığa gömmüş, gözlerini dikmiş, öylece bana bakıyordu.

"Böyle birinin gözleri üzerimde olunca, sanki gıdıklıyorlarmış gibi hissediyorum kendimi, biliyor musun!"

"Aldırmazsın, olur biter be şekerim!"

"Aldırmazsın demek kolay. Soğuk gelmiyor mu sana?"

Karıma bu sözleri söylediğimde dua eder gibi ellerini göğüs hizasında kavuşturmuş, hafifçe gülümseyerek dudaklarını açmış bir hâlde gözlerini yumdu. Hafifçe yüzünde kalan gülümseme ifadesi çok masumdu, az önceki korku dolu çehreden eser yoktu. Sonunda sakinleştim ve elime dolma kalemimi alarak önümdeki kareli yazma kâğıdının karelerini doldurmaya başladım.

*

Analığım, bir gün bir gece boyunca yürüyüp Nishiyama Dağı'nı aşarak, gelin gittiği kayınpederinin evine ulaşmış ve evin antresinde yığılıp kalmış. Bombanın düştüğü

yerden üç buçuk kilometre uzakta bulunan Kazagashira'da bombanın rüzgârından kaynaklanan hasar varmış tabii; sıcak ışınlardan dolayı bazı evler yanmışmış ama buradaki hasar Urakami'deki kadar muazzam değilmiş. O sıralar analığımın birlikte oturduğu kayınpederi ve kayınvalidesi, kendisi için endişe duydukları gelinlerinin sağ salim eve dönmesine pek sevinmişler. Analığımın beş yaşındaki öz kızı da hemen koşup anasının kucağına atlamış. Sonra da kadının sırtına bir urganla bağladığı sütten kesilmemiş bebeği, yani beni görüp, "Bu da kim?" diye sormuş.

"Kimin çocuğu bilmiyorum. Yüreğim el vermedi, onu o hâlde orada bırakamadım," diye mırıldandıktan sonra oracıkta yığılıp kalmış. Bir ay boyunca da yataktan kalkamamış. İyileştikten sonra da bombanın düştüğü yerin tam olarak neresinde beni bulduğunu anımsayamadı.

Sütten kesilmemiş bir bebek olmama rağmen hiç ağlamamışım. Bir yavru maymun gibi aralıksız kadıncağızın cılız memesine yapışıp gün boyu uyuyormuşum. Beni ondan ayırmaya çalıştıkları takdirde, inanılmaz bir şiddetle ağlayarak kıyameti koparırmışım. Analığım gözlerini hafifçe aralayıp, "Bu oğlan benim Muhafız Tanrımdır, sakın ilişmeyesiniz ona!" diye kafasını iki yana sallayarak güçsüz bir hâlde beni onun koynundan ayırmalarına karşı çıkınca, aralarında hiçbir kan bağı olmayan ana ile oğul olarak biz, tüm yaz boyunca sürekli kan ter içinde kalmak pahasına birbirimize sımsıkı sarılmış hâlde uyumuşuz.

Ninem, bütün mahalleyi dolaşıp, sütten kesilmemiş bebeği olan anne aramış ve bunlardan rica ederek aldığı sütü bir kaşıkla bana içirmiş. "Eğer sen ölseydin anan da ölürdü!" diye sık sık anlatırdı ninem bana.

Bebeği ölürse gelinini de kaybedeceğine niye böylesine güçlü bir şekilde inanıyordu bu kadın, hiçbir fikrim yok. Muhtemelen o dönemin insanlarında, neden sonuç ilişkisini aşan bir düşünce tarzı hâlen vardı ve insan zekâsının açıklamakta zorlandığı felaket zamanlarında insanlar, bu düşünce tarzına eski bir inanç gibi sarılırlardı. Efendim, buna batıl inanç deyip, gülüp geçmeyin. Biz insanların zihninin, şeyleri salt akıl ve mantık aracılığıyla tam olarak kavrayabilen bir yapıya kavuşmuş olduğunu kim söyleyebilir ki? Bunun böyle olmasında da, yukarıda sözünü ettiğim akıl-mantık ötesi düşünce tarzının hâlen zihnimizde önemli bir yer tutmasının etkisi büyüktür, sanırım.

Güz başlarında, serin rüzgârların esmeye başladığı vakitlerde, nihayet analığım iyileşmeye başlamış. Ekim sonuna gelindiğinde ise bir gizem *tezahür etmiş: bedensel ve ruhsal bir gizem. Gizem kelimesinden başka adlandıracak bir şey bulamadıkları bir şey. Bedenine her ne olduysa, çocuk doğurmamış olmasına karşın analığımın memeleri şişmiş ve sütle dolup taşmaya başlamış.*

İşte analığımla ben, tam da o günden itibaren ana oğul *olarak yaşamaya başlamışız.*

*

"Yahu, sen şu atom bombası deneyiminin üzerine yazmayı düşünmez misin?" diye Takiguchi Bey'in bana davette bulunması sanırım geçen yılın Eylülünde oldu. "*O olay* olduğunda henüz yeni doğmuş bir bebektim ki... hiçbir şey anımsamıyorum," diyerek o ana kadar üzerine açıklama yaptığım bedel biçme belgesini bir zarfa koydum. Yanohira Tepesi'nde bulunan Takiguchi Bey'in evinin küçük bahçesinin

bir köşesindeki *higanbana* çiçekleri[69] açmıştı. Limanın oralardaki masmavi deniz ve gemi yapım atölyesi biraz sisli de olsa çok güzel görünüyordu.

"Kardeşim, sen bir *hibakuşa*, bir atom bombası mağduru değil misin?"

Sundurmaya oturmuş, çayını yudumlayarak, her bir kelimeyi tek tek söyleyerek aheste aheste konuşuyordu benimle.

"O günler üzerine bazı notlarım var, ama deneyim olarak belleğimde kalan hiçbir şey yok ki..."

Atom bombasının atılışından sonra meydana gelen manzarayı bizzat kendi gözlerimle görmüş olabilirdim, fakat hiçbir şey anımsamadığım için bunun bir değeri yoktu, değil mi ama? Şimdi düşünüyorum da, o sıralar nüfus kütüğümün baba ve ana adı kısmı bembeyaz bir boşluktan ibaret olduğundan ve başka hiçbir şey aklıma gelmediği için, evet tam bu sebepten dolayı, Takiguchi Bey'in epey ısrarlı ricalarını saçma buluyordum.

"Sen kimin çocuğusun söyle bakalım?"

Takiguchi Bey muzip gözlerle yokluyordu beni. Eh, kabahat bende, kimseden saklamaya gerek görmeden şimdiye kadar doğumumla ilgili gerçekleri önüme gelene anlatıveriyordum.

"Efendim, daha önce de söylediğim gibi... Ne babamın ne anamın adını bilirim ben. Ayrıca aslında kim olduğum konusunda da pek bir fikrim yok."

"İyi güzel de, muhakkak yazacak bir şeylerin olmalı!"

"Hayır, hiçbir şey yok! Neredeyse bu konu üzerine hiç kafa yormadan, canımı sıkmadan yaşayageldim desem abartı olmaz."

---

69 Bilimsel adı *lycoris radiata* olan nergisgiller ailesinden kırmızı renkli bir çiçektir. Japonya'ya anavatanı olan Çin'den gelmiştir. Yaz sonunda ve sonbaharda yoğun yağmurlardan sonra açar. (Ç.N.)

"İşte senin *hibakuşalık* deneyimin tam da bu değil mi yahu?"

Takiguchi Bey, *satoriye*[70] ulaşmış bir Zen Budist keşiş gibi derin bir sakinlikle gülümsedi, akşamüstünün artık cılızlaşmış güneş ışınlarının vurduğu bahçedeki cennet hurması ağacının henüz küçük ve sert meyvelerine bakıp, "Ekşi cennet hurması bunlar, güzelce soyup kurutsam müthiş leziz olur da, artık bu yaşa gelince üşeniyor insan biliyor musun? Ardıç kuşları her gün ziyafet çekiyor sayemde ama neyse..." diye masumane bir hava takınarak konuyu değiştirdi.

Takiguchi Bey ilkokul öğretmenliğinden emekliydi. Savaşın son aşamasında, ordudaki can kaybının fazlalığından ötürü asker sayısı azaldığı için üniversite öğrencilerinin de zorunlu olarak askere alınmaya başladığı dönemde, bombanın etkisine maruz kalan ve hibakuşa olan sınıf arkadaşlarından sağ kalanlara mektup yazıp, onlardan bombanın atıldığı döneme dair anılarını yazmalarını rica ediyor, masrafları kendisi karşılayarak bir kitapçık olarak basıp dağıtıyordu.

Küçük bir basımevinin kısım şefi olarak çalıştığım için, birçok kitapçık ve kitabı masrafları üstlenerek bastıran kişilerle çok sık görüşme fırsatım oluyordu. Bir noktadan sonra bu mesleki boyutu aştı. Bu yayınlara kısa metinler koymaya başladım.

Zaten, kendimi bildim bileli okumayı pek severdim. Liseden mezun olduktan sonra basımevinde işe girmem biraz da basılı harflere, edebiyata duyduğum hevestendi. İşe girdikten sonra yöremizdeki bir gönüllü edebiyat dergisi çevresiyle içli dışlı olmaya başladım. Hatta iki üç tane öykü karalamam yayımlandı o dergide. O sıralar, bu dergiden arkadaşlarımla

70 Zen Budizm'de en yüce hedef olan aydınlanma, nirvana aşaması. (Ç.N.)

buluştuğum Kajiyach semtindeki kafede, Nishida Sachiko'nun melankolik sesini dinlerdik.

Takiguchi Bey'in çağrısını unutmuş, kırk iki yıldır çalışmakta olduğum şirketimde kalan son altı aylık işlerime yoğunlaşmıştım. Emekli olduktan sonra ne yapacağıma dair kafamı yorduğum Aralık ayının son derece soğuk bir sabahında tuvalette bilincimi yitirdim.

İşemek için pantolonumun fermuarını indirdiğimde, aniden, sanki havada yüzüyormuş gibi ağırlığımı kaybettim, her yer bembeyaz oldu, ruh olduğunu tahmin ettiğim yumuşacık, hafif bir şeye dönüştüm ve "Aa, ölüyorum ben!" diye uçarılıkla düşünerek beyaz ışığın içinde uçmaya başladım. O sırada, "Kimsin sen?" diye bana soran bir ses duydum, eminim bundan. Kendime geldiğimde klozetin yanında yatıyordum. Klozetin kenarına çarptığım için olsa gerek, hayalarımın dipleri sızlıyordu, ama yere nasıl düştüğümü anımsayamıyordum bir türlü. Bir beyaz ışık tarafından sarılıp sarmalanmış olduğum hissi dışında da bir şey hissetmiyordum.

On beş yıl kadar önce, babalığımı da tam burada düşmüş, bilincini yitirmiş ve bir daha bilinci geri gelmeden vefat etmişti. Aramızda hiçbir kan bağı olmamasına karşın, beyin kanamasına meyilli bünyemi babalığımdan aldığıma hükmederek endişelendim. Bu olayı karıma duyurursam ona gereksiz bir huzursuzluk vermekten öteye gitmeyeceğim için durumu ondan gizleyerek yıl sonuna doğru bir akşam, bir hastanede MR testi yaptırdım. Sonuçlara göre bende hiçbir anormallik yoktu, böylece biraz rahatladım. Ama Mart ayına geldiğimizde bu kez klozete oturmuş hâlde kafam önüme düştü, kollarım öne uzandı ve oracıkta bilincimi kaybettim.

Yine o beyaz ışık tarafından sarmalanmış gibi hissetmiştim kendimi. Sancı ya da ağrıdan eser yoktu, yumuşaklık hissi içinde, havada bir kuş gibi süzülüyordum âdeta, hatta bir esrime duyduğumu bile söyleyebilirim.

Altmışıncı yaşıma girmeme karşın, kendimi elliden fazla hissetmiyordum. Bedenimin güçten düştüğü hissi falan da yoktu. Daha çalışabilecek enerjim vardı, emeklilik yaşına vardığıma hâlâ inanamıyordum. Şöyle bir düşündüğümde, kırk iki yıl boyunca hastanede yatacak kadar ciddi bir hastalık da geçirmemiştim. Oldukça sağlıklı bir insandım ben anlayacağınız. Nitekim bir gün, diğer ölümlüler gibi öleceğimi düşündüğüm olmamıştı.

Bilincimi kaybetme deneyimlerinden sonra, bir gün öylece kalıp bir daha kendime gelemeyeceğim hissine kapılarak panik yaşamaya başladım. Geceleri, bu his denizin dibinde bir şeylere takılmış da bir türlü yukarı çıkamıyormuşum gibi, karanlık olanca ağırlığıyla göğsüme abanıyordu ve kan ter içinde sıçrayarak uyanıyordum.

Bu göğsümdeki titreme de neydi? Ya şu sırtımı kaplayan o dipsiz huzursuzluk hissi? Birçok gece uyuyamayıp döşeğimin üzerine bağdaş kurarak, göğsümü yaracakmış gibi sancı veren derin bir kedere kapıldığım olmuştu. Hayatımın başlangıcında başıma sarılan o giz, kütüğümdeki ana baba kısmı bembeyaz bırakılmış olarak bugüne kadar rahatlıkla yaşamış olmam kafama takılmaya başladı; nihayet acı bir pişmanlığa benzer bir duygu ruhumu istila eder oldu.

Neredeyse unuttuğum Takiguchi Bey'in *hibakuşa*lık deneyimime dair bir metni kaleme alma çağrısı üzerine kafa yormaya başladım. Nihayet bu konuyla ilgili olarak kendisini aradığımda, "Yahu biz onu unutmuşuz..." diyerek biraz

rol yaptı, ama yine de yılda iki defa yayımlanan kitapçık *altın hafta* tatilinden[71] önce çıkacağı için o zamana kadar yetiştirmem şartıyla metin gönderme önerimi sevinerek kabul etti.

Özellikle bir şey yazmak istediğim için değil de sadece kafamdaki bazı şeyleri bir düzene koymak maksadıyla, özellikle huzursuzluktan uyuyamadığım gecelerde dolmakalemimden çıkan o hafif sesin eşliğinde yazdığım metne yoğunlaşırsam, yüreğimin sakinleşeceğini ve tüm huzursuzluklarımı unutacağımı bugüne kadarki tecrübelerimden bildiğim için, cumartesi akşamı yemekten sonra, uzun süredir ilk defa kareli yazma kâğıdını serdim önüme.

Babam kim? Anam kim? Kimim ben? Bugüne kadar böylesi ham sorulardan ötürü ızdırap çekegeldiğimi falan sanmayın. On beş, on altı yaşlarındayken bir şeyler beni çağırdığı için kendimi Urakami'nin sokaklarını adımlarken bulduğum olmuştu. Bu da bir arkadaşıma ya da okuldaki bir şeylere kafam bozulduğu için bir tramvaya atlayıp amaçsızca, öylesine Urakami'ye gitmem şeklinde olurdu; bir şeyleri aradığım için falan değil yani...

İşe girişim, evlenmem, kızımızın ardından oğlumuzun doğumu, onların büyümeleri, tüm bunları pek de öyle üstüne düşmeden gözleyişim, iki küçük çocuğun göz açıp kapayıncaya kadar birer yetişkine dönüşmeleri, bu arada kızımızın evlenmesi, iki yıl önce dört gözle beklediğimiz torunumuzun doğumu derken, geçen yıl karımla birlikte altmışıncı yaşlarımızı karşıladık.[72] Bu altmış yıl boyunca güzel çiçeklerle bezenmiş

71 Japonya'da Nisan sonu Mayıs başındaki tatil haftası. (Ç.N.)

72 Japonya ve Kore gibi Uzakdoğu ülkelerinde altmış yaşına giren kimselerin, doğdukları yıla dönerek bir yaşamsal döngüyü tamamladıklarına ve yaşamlarında yeni bir döngüye başladıklarına inanılır. Bu bağlamda

zamanlarım da oldu, fırtınalı zamanlarım da... Ama nihayetinde zaman, tüm sakinliği ve uçarılığıyla aktı gitti.

Yine de yüreğimin bir köşesinde, öyle çok fazla bilincinde olmasam da, 'Kimim ben?' sorusu durmaya devam ediyordu. Kente atom bombasının atılmasıyla can veren yetmiş üç bin sekiz yüz seksen dört kişinin arasında bomba atıldığı sırada, sıfır yaşında olan sütten kesilmemiş bebekler de vardı. Ve ben, kayıtlara "öldü" diye geçen bu bebeklerden birinin *asıl ben*, asıl kendim olduğunu düşünmeden edemiyordum. Bunları düşününce o bebeğin hayaleti gibi hiçbir ağırlığı olmayan geçici bir varlık olduğum ve yaşadığım altmış yılın bir rüya, bir hayal olduğu hissine kapılıyordum.

Kim olduğumu, beni evlat edinen analık ve babalığım savaş bitince çok araştırmış, soruşturmuş ama hiçbir bilgi edinememişler. Bomba atılmadan önce, Urakami'de oturan ebelerle ilgili tüm bellek ve kayıtlar yitip gittiği için, analığım beni kaçırdığında henüz doğumumun üzerinden tahminen birkaç gün geçtiğine göre, henüz nüfus müdürlüğüne bildirimde bile bulunamadan tüm ailem, akrabalarım, doğumumla ilgili bilgi sahibi olan komşularımız, herkes topyekün yok olmuşlardı muhtemelen. Durum böyleyken bu dünyada hiç var olmamış biriyim desem, abartı olmaz.

Kim olduğum üzerine ciddiyetle kafa patlatmanın hiçbir anlamı olmadığını biliyordum ve bir noktada bu arayıştan vazgeçmek niyetindeydim. Fakat yüreğimin bir yerlerinde bu soruyu yöneltip durmaktan alamıyordum kendimi. Bu soru âdeta benim kimliğime dair toprak altındaki bir su damarı gibiydi. Hatta bir gün bilincimi kaybedip de her yer bembeyaz olduğu

---

kanreki adı verilen altmışıncı yaş, sıradan doğum günlerinden çok daha önem arz eden özel bir gün olarak kutlanır. (Ç.N.)

zaman bile, bu soru sert bir insan sesine dönüşüp kulağımda çınlarsa hiç de şaşırmazdım açıkçası. Analık ve babalığımın beni yetiştirdiği evde tam olarak kendimi rahat hissedememem de böylesi huzursuz edici bir duygunun yüreğimin derinliklerine işlemiş olmasından ötürüydü sanırım.

Bununla birlikte babalığımla aramızdaki gizli anlaşmazlığın bir başka kaynağı olduğunu düşünmeden edemiyordum. Babalığım terhis olup da cepheden benim getirildiğim bu eve dönünce, benimle ilk kez karşılaştığı günden itibaren onda, bana karşı bir öfke baş göstermişti. Onun içinde cereyan eden bu çatışmanın dalgaları sonradan beni de etkisi altına almaya başlamıştı. Babalığımın ölümünün üstünden on iki yıl geçtikten sonra, bugün, belki de bu dalgalar benim içimde büyümekteydi. Öleni, ölmüş olarak güzellikle anımsamak için, ben bu kördüğüme dönüşmüş duygularımı çözmeli ve ruhumu bir düzene koymalıydım. Sakince ölen bu insanları, sakince metne dökerek anımsamak suretiyle, "Bağrımdaki sis bulutlarıyla kaplı keşmekeşi bir düzene sokabilirsem ne iyi olur!" diye düşünmüştüm anlayacağınız.

Babalığım terhis olup evine döndüğünde, karısının memesini emmekte olan beni gördüğünde, kaçınılmaz olarak derin bir kuşkunun pençesine düşmüştü.

Dolma kalemimin kapağını çıkarıp aheste aheste aşağıdaki satırları yazmaya devam ettim.

*

Babalığım sevk edildiği Mançurya'dan Kasım ayında döndü.

Nerelerde nasıl savaştıkları, kıta Asyasında neler olduğu, kendisinin nasıl olup da sağ kalmayı başardığı konusunda ağzını bıçak açmadı ama. Analığım, üstünde

sıçan rengi asker üniforması paçavraları, bir deri bir kemik kalmış, her tarafı dökülen, bir tek gözleri parıldayan kocasını evin antresinde gördüğünde hissettiği şaşkınlıktan defalarca bahsetti sonradan. Kayıplara karıştığına hatta belki de öldüğüne hükmedip ondan ümidi kesmiş olduğu için ilk gördüğünde hayalet sanmış onu!

Karısını, tanımadığı sütten kesilmemiş bir bebeği kucaklamış hâlde görünce, babalığımın hayrete düşmesi fevkalade doğaldı. Ne kadar durumu açıklamaya çabalasa da, memelerinden sütün nasıl geldiği konusunda kocasını ikna etmesi mümkün değildi tabii. Babalığım mülayim, sessiz sakin bir insandı. Fakat zaman zaman nöbet geçiriyormuş gibi, "Kim ulan bu çocuk?" "Kimden peydahladın bu piçi?" diye anamı sıkıştırırmış. Büyüyüp olayları ayırt edecek yaşa geldikten sonra öyle alenen kavga ettiklerine hiç şahit olmadım. Ama ilk başlarda analığım beni alıp evden kaçacak kadar şiddetli münakaşaya tutuştukları olurmuş.

Yıl sonuna doğru bir gün, beni kucağına alıp bahçeye kaçan analığım, evin yan tarafındaki tarlada bir beyaz kuşun kanatlarını dinlendirmekte olduğunu görmüş. Bugün de Kazagashira'nın yamaçlarında orada burada boş arsalar vardır. Bu yamaçlarda oturan insanlar gitgide yaşlandı, çocukları bu evlerde oturmak istemeyince boş evler yıkıldı ve boş arsalara dönüştü ve bu boş arsalar öylece kendi kaderlerine terk edildi.

Bu boş arsalarda, yıkılmış evlerin bahçelerinde yıkıntılar arasında beyaz nergisler inatla açar, ilkbaharda her yer sarı küçük şalgam çiçeklerinden bir kuşak oluşturur; laleler, toprağın altındaki soğanlarından tomurcuklanır,

övgüye şayan güzellikte çiçek açarlar. Tabii bunların hepsi boş arsa olarak öylece bırakılmış değillerdi; bunların bir kısmına komşu evlerde oturan ihtiyarlar patlıcan ve domates ekmiş, tarlaya dönüştürmüşler. Yamacın eski hâline dönmekte olduğunu düşünmeden edemiyordum.

O sıralar bizim evin yan tarafında da işte böyle bir tarla, ortasında da bir küçük göl vardı. Hayal meyal anımsıyorum: kaynak suyunun birikmesiyle oluşmuş bu gölün suyu çok duruydu. Yaz başlarında burada iribaş ve küçük kurbağaları yakaladığımızı anımsıyorum.

İşte o göle bir beyaz kuş gelmiş. Genelde akbalıkçıl olarak adlandırılan bu kuş, küçük ak balıkçıl, büyük ak balıkçıl, orta ak balıkçıl, sığır balıkçılı *gibi türlerin genel adıdır. Orta ak balıkçıllar ve sığır balıkçılları yazın buralara gelirler. Dönemsel olarak düşündüğümüzde yıl boyunca her bölgede görülen kuşlar genelde küçük ak balıkçıl ve büyük ak balıkçıldır. O analığımın gördüğü kuş da bunlardan biri olmalıydı.*

Beyaz kuş, ağlayan bebeğe, yani bana kederli gözlerle bakmış, henüz sütten kesilmemiş olan ben de kuşun farkına varınca ağlamayı kesmişim. Evet, gözlerimi ayırmadan kuşa bakmışım ve ağlamam tamamen kesilmiş. Analığım, böylesi tesadüfi bir olayı dallandırıp budaklandırıp bir mucize hikâyesine dönüştürmüştü: kuş, her biri birer enkaza dönerek ölmüş insanların kan ve yağlarıyla kirlenmiş Urakami Irmağı'ndan kaçmışmış, benim asıl anamın yeniden dünyaya gelmiş hâliymiş ve benim sağ salim olup olmadığımı teyit etmek için buralara kadar gelmişmiş. Analığım bu hikâyeye tüm yüreğiyle inanıyordu...

Bu hikâyede yüreğimin tellerine dokunan bir şeyler vardı. Buna sanrı deyip geçebilirsiniz de, fakat üzerine biraz kafa yorunca gözlerim buğulanıyordu. Sonradan anam bana, "Ey oğul, ak balıkçıl kuşu senin Muhafız Tanrındır. Ona sakın zalimce davranmayasın!" diye öğüt vermeye başladı. Beni büyütmüş olan analığımın böylesine derin inançlı biri olmasına şükran duyarım. Bu hikâyeyi ondan dinlemeseydim, "Kimim ben?" sorusuna kafayı takar, bu sorunun yarattığı girdaba kapılır, günlük hayatın sıradanlığından gelen küçük mutluluklarından yoksun kalırdım.

Analığımın memesinden çıkan ana sütüyle büyüdüm ben. Fakat sonradan analığım, diğer Nagazakililer gibi atom bombasından kaynaklanan radyasyona maruz kaldığını öğrendiğinde, beni emzirdiği için çok pişmanlık duymuştu. O dönemde gelmesi mümkün olmayan anne sütünün memelerinden gelmesinin, aslında bedeninin zehrini atma refleksi olduğunu düşünmeye başlamıştı çünkü... Her çocuğun başına geldiği gibi, soğuk aldığım için benim de ateşim çıktığında, analığım titreyen ağlamaklı sesiyle, "Bağışla beni Ry , bağışla beni! Ne olur!" diye özür dilerdi. Belki de analığım bana karşı vicdan azabı duyuyordu, kim bilir.

Analığım bana karşı böyle hisler içindeydi anlayacağınız. Dahası, analığım beni öz be öz kızı olan ablamdan daha çok severdi. Bundan ötürü, ablam zaman zaman kendisini kaybederek, "Atom bombası atıldığı zaman, Urakami'de sokakta bulunmuş birisin sen!" diye fesatça sözler sarf etmiş, anam da onu adamakıllı paylamıştı. Bu eve getirilmemle birlikte, evde sayısız çatlaklar, kırılmalar meydana geldiğini düşünmeden edemem bazen.

Nitekim o sıralar babalığım ve analığım yirmili yaşlarında olmasına karşın, benden sonra hiç çocukları olmadı; belki de o çatlaklar benim düşündüğümden derindi.

*

"Hâlâ uyanıksın ha..."

Kısa ama derin bir uyku çekmiş olsa gerek, karımın gözleri açıktı. Yeni uyanmış birine göre oldukça kocaman kocaman açılmış bir çift balığı andıran gözleriyle yüzünün yarısını yastığa gömmüş bir hâlde, beyaz, zayıf elleriyle yorganı omuzlarını örtecek şekilde üzerine çekmişti.

"Bu sürgülü kapı açık olduğu için ışık geliyor, ondan uyuyamıyorsun."

Ben kalkıp kapatmaya yeltenince karım yine kafasını iki yana salladı.

"Bırak açık kalsın. Karanlıktan korkuyorum."

"Kâbus mu gördü acaba?" diye düşündüm ama bu konuda bir şey sormadım.

"Çay koyayım mı?"

"Yok, istemem."

"Uyuyabilecek misin?"

Karım başını evet anlamında öne doğru eğdikten sonra yatakta şöyle bir döndü, sırtını çevirdi bana. Tam rahatlayıp, "Hah, şimdi yazabilirim gayrı!" deyip dolma kalemimi almıştım ki elime, yine karımın sesini işittim.

"Bak hele, şu damdaki yağmur oluğunun altındaki testi niye çatladı acaba?"

Karımın yüreğindeki endişe gitgide büyüyor ve antenlerini artık geçmiş bitmiş şeylere de uzatmaya başlıyordu anlaşılan. Karım, bu sefer bir denizkızı misali, sadece bedeninin

üst kısmını bana doğru çevirmiş, tuhaf bir şekilde berrak gözlerle bana bakıyordu.

Arka bahçenin yağmur oluğu borusunun ağzının kırılmasının üstünden epey zaman geçti, o zamanlar babalığım sağdı. Babalığını acil bir önlem niyetine eski bir Satsuma testisini, su sağa sola sıçramasın diye oraya koymuştu. Bahçe duvarına temas eden evin arka tarafında alınan bu acil önlemden sonra, öyle aciliyet arz eden bir aksaklık falan da olmadığı için onarım meselesini unuttuk, böylece yıllar geçti, testi yosun bağladı, babalığım da, analığım da vefat etti. Testi sertliğini kaybetmiş, bir yosun yumağına dönüşmüştü, bu yılın dondurucu bir Aralık sabahında bir ceviz gibi ikiye ayrılıverdi. Buz tuttuğu için midir, yoksa yosunların ağırlığından mıdır bilmem, testi tam orta yerinden boylamasına ilerlemiş bir çatlakla yarılmıştı. Her yanı kat kat yosun tabakalarıyla kaplanmış testinin içinde kararmış altın renginde bir su birikintisi vardı.

İşte bu olaydan sonra, belli bir dengeye ve istikrara kavuşmuş olan karımın yüreği hafiften endişeyle titremeye başladı. "Kuzey Kore'den roket mi attılar ki?" diye haberleri seyrederken dehşete kapılıp damdan düşer gibi sayıklamaya başlar, yanlış numara aramalarında "benim ya ben" tuzağının hedefinde olduğunu düşünüp endişeye kapılırdı.[73] Günlük hayattaki küçük olaylar karımın içindeki endişe fırtınasını yeniden canlandırıyordu âdeta; bilhassa hırsızlık olayını duyduktan sonra karımın ruhsal dengesini yeniden yitireceğini düşünerek karamsarlığa kapılmaktan kendimi alamıyordum.

"Tesadüf eseri kırılmış be hanım, takma kafana!"

73 Japonya'da yaşlıları hedef alan dolandırma tuzağıdır. Dolandırıcı hedef aldığı kişiyi telefonla arayarak, bir akrabası (özellikle torunu) olduğunu ve acilen paraya ihtiyacı olduğunu söyleyerek verdiği hesap numarasına para yatırmasını ister. Japoncası *Ore ore sagi*. (Ç.N.)

Böyle mırıldanarak yeniden yazma kâğıtlarıma gömülmeye yeltendim ama yüzümün yanına karımın bakışları âdeta yapışmış ayrılmıyorlardı.

"Tesadüf eseri mi? Vay vay vay, demek öyle ha!"

Karım böyle dedi, gözlerini yumarak.

"Tesadüftür tesadüf!"

Ben gözlerimi dikip karımın yüzüne baktım. Gözlerini kapattığında, makyajsız yüzündeki göz çukurlarının etrafında sayılamayacak kadar çok sayıda buruşukluklar peyda oluyor, küçük bir kız çocuğunu andıran çehresi geriliyor, yerine altmışlı yaşlara özgü bir ihtiyarlığın belirtisi geliyordu.

"Pekâlâ sevgili *baba*mız, sizin bu eve evlatlık alınmanız da mı tesadüf eseri ha?"

"He ya, o da tesadüf..."

"Peki, bendenizin siz sevgili *baba*mızla tanışması da mı tesadüf eseri, söyle bana hele?"

"Eh herhâlde, o gün ben bedel biçme işlemi için gelmeseydim, orada memure olarak çalışan seninle de tanışamazdık..."

Tanıştığımız gün, gözlerinin önünde canlandığından mıdır nedir, karım gözlerini yumarak, "Evet evet, öyle olmuştu değil mi?" diyerek sessizce gülümsedi.

"Pekâlâ, o hâlde evlenmemiz de tesadüf eseri, öyle mi beyefendiciğim?"

San san ku dö töreninde[74] zincifreyle kırmızıya boyanmış madeni kadehi tutarken ellerinin heyecandan nasıl da titrediğini anımsadım birden.

74 Şinto geleneklerine göre yapılan nikâhlardaki bir ritüel. Rahibin verdiği kadehteki sakeyi gelinin üç defa, damadın üç defa, son olarak gelinin tekrar üç defa ağzına götürmesinden ibarettir. Bu şinto ritüeli evlilikte

"Tanışmamız tesadüf eseriydi ama evlenmemiz öyle değil tabii... Kader demek daha uygun düşer."

Karım gözlerini açıp, yeniden bana küçük bir kızın muzip gözleriyle bakarak, "Aman efendim, ne mesut oldum bir bilseniz!" diye alaya aldı beni.

"Güzel. Peki, görümcem Keiko Hanım'ın, enişte m Kichi Bey'le tanışıp evlenerek bu evden çıkıp gitmesi ve bu evin, onunla hiçbir kan bağı olmayan ikimize kalması da mı tesadüf, ha, söyle bakalım?"

Karımın endişelerinin kökeninde onun ablamla olan gizli çatışmasının payı olmalıydı. Şu an Osaka'da yaşayan ablamın ayağı buradan çoktan kesildi. En son üç yıl önce kabir ziyareti dönüşü evimize uğramıştı. O zaman, "Buralar ne kadar da değişmiş!" deyip, üstelik neyin nasıl değiştiğini falan da açıklamadan, sadece bir fincan çayımızı içip uçağa yetişmesi gerektiğini bahane ederek alelacele çıkıp gitmişti.

Ablamın evlendiği Daikoku Bey, genç yaşında Osaka'da mücevher ithalatı yapmaya başlamış, bunda başarılı olmuş bir tüccardı. Ağzı da iyi laf yapıyordu. Devetüyü rengi fiyakalı takım elbisesiyle, kendine özgü beden ve el hareketleriyle pek bir derinliği olmayan konular üzerine konuşurken, bileğinde şangır şungur sesler çıkararak sallanan altın kaplamalı kol saatini gördüğümü anımsıyordum.

Tabii, bir taşeron gemi yapım atölyesinde kaynakçı olarak çalışan, yani işçi olan babalığım bu adama hiç de ısınamamıştı.

---

elzem olarak düşünülen birliktelik ve dayanışma duygularının oluşması temennisini içerir. (Ç.N.)

"Daikoku[75] Bey'in soyadında bir "bereket ve refah" havası var, değil mi bey?" diyerek, Daikoku Bey çıktıktan sonra analığım biraz sıkıntılı bir çehreyle ilk izlenimini dile getirmişti.

"Benim hiç hoşuma gitmedi o herif!" diye babalığını pek alışık olmadığımız bir şekilde açık seçik fikrini belirtti.

"Tüccar adamın geveze olması normaldir," diyen ablam babalığıma soğuk gözlerle dik dik bakmaktaydı.

"Eve benim huzurumu kaçıracak bir *efendi* getireceksiniz siz *yine*, anlaşıldı!"

Kaşlarını çatmış, babalığımın sözlerindeki o kısacık "yine" kelimesinin kafama takıldığını anımsıyorum.

"Sen üzme tatlı canını be baba! Ben gideceğim bu evden. Hem nihayetinde ev bana değil de Ryō'ya kalmayacak mı? Hâl böyleyken bana da çekip gitmek düşer zaten..."

Bunları söyledikten sonra ablam bir kuytu köşeye çekilip hırsından ağlamıştı. Gerçekten haksızlığa uğramaktan dolayı öfkeli bir hâlde, kederli ve ağlamaktan kızarmış gözleriyle arada bir beni süzüyordu. Bir kabahat işlemişim gibi bir hisse kapılmış ve mahcubiyetle başımı önüme eğmiştim.

Kâğıtlardan başımı kaldırıp şöyle bir tavana baktığımda, ahşap tavan kızıl kahverengi karışımı bir renge büründü, duvarlar sarardı, her şey eski püskü oluverdi. Daikoku Bey'le tanışmamız bundan muhtemelen otuz yedi, otuz sekiz yıl önce, bu evin tam da burasında olmuştu. Ablamın ağladığı yer ise şu an karımın yatmakta olduğu odaydı.

---

75 Yazarın 'Daikoku' özel ismiyle Japon mitolojisindeki Yedi Talih Tanrısı'ndan (*Shichifukujin*) biri olan Daikoku'ya (Daikokuten olarak da bilinir) gönderme yaptığı söylenebilir. Daikoku bereket ve ticaret tanrısıdır. Daikoku kelimesi 'muazzam karanlık, siyahlık' anlamına gelir. Teologlara göre, bu tanrı figürünün kökeni Hinduizm'deki yıkım-yok etme ve dönüştürme tanrısı Şiva'dır. (Ç.N.)

Çok geçmeden ablam evlenerek Osaka'ya yerleşti, evimize pek uğramaz oldu. Aramızda çok fazla bir sürtüşme yaşanmamasının Nagazaki ile Osaka arasındaki mesafeden kaynaklandığı, hem analığım hem de babalığım öldüğü zaman, ablamla birlikte miras paylaşımı için gelip, malların çoğunda hak iddia etmeye başlayan kayınbiraderim Daikoku Bey'in gerçek yüzünü gördüğüm zaman kafama dank etti.

Babalığımın vefatının henüz yedi günü dolmadan, ev ve arsanın satış işlerini sanki arkasından kovalayan varmış gibi halletme konusunda bizi sıkıştırıp durması, elden ayaktan düşmüş, ihtiyar kayınvalidesi ve kayınpederine bakmaya tenezzül bile etmemiş olmasına rağmen, onlar ölür ölmez hemen böyle bir tavır takınması, karımın da epey canını sıkmış olmalıydı. "Ne biçim bir insan bu senin kayınbiraderin!" diye söylenmeye başlamıştı o sıralar. Evi yıktırıp yeniden yaptırmak için biriktirdiğimiz parayla onu satılmaktan kurtarmayı başardık. Ne var ki babalığımın ölümünün birinci yılında, anma töreni vesilesiyle buraya geldiğinde Daikoku Bey'in bana sarf ettiği alaycı sözlerin her birini harfiyen anımsıyordum.

"Hadi hadi iyisin birader! Unutma ki sen bu eve dışarıdan getirilmiş bir evlatlıksın. Bedelinin yarı fiyatına bu şahane arsayla evi almak, ikramiye çıkması gibi bir şey senin için!"

İç geçirerek, "Bunu da söyledin ya, pes yani!" diye karımın yüreğinden kopup gelen sözler, benim hissettiklerimle birebir örtüşüyordu.

Sadece bu adamın değil, ablamın bile bu evle hiçbir *hayırlı bağ*larının olmadığını ortaya koymuyor muydu tüm bunlar? Evi bizim devralmamızı *hayırlı bir bağ* olarak düşünmemiz gerektiğini, bunun ne tesadüfi bir şey, ne de "kader" gibi önceden belirlenmiş bir şey olduğunu, bizim bu eve *hayırlı bir bağla*

bağlanmış olduğumuzu söylediğimde karım uykuya dalmış, derin derin nefes alıp vermekteydi. *Hayırlı bağ* gibi bayağılaşmış, kullanıla kullanıla kirlenmiş bu kelimede kör bir parıltı buldum, "*Hayırlı bağ, hayırlı bağ,*" diye defalarca sayıklayarak, ağzından buharlar çıkaran çaydanlığın sesini büyük bir hazla dinleyerek huzurla dolduğumu hissediyordum. Yazma kâğıtlarına metnimin geri kalan kısmını yazmayı sürdürdüm.

*

Babalığımın bana bir kez bile fesatlık yaptığı olmamıştır.

Babalığım üvey evladı olsam da beni, öz çocuğundan fazla sevdi. "Evlatlık Bağı Oluşturma Sistemi", savaştan önce sıklıkla uygulanırdı. Savaştan sonra da, henüz çocuğu olmayan ailelerin yararlandığı bir şeydi bu; nitekim sınıf arkadaşlarım arasında evlatlık olanlar vardı. O yüzden, ben evlatlık olmaktan rahatsızlık duymamıştım. Olayları ayırt edecek yaşa geldiğimde babalığım ve analığımı, "babacığım", "anacığı" diye çağırmaktaydım ve onların üvey olduklarını neredeyse unutmuştum. Ne var ki babalığımın içinde bana karşı bir temkinin izleri olduğu da şüphe götürmezdi. Ben de ağzıma girmiş bir kum tanesi gibi onun bu temkin hissini çiğnemek durumunda kaldım.

Babalığım, beni bir seferinde Urakami'ye götürmüştü. Ortaokul öğrencisiydim o sıralar. Urakami'nin benim için nasıl bir yer olduğunu, ne ifade ettiğini biliyordum artık. Çünkü benden beş yaş büyük olan üvey ablam, benim sokakta bulunup getirildiğim sırada yaşananları birçok kez, belli bir hafiflikle anlatıvermişti.

Urakami, **URAKAMİ**! *Evet, evet, sadece alelade bir yer ismi değildi bu benim için. Bu yer, adının tınısı, ben de başka insanlara göre çok daha farklı duygular uyandırıyordu.*

Haritada Kazagashira'dan bombanın düştüğü noktaya kadar olan mesafe üç buçuk kilometredir. Şimdi gündelik hayatın sürmekte olduğu, bombanın düştüğü bu semti, hep çok uzaklarda bir yer olarak düşünmüştüm.

Elbette o yaşa gelene kadar Urakami'yi birkaç kez ziyaret etmiştim; fakat her seferinde hayal kırıklığı yaşadım. Nagazaki İstasyonu'nun önünden geçerken bile manzara sıradandı; içinden tramvayların geçtiği bu manzara kasvetli bir taşra şehri çarşısının manzarasıydı. Gizlice hayalini kurduğum o Urakami'ye hiç de benzemiyordu.

O sıralar, babasının elinden tutup gezmeye gitme yaşını çoktan aşmıştım ben. Fakat babalığım, atom bombasının etkisiyle enkaza dönmüş, ama kısa bir süre önce, yeniden inşa edilmiş katedrali görmeye gitmeye davet etmişti beni. Bunun ilginç olabileceğini düşünerek ona eşlik etmeye karar vermiştim. Matsuyama Mahallesi durağında tramvaydan indik ve hafifçe kıvrıla kıvrıla ilerleyen çakıllarla kaplı yolu adımlamaya başladık.

Kenarda bir dere akıyordu. Küçük şalgam çiçekleri açmıştı, derenin suları ilkbahara has bir şekilde parıldıyordu. Köşedeki müstakil ahşap binanın gölgesinden yürürken, birdenbire yepyeni katedral tepenin üstünden tüm görkemiyle kendisini gösterdi. Katedralin mimarisini daha önce mahallemizin köşe başındaki televizyonda bir kez görmüşlüğüm vardı. Ama siyah beyaz televizyonun ekranında ince bir gölgeden ibaret gibi görünmüştü gözüme. Bu kezse farklıydı. Berrak gökyüzünü arkasına almış canlı kiremit turuncusu renkleri âdeta gözlerimi yıkayıp arındırıyordu. Öylesine güzeldi ki...

Yüreğim hızla çarpmaya başladı; adımlarım hızlandı. Koşar adımlarla dik yokuşu tırmandım ve nihayet tepeye vardım. Bakmakta olduğum bina fevkalade sağlamdı ve başını masmavi göklere uzatmıştı. Katedralin cam kapısına alnımı dayayarak içerideki salona baktığımda bir an yüreğim durdu. Bir kaleydoskoptan bakıyormuşsunuz gibi bir renk cümbüşü âdeta salonun döşemesinde birikmişti. Vitrayın parıltısıydı bu.

"Senin gerçek efendin O'dur belki de, kim bilir."

Sunakta, çarmıha gerilmiş bembeyaz tenli İsa'nın heykeli vardı ve babalığım bu heykele bakarak böyle mırıldanıvermişti bana. Öz anam ve babamın bu kiliseye kayıtlı Hristiyanlar olması kuvvetle muhtemeldi gerçi, ama bunu oğluna imalı bir şekilde söylemesi, babalığımın korkunç bir insan olduğunu düşünmeme yol açmıştı.

Ve ben nihayet, o gün kendi asıl Urakami'mi bulduğumu hissetmiştim.

*

Sırtımda bir ürperme hissettim. Arkama dönüp baktığımda sobanın gazyağının azaldığını, ateşin cılızlaştığını gördüm. Sobanın yakıt tankını çıkarıp antreye götürdüm, orada duran kırmızı bidondan pompayla gazyağı çekmeye başladım. Keskin gazyağı kokusunu alıyordum.

Takvim açısından düşündüğünüzde bahar çoktan gelmişti ama geceler hâlâ çok soğuktu. Zaten malzemeden kaçarak gecekondu misali kondurulmuş olan evimizin cam kapısının aralıklarından sızan soğuk hava iliklerime işliyor ve titretiyordu beni. Pompanın baş kısmını sıktıkça parmak kemiklerim uyuşuyordu. Bu uyuşmanın bile bir beyin kanaması belirtisi olup olmadığından şüphelenmeden edemiyordum.

Yakıt tankını gazyağıyla doldurdum, sobayı yaktım. O ana kadar yazdıklarıma bir göz gezdirdim.

Babalığımın beni Urakami'ye götürmek istemesinin asıl sebebinden yazmakta olduğum metinde söz etmedim. Asıl sebep bisiklet yarışı bahsi oynamaktı. Babalığım, aslında kendisini işiyle özdeşleştirmiş iyi bir işçiydi, fakat onun bir kötü özelliği vardı: kumara olan dizginleyemediği düşkünlüğü.

İlkokuldayken babamı *çiçekli kart oyunu*[76] oynarken görmüştüm bir keresinde. Bu, yöremizden insanların el ele vererek, ölenlerin ruhlarını uğurlama törenleri için 'ruhlar gemisi'[77] yaptıkları sırada olmuştu. Geminin yapıldığı yer, son zamanlarda kiraz çiçeği ağaçlarıyla kaplı Kazagashira Parkı'na dönüşmüş durumdaydı. O zamanlar boş bir arsaydı orası. Babalığım paçalı donlu, fanilalı gençlerle bir arada, bir kiraz ağacının gölgesine serdikleri muşambanın üzerine oturmuştu, üzerlerine cır cır böcekleri korosunun nağmeleri yağmaktaydı ve onlar büyük sake şişesinden birbirlerinin boşalan kadehlerini doldura doldura çiçekli kart oyununa kaptırmışlardı kendilerini. İçlerinde sadece, içki içme alışkanlığı olmayan babalığımın gözleri kurnazlıkla ışıldıyordu. Ona seslendiğimde, "Ne var ulan!" diyerek tersledi beni. Bana dik dik bakan gözlerini görünce öylece donakalmıştım. Ardından sırtını çevirip

76 Japonca adı *hanafuda* olan Japonya'ya özgü, oyuncuların akıl yürütme gücü ve stratejik düşünce gibi yetilerini kullanarak birbirleriyle yarıştığı bir kart oyunu. (Ç.N.)

77 Ölenlerin ruhlarını onurlandırmak için 15 Ağustos günü düzenlenen Nagazaki'ye özgü ruhları uğurlama töreninde ölenlerin yakınları ve diğer kimselerce, *chigaya* (*imperata cylindrica*) adlı bitkinin yaprakları ya da kartonlarla yapılan büyük boy gemi maketidir. Gemiye ölen kişinin resimleri ve o kişiyle özdeşleşmiş simgeler yapıştırılır. Daha sonra bu gemi maketi ırmakta yüzdürülür. Japonca adı *shōrōbune* (Ç.N.)

tamamen görmezden geldi beni ve oyun arkadaşlarının çehrelerine ve oyuna odaklandı yeniden.

Urakami'ye gittiğimiz gün, Matsuyama Mahallesi'nde tramvaydan inince doğruca yeniden inşa edilmiş katedralin karşı tarafındaki bisiklet yarışı pistine yöneldik. Tesis içindeki yemekhanede babalığımı bana soya soslu *dashi* çorbasının[78] suyunu güzelce emmiş, *oden* yemeğinde[79] de kullanılan balık sosisi ve limonlu gazoz aldı. Sonra, "Burada bekle sen," diyerek ortadan kayboldu. Analığım gibi zeki birinin, kocasının bahis oyunu ve kumar tutkusundan habersiz olduğunu sanmayın sakın! Bana, "Dikkat et de şaşkın baban kendini donuna kadar soydurmasın!" diye tembih bile etmişti evden çıkarken. Kaybetmiş olmalıydı, fazla zaman geçmeden döndü. Bir yarışa elinde avucunda ne varsa yatırmak onun bahis oynama tarzıydı.

"Anam, senin ne işler karıştırdığını biliyor, ona göre!" diyerek, beraber bisiklet yarışı stadyumundan çıkarken babalığımı sıkıştırdım. On dört, on beş yaşlarındaydım ve az çok eğriyi doğruyu ayırt edecek olgunlukta sayılırdım.

"Tamam canım, sen bir şey çaktırmazsın olur biter," diye yanıtladı beni. "Niye kumar oynuyorsun ki sen, onu bana bir söylesene!" diye üsteleyince, hafif dalgın bir edayla, "Bak çocuk, şu hayatta var ya, *ya hiçbiri ya hepsi* diye bir şey vardır ve bu bahsin sonucuna Tanrı karar verir, biz zavallı kullara da her şeyi ona bırakmak kalır. Beni yaşatan da aynı Tanrılardır. Belki de benim Tanrım *ya hiçbiri ya hepsi* Tanrısıdır

78 Japonya'ya özgü sebzeler ve kurutulmuş balıkla yapılan bir tür çorba. (Ç.N.)

79 Özellikle kışları yenen Japon usulü sulu yemek. *Dashi* çorbasının içinde kaynamış yumurta, daikon adı verilen bir tür turp, balık sosisi, balık keki gibi gıda maddelerinin haşlanması suretiyle yapılır. (Ç.N.)

ha, ne dersin?" diye yanıtlamıştı beni. "Şimdi bunlarla beni kandırabileceğini mi sanıyorsun sen?" diye bir kez daha üsteledim yanaklarımı şişirerek[80], bunun üzerine, "Senin aklın ermez bunlara çocuk!" deyip suskunlaşıverdi sonra... Tüm bunlardan sonra asıl hedefimiz olan katedrale doğru yürümeye başladık.

Babalığımın bana mırıldanarak söylediği, "Senin gerçek efendin O'dur belki de, kim bilir?" sözleri de bu konuşmanın akışı içinde geçmişti. Ben, bu konuşmayı yazmakta olduğum metne almamayı tercih ettim ama... Babalığımın bahis merakından söz edersem metinde bir çarpıklık, bir kamburluk oluşacaktı çünkü.

Bu olayın üzerinden yıllar geçip adamakıllı ihtiyarladığı dönemde, babalığımı torununa yani benim oğluma çiçekli kart oyununu öğretmeye çalışırken bulunca, biraz da ipin ucunu kaçırarak azarlamıştım onu. Şimdi sundurmada sırtı bana dönük oturmuş babalığımın mahcup ve boynu bükük hâlinin bende nasıl bir hüzün ve acıma duygusu yarattığını anımsıyorum. Babalığımın o gün oturduğu o sundurma, karşımdaki sürgülü kapının ardında hâlâ duruyordu.

Babalığımın bahis oyunlarına kendisini kaptırması Mançurya'da terhis olup Japonya'ya geri döndüğü dönemden sonra olmuştu. Silah arkadaşlarıyla ilişkisini kestiği ve o dönemle ilgili ağzını bıçak açmadığı için onun hayatındaki Mançurya kısmı tam bir gizdi. Kaldı ki tutup da ona Kıta Asyasındayken ne olduğunu sorsam çok zalimce bir şey yapmış olacağımı düşünmekten kendimi alamıyordum. Analığım da bu konuda onu hiç yoklamazdı.

80 Bu mimik Japonlarda sitem ya da darılma ifadesidir. (Ç.N)

"*Ya hiçbiri ya hepsi* nedir biliyor musun, bak anlatayım: oyunda bakacaksın, tartacaksın, ne oluyor ne bitiyor, gerisini de Tanrı kerimdir deyip Tanrı'ya havale edeceksin, işte o kadar!" diye babalığım arada bahis oyunlarının temel anlamından söz ederdi. Şimdi düşününce, onun Mançurya'da ölümle kalım arasında *ya hiçbiri ya hepsi* oynamış ve bu "bahis" oyununu kazanarak hayatta kalmayı başarmış bir er olduğunu anlıyordum bir burukluk hissiyle. Babalığımın ruhunda açılıvermiş olan delik üzerine düşünmeye başladım birden. Nüfus kütüğümde baba ve ana adı kısımlarının bembeyaz bir boşluktan ibaret olması gibi, babalığımın ruhunda da bembeyaz bir yerin olduğunu anlıyordum. Fakat bir türlü bunun ne olduğunu çıkaramıyordum.

"Güm!" diye bir ses geldi birdenbire, kulak kesildim. Ne var ki rüzgâr sesinin bile duyulmadığı gecenin sessizliği her yeri yeniden istila ettiği için unuttum bu sesi ve kâh yazdıklarımı yeniden okuyarak, kâh metnin orasını burasını çizip düzelterek, kâh yeni cümleler ekleyerek metni gözden geçirme işine gömüldüm yeniden.

"*Baba* kalk!"

Karımın dehşete kapılmış sesini duyunca uyandım; *kotatsu* sehpasına oturmuş hâlde kafamı sehpanın üstüne dayamışım, içim geçmişti. Başımı kaldırdım. Yazma kâğıtları önümde duruyordu; içindeki su azalmış olan çaydanlık "çın çın çın" diye tuhaf derecede yüksek perdeden bir metalik ses çıkarmaktaydı.

"Vallahi de damda biri var. Yine ses geldi işte!"

Karım, pijamalarıyla yatak odasının eşiğinde dikilmiş, kulak kesilmiş bir vaziyetteydi. Yeni uyanmış olmasına rağmen

gözleri tuhaf bir biçimde ışıldıyordu. Acaba aklını mı yitirdi diye de düşünmeden edemiyordum.

"Yahu sana öyle gelmiştir..."

"Yok, ayol, eminim, damda biri saklanıyor."

Kısık sesle, rüzgârın çıkardığı ıslık sesi gibi konuşan karımın çehresinde canavarsı bir şeyler vardı. Keyfimi kaçırıyordu bu.

"Bir şey duymuyorum ben."

Gözlerimi karımdan ayırmadan kulak kesildikten sonra böyle dedim. Duvar saatine baktım, üçü biraz geçmekteydi.

"Ah, ne yapsak, ne etsek, polisi mi arasak?"

"Bekle biraz, ben gidip bir bakayım."

Karımın hakikaten epey ürkmüş olduğunu görüyordum.

Bir süre önce farkında olmadan ayaklarımdan çıkarıp birbirlerine geçirerek top şekline soktuğum çoraplarım, *kotatsu* sehpasının sobasının yanında durdukları için ısınmıştı. Çoraplarımı giydim ve mutfakta buzdolabının yanında asılı duran el fenerini aldım. Ev eskiydi, sık sık sigorta atardı, böylesi acil durumlar için bir el fenerini hep orada bulundururduk.

"Hey! Kim var orada?"

Merdivenlerin dibinden yukarı doğru böyle bağırdı karım. "Yahu gene mi? Ulan sanki hırsız cevap verecek sana!" diyerek acı bir tebessüm ederken aniden bilincimi yitirir gibi oldum; beyaz ışık taneleri, sağanak yağmur gibi üzerime yağıyordu. Yukarıdan kadın sesi mi, erkek sesi mi olduğunu ayıt edemediğim birisi, "Kimsin sen?" diye karımın az evvelki sorusuna soruyla karşılık verdi.

Okkalı bir yumruk yemiştim, sanki sarhoşluk hissi içinde öylece kalakaldım oracıkta. Beyaz ışık kayboldu. Ama

yanaklarım kızardı, omuriliğime bir ürperme geldi, gayri ihtiyari ellerimi duvara dayayarak destek almaya çabaladım. Yüreğimin çarpışı neredeyse işitebileceğim kadar güçlenmişti. Şakaklarımda uyuşma vardı. Yanı başımdaki karıma baktığımda, az önceki yerinde, yani merdivenlerin dibinde, oradan yukarıya gözlerini dikmiş bakıyordu.

"Az önce biri bağırdı ya, o sesi sen de duydun değil mi?"

Karım şüpheci gözlerle beni süzerek, "İyi misin sen? Rahatsızlandın mı yoksa?" diye soruma soruyla cevap verdi, "Yok yahu bir şeyim," diyerek elimle alnımda biriken kalın terleri sildim.

"Biri bağırmadı mı az önce?"

"Yoo, en son sen, 'Sanki hırsız cevap verecek sana,' dedin." Az önce, bir salise ya da salisenin onda biri mi, süresini kestiremiyorum ama bir anlığına bilincimi yitirmiş olmalıydım. Kafatasımın içinde tuhaf bir şeyler cereyan ediyordu.

"Ne oldu? İyi değil misin?"

Karımı daha fazla işkillendirmemek için, "Bir şeyim yok!" dedim. Merdivenlerin basamaklarını tırmanmaya başladım. Bedenim ağırlaştı. Merdivenler uzayıp gitmekteydi. Ne kadar çabalarsam çabalayayım bir sonrakine ulaşamıyormuşum gibi hissediyordum.

Eğer bir kez daha bilincimi yitirirsem yüzükoyun merdivenlerden düşeceğimi ve bu düşüşün varış noktasının cehennemin dibi olacağını, bir daha da gözlerimi açamayacağımı düşündüm ve dizlerim titremeye başladı. Evin bana eziyet ettiği hissine kapıldım; babalığımın inşa ettiği bu ev, kendisiyle hiçbir kan bağı olmayan bir eloğlunun kendisini devralmasına razı değilmiş, bizi reddediyormuş, işte böyle aşırı şeyler kurmaya başlıyordum kafamda.

Bir şekilde ikinci kata vardım, büyük kızımın odasını el feneriyle aydınlatarak baktım, hiçbir insan izi yoktu burada. Odaya girdikten sonra floresan lambasını yaktım, pencerenin camını açıp dama da baktım, orada da şaibeli bir iz falan göremedim. Buna karşın karım, benim arkama takılmış, kıstığı sesiyle fısıldıyordu:

"Bir ses oldu ayol, eminim bundan!"

Kızımızın odasında kimsenin olmadığını teyit ettikten sonra, oğlumuzun odasını da korka korka kolaçan ettim, orada herhangi bir dağınıklık ya da hasar göremedim, panjurlar da içeriden sıkıca kapatılmış durumdaydı.

"Dur, bir de dama bakayım."

Kayganlıklarını yitirdikleri için çok zor açılan panjurları yeniden açarak damı el feneriyle aydınlattım, yarı bedenimi pencereden yukarı doğru çıkararak tek tek bütün kiremitlere baktım, hiçbir insan izi yoktu, sadece eskimiş damın kiremitlerinin aralıklarında bitmiş, kurumuştu ve otlar, bu hâlleriyle kurumuş bir ırmak yatağını andırıyor insanda tuhaf bir his uyandırıyorlardı.

"Kimse yok..."

Karım beni öyle bir ruh hâline soktu ki neredeyse bir insan izine rastlasam rahatlayacaktım.

"Biz gelene kadar kaçtı herhâlde ha?"

"En azından, birinin eve girdiğine dair bir iz yok."

"Acaba bana mı öyle geldi? Bir şeyin çarpma ya da düşme sesi gibi bir şey duydum, eminim bundan..."

"Peki ya insan sesi, insan sesi duymadın mı?"

Cesaretimi toplayıp sordum bunu. Az önceki plak gibi benim bilincim de "pıt pıt pıt" diye sesler çıkararak atlamalar

yapıyor olmalıydı. Duyduğum insan sesinin bir sanrı olduğunu düşünürken bir yandan, diğer yandan bu ses, onu gerçekten duymuşum gibi hâlâ kulağımda yankılanıyordu.

"İnsan sesi mi?"

" 'Kimsin sen?' diye bir ses..."

Karımın çehresi birden değişti, cılız bir kuşunkine dönüştü. Karımın yüreğinin derinliklerindeki o büyük endişenin *su damarını* patlattığımı anladım ve "Tüh, kahretsin ya!" diye lanet okudum içimden bu yaptığım aptallığa. "Ya bırak gözünü seveyim, sana öyle gelmiştir!" gibi sözlerle hiçbir şey yokmuş pozlarıyla onu avutmaya yeltensem de artık çok geçti, karımın içindeki endişe dalgaları gitgide büyümekteydi.

"Yahu, Hiroshi'ye bir şey mi oldu acaba?"

Ses, oğlumuzun odasından geldiği için, oğlumuz için işkilleniyordu karım. Karımın sanrılardan kaynaklanan işaretlere takılıp durması kaygılandırdı beni.

"Bir şeyi yoktur be hanım. Bir şey olsa arar yani."

"Arasak mı bir?"

"Endişelenecek bir şey yok. Bu saatte ararsak kızar bize hem..."

Oğlumuz yirmili yaşlarının sonlarında evlendi ama daha bir yıl geçmeden boşandı, daha sonra çalışmakta olduğu Yokohama'daki nakliyat şirketinden en ufak bir tereddüte düşmeden ayrıldı ve Okinava'ya giderek oradaki bir kıyı otelinde üniversite öğrenciliği yıllarından bu yana hobisi olan dalgıçlık dersleri vermeye başladı yarı zamanlı olarak.

Hâlâ da yaptığı iş, bu yarı zamanlı dalgıçlık hocalığıydı; otuzunu aşmış olmasına karşın adam gibi bir işe girmiş değildi. Yok, hayallerini gerçekleştirecekmiş de, yok kendisini

arıyormuş da, işte böyle incir çekirdeğini doldurmayacak bahanelerle *Obon* Bayramı'nda da[81], yılbaşında da bizi ziyarete gelmedi. Dahası, karımla altmışıncı yaşımıza girişimiz vesilesiyle de ne aradı ne de iki satır gönlümüzü alacak bir şey yazdı.

Zaten genelde de cep telefonundan aradığımızda açmıyordu hiç; hep telesekreteri çıkıyordu. Telefonundaki arama kayıtlarından ana babasının aradığını görmemesi mümkün değil, ama bizi geri aradığı çok nadirdi. Bazen ısrarla aradığımızda ancak dönerdi bize. Fakat, "Ne var, ne diye aradınız?" diye kaba saba konuşup sevincimizi kursağımızda bırakırdı. "İyi misin, sağlığın yerinde mi diye merak ettik oğlum," deyince de, "Bu mu yani? Benimle bir işiniz yoksa ne diye arıyorsunuz beni. Ben de bir şey oldu zannettim. Hayret bir şey ya!" diye keyifsiz keyifsiz yanıtlardı bizi. Osaka'daki ablası gibi oğlumuzun da evle bağları neredeyse tamamen kopmuş durumdaydı. Durum böyleyken hem karım hem de ben, bu evde ıssızlığa ve yalnızlığa terkedilmiş gibi bir hisse kapılmaktan kendimizi alamazdık.

"Bir telefon edelim yahu şuna."

Karım ağlamaklı bir çehreyle böyle dediyse de ben, "Hadi bu gece yatalım, bak geç oldu. Yarın sabah ararız oğlanı!" diye mümkün olduğunca nazik bir şekilde onu yatıştırmaya çalıştım ve beraber merdivenlerden aşağı indik.

"Acaba çocuk iyi mi ki?" diye işkillenen karımı ne yapıp edip yatırdım, ben de döşeğin içine girdim. Biraz gergin olmalıydım. Evdeki tüm seslere kulak kesiliyor ve ne yapsam ne etsem uyuyamıyordum. Çekmekte olduğum baş ağrısı soğuk aldığım için olabilirdi. Fakat bunun bir beyin kanamasının

81 Japonya'da yazın kutlanan, Konfüçyüsçülük etkileri taşıyan Budist ataların ruhlarını anma bayramı. (Ç.N.)

ön belirtisi olabileceğini düşününce babalığımın ölümü geldi hatırıma ve uykuya dalmaktan korkmaya başladım.

"*Baba*, uyuyor musun?" Böyle soran karım da uyuyamıyor olmalıydı. Biraz rüzgâr esti ve bahçedeki ağaçların o alışkın olduğumuz hışırtısını işittik. Fakat bu hışırtı bile karımın yakınımızda birilerinin olduğuna dair endişelerini körüklediğini sezinliyordum. Bu tür bir önsezi, uzun süre aynı damın altında yaşamış çiftlerde olan bir şeydir.

"*Baba*?"

"Efendim?"

"İş bulma meselesini nasıl halledeceksin?"

Endişe dalgalarının sarstığı karımın bu mesele için bile kaygılandığını görmek bende bir merhamet uyandırdı.

"Merak etme! Hello Work'e[82] başvuruda bulundum. Nisandan itibaren ne iş olursa olsun yapmayı düşünüyorum. Sen canını sıkma bunlara *anne*, e mi?"

Bu ayın sonunda tam kırk iki yıldır çalıştığım matbaa şirketinden ayrılacaktım. Şirketimden bana yeni bir yer bulma konusunda yardımcı olabileceklerini umuyordum, ama yöremizde uzun süredir devam eden ve bir türlü sonlanmayan durgunluk yüzünden bir iş bulma umudu pek yok gibiydi...

Bizim genel müdür, hem devlet dairelerindeki hem de özel şirketlerdeki birçok tanıdığına beni pazarlama bölümünde istihdam ederlerse çok verimli olacağımı söyleyerek bana yardımcı olmaya çalışmıştı, ama yarı zamanlı işler dışında pazarlama kariyerimi onaylayacak bir iş bulamıyordum.

82 Japonların ve yabancı göçmenlerin güvenli bir şekilde istihdam edilmelerine yardımcı olan devlet bünyesindeki iş bulma kurumu. (Ç.N.)

Kırk iki yıllık hizmetime oranla pek bir az bulduğum emeklilik ikramiyem karımı epey hayal kırıklığına uğrattı. Emeklilik maaşı bağlanana kadar rahat bir hayat süremeyeceğimiz ortadaydı. İhtiyarlığımda bile karıma sıkıntı ve endişe veriyor olmaktan büyük üzüntü duyuyorum; ama elden ne gelirdi ki?

Eğer böylece uyuyup sabah uyanamazsam karımın hâlinin ne olacağını düşünüyordum; ecelim gelmiş olsa bile onu böyle bırakıp ölemezdim. Üstelik bir şirket elemanıyla evlendirdiğimiz kızımız işinden başını kaldıramıyordu. Anlayacağınız, bana bir şey olursa karımın onunla oturması pek olası görünmüyordu. Güya en çok güvenmemiz gereken oğlumuzsa hayatta kendi yolunu çizmekten aciz, bir telefon bile etmiyordu. Çocukluğumda ilk defa analığımdan ayrı tek başıma uyumaya başladığım zamanlarda olduğu gibi, kendimi fevkalade kederli hissediyordum ve birilerine sarılma ihtiyacı içindeydim.

Pikabın üzerinde dönen plağı rüyamda gördüm. Eski tip ortası delik plaklardandı bu gördüğüm; Ishihara Y jir [83] ile Misora Hibari'nin[84] sesleri arasında, erkek de, kadın da olmayan bir sesti şarkıyı söyleyeninki ve ben Sh wa Devri'nin[85] hayaletini dinlediğimi düşündüm. Plağın tam ortasında beyaz

83 Ishihara Yūjirō (1934~1987): sinema oyuncusu, şarkıcı. Sinema ve müzik alanındaki kariyeriyle geniş bir hayran kitlesi toplamış, Japon Elvis Presley'si olarak anılmıştır. Eski Tokyo valisi yazar Ishihara Shintarō'nun erkek kardeşidir. (Ç.N.)

84 Misora Hibari (1937~1989) Japon kadın şarkıcı, sinema oyuncusu. II. Dünya Savaşı sonrası dönemde, maddi ve manevi bir yıkım içinde olan Japon toplumunu avutan ve yüreklendiren bir sanatçı olmuştur. Shōwa Devri'nin kültürel ikonlarındandır. (Ç.N.)

85 Japonların geleneksel takviminde devirler tennō, yani imparatorların tahtta oldukları dönemlere göre değişir. Shōwa Devri, 1926~1989 yılları arasında tahtta kalan tennō Hirohito'nun devrine verilen addır. (Ç.N.)

bir etiket olduğunu görmüştüm ama ne şarkı ne de şarkıcının ismi yazılıydı burada, sadece bembeyaz, boş bir etiketti.

Bir süre sonra çalmakta olan ezgi, eski bir çocuk şarkısı ya da ninni gibi nostalji uyandırmaya başladı bende, sonra kederli bir nağmeye dönüştü; birden sütten kesilmemiş bir bebek oldum, büyük bir kuşun beyaz kanatları altında buldum kendimi, o sırada "pıt pıt" diye pikabın iğnesi atlıyor ve ezgide kopukluklar oluyor, "pıt pıt" sesleri, "Kimsin sen?", "Kimsin sen?" gibi gelmeye başlıyordu kulağıma, sonunda ben büyük bir "pıt" sesiyle bembeyaz oluyordum.

* *

İnsan, yaşlandıkça neden deliksiz ve uzun uykular çekememeye başlar acaba? Ölüm karanlığının korkunçluğu bize yaklaştıkça huzursuz olduğumuz için midir? Sabah olup da rüyalarımız tükendiğinde, sonunda derin bir uykuya dalabileceğimizi ve bu huzursuzluktan kurtulmayı başardığımızı hissettiğimiz anda bu kez gözlerimiz açılıveririr. Uyanırız.

Hâlâ beynim de, bedenim de uyumak istiyordu, ama bir kez gözlerimi açınca uykum kaçıyor ve uyku iştahımı yitiriveriyordum. "Bugün de ayakta uyur gibi bir pazar günü geçireceğiz artık," diye gitgide kasvetli bir ruh hâline gömülerek kendimi telkin ediyordum ki *sh ji*den sızan ışıklardan belli olan güneşli, güzel havanın aydınlığı, mutfakta kahvaltıyı hazırlayan karımın çıkardığı sesler ve bir daha uyanamayacağımı düşünerek uyumuş olmama karşın yeniden uyanabilmenin verdiği rahatlama hissi, evet bunların hepsi birleşerek bana uykulu olmanın ağırlığını taşıyarak da olsa büyük bir zindelik verdi ve ben böylelikle yataktan kalkmayı başardım.

"Günaydın," diye beni selamlayan karımın yüzüne renk gelmişti. Tüm endişelerin ağırlığının bana yüklenmiş olduğu

ve karımın rahatlamasının da bu sayede gerçekleştiği hissine kapıldım. Fakat karıma şu ya da bu nedenle verdiğim eziyetlerin, sıkıntıların bedeli olduğunu düşünüyordum bunun. Hoş bir duyguydu bu.

"Bak gördün mü, endişelenecek bir şey yokmuş!" diye gerinip esneyerek söylediğim sözleri karım, bana sırt dönük, neşeli ve biraz da utanarak, "Hakikaten de öyleymiş ya..." diye yanıtladı, bense buna karşılık, "Gece ortalığı nasıl da velveleye verdin yahu, helâl olsun sana yani!" diye ona takıldıktan sonra yüzümü yıkamaya gittim.

Bir yandan dişlerimi fırçalarken diğer yandan karo döşeli lavabonun yanındaki beyaz duvardaki lekelere baktım, sonra bakışlarımı daha yukarıya pencerenin parmaklarının ötesinde görünen mavi gökyüzüne yönelttim. Gökyüzü, tam benim uyandığımda sezinlediğim gibi müthiş berraktı. Henüz yeni sabah olmasına karşın havanın bu kadar sıcak olması bahara has bir şeydi. Karımın ruh hâlinin ince bir hassasiyetle havanın durumuna göre tepki vermesi bugün başlamış bir şey değildi. O yüzden öğleden sonra yağmur yağacağını hava durumunu dinlerken duymak biraz telaşlandırıyordu beni. Ama yine de karımın şu anki huzurlu hâli beni fevkalade rahatlattığı için, neşeyle kurutulmuş böğürtlen, haşlanmış balık macunu, kurutulmuş gevrek yosun, midyeli *miso* çorbası ve lahana turşusundan oluşan kahvaltımı her zamanki saatte fakat her zamankine oranla çok daha aheste aheste ve tadını çıkararak yaptım.

"Kiraz çiçekleri de birden açıverir bakarsın, ha, ne dersin?"

"Öyle hemen açmaz onlar. Henüz yeni yeni tomurcuklanıyordurlar."

"Kiraz çiçeği değil mi bu? Havalar ısınınca bir anda açar, yağmur yağınca bir anda dökülüverir."

"Yine de biraz daha zaman alır çiçek açmaları."

"Okinava'daki kiraz çiçekleri şimdiye çoktan dökülmüşlerdir, değil mi?"

"Okinava hımın... Eh oralar sıcaktır tabii, olabilir."

"Ne yapsak, bizim Hiroshi'yi arayıp Nakijin'deki[86] kiraz çiçekleri açtı mı, diye bir sorsak mı ki?" diye karımı ben şöyle bir yokladım. Karım biraz utanarak başını önüne eğdi ve sırf bu yüzden onu ararsak azar işiteceğimizi söyledi. Karımın dün gece oğlumuzu arama konusunda söylediklerini unutmuş gibi yapmaya karar verdim ve bu konuyla ilgili daha fazla bir şey söylemedim.

"Birazdan Kazagashira Parkı'na gidelim mi ne dersin?"

"Ha iyi olur, hem şu tomurcuklara bakarız."

Yemekten sonra çaylarımızı yudumlayarak oğlumuz Hiroshi'nin çocukluğunda yaptığı haylazlıklardan bahsettik. Bir seferinde yılan yakalayıp eve getirişi ve elektrikli masaj koltuğunun üzerine koyduğu hayvancağızın 'S' harfi çizerek kıvrılışını seyredişi; *Obon* Bayramı için aldığımız kâğıt fenerin üzerine keçeli kalemle kocaman gözleriyle dilini dışarı çıkarmış bir surat çizişi; meteliksiz olmasına rağmen otobüse atlayıp kentin öbür ucunda bir yere gidip dönemeyince oradaki karakoldan bizi arayışı... Hey gidi günler hey... Bizim oğlanda daha çocukluk çağında bir serserilik eğilimi vardı anlayacağınız. Bir defasında I jima Adası'na[87] vapurla, Sasebo'ya

86 Okinava'nın kuzeyinde bir köy. (Ç.N.)

87 Nagazaki'nin güneyinde bir ada. (Ç.N.)

ise otobüsle gittikten sonra Saikai Köprüsü[88] civarındaki bir dükkândan telefon etmişti de onu almaya gitmiştim.

"Ya, zaten çocuk bir sıkıntısı olsa bizi arar..."

Böyle deyince karım da rahatladı ve başıyla onayladı söylediklerimi.

Sofradan kalkınca karım sulama kovasını alıp bahçeye çıktı.

"*Baba*, sen de gel, hava güzel insan ferahlıyor."

Karımın sesi oldukça neşeliydi; bu beni rahatlattı ve "Tamam, birazdan gelirim," diye yanıtladım onu. Evin içinden baktığımda bahçenin kenarlarına diktiğimiz açelyaların yapraklarının yemyeşil yenilendiklerini gördüm. Bu yılın Mayıs ayında, bahçemizin kırmızı ve beyaz renkli çiçeklerle donanacağını düşününce yüreğim sevinçle doldu.

Yeniden *kotatsu* sehpasına oturup, yeni yazdığım yerleri tekrar okuyup son metni nasıl yazacağım üzerine kafa yorarken bahçeden karımın telaşlı sesi geldi.

"*Baba* gel gel, çabuk ol!"

Bahçeye bir göz attığımda, karımın dama gözlerini dikmiş, bir yandan da arada bana bakarak eliyle beni çağırdığını gördüm.

"Ne oldu?"

"Yahu bırak şimdi! Hemen gel!"

Sundurmaya çıktım, terliklerimi ayağıma takarak karımın parmağıyla işaret ettiği dama baktım.

"Kuş!"

Karımın parmağıyla işaret ettiği damdaki yağmur oluğunun altında banyo havlusu gibi beyaz bir şey asılıydı. Kanatları

88 Nagazaki Vilayeti'ndeki Sasebo ilçesindeki köprü. (Ç.N.)

kırılmıştı, yara bere içindeydi, uzun boynu aşağı sarkmıştı, ince uzun gagası açıktı. Irmakların sığ yerlerini uzun bacaklarından birini yere basıp, diğerini bedenine doğru çekerek ağır ağır yürüyerek küçük balıklar aradığını nadiren gördüğüm o bembeyaz kuş bu, evet evet, ak balıkçıl kuşuydu bu kuş. Hem de büyük ak balıkçıl kuşu.

Büyük *haşi* çubuklarını[89] andıran iki bacağı tuhaf bir biçimde bükülmüştü. Ayaklarına bir örümcek ağı kadar ince bir ip dolanmış olmalıydı. Bunun, balık avında kullanılan misina olduğunu anladım. Misina, kuşun bedeninin her tarafına dolanmıştı, hayvancağız hareket edemez hâldeydi. Kocaman kocaman açtığı, o kaderine razıymış gibi tevekkül ve korku dolu gözleriyle dikkatle bize bakıyordu.

"Yaşıyor!"

Kuş çırpınmaya çabaladıysa da, ince misina kanatlarının köküne iki üç kat dolanmış olduğu için hem hareket edemiyordu, hem de artık çırpınacak mecali kalmamış gibiydi. Bir yandan sundurmanın zemininin altındaki boşlukta duran ayaklı merdiveni çıkarırken diğer yandan karıma makası getirmesini söyledim. Karım sundurmadan oturma odasına geçti ve sunağın çekmecesindeki makası alıp geldi hemen.

Karımın getirdiği makası elime alıp ayaklı merdivene çıktım, tepetaklak asılı kuşun kanatlarına ve ayaklarına dolanıp yağmur oluğuna takılmış misinayı kestim, sonra da kuşu usulca kollarımın arasına aldım.

Kuş ürküp kaçmaya çabaladı ama yapabildiği tek şey kafasını kaldırmak oldu. Direnecek gücü yoktu, kanat da çırpamıyordu. Tüm bedenine misina dolanmış kuşu usulca

89 Yemek yapımında ve yemeklerin tabaklara paylaştırılmasında kullanılan çubuk. Yemek yemek için kullanılan *haşi* adlı çubuğun büyüğü. (Ç.N.)

kollarımın arasında tutuyordum. Beyaz tüylerinden ötürü epey hacimli ama âdeta beyaz bir buluttan kesilip koparılmış bir parça gibi öylesine hafifti ki ağlamak geldi içimden bir an. Dikkatlice bakınca gagasının ucunda, boynunda, göğsünde, ince bir kırbaçla dövülmüş gibi incecik kırmızı sicimler gibi görünen kan izleri var.

"*Baba* buraya getir, buraya!"

Karım sundurmaya bir banyo havlusu serdi, ben de kuşu oraya yatırdım, sonra da kat kat dolanmış misinaları makasla birer birer kesip çözdüm. Kuş güçten yoksun çırpınma hareketleri yapıyordu; bunu her yapışında da gagasını açıyor ve pembe dili görünüyordu.

İnce ve sert misinayı makasla "kırt kırt" diye sesler çıkararak her kesişimde benim yüreğim de "pıt pıt" diye pikap misali atlayarak kesiliyordu sanki ve o sırada artık hiçbir şeyi göremeyen gözleri beyaz ışıkla kaplanmış kuşun "Kimsin sen?" diye sorduğunu işitiyordum. Bu durum yüreğime vuruyordu, dayanamıyordum artık, "Çok üzgünüm, bağışla beni, ne olur!" diye yalvarıyordum ona.

Benim gerçek anam ve babam da işte bu kuş gibi ızdıraplar içinde çırpınarak ölmüşlerdi belki de. Altmış yıldan fazla bir süre boyunca yüreğim bir kere bile onların bu acılarını düşünüp sızlamamıştı. Ne kalpsiz bir insan olduğuma şaşmadan edemiyordum! Gözlerimden yaşlar süzülüyordu. Üstesinden gelemediğim bir gazaba kapıldım.

"Meğer bütün gece bizden yardım istemiş..."

Karımın da gözleri doldu, "Çok acıdı canın değil mi yavrum, ha söyle bana, korktun değil mi, ha?" diye kuşun kanadını ovuşturdu. Bacaklarından birinin bedeniyle birleştiği yerdeki etine olta iğnesi saplanmış olduğunu fark ettim, uğraşıp

onu da çıkarttım. Kuş gagasını açtı, uzun boynuna öte yana savurdu ama artık çok bitkindi. Çıkartırken dikkatli olmaya çalıştım ama çengel olta iğnesinin ucundaki çıkıntılı kısım hayvancağızın derisini yırtmıştı, kan ağır ağır beyaz kanatlarına yayılıyordu.

"Daha erken farkına varsaydık kurtabilirdik seni..."

Kuş giderek feri sönmekte olan nemli gözlerini bana dikti, ben bir kez daha, "Bağışla beni, ne olur!" diye mırıldandım ve kanadını okşadım.

"Çok üzgünüz, 'Yardım edin,' diye bütün gece seslendin bize ama.. Bağışla bizi... " diye karım da benle beraber özür diledi kuştan.

"Elden bir şey gelmezdi ki... Yağmur oluğuna asılı kaldığı için, damdan baksaydım bile göremezdim onu. Elden bir şey gelmezdi..."

"Bağışla bizi, bağışla ne olur!"

Karımın yeniden gözleri doldu. Artık durmadan kuşun kanadını okşuyordu, ben de âdeta dua edercesine diğer kanadını ve karnını ovuyordum.

Sonunda kuş boynunu uzattı, ama bir kez başını kaldırabildi sadece. İyice bitkinleşti ve sonra gözlerinin feri söndü. Kıvrılmış bacaklarının ucundaki tırnakları yuvarlaklaştı, boynu uzadı, gagasından sarı bir sıvı kustu. Kucağımdaki kuşun yaşama gücünü gitgide yitirişini avuçlarımda hissediyordum. Yuvarlak gözleri açıktı, ama artık ne bana ne de karıma bakıyordu. Gözleri çok uzaklardaki bir noktaya odaklanmıştı, bu dünyaya ait hiçbir şey artık görünmüyordu o gözlere.

Ve böylece kan revan içinde kalmış anam tek kelime etmeden, ilkbahar güneşinin altında son nefesini verdi.

*

Babalığımın beni Urakami katedraline götürmesinin üzerinden neredeyse yarım asır geçti. Altmışıncı yaşımı karşıladım. Zaman bütün hafifliğiyle aktı gitti bu arada. Hem babalığım hem de analığım bu dünyadan göçtü. Hem kızımız hem de oğlumuz bu evden ayrıldılar. Babalığım beni Urakami'ye götürdüğü zaman, benim kendi *Urakami*mi bulduğumu düşünmüştüm. Ama zaman tüm hafifliğiyle geçti gitti. Urakami artık kentin kuzeyinde hiçbir özelliği olmayan bir yer sadece.

Benim asıl Tanrım kim? O Tanrı'yı daha tanımadan onu terk mi ettim yoksa ben? Bu gibi meseleler üzerine öyle uzun boylu düşündüğüm hiç olmamıştı. Derin efkâra kapılmak için fazla sığ bir insanım, sanırım ben.

Aklı bir karış havada bir boşluğum ben! Beyaz bir boşluk. Boşluk öyle bir şeydir ki, onda ne hiçliğe özgü bir derinlik vardır, ne de inancını terk edecek kadar güçlü bir irade. Bu durumdan utanmayı bile beceremeyecek kadar vurdum duymaz bir insanım ben.

Velhasılıkelam efendim, bu yılın ilkbaharında bir ak balıkçıl kuşu geldi bizim eve. Olta misinası kanatlarına dolanmıştı. O yüzden büyük acılar içindeydi muhtemelen bizim eve kadar uçarken. Sonra o misina bizim evin yağmur oluğuna takıldı, zavallı hayvan tepe üstü asılı kaldı oraya ve geceyi de bu hâlde geçirdi. Kuş gece boyunca çırpınarak âdeta bizden yardım istedi. Sezgileri ve duyuları benim aksime hassas olan karım bu çırpınışları sezinledi ve uyardı beni, ama ben bu durumun farkına ancak ertesi sabah varabildim.

Ertesi sabah kuşu bulduğumuzda gücü tükenmek üzereydi, çok bitkindi. Derhâl misinayı kesip çıkarttık. Fakat artık çoktan kuşun gözlerinin feri sönmeye, kanatlarının gücü

azalmaya başlamıştı. Zaten fazla dayanamadı ve kısa bir süre sonra öldü.

İlkbahar güneşinin ışınları altında balıkçıl kuşunun ölü bedenine bakakaldık bir süre karımla.

"Neden daha önce yardım edemedik ona?"

Karımın bu sözleri bağrımı deldi âdeta. Ne kadar kalpsiz, sığ bir insandım ben.

Bahçedeki açelyaları küçük bir kürekle kazıp çıkararak onların dibine gömdük kuşu. Peki, neyi gömmüştüm ben? Kirlenmiş ellerimi yıkarken kaybolmuş hissediyordum kendimi. Fakat tırnaklarımın içine kadar girmiş çamurları yıkayıp artık tertemiz olmuş ellerimi kavuşturarak kuşun öteki dünyada Budalığa erişmesi için aralıksız dua edince, uzun süredir ilk defa böyle ter atmış olmanın da etkisiyle kendimi ferahlamış hissettim.

"Ee, *baba*, böylece bu ev artık senin evin oldu! Bu evle senin *hayırlı bir bağ*ın varmış demek ki..."

Karım, benim bu ev ve aileyle ilgili olarak neler düşündüğümü sezmiş olsa gerekti.

Evin hem içindeki hem de dışındaki sedirden ahşap kısımları soldu, beyaz duvarları sarardı. İçinde yürüyünce kirişler gacır gucur sesler çıkartıyor. Köhnemiş bu gecekondumsu ev birden yıkılıverirse hiç şaşmam anlayacağınız. Hiçbir kan bağına sahip olmadığım bu evi babalığım ve analığımdan devraldım ama her nedense altmış yıllık hayatımda bu evde yaşamaktan dolayı hissettiğim tuhaf rahatsızlık hissinden hiç kurtulamadım.

O gün öğleden sonra kara bulutlar geldi ve yağmur yağdı. Açelyaların dikili olduğu bahçeye yağan yapışkan ve ılık

ilkbahar yağmurunu seyrediyordum. Kuşu bahçesine gömdüğümüz bu eve derin bir yakınlık hissetmeye başlamıştım.

Ne kendimin ne de karımın daha ne kadar ömrümüzün kaldığını bilmiyorum. Üstelik kızımız da oğlumuz da bir daha buralara dönmeyecektir. Bu evin yıkılıp boş bir arsaya dönüşmesi öyle fazla sürmez, biz bu dünyadan göçer göçmez yıkarlar burayı. Köklerine bir kuşun ölüsünü gömdüğümüz açelyaların sessizce açışını canlandırabiliyorum kafamda. Bu ev ve bu yörenin sakinleri olan bizler, "son insanlar" olarak anılacağız.

Ne oğlumuz ne de kızımız Tanrılarının kim olduğunu düşünmeyecek daha tanımadan kendi elleriyle toprağa gömdükleri o Tanrı için zahmet edip de kafa yormayacaklar, muhtemelen. Fakat bu bana öyle itici falan gelmiyor. Bu inançsızlık ve kayıtsızlık bu ülkede ne şimdi, ne de bundan altmış yıl önce başlamış bir şey.

Efendim, benim nüfus kütüğümde baba ve ana adı kısmı bembeyazdır. Hiçbir şey yazılı değildir orada. Atom bombası bu kentin yüreğine düştüğü zaman sıfır yaşında olan benim atom bombası deneyimim de o nüfus kütüğünün bembeyaz kısmına gömülüdür.

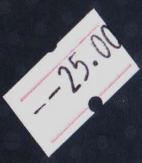
YŪICHI SEIRAI

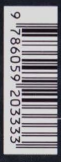
NAGAZAKI

70 yıl önce atom bombasının patladığı nokta, yani bombanın hipomerkezi (Japonca *bakuşin-çi*) olan Nagazaki'nin Urakami semtiydi. Bu kitap, bu nükleer şiddetin günümüz Urakamili sakinlerinin kollektif belleklerinde yarattığı travmalar ekseninde dolaşıyor. Öykülerin referans aldığı bir başka tarihsel bellek ise, 16. ve 17. yüzyılda Hristiyanlığı kabul eden Japonlara karşı kendi devletleri tarafından uygulanan sistematik şiddet ve zulüm. Yūichi Seirai, ilk bakışta bu iki tarihsel belleğe yabancılaşmış gibi görünen öykü karakterlerinin aslında nasıl da bunların derin etkisi altında olduklarını ustalıkla betimliyor. Üstelik, o zamana kadar süren saf, masum, günahsız Nagazaki imgesini de tersine çevirerek yapıyor bunu. Nagazakililerin deliliklerini, şiddet eğilimlerini ve günahlarını, devlet denen mekanizmanın delilik, şiddet ve günahlarıyla karşı karşıya getiriyor.

2007 Itō Sei Edebiyat Ödülü

2007 Tanizaki Jun'ichirō Ödülü

dedalus
öykü: kırk iki
www.dedaluskitap.com

twitter.com/dedaluskitap
facebook.com/dedaluskitap
instagram.com/dedaluskitap